

INSTITUT
TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

sylaby

2007/2008

Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě

©
Sylaby 2007/2008

INSTITUTU TVŮRČÍ FOTOGRAFIE
Filozoficko-přírodovědecké fakulty
Slezské univerzity v Opavě

Redakce: Prof. PhDr. Vladimír Birgus
Typografická úprava: Odb. as. Vojtěch Bartek

Tisk vlastní
Náklad 550 ks

OBSAH

Slezská univerzita		5
Adresář pedagogů		6
Adresář studentů		8
Vstupní informace o studiu BcA.		19
Vstupní informace o studiu MgA.		23
Studijní programy 1. ročník		26
Studijní programy 2. ročník		27
Studijní programy 3. ročník		28
Studijní programy 4. ročník		29
Studijní programy 5. ročník		30
Vstupní informace o studiu		31
Studijní a zkušební řád		33
Disciplinární řád pro studenty Slezské univerzity v Opavě		39
Směrnice rektora č.6/2007 o poplatcích spojených se studiem		40
Žádost o prominutí nebo snížení poplatku za studium		44
Praktické pokyny ke studiu na Institutu tvůrčí fotografie		45
Opory ke studiu teoretických předmětů		46
1. ročník		
F0001	Krajinářská fotografie	49
F0002	Fotografické zátiší	53
F0003	Základy reportážní fotografie, senzitometrie	57
F0004	Barevné skladebné postupy I.	59
F0055	Technika černobílé fotografie	61
F0006	Stavba a skladba fotografického obrazu	63
F0007	Typografie a užitá grafika	69
F0008	Základní principy osvětlování	70
F0018	Práce s velkoformátovým přístrojem	72
F0126	Počítačové zpracování obrazu I.	74
F0009	Dějiny fotografie do roku 1918	77
F0010	Současná fotografie I - V	82
F0011	Dějiny výtvarného umění	6
F0012	Základy sociologie	94
F0069	Základy digitální fotografie	101
F0013	Výstavní soubor	105
F0081	Exkurze, plenér, tvůrčí dílna	106
2. ročník		
F0086	Dokumentární publikace	107
F0015	Fotografický portrét	110
F0016	Užitá fotografie	113
F0080	Barevné skladebné postupy II	116
F0088	Typografie a základy počítačové grafiky	118
F0028	Práce s elektronickými blesky	119
F0019	Dějiny fotografie 1918-1945	120
F0020	Teorie fotografie	125
F0056	Fotografie plastiky a architektury	129
F0021	Seminář kritiky fotografie	133
F0077	Dějiny výtvarného umění II	134
F0127	Počítačové zpracování obrazu II	140
3. ročník		
F0023	Intermediální tvorba	143
F0089	Dokumentární soubor	148
F0024	Akt	150
F0057	Módní fotografie I	152

	F0035	Reklamní fotografie I	154
	F0029	Dějiny fotografie po roce 1945	156
	F0078	Dějiny výtvarného umění III	164
	F0022	Psychologie umění I	168
	F0031	Počítačová grafika a DTP I	171
	F0129	Technologie fotografie	173
	F0066	Diplomový teoretický seminář	175
4. ročník			
	F0049	Fotografická ilustrace	176
	F0114	Barevná dokumentární fotografie I	181
	F0093	Barevná výtvarná fotografie	183
	F0038	Subjektivní dokument I	185
	F0115	Dějiny české a slovenské fotografie 20. století	188
	F0043	České výtvarné umění 20. století	192
	F0092	Medailon osobnosti	195
	F0116	Užitá fotografie II	197
	F0117	Módní fotografie II	198
	F0118	Tvůrčí digitální fotografie	199
	F0130	Fotografická technika, zonální systém	202
	F0131	Aktuální tendence digitální technologie	203
	F0132	Pokročilé techniky v DTP	206
	F0040	Psychologie umění II	209
5. ročník			
	F0133	Aktuální tendence ve fotografii	212
	F0073	Současné výtvarné umění	218
	F0106	Akt, fugurální detail	221
	F0122	Reklamní fotografie II - kalendář	224
	F0134	Kurátorský seminář	225
	F0125	Fotografická interpretace architektury	226
	F0110	Dokumentární fotografie a fikce	2
	F0114	Autoportrét	231
	F0052	Počítačová úprava fotografie	233
	F0053	Přehled dějin filmu	234
	F0032	Příprava praktické bakalářské diplomové práce	217
	F0033	Příprava teoretické části bakalářské diplomové práce	217
	F0045	Příprava praktické magisterské diplomové práce	217
	F0046	Příprava teoretické části magisterské diplomové práce	217
		Vzory teoretické diplomové práce	220

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Vznik Slezské univerzity v Opavě

Slezská univerzita se sídlem v Opavě je jednou z nejmladších univerzit v českých zemích. Právním nositelem přípravy Slezské univerzity byla stanovena Masarykova univerzita v Brně. Na základě rozhodnutí akademického senátu Masarykovy univerzity v Brně byla dne 17. září 1990 zřízena Filozofická fakulta v Opavě s humanitními a přírodovědeckými obory a Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. Výuka na obou fakultách byla zahájena 8. října 1990. Zákonem České národní rady ze dne 9. července 1991, jenž nabyl účinnosti dnem 28. září 1991, byla zřízena Slezská univerzita se sídlem v Opavě.

Dne 30. června 1992 byl změněn název Filozofická fakulta na Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Od roku 1999 je oficiální název této fakulty Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta.

Rektorát Slezské univerzity

Adresa rektorátu: *Na Rybníčku 1, 746 01 Opava, Česká republika*

Telefon: 553 684 621
Fax: 553 218 019
E-mail: rektorat@fpf.slu.cz
WWW: http: www.slu.cz

Akademičtí funkcionáři Slezské univerzity

Rektor: *Doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.*
Proreктоři: *Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.*, prorektor pro studijní a sociální záležitosti
Doc. RNDr. František Koliba, CSc., prorektor pro rozvoj
Prof. RNDr. Zdeněk Stuchlík, CSc., prorektor pro vědu a zahraniční styky

Předseda akademického senátu: *RNDr. Jindřich Vaněk*

Filozoficko-přírodovědecká fakulta

Adresa děkanátu: *Bezručovo nám. 13, 746 01 Opava, Česká republika*

Telefon: 553 684 111 spojovatelka,
553 684 241 sekretariát děkana,
553 684 248 studijní oddělení, Kateřina Policarová, vedoucí
Fax: 553 716 948
E-mail: dekanat@fpf.slu.cz
WWW: http: www.fpf.slu.cz

Akademičtí funkcionáři fakulty

Děkan: *Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.*
Proděkani: *PhDr. Eva Klímová, Ph.D.*, proděkanka pro vědu a zahraniční styky
Doc. PhDr. Irena Korbelářová, Dr., proděkanka pro studijní záležitosti a organizaci
Doc. Ing. Petr Sosík, Dr., proděkan pro informace a rozvoj

Předseda akademického senátu: *PhDr. Jiří Sedláček*

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta

INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

Bezručovo nám. 13

746 01 O p a v a

Tel.: 553 684 383, 553 684 385, 553 684 111, Fax: 553 684 389, E-mail: ITF@fpf.slu.cz

Vedoucí: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886 ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

Zástupce ved.: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava 6

Tel.: 553 651 159, 776 185 199, ITF 553 684 384

E-mail: sio10itf@fpf.slu.cz, jiri.sio@post.cz

Tajemník: Odb. as. Vojtěch Bartek

Ukrajinská 1439/14

708 00 Ostrava - Poruba

Tel.: 599 502 531, ITF 553 684 383, 777 111 056

E-mail: bar10itf@fpf.slu.cz, bartekv@volny.cz

Sekretariát: Ivana Mikolášová

Tel.: 553 684 385, 607 169 317

E-mail: mik10itf@fpf.slu.cz

Správce ateliéru, laboratoří, digitální učebny:

BcA. David Macháč

Tel: 553 684 382, 777 133 375

E-mail: machacdavid@seznam.cz

Správce knihovny a archivu:

Lukáš Lamla

Tel.: 553 684 394 732 372 936

E-mail: luk10itf@fpf.slu.cz

PEDAGOGOVÉ:

Odb. as. Mgr. Antonín Braný

Malešická 103

108 00 Praha 10

Tel.: 602 946 952,

E-mail: fgstudio@volny.cz

www.studio-fotograf.cz

Ak. mal. Doc. Otakar Karlas

Sušická 11

160 00 Praha 6

Tel.: 224 317 504

E-mail: okarlas@volny.cz

Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Štefánikova 44

150 00 Praha 5

Tel.: 605 956 993

E-mail: ales.kunes@volny.cz

www.aleskunes.com

Odb. as. MgA. Pavel Mára

Karolíny Světlé 30/277

110 00 Praha 1

Tel.: 222 220 227, 602 252 484

E-mail: pavel.mara@seznam.cz

www.pavelmara.cz

Miroslav Myška

Šumavská 34
602 00 Brno
Tel.: 608 452 418, 545 241 810
E-mail: Fotostudio.m@volny.cz

Odb. as. Mgr. Václav Podestát

Na Palcátech 547
331 41 Kralovice
Tel.: 737 618 241
E-mail: vpodestat@volny.cz

BcA. Karel Poneš

Kouty 278/62
621 00 Brno
Tel.: 603 834 065
E-mail: xPonesK@seznam.cz

MgA. Ing. Evžen Sobek

Hněvkovského 35
617 00 Brno
Tel.: 608 740 055, 545 221 925
E-mail: evzen@evzensobek.com
www.evzensobek.com

RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

Švermova 508
378 81 Slavonice
Tel.: 384 493 384, 724 715 227
E-mail: aftersixty@volny.cz

Odb. as. Bc. Miroslav Zeman

Z. Bára 6
700 30 Ostrava - Dubina
Tel.: 723 264 386
E-mail: miroslav.zeman@fpf.slu.cz

MgA. Dita Pepe

Frydecká 405
719 00 Ostrava-Kunčice
Tel.: 775 666 407
E-mail: dita.pepe@seznam.cz

Mgr. Jan Pohribný

Únětice 6
252 62 pošta Horoměřice
Tel.: 603 424 108, 220 971 008
E-mail: pohribny@volny.cz
www.pohribny.cz

Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

U garáží 4
170 00 Praha 7
Tel.: 604 930 252
E-mail: potom@volny.cz
www.pospech.com

Doc. Mgr. Jindřich Štreit

Sovinec 6
793 51 autopošta Břidličná
Tel.: 554 295 110, 607 724 929
E-mail: jindrastreit@mujbox.cz

MgA. Jiří Votýpka

P. O. Box 178, Na strži 42
140 21 Praha 4
Tel.: 602 423 156
E-mail: jiri.votypka@volny.cz

Arendt Bartosz Rozana 3/29 PL - 15-669 Białystok, Polsko 0048 505 575 361 barraqda@wp.pl	2	Biernacka Sylwia Mazowiecka 26b/7 PL-301 22 Kraków, Polsko 0048 602 626 085 machina.fotografika@gmail.com	3
Balco Andrej, BcA., Mgr. Za hradbami 17 SK - 902 01 Pezinok, Slovensko 00421 905 422 105 andrejbalco@hotmail.com	5	Blažíček Petr Na Petřínách 31 162 00 Praha 6 235 352 450, 233 326 100 email@z4soft.com	3b
Baša Anton Družicova 3SK 040 12 Košice, Slovensko 00421-905 824 589 tony@netkosice.sk	3	Branč Jan, BcA. Šmeralova 4/228 170 00 Praha 7 608 959 766, 233 371 628 jbranc@centrum.cz	5b
Bauerová Jana, PaedDr. Dusíková 789 286 01 Čáslav 604 888 180 bauerova.jana@tiscalii.cz	2	Brzeškiewicz Łukasz ul. Janusza 20/10 PL – 18-404 Łomża, Polsko 0048 694 231 417 lukaszbrz@gmail.com	1
Bednarska Katarzyna ul. Wojciecha 47b/18 PL-404 74 Katowice, Polsko 0048-604 984 931 kathabe@poczta.onet.pl	3bx	Bystrowka Anna Oświecenia 24/26 PL – 31 636 Kraków, Polsko 0048 501 210 429 kochamkrowki@o2.pl	1
Benešová Natálie Kyselova 1191 182 00 Praha 8 723 200 880 natys@centrum.cz	1	Cáb Martin Pod Roháčem 686 696 71 Blatnice pod Svatým Antonínkem 737 462 426, 518 331 341 martin.cab@email.cz	1
Best William Říční 72 747 24 Chuchelná 607 968 148 best@williambest.com www.williambest.com	3	Cenkl Martin 3b U Cihelny 41 772 00 Olomouc - Droždín 776 355 163 m.cenkl@seznam.cz	
Beznoska Radim Zahradnická 1722/B 250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav 723 909 010 radim.beznoska@gmail.com www.radimbeznoska.cz	3	Cetera Lukáš Rajecká 7 SK -052 01 Spišská Nová Ves, Slovensko 776 393 042 lukascetera@yahoo.com	3
Biegoń Milan, Ing. Ant. Macka 4 702 00 Ostrava 2 604 576 999, 596 160 124 milan.biegon@osu.cz	3bx	Cónová Magdalena Herodova 1894/6 702 00 Ostrava 737 428 548 mazda11@seznam.cz	3

Czerniawska Dominika Hetmańska 35m1 PL-157 27 Białystok, Polsko 0048-609 554 550 dominika_czerniawska@02.pl	2	Dusík David Purkrabská 8 772 00 Olomouc 608 814 220, 585 222 499 david@palec.net	1
Čechvala Martin Hodonínská 1527/11 SK - 908 51 Holíč, Slovensko 0421 904 585 826 cechvik@seznam.cz	2	Dvorská Ivana Buchovcova 1731/1 130 00 Praha 3 776 025 657 ivana@suns.rage.cz	3b
Čermák Jindřich Krtská 251 270 33 Jesenice 603 838 054 jindrich.cermak@kosmas.cz	1	Dwornik Konrad Graniczna 10 PL - 43 356 Bujaków, Polsko 0048 602 645 489 pankonrad@yahoo.com	3
Čermáková Hana, BcA. Špotzova 8 161 00 Praha 6 220 562 335 4262@seznam.cz	5	Dyntera Jan, BcA. 17. listopadu 461 549 41 Červený Kostelec 602 102 443 honza@bmdadv.com	5
Čermáková Lucie, BcA. Bieblova 5 150 00 Praha 5 777 102 133 lucila.cermak@centrum.cz	5	Erbenová Kristýna J. K. Tyla 258 280 02 Kolín – Sendražice 606 669 872 kris.erb@centrum.cz	2
Diviš Jan Petýrková 1991 148 00 Praha 604 600 612 honza-divis@seznam.cz	3	Erdélyová Ester Švabinského 904/2 SK – 851 01 Bratislava, Slovensko 00421 904 652 194 ester_e@zoznam.sk	2
Doležel Jiří Urxova 15 779 00 Olomouc 732 807 602 doleji@centrum.cz	1	Fischerová Hana Bezručova 4 350 02 Cheb 2 603 256 350, 354 426 025 artprojekt@centrum.cz	3b
Drábek Petr Národní třída 40 695 01 Hodonín 777 304 644 drabek.foto@seznam.cz	2	Fojtík Libor Střelniční 1575 744 01 Frenštát pod Radhoštěm 556 835 611, 604 278 860 zalud3@atlas.cz, zalud3@emal.cz	3b
Duchková Petra K Viaduktu 1 350 02 Cheb 2 603 149 047, 354 423 872 duchkovapetra@seznam.cz	2	Fragner Gabriel Malostranské nám. 15 118 00 Praha 777 230 092, 257 532 097 gabriel.fragner@seznam.cz	3b

Franc Roman Pavlovská 13 623 00 Brno 777 118 304 romanf@email.cz	2	Handrejch Jan, BcA. Matějská 1 160 00 Praha 6 777 159 717, 233 333 166 jan@handrejch.com www.handrejch.com	5
Giba Marcin, BcA. Damrota 33/9 PL – 44 310 Radlin, Polsko 0048 697 680 910 marcingiba@interia.pl	5	Hanychová Agáta N. A. Někrasova 654/12 160 00 Praha 6 731 459 859 agata.hanychova@seznam.cz	3
Gola Arkadiusz 3-go maja 6/3 PL-41 800 Zabrze, Polsko 0048 322 736 194 arekgola@interia.pl	3	Hasíková Michaela Dělnické náměstí 690/8 674 01 Třebíč 731 610 396 michaela.hasikova@seznam.cz	3
Grabowiecki Marcin Czerskiego 14 PL-441 05 Gliwice, Polsko 0048 322 382 226, 0048 605 787 536 tolek_grabkiewicz@tlen.pl	3b	Havelka Tomáš Modřínová 202 251 01 Říčany 603 562 210 tomas.havelka@t-h.cz	2
Gratz Adam, BcA. Branická 116 147 00 Praha 4 777 221 431 adam.gratz@centrum.cz www.adamovo.com	5	Herskovič Michaela Šalounova 1937 148 00 Praha 4 605 822 899 michaela.herskovic@deadday.cz	1
Grocholski Michał Ul. Spychalskiego 4D/13 PL – 45 716 Opole, Polsko 0048 509 489 102 michal-groszek@tlen.pl	1	Herskovič Mikoláš Šalounova 1937 148 00 Praha 4 724 039 731 mikolas.herskovic@deadday.cz	3
Groš Vladimír Masarykova 182 698 01 Veselí nad Moravou 518 323 741, 605 250 372 grosv@seznam.cz	3b	Hiltawsky Adam Raciborska 387/32 PL - 44 280 Reduřtowy, Polsko 0048 324 577 951, 0048 604 952 962 adhity@interia.pl	3
Grześ Paweł Białostocka 51 PL-16-040 Gródek, Polsko 0048 506 036 538, 0048 857 180 958 pavlikgrzes@interia.pl	3bx	Hlíva Tomáš Hochmanova 7 628 00 Brno 724 669 062 tomas.hliva@cpress.cz	1
Gutová Anna Husitská 78 130 00 Praha 3 608 877 715 ando@netro.cz	3b	Horázná Jitka, BcA. Kouřimská 4 130 00 Praha 3 777 090 020 jhorazna@seznam.cz	5

Hordziej Karol Brody 419 PL - 34 130 Kalvaria Zebrzydowska, Polsko 0048 502 152 950, 0048 504 170 751 karolhordziej@gmail.com	3b	Jędrzejowski Michał Górniczego Stanu 2/1 PL -40 - 486 Katowice, Polsko 0048 504 170 602 michaljedrzejowski@wpl.pl	2
Horký Lukáš M. Magdonové 231 738 01 Frýdek – Místek 776 242 240 info@lukashorky.cz	1	Jílková Eliška Dolejší 107 252 26 Kosov 257 910 053, 603 877 676 mimcaelza@volny.cz	3b
Hritzová Markéta Nám. Bří Synků 11 140 00 Praha 4 608 246 915 makistyle@volny.cz www.makistyle.net	3	Johnová Magda Trnkova 27 779 00 Olomouc 604 322 700, 585 054 210 magda.j@seznam.cz	1
Hrubešová Jaroslava Čsl. armády 174 271 01 Nové Strašecí 731 461 740 jajina.hrubesova@email.cz	2	Kaczmarczyk Bogusław Beskidzka 15/2 PL-452 18 Opole, Polsko 0048 774 581 697, 0048 608 526 190 kaczmar@olender-press.com.pl	3b
Hrubý Martin, BcA. Dačického 7 140 00 Praha 4 777 721 484 martinhruby@volny.cz www.volny.cz/martinhruby	5	Kašpar Martin Dělnická 31 742 35 Odry 605 346 523 kraspi@centrum.cz	2
Hunterová Jana Frýdlantská 210 460 01 Liberec 603 169 256 jhunterova@hotmail.com	1	Kedrová Karolína Kúpeľná 2 SK - 811 01 Bratislava, Slovensko 00421 905 638 273 postmaster@karolina-kedrova.com	2
Chytilová Kateřina L. Poděšť 1868/12 708 00 Ostrava - Poruba 732 651 239 chytilova.katerina@seznam.cz	3	Klepal Tomáš Bacherova 11 779 00 Olomouc 605 744 546 klepal.tomas@seznam.cz	3
Jakubčáková Lena Hemerkova 3 SK – 040 23 Košice, Slovensko 00421 907 922 102 ruthlena1980@yahoo.fr	2	Klesnil Svatopluk 1. máje 4 772 00 Olomouc 607 807 459 svaata@seznam.cz	3b
Jandourek Filip Veslavinská 45 172 00 Praha 235 360 540, 606 378 003 pampalini@email.cz	3	Klüber Luboš Pražská 696 273 43 Buštěhrad 603 323 848 l.kluber@seznam.cz	3

Kocián Jaroslav, BcA. Hlavní třída 54 736 01 Havířov 777 747 908 jaroslav.kocian@gmail.com	5	Králová Michaela Na vršku 1467/16 150 00 Praha 5 732 758 550 kr.mis@seznam.cz	2
Kochol Dušan, BcA. Tbiliská 13 SK-831 06 Bratislava, Slovensko 00421 908 793 555 dusan.kochol@zoznam.sk	5	Krivý Maroš Dolná 10 SK – 811 04 Bratislava, Slovensko 00421 915 043 165 maros.krivy@seznam.cz	2
Kolich Tomáš Moskevská 1111/1C 736 01 Havířov 603 444 584 siriste@centrum.cz	3	Krša Miroslav U cukrovaru 20 783 71 Olomouc 776 116 445 k_e_r_i_m@email.cz	2
Konvička Jan Filipova Huť 33 341 92 Kašperské Hory 777 006 955, 731 530 319 trapa@centrum.cz	3b	Kubeš Pavel K louži 1259/5 101 00 Praha 10 608 711 506 kubespavel@centrum.cz	3
Koutecká Tereza Rožumberkova 118 281 29 Žiželice nad Cidlinou 321 789 441, 732 757 374 chachacho@seznam.cz	3b	Lamačová Dita Na spravedlnosti 826 280 00 Kolín 2 777 557 828 dita.lama@seznam.cz	3b
Kovářová Kateřina Čestmírova 6 140 00 Praha 4 776 691 569 kacamaca@email.cz	5	Liboska Tomasz ul. Augusta Świdra PL- 41 500 Chorzów, Polsko 0048 605 205 428 dankatomek@yahoo.com	2
Kowalczyk Krzysztof Królowej Jadwigi 29/5 PL - 30-209 Kraków, Polsko 0048 502 611 164 kkkoval@ceti.pl	2	Lovišková Lea Seberíniho 11 Sk – 821 03 Bratislava, Slovensko 00421 434 270 001 lea.loviskova@centrum.cz	1
Koziál Jakub M. Horákové 1042/5 746 01 Opava 602 502 155 k.kozial@quick.cz ;	1	Luczak Michal, BcA. ul. Orkana 8c/49 PL-40-553 Katowice, Polsko 0048-601 243 940 luczo@tlen.pl	5
Kranjec Vesna Zaorálkova 1245 c/o HumpI 252 63 Roztoky u Prahy 608 208 231 vesnak@libero.it , vesnak@razdva.cz	3	Mahr Jan, Mgr., BcA. Heydukova 514/23 370 01 České Budějovice 608 461 024 M4hr@volny.cz	5

Macháč David, BcA. Šeříková 4 747 07 Opava 777 133 375 machacdavid@seznam.cz	5	Moravec Tomáš Evropská 57 160 00 Praha 6 604 234 157 foto_tomas_Moravec@post.cz	2
Málková Radka Šimáčkova 20 170 00 Praha 607 100 357 radkam@hotmail.com	3	Morawicki Marcin ul. Środkowa 23 PL – 055 10 Konstancin – Jeziorna, Polsko 0048 509 022 022 dozbrzedozbrze@gmail.com	1
Malůšek Marek Ostrožská 927 687 25 Hluk 608 040 507, 572 581 42 marek.malusek@seznam.cz	3bx	Morgowicz Anna Macedońska 17/12 PL – 51 113 Wrocław, Polsko 0048 692 949 973 morgowicz@ayhoo.com	3
Malúšová Eva Nad vývozem 7874 760 05 Zlín 577 219 522 Efama@seznam.cz	2	Musilová Kamila Antonína Slavíka 12 602 00 Brno 2 545 212 813, 775 318 487 kammu@tiscali.cz	3bx
Márová Markéta Průchova 60 150 00 Praha 605 375 728 mienne@seznam.cz	1	Nagy Petr E. Beneše 1413 500 12 Hradec Králové 495 800 790, 604 906 710 nagos@centrum.cz www.petrnagy.cz	3b
Marzecová Agáta Oremburská 14 SK - 974 04 Banská Bystrica, Slovensko 00421 908 221 815 agata.marzec@yahoo.com	2	Nárovec František Zahradní 14 373 71 Rudolfov 387 228 585, 387 412 359 franta@eF.cz	3bx
Matuszna Anna Polna 3 PL - 34 350 Węgierska Górká, Polsko 0048 506 196 938 am_matsu@yahoo.com	2	Navara Richard, BcA. Aubrechtové 3106/1 106 00 Praha 10 602 952 841 richard.navara@centrum.cz	5
Menzel Anna ul. Partyzantów 12a/4 PL – 516 72 Wrocław, Polsko 0048 505 195 196 aniamenzel@gmail.cz	1	Němec Václav Mánesova 11 370 01 České Budějovice 721 170 604 vanem@seznam.cz	2
Moravcová Jolana Úzká 4/3 75350 02 Cheb 736 477 794 moravcova@a69.cz	3	Niesłony Maciej ul. Jodłowa 14 PL – 415 06 Chorzów, Polsko 0048 504 999 745 maciejnieslony@wp.pl	1

Nováková Jana Antala Staška 1029/71 146 00 Praha 4 777 266 301, 274 773 465 janenovakova@seznam.cz	3b	Ozogán Peter Chotyně 226 463 34 Hrádek n/Nisou 605 943 498 petr@ozogan.cz www.ozogan.cz , www.fotoreporter.cz	3
Novotný Vladimír Škroupova 29 636 00 Brno 775 956 588 kiva@post.cz	1	Pajdosz Marcin Cypryjska 70/35 PL – 02 761 Warszawa, Polsko 0048 507 191 082 marcin.pajdosz@gmail.com	1
Novozámská Martina, BcA. Uruguayská 4 120 00 Praha 2 723 972 953,224 319 692 novozamska@volny.cz	5bx	Palenta Adam Boczna 10/6 PL-41 500 Chorzów 0048 660 199 111 adam.palenta@gmail.com	3
Obermajerová Monika 252 04 Čisovice 219 737 764 671 monca.obermajerova@centrum.cz	2	Palkovičová Eva, BcA. Francouzská 905 708 00 Ostrava - Poruba 605 465 618, 596 925 637 ewikp@quick.cz	5bx
Olejniczak Pawel Bysławska 99 PL - 04 968 Warszawa, Polsko 0048 604 582 118 pawel_olejniczak@o2.pl	2	Pandulová Eva Navratilova 11 110 00 Praha 1 774 026 077 pandulova@gmail.com	1
Ölveczký Tomáš Táborského nábřeží 7 639 00 Brno 732 523 100 olveczky@seznam.cz	2	Panská Zuzana, BcA. Na Míčance 7 160 00 Praha 732 971 767 zpanska@stratosfera.cz	5
Omelka Petr 696 21 Prušánky 670 723 305 809 petromelka@seznam.cz	2	Pastor Ivan Romanova 35 SK – 851 02 Bratislava, Slovensko 00421 918 700 821 ivana.pastor@ringier.sk	2
Orybkiewicz Justyna Sosnowa 3 PL - 43 100 Tychy, Polsko 0048 508 804 090 balbinas@o2.pl	3	Pavlíková Radka Jiráskova 70 386 01 Strakonice 776 195 539 rpavlikova@centrum.cz	3b
Otýpka Aleš Rerychova 10 635 00 Brno 774 523 324 info@alesotypka.cz	2	Pecháček Roman Světlá 17 716 00 Ostrava 724 185 808 pechy2@post.cz	3b

Petrлік Ondřej Březinova 2 180 00 Praha 8 732 325 214 opetrlik@seznam.cz	3	Reszko Artur Buska 21/19 PL-158 64 Bialystok, Polska 0048 603 552 580 arturreszko@o2.pl	3
Plieštik Hynek Cukrovarnická 7 162 00 Praha 608 300 997 hynek@kinosvetozor.cz	3	Richter Jonáš Rubensova 12 101 00 Praha 10 774 734 735 johagan@volny.cz	2
Pogoda Bartłomiej ul. Kowieńska 9/7 PL – 03 438 Warszawa, PL 0048 502 301 957 bartpogoda@gmail.com	1	Rubešová Alžběta Děvinská 19 150 00 Praha 5 777 219 400 bet@betside.com	3b
Pokorná Hana Balcarova 1 702 00 Ostrava 605 294 028 hanapok@centrum.cz	3	Rzepka-Dziedzic Joanna ul. Puńcowska 40/13 PL – 43 400 Cieszyn, Polsko 0048 502 764 146 joaska@galeriaszara.pl	1
Průžková Kateřina Dvořištská 959 198 00 Praha 9 - Kyje 607 234 112, 281 862 044 pruzkova@seznam.cz	3b	Sadloňová Jana Juraja Hronca 22 SK- 841 02 Bratislava, Slovensko 0421-264 462 163J ana.sadlonova@post.sk	3bx
Pytko Agnieszka, Mgr. Boh. Getta Warszawskiego 15/5 PL-70 303 Szczecin, Polsko 0048-914 888 022, 0048 500 364 665 fotoagnus@gmail.com	5b	Sagatowska Katarzyna Brazyljska 10 B m.6 PL - 03 946 Warszawa, Polsko 0048 502 225 522 ksagatowska@ksagatowska.com	2
Rasch Jan, BcA. Vyšehradská 20 128 00 Praha 775 678 050 jan.rasch@centrum.cz	5	Sedláčková Lenka Křenická 5 100 00 Praha 739 312 620 lenkasedl@centrum.cz	1
Ratter Tomasz ul. Hawajska 18/17 PL – 02 776 Warszawa, Polsko 0048 605 128 763 kukuramba@yahoo.com	1	Senčeková Silvia Kapitulská 16 SK - 974 01 Bánská Bystrica, Slovensko 00421 903 506 664 to_som_ja_@zoznam.sk	2
Rečková Pavla Hlubočany 120 682 01 Vyškov 605 272 368 pavla.reckova@seznam.cz	1	Sekyra Libor Fr. Diviše 105 104 00 Praha 603 210 417 madfoto@volny.cz www.madfoto.cz	3

Shutova Alisa Minská 551/7 101 00 Praha - Vršovice 775 119 312 shoutovaa@mail.ru	3	Śnieżek Aleksandra Ewa ul. Partynicka 52/1 PL – 53 031 Wrocław, Polsko 0048 694 898 942 aleksandra.fm@poczta.fm	1
Schwarz Petr K Antoničku 68 735 62 Český Těšín 731 162 736 u.m.i@email.cz	2	Sokołowski Jędrzej Brazylijska 7a/13 PL – 03 946 Warszawa, Polsko 0048 693 780 494 jsokolowski@flattenimage.pl	2
Siderski Rafał Gedymina 111 PL - 151 33 Białystok, Polsko 0048 507 761 174 ezoteryczny@interia.pl	3	Steinmetz Veronika, BcA. Nonnenhofstrasse 7 D-74321 Bietigheim-Bissingen, SRN 0049-714 264 797, 0049-172 744 9652 mail@steinmetz-photodesign.com www.steinmetz-photodesign.com	5b
Sienkiewicz Wojciech Sikorskiego 11/1 PL-55 200 Oława, Polsko 0048 508 365 710, 0048 713 135 449 wojteksienkiewicz@o2.pl	3	Stejskalová Michaela Lípová 210 547 01 Náchod 1 777 254 777 misa.stejs@seznam.cz	3b
Singer Filip U Mikolajky 19 150 00 Praha 5 777 700 076	1	Stulír Drahomír J. Faimonové 5 628 00 Brno 774 170 448 drahomir_stulir@centrum.cz	1
Sita Michal Os. B. Śmiałego 18/58 PL-60 682 Poznań 0048 508 959 029 misita@poczta.onet.pl	3	Supernak Pawel Łagodna 2/28 PL-157 56 Białystok, Polsko 0048 856 536 052, 0048 601 667 537 pawelsupernak@o2.pl	3b
Skaličková Gita Vršovická 19 101 00 Praha 10 491 423 182, 602 106 044 gita.skalickova@posli.to	3b	Szewczyk Krzysztof, BcA. Tysiaclecia 90/188 PL-40-871 Katowice, Polsko 0048-322 548 815 grupa79@poczta.onet.pl	5
Sláma Vojtěch, BcA. Leitnerova 14 602 00 Brno 608 819 995 voitas@volny.cz	5	Szmorąg Katarzyna Wojrowicka 36/5 PL - 054 36 Wrocław, Polsko 0048 - 505 056 044 katerina_@poczta.onet.pl	3
Smejkal Pavel, MVDr., BcA. Kisdyho 6 SK-040 01 Košice, Slovensko 00421-905 346 552, 00421-556 332 216 psmejkal@stonline.sk	5	Škraban Jakub Spartakiádní 1627 256 01 Benešov 723 589 079 jakub.sk@seznam.cz	3

Štěpařová Renata Přibyslav 64 549 01 Nové Město n. Metují 777 754 748 fotorest@volny.cz	2	Vašíček Aleš Pod Žvahovem 263/1 152 00 Praha 5 732 930 508 ales@avphotographer.com www.avphotographer.com	3
Štěrba Pavel Vrbno 25 388 01 Blatná 383 491 092, 322 319 840 pavelsterba@seznam.cz	3	Vašků Václav Prouzova 8 190 00 Praha 283 892 963 vaclav.vasku@ecn.cz	1
Štursová Kateřina Krkonošská 1 120 00 Praha 2 233 029 941, 724 258 664 katerina.stursova@umusic.com	3b	Vermouzek Jan Živného 8 635 00 Brno 724 057 346 honza@dopis.cz	1
Štýbnarová Julie K zelené louce 1367/4 148 00 Praha 4 606 176 163 julie.stybnarova@seznam.cz	2	Vídenová Kateřina Mališská 5 170 00 Praha 608 653 959 kac78@seznam.cz	1
Švorc Jiří Sartoriova 12 169 00 Praha 777 070 944 jiri@freemagazine.cz	3b	Vlčková Tereza Okružní 995 766 01 Valašské Klobouky 577 320 175, 603 440 669 tvlickova@seznam.cz	3b
Teubalová Jitka Chvalova 12 130 00 Praha 3 - Žižkov 776 628 091, 261 090 011 ji.teu@seznam.cz	3b	Vogelová Tereza Ševelova 5 628 00 Brno 608 378 667 teri.varhol@gmail.com	3
Tichá Anna Komenského 41 680 01 Boskovice 724 528 797 foto.ticha@seznam.cz	1	Vodňanský Tomáš, BcA. Na Rybníčku 10 120 00 Praha 2 776 853 953, 224 943 168 tomas.vodnansky@archatheatre.cz	5bx
Třešňák Matěj Havanská 7 170 00 Praha 7 777 628 358 matejt@centrum.cz	3b	Vondrouš Roman Na okrouhlíku 1684 530 03 Pardubice 608 169 496 info@vondrous.com www.vondrous.com	3
Tuchliński Adam, BcA. Waszyngtona 46/30 PL-03 910 Warszawa, Polsko 0048-856533241, 0048-600 131 923 atuchlinski@interia.pl	5	Vyhnálková Dagmar Mlýnská 379 671 67 Hrušovany nad Jevišovkou 775 672 312 happy@seznam.cz	3

Wágner Martin Saratovská 29 100 00 Praha 608 837 814 kolyma@volny.cz	1	Zmítková Zuzana U nové dálnice 703 149 00 Praha 606 727 006 zuzanazitkova@seznam.cz	3
Wójcik Aneta Zybliekiewicza 19/19 PL -31 029 Kraków, Polsko 0048 692 492 179, 0048 663 430 151 anecik@mp.pl	3	Židlický David Terezy Novákové 11 621 00 Brno 603 579 098 tatraflex@davidzidlicky.cz www.davidzidlicky.cz	3b
Yokoyama Yoshimi Raisova 9 160 00 Praha 605 032 710 camera.m@hotmail.co.jp	2	Žižka Jiří, BcA. Horní 62 700 30 Ostrava 3 776 614 109, 596 724 007 jiri.zizka@centrum.cz	5
Zawada Filip Radarowa 10 A PL – 522 25 Wrocław, Polsko 0048 605 636 664 filipitoito@gmail.com	1	Žižka Ondřej Soukenická 5 602 00 Brno 604 223 037 ondrej.zizka@star-21.sz	2
Zeman Martin 539 73 Žďárec u Skutče 36 777 820 500 martin@datelier.cz	1	Žůrek Radim Všenorská 265 252 29 Dobřichovice 732 440 808 radim@zurek.info	2
Zimová Eva Loučeň 44 289 37 Loučeň 603 716 866, 261 132 713 evikzimova@seznam.cz	3bx	Žůrková Barbora Všenorská 265 252 29 Dobřichovice 774 558 753 tk.curling@seznam.cz	2

VSTUPNÍ INFORMACE O STUDIU

Charakteristika studijního programu a jeho studijního oboru

Název studijního programu:

B 8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média

Název studijního oboru:

Tvůrčí fotografie

Forma studia:

kombinované

Standardní doba studia (v letech):

3 roky (BcA.)

Dochází k malým změnám ve struktuře přednášených předmětů, které reagují hlavně na mohutný nástup digitálních technologií do fotografie, a k razantnímu rozšíření netradičních forem výuky, zejména tvůrčích dílen, fotografických projektů a hodnocení fotografií přes internet. Výrazně se rozšiřují i studijní opory, které jsou do značné míry přístupné na internetu. Studenti zejména ve vyšších ročnících mají větší možnosti volit přednášky, semináře a praktická cvičení podle svého zájmu a zaměření. Tyto změny adekvátně reagují na výrazné změny v oblasti fotografické techniky i na nové možnosti uplatnění absolventů. Absolvent je schopen okamžitě se uplatnit v odborné praxi.

Cíle studijního programu:

Absolventi třetího, tzv. bakalářského stupně studia by měli získat základní vysokoškolskou kvalifikaci ve všech hlavních oblastech výtvarné, reportážní, dokumentární a užitě fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie. Nejlepší absolventi mohou po složení přijímacích zkoušek pokračovat v navazujícím magisterském studiu na ITF FPF SU nebo na jiných školách se specializací studii oboru Tvůrčí fotografie.

Podmínky, které student předloženého studijního programu musí splnit v průběhu studia a při jeho ukončení:

Podmínkou řádného ukončení bakalářského studijního programu v oboru Tvůrčí fotografie je získání předepsaného počtu kreditů a splnění všech studijních povinností 1.-3. ročníku kombinovaného studia. Studium v bakalářském studijním programu se podle vysokoškolského zákona zakončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba teoretické a praktické bakalářské práce a složení státní závěrečné zkoušky z dějin fotografie.

Znalosti, vědomosti a další předpoklady uchazeče pro přijetí ke studiu studijního programu:

Přijímací zkouška na kombinované studium oboru tvůrčí fotografie bakalářského stupně probíhá dvoukolově. V prvním kole (talentová zkouška) zájemci o studium zašlou spolu s vyplněnou přihláškou soubor 15 fotografií, který by měl ve vhodném výběru reprezentovat jejich volnou fotografickou tvorbu, dále výtvarně pojatý autoportrét ve stejném formátu a soubor 3 - 5 kusů fotografických ilustrací volně vybraného románu nebo básnické sbírky. Zkušební komise z řad pedagogů ITF posoudí všechny došlé práce, ohodnotí je a sestaví pořadník uchazečů po prvním kole. Zájemci, kteří se v prvním kole přijímacích zkoušek dobře umístili, jsou pozváni ke druhému kolu. Tam se podrobí testům ze základní orientace v dějinách fotografie, fotografické technice, dějinách výtvarného umění a dalších oborech a absolvují ústní pohovory. Zájemci o studium se mohou zúčastnit konzultace, která probíhá v průběhu ledna v Opavě.

Ostatní podmínky přijímání uchazečů o studium se řídí Zákonem o vysokých školách č. 111/1998 Sb., Statutem Slezské univerzity v Opavě a Statutem Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě.

Charakteristika studijního programu:

Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, poskytuje tříleté kombinované bakalářské studium základních oblastí výtvarné, dokumentární, reportážní a užité fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie, digitální fotografie, senzitometrie, exponometrie, technologie fotografie, zonálního systému, grafické úpravy a typografie, počítačové grafiky, přípravy fotografií pro tisk, ale i dějin výtvarného umění, psychologie umění, sociologie a dalších oborů.

Studium ve studijním programu a oboru se uskutečňuje na základě kreditového systému. Základní jednotku kreditového systému je kredit, který představuje 1/60 průměrné roční zátěže studenta. Každý předmět obsažený ve studijních plánech je podle své náročnosti ohodnocen určitým počtem kreditů, které student získává za jeho úspěšné absolvování podle stanovených podmínek (zápočet, kolokvium, zkouška).

Předměty jsou současně rozděleny na povinné (kredity A), povinně volitelné (kredity B) a volně volitelné (kredity C). V případě, že se studentovi nepodaří absolvovat v akademickém roce zapsaný povinný předmět (kredit A), může si jej v bezprostředně následujícím akademickém roce zapsat znovu, ale nejvýše jednou. Jako volně volitelný předmět (kredit C) si může student vybrat jakýkoli předmět nabízený v rámci studijních plánů na fakultě SU, není-li jeho zápis omezen.

K uzavření akademického roku a postupu do dalšího akademického roku je zapotřebí získat 40 kreditů. Pokud student nesplní minimální počet kreditů za akademický rok, přestává být studentem fakulty. Podmínkou pro udělení zápočtu je nejméně 80% účast na seminářích a přednáškách. V posledním roce studia (v absolventském ročníku) student dovrší celkový počet kreditů stanovený pro absolvování studijního programu a oboru bez ohledu na jejich množství. Podmínkou uzavření studia a získání akademického titulu je získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě a dále složení souborných a státních zkoušek do doby dané maximální možnou délkou studia. Pro bakalářské studium se standardní délkou studia 3 roky, maximální délkou studia 5 let, je předepsáno získání 180 kreditů. Další informace o podmínkách studia a kreditovém systému jsou obsaženy ve Studijním a zkušebním řádu FPF SU v Opavě a navazujících předpisech. Kombinovaná forma studia se v oblasti fotografie, kde studenti většinou samostatně pracují na zadaných praktických cvičeních, která v určitých intervalech konzultují s pedagogy, plně osvědčila a existuje i na mnoha zahraničních školách. Systém kombinovaného studia oboru fotografie z ITF FPF SU byl převzat např. Akademií výtvarných umění v Poznani. Od minulé reakreditace byl vedle samotného rozsahu pravidelně pořádaných čtyřdenních konzultací výrazně rozšířen počet mimořádně efektivních několikadenních tvůrčích dílen pro menší skupiny studentů, otevřely se možnosti konzultování fotografií po internetu v rámci softwarového programu vyvinutého speciálně pro ITF, podstatně se zlepšilo vybavení ateliéru a digitálního pracoviště nejmodernější digitální technikou, kterou mohou využívat všichni studenti.

Většina praktických předmětů zahrnuje čtyři skupiny cvičení. Ta jsou vždy zadávána a explikována příslušnými pedagogy na čtyřdenních konzultacích, pořádaných ve dvouměsíčních intervalech. V době mezi konzultacemi studenti tato cvičení individuálně zpracovávají a předkládají je pedagogům k písemným hodnocením s případným vyznačením chyb a optimálních řešení. Podrobnější analýzy probíhají na další konzultaci, kdy jsou také zadávány další skupiny cvičení. Známký a zápočty jsou udělovány vždy až po splnění všech praktických cvičení, vypracování písemných testů a úspěšném absolvování ústních zkoušek. Vzhledem k této specifické organizaci studia, které se v praxi plně osvědčilo, je studium rozděleno jen na ročníky a nikoliv na semestry a všechny známky a zápočty jsou udělovány až na závěr školního roku.

Důležité místo ve výuce a hodnocení má i účast na různých fotografických projektech (v současnosti probíhá tříletý projekt Opava na prahu nového tisíciletí, jehož se účastní přes 40 studentů), plenérech a tvůrčích dílnách, představujících velmi intenzivní a moderní formu výuky. Vedle praktických cvičení a teoretických seminářů a přednášek se velký důraz klade i na volnou tvorbu, která je hodnocena na závěr každého školního roku ve formě výstavního souboru (kromě závěrečného roku studia, kdy posluchači zpracovávají diplomové práce). Studenti také mají možnost zúčastňovat různých exkurzí, např. na Měsíc fotografie v Bratislavě, Měsíc fotografie v Krakově, Funkého Kolín,

Fotobild v Berlíně, Letní fotoškolu v Liptovském Mikuláši, Photokinu v Kolíně nad Rýnem apod.

Uplatnění absolventů

Absolventi bakalářského stupně studia by měli získat základní vysokoškolskou kvalifikaci ve všech hlavních oblastech výtvarné, dokumentární a užité fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie, aby byli připraveni dobře plnit úkoly profesionální praxe a měli také předpoklady pro vlastní fotografickou tvorbu. V době rozvoje nových technologií by měli prakticky ovládat základy počítačové úpravy fotografií a přípravy fotografií pro tisk, digitální fotografií apod. Měli by mít rovněž dobrý rozhled po vývoji i současnosti fotografické tvorby a měli by být schopni o fotografii odborně mluvit a psát.

Uplatňují se především jako profesionální fotografové ve svobodném povolání nebo jako odborní pracovníci ve fotografických studiích, orientováni na různé druhy užité fotografie (reklama, fotografie architektury, fotografie uměleckých děl, fotografie módy apod.). Reportážně a dokumentárně orientovaní absolventi nacházejí uplatnění především v redakcích rozličných deníků a časopisů, ale i v televizi apod. Mnozí absolventi se výrazně také uplatňují ve volné tvorbě. O tom, že se absolventi ITF dobře uplatňují v praxi, svědčí jejich pracovní úspěchy i mnohá významná ocenění, která řada z nich získala na české i mezinárodní fotografické scéně. O dobrém renomé ITF svědčí i skutečnost, že v posledních letech se k přijímacím zkouškám do bakalářského studia hlásí cca 300 zájemců nejenom z ČR, ale i z řady dalších zemí – velké skupiny ze Slovenska a Polska, jednotlivci nebo menší skupiny z Německa, Itálie, Japonska, Chorvatska, Ruska, Běloruska a Ukrajiny. Více než třetina studentů na ITF pochází ze zahraničí, což představuje největší podíl na celé Slezské univerzitě. Studium zatím probíhá výhradně v českém jazyce.

Pro nejlepší absolventy je určeno dvouleté navazující magisterské kombinované studium, které umožňuje studentům větší výběr předmětů podle svého zájmu. Navazující magisterské kombinované studium tvůrčí fotografie bylo v červnu 1994 schváleno akreditační komisí vlády ČR.

Forma studia kombinuje:

- 1.** pravidelné čtyřdenní konzultace ve dvouměsíčních intervalech s přednáškami, semináři, demonstrací ateliérových cvičení, zkouškami a s besedami s hosty z řad předních fotografů a teoretiků fotografie
- 2.** řadu specializovaných tvůrčích dílen pro menší skupiny studentů
- 3.** plenéry a dlouhodobé fotografické projekty (nyní projekt Opava na prahu nového tisíciletí, v němž si studenti v praxi vyzkoušejí poznatky z výuky dokumentární, reportážní a portrétní fotografie a fotografie architektury)
- 4.** korespondenční studium, kdy posluchači zpracovávají praktická cvičení ze základních oborů fotografie a ty odesílají pedagogům k písemným hodnocením
- 5.** individuální práce pod vedením pedagogů ve školním ateliéru, fotografické laboratoři a počítačové pracovně
- 6.** samostudium odborné literatury a studijních opor
- 7.** konzultování různých fází praktických cvičení a klauzurních a diplomových prací prostřednictvím speciálního programu ITF na internetu (na stránkách www.itf.cz)
- 8.** výuku kurátorské činnosti při spolupráci na přípravě různých výstav v Galerii ITF a Kabinetu fotografie Domu umění v Opavě, Galerie Opera v Ostravě a v dalších výstavních prostorách.

Rozsah státních závěrečných zkoušek:

Studium je ukončeno obhajobou praktické (výstavní soubor, maketa fotografické publikace apod.) a teoretické části diplomové práce (o rozsahu nejméně 40 stran vlastního textu) a závěrečnou zkouškou z dějin a teorie fotografie. Příklady jsou součástí tohoto materiálu – studijní opory. Témata diplomových prací jsou přílohou této žádosti.

Rozsah studijních programů:

Rozsah praktických cvičení, která tvoří páteř studijních programů, je přibližně stejný jako u tradičního denní studia, např. na katedře fotografie FAMU v Praze. Menší počet hodin na vlastní konzultace vynahrazuje možnost konzultování přes internet a korespondenční formou a rozšířené množství tvůrčích dílen, plenérů a projektů.

Zcela srovnatelný s prezenčním studiem fotografie na českých vysokých školách je i rozsah klauzurních a diplomových praktických bakalářských prací, zatímco rozsah teoretických bakalářských prací je na ITF s výjimkou katedry fotografie FAMU podstatně větší než např. na VŠUP a AVU v Praze či UJEP v Ústí nad Labem (viz seznam a rozsah diplomových prací).

Menší počet hodin na teoretické přednášky a semináře je kompenzován větším důrazem na samostudium odborné literatury, studijních opor a informačních zdrojů a odborné literatury z internetu i na větší počet a rozsah písemných esejů, recenzí a kritik.

Organizační zajištění studia:

ITF dnes především díky grantům z Fondu rozvoje vysokých škol disponuje kvalitně vybaveným ateliérem, temnou komorou, digitálním pracovištěm a odbornou knihovnou a čítárnou v budově FPF SU na Bezručově náměstí v Opavě, které jsou k dispozici všem studentům.

Studenti v rámci studia absolvují:

- blok odborných předmětů
- blok teoretických předmětů
- blok technických předmětů
- blok volně volitelných praktických tvůrčích dílen, plenérů a exkurzí

Těžiště studia je v bloku odborných předmětů, který obsahuje značně rozsáhlou část povinných předmětů (kredity A). Důležitou složkou studijních programů jsou povinně volitelné předměty (kredity B), jejichž volbou si student profiluje zaměření svého studia dle svých zájmů. Právě v oblasti povinně volitelných předmětů probíhá plynulá a systematická inovace studijního programu tak, aby co nejefektivněji odrážel potřeby praxe. Volně volitelné předměty (kredity C) doplňují nabídku studijních předmětů o studijní aktivity, které svou šíří a specializací motivují studenty k aktivní práci v oboru.

Studijní program prezentující studijní předměty sestavené do bloků, s vyznačenými návaznostmi, je shrnut v následujících tabulkách.

Charakteristika studijního programu a jeho studijního oboru

Název studijního programu:

N 8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média

Název studijního oboru:

Tvůrčí fotografie

Typ předloženého studijního programu:

navazující magisterské

Forma studia:

kombinované

Standardní doba studia (v letech):

2 roky (MgA.)

Dochází jen k malým změnám ve struktuře přednášených předmětů, které reagují hlavně na mohutný nástup digitálních technologií do fotografie, a k razantnímu rozšíření netradičních forem výuky, zejména tvůrčích dílen, fotografických projektů a hodnocení fotografií přes internet. Ve 4. a zejména v 5. ročníku je v rámci kreditního systému posílena možnost volby předmětů podle zaměření studentů. Výrazně se rozšiřují i studijní opory, které jsou do značné míry přístupné na internetu. Studenti mají větší možnosti volit přednášky, semináře a praktická cvičení podle svého zájmu a zaměření. Tyto změny adekvátně reagují na výrazné změny v oblasti fotografické techniky i na nové možnosti uplatnění absolventů. Absolvent je schopen okamžitě se uplatnit v odborné praxi.

Cíle studijního programu:

Absolventi navazující kombinovaného magisterského stupně studia by měli získat vysokoškolskou kvalifikaci ve všech hlavních oblastech výtvarné, reportážní, dokumentární a užití fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie. Měli by být schopni v praxi dobře pracovat ve všech oborech fotografie a měli by být odborně připraveni i pro oblast fotografické historie, teorie a kritiky stejně jako pro oblast kurátorství fotografických výstav.

Podmínky, které student předloženého studijního programu musí splnit v průběhu studia a při jeho ukončení:

Podmínkou řádného ukončení navazující magisterského studijního programu, oboru Tvůrčí fotografie je získání předepsaného počtu kreditů a splnění všech studijních povinností 4. – 5. ročníku kombinovaného studia, úspěšné obhájení teoretické diplomové práce a praktické diplomové práce a úspěšné složení závěrečné zkoušky z dějin a teorie fotografie.

Charakteristika studijního oboru:

Studium ve studijním oboru se uskutečňuje na základě kreditového systému. Základní jednotku kreditového systému je kredit, který představuje 1/60 průměrné roční zátěže studenta. Každý předmět obsažený ve studijních plánech je podle své náročnosti ohodnocen určitým počtem kreditů, které student získává za jeho úspěšné absolvování podle stanovených podmínek (zápočet, kolokvium, zkouška).

Předměty jsou současně rozděleny na povinné (kredity A), povinně volitelné (kredity B) a volně volitelné (kredity C). V případě, že se studentovi nepodaří absolvovat v akademickém roce zapsaný povinný předmět (kredit A), může si jej v bezprostředně následujícím akademickém roce zapsat znovu, ale nejvýše jednou. Jako volně volitelný předmět (kredit C) si může student vybrat jakýkoli předmět nabízený v rámci studijních plánů na fakultě SU, není-li jeho zápis omezen.

K uzavření akademického roku a postupu do dalšího akademického roku je zapotřebí získat 40 kreditů. Pokud student nesplní minimální počet kreditů za akademický rok, přestává být studentem fakulty. V posledním roce studia (v absolventském ročníku) student dovrší celkový počet kreditů stanovený pro absolvování studijního programu a oboru bez ohledu na jejich množství.

Podmínkou uzavření studia a získání akademického titulu je získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě a dále složení souborných a státních zkoušek do doby dané maximální možnou délkou studia. Pro magisterské navazující studium se standardní délkou studia 2 roky, maximální délkou studia 4 roky, je předepsáno získání 120 kreditů.

Kombinovaná forma studia se v oblasti fotografie, kde studenti většinou samostatně pracují na zadaných praktických cvičeních, která v určitých intervalech konzultují s pedagogy, plně osvědčila a existuje i na mnoha zahraničních školách.

Znalosti, vědomosti a další předpoklady uchazeče pro přijetí ke studiu studijního programu:

Přijímací zkouška na kombinované studium oboru tvůrčí fotografie magisterského stupně probíhá takto: zájemci o studium zašlou spolu s vyplněnou přihláškou soubor 10 - 15 fotografií, který by měl ve vhodném výběru reprezentovat jejich fotografickou tvorbu. Zkušební komise z řad pedagogů ITF posoudí všechny došlé práce. Uchazeč pak před zkušební komisí obhájí svoje práce, jak ve volné tvorbě, tak také teoretické práce, které musí být minimálně v rozsahu bakalářských prací. Na základě bodového hodnocení je sestaveno pořadí, a o přijatém počtu studentů pro navazující magisterském studium rozhoduje přijímací komise fakulty.

Ostatní podmínky přijímání uchazečů o studium se řídí Zákonem o vysokých školách č. 111/1998 Sb. a Statutem Slezské univerzity v Opavě a Statutem Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě.

Uplatnění absolventů:

Absolventi navazující magisterského stupně studia by měli získat vysokoškolskou kvalifikaci ve všech hlavních oblastech výtvarné, dokumentární a užité fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie, aby byli připraveni dobře plnit úkoly profesionální praxe a měli také předpoklady pro vlastní fotografickou tvorbu

V době rozvoje nových technologií by měli prakticky ovládat počítačové úpravy fotografií a přípravy fotografií pro tisk, digitální fotografií apod. Měli by mít rovněž dobrý rozhled po vývoji i současnosti fotografické tvorby a měli by být schopni o fotografii odborně mluvit a psát.

Uplatňují se především jako profesionální fotografové ve svobodném povolání nebo jako odborní pracovníci ve fotografických studiích, orientování na různé druhy užité fotografie (reklama, fotografie architektury, fotografie uměleckých děl, fotografie módy apod.). Reportážně a dokumentárně orientovaní absolventi nacházejí uplatnění především v redakcích rozličných deníků a časopisů, ale i v televizi apod. Mnozí absolventi se výrazně také uplatňují ve volné tvorbě.

O tom, že se absolventi ITF dobře uplatňují v praxi, svědčí jejich pracovní úspěchy i mnohá významná ocenění, která řada z nich získala na české i mezinárodní fotografické scéně. O dobrém renomé ITF svědčí i skutečnost, že v posledních letech se k přijímacím zkouškám do následného magisterského studia hlásí cca 50 - 60 zájemců nejenom z ČR, ale i z řady dalších zemí – velké skupiny ze Slovenska a Polska, jednotlivci nebo menší skupiny z Německa, Itálie a dalších zemí. Studium zatím probíhá výhradně v českém jazyce.

Organizační zajištění studia:

ITF dnes především díky grantům z FRVŠ disponuje kvalitně vybaveným ateliérem, temnou komorou, digitálním pracovištěm a odbornou knihovnou a čítárnou v budově FPF SU na Bezručově náměstí v Opavě, které jsou k dispozici všem studentům.

Studenti v rámci studia absolvují:

- blok odborných předmětů
- blok teoretických předmětů
- blok technických předmětů
- blok volně volitelných praktických tvůrčích dílen, plenérů a exkurzí

Těžiště studia je v bloku odborných předmětů, který obsahuje značně rozsáhlou část povinných předmětů (kredity A). Důležitou složkou studijních programů jsou povinně volitelné předměty (kredity B), jejichž volbou si student profiluje zaměření svého studia dle svých zájmů. Právě v oblasti povinně volitelných předmětů probíhá plynulá a systematická inovace studijního programu tak, aby co nejefektivněji odrážel potřeby praxe.

Volně volitelné předměty (kredity C) doplňují nabídku studijních předmětů o studijní aktivity, které svou šíří a specializací motivují studenty k aktivní práci v oboru.

Studijní program prezentující studijní předměty sestavené do bloků, s vyznačenými návaznostmi, je shrnut v následujících tabulkách.

Podmínkou pro udělení zápočtů je minimálně 80% účast na seminářích a přednáškách.

TVŮRČÍ FOTOGRAFIE - kombinované studium**Blok TF1/A - Povinné předměty (kredity A) 1. ročník**

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0001	Krajinářská fotografie	Pohribný	6	20/40	Z Zk	
F0002	Fotografické zátiší	Kuneš	6	20/40	Z Zk	
F0003	Základy reportážní fotografie	Braný	6	20/40	Z Zk	
F0004	Barevné skladebné postupy I	Pohribný	4	10/40	Z Zk	
F0006	Stavba a skladba fotografického obrazu	Pospěch	4	20/40	Z Zk	
F0099	Technika fotografie, senzimetrie	Velkoborský	4	20/40	Z Zk	
F0009	Dějiny fotografie do roku 1918	Birgus	5	20	Z Zk	
F0007	Typografie a užitá grafika	Karlas	4	20/40	Z Zk	
F0011	Dějiny výtvarného umění	Siostrzonek	4	20	Z Zk	
F0013	Výstavní soubor	konzultant	6	10/60	Z Zk	
F0126	Počítačové zpracování obrazu I	Poneš	4	20/40	Z Zk	

Blok TF1/B - Povinně volitelné předměty (kredity B) 1. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0008	Základní principy osvětlování	Myška	4	20	Z	
F0018	Práce s velkoformátovým přístrojem	Mára, Myška	2	20	Z	
F0010	Současná fotografie	Birgus	2	20	Z	
F0012	Základy sociologie	Siostrzonek	2	20	Z	
F0069	Základy digitální fotografie	Votýpka	2	10	Z	

Blok TF1/C - Volně volitelné předměty (kredity C) 1. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0085	Tvůrčí dílna	Birgus	5		Z	
F0094	Fotografický plenér	Birgus	1		Z	
F0095	Fotografická exkurze	Birgus	1		Z	
F0112	Fotografický projekt	Birgus	5		Z	

Blok TF2/A - Tvůrčí fotografie (kredity A) 2. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0086	Dokumentární publikace	Štreit	6	20/40	Z Zk	
F0015	Fotografický portrét	Pepe	6	20/40	Z Zk	
F0087	Užitá fotografie	Myška	6	20/40	Z Zk	
F0080	Barevné skladebné postupy II	Mára	4	10/40	Z Zk	
F0056	Fotografie plastiky a architektury	Myška	4	20/40	Z Zk	
F0019	Dějiny fotografie 1918 - 1945	Birgus	5	20	Z Zk	
F0013	Výstavní soubor	konzultant	6	10/60	Z Zk	
F0088	Typografie a základy počítačové grafiky	Karlas, Bartek	4	20/40	Z Zk	
F0077	Dějiny výtvarného umění II	Siostrzonek	4	20	Z Zk	
F0021	Seminář kritiky fotografie	Birgus, Kuneš	3	20	Z Zk	
F0127	Počítačové zpracování obrazu II	Poneš	4	20/40	Z Zk	

Blok TF2/B - Tvůrčí fotografie (kredity B) 2. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
T0020	Teorie fotografie	Kuneš, Sobek	2	10	Z	
T0075	Současná fotografie II	Birgus	2	20	Z	
T0028	Práce s elektronickými blesky	Mára, Myška,	4	20	Z	

Blok TF2/C - Tvůrčí fotografie (kredity C) 2. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0085	Tvůrčí dílna	Birgus	5		Z	
F0094	Fotografický plenér	Birgus	1		Z	
F0095	Fotografická exkurze	Birgus	1		Z	
F0112	Fotografický projekt	Birgus	5		Z	

Blok TF3/A - Tvůrčí fotografie (kredity A) 3. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0023	Intermediální tvorba	Kuneš	6	20/40	Z Zk	
F0089	Dokumentární soubor	Podestát	6	20/40	Z Zk	
F0024	Akt	Mára	6	20/40	Z Zk	
F0057	Módní fotografie I	Pepe	6	20/40	Z Zk	
F0035	Reklamní fotografie I	Pohribný	6	20/40	Z Zk	
F0029	Dějiny fotografie po roce 1945	Birgus	5	20	Z Zk	
F0078	Dějiny výtvarného umění III	Štreit	4	20	Z Zk	
F0066	Diplomový teoretický seminář I	Birgus, Kuneš	2	20	Z	
F0032	Příprava praktické bakalářské práce	vedoucí DBP	3	20/80	Z	
F0033	Příprava teoretické bakalářské práce	vedoucí DBP	3	20/80	Z	
F0128	Počítačové zpracování obrazu III	Poneš	4	20/40	Z Zk	
F0102	Státní závěrečná zkouška		0		SZZk	

Blok TF3/B - Tvůrčí fotografie (kredity B) 3. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0031	Počítačová grafika a DTP I	Karlas, Bartek	5	20/40	Z Zk	
F0129	Technologie fotografie	Velkoborský	2	20/40	Z	
F0076	Současná fotografie III	Birgus	2	20	Z	
F0022	Psychologie umění I	Siostrzonek	2	20	Z	

Blok TF3/C - Tvůrčí fotografie (kredity C) 3. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0085	Tvůrčí dílna	Birgus	5		Z	
F0094	Fotografický plenér	Birgus	1		Z	
F0095	Fotografická exkurze	Birgus	1		Z	
F0112	Fotografický projekt	Birgus	5		Z	

Blok TF4/A - Tvůrčí fotografie (kredity A) 4. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0049	Fotografická ilustrace	Kuneš	6	20/40	Z Zk	
F0114	Barevná dokumentární fotografie	Birgus	6	20/40	Z Zk	
F0093	Barevná výtvarná fotografie	Mára	6	20/40	Z Zk	
F0038	Subjektivní dokument	Podestát	6	20	Z Zk	
F0115	Dějiny české a slovenské fotografie 20. století I	Birgus	5	20	Z Zk	
F0043	České výtvarné umění 20. století	Pospěch	4	20	Z Zk	
F0013	Výstavní soubor	konzultant	6	10/60	Z Zk	
F0045	Příprava praktické diplomové práce	vedoucí DMP	4	20/80	Z	
F0046	Příprava teoretické diplomové práce	vedoucí DMP	4	20/80	Z	
CZJ001	Angličtina	indiv. studium	0			

Blok TF4/B - Tvůrčí fotografie (kredity B) 4. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0092	Medailon osobnosti	Sobek	6	20/40	Z Zk	*
F0116	Užitá fotografie II	Mára	6	20/40	Z Zk	*
F0117	Módní fotografie II	Pepe	6	20/20	Z Zk	*
F0118	Tvůrčí digitální fotografie	Kuneš	6	20/20	Z Zk	*
F0130	Fotografická technika, zonální systém	Velkoborský	2	10	Z	
F0131	Aktuální tendence digitální technologie	Votýpka	2	10	Z	
F0132	Pokročilé techniky v DTP	Poneš	4	20/40	Z Zk	
F0064	Současná fotografie IV	Birgus	2	20	Z	
F0040	Psychologie umění II	Siostrzonek	2	20	Z	
F0113	Fotografická dílna I	Birgus	6	20/40	Z Zk	

* Povinný výběr minimálně jednoho předmětu označeného hvězdičkou.

Blok TF4/C - Tvůrčí fotografie (kredity C) 4. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0085	Tvůrčí dílna	Birgus	5		Z	
F0094	Fotografický plenér	Birgus	1		Z	
F0095	Fotografická exkurze	Birgus	1		Z	
F0112	Fotografický projekt	Birgus	5		Z	

Blok TF5/A - Tvůrčí fotografie (kredity A) 5. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0133	Aktuální tendence ve fotografii	Birgus	5	20/40	Z Zk	
F0073	Současné výtvarné umění	Pospěch	4	20	Z Zk	
F0074	Diplomový teoretický seminář II	Birgus, Kuneš	2	20	Z	
F0134	Kurátorský seminář	Pospěch	2	20	Z	
F0045	Příprava praktické diplomové práce	vedoucí DMP	6	20/80	Z	
F0046	Příprava teoretické diplomové práce	vedoucí DMP	6	20/80	Z	
CZJ001	Angličtina	indiv. studium	4		Z Zk	
F0103	Státní závěrečná zkouška		0		SZZk	

Blok TF5/B - Tvůrčí fotografie (kredity B) 5. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0106	Akt, figurální detail	Mára	6	20/40	Z Zk	*
F0122	Reklamní fotografie II - Kalendář	Pohribný	6	20/40	Z Zk	*
F0125	Fotografická interpretace architektury	Mára	6	20/40	Z Zk	*
F0110	Dokumentární fotografie a fikce	Sobek	6	20/40	Z Zk	*
F0111	Autoportrét	Pepe	6	20/40	Z Zk	*
F0052	Počítačová úprava fotografie	Myška	4	20/40	Z	*
F0132	Pokročilé techniky v DTP	Poneš	4	20/40	Z Zk	
F0071	Současná fotografie V	Birgus	2	20	Z	
F0053	Přehled dějin filmu	Siostrzonek	2	20	Z	
F0138	Portfolio	vedoucí	6	20/40	Z	

* Povinný výběr minimálně dvou předmětů označených hvězdičkou.

Blok TF5/C - Tvůrčí fotografie (kredity C) 5. ročník

kód	název předmětu	pedagog	kredit	rozsah	LS	poznámka
F0085	Tvůrčí dílna	Birgus	5		Z	
F0094	Fotografický plenér	Birgus	1		Z	
F0095	Fotografická exkurze	Birgus	1		Z	
F0112	Fotografický projekt	Birgus	5		Z	

VSTUPNÍ INFORMACE O STUDIU

Studium na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě se uskutečňuje v akreditovaných studijních programech a oborech bakalářského, magisterského a doktorského typu a je organizováno podle studijních plánů formou prezenčního, distančního a kombinovaného studia. Studium na všech typech a formách studia je zakončeno státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba bakalářské nebo diplomové práce.

Studium v jednotlivých studijních programech a oborech se uskutečňuje na základě **kreditového systému**. Základní jednotku kreditového systému je kredit, který představuje 1/60 průměrné roční zátěže studenta. Každý předmět obsažený ve studijních plánech je podle své náročnosti ohodnocen určitým počtem kreditů, které student získává za jeho úspěšné absolvování podle stanovených podmínek (zápočet, kolokvium, zkouška). Předměty jsou současně rozděleny na povinné (kredity A), povinně volitelné (kredity B) a volně volitelné (kredity C). Rozdělení předmětů na povinné, povinně volitelné a volitelné, způsob ukončení a počet kreditů stanoví příslušný ústav.

V případě, že se studentovi nepodaří absolvovat v akademickém roce zapsaný povinný předmět (kredit A), může si jej v bezprostředně následujícím akademickém roce zapsat znovu, ale nejvýše jednou. Jako volně volitelný předmět (kredit C) si může student vybrat jakýkoli předmět nabízený v rámci studijních plánů na fakultě SU, není-li jeho zápis omezen. K uzavření akademického roku a postupu do dalšího akademického roku je zapotřebí získat 40 kreditů. Pokud student nesplní minimální počet kreditů za akademický rok, přestává být studentem fakulty. V posledním roce studia (v absolventském ročníku) student dovrší celkový počet kreditů stanovený pro absolvování studijního programu a oboru bez ohledu na jejich množství.

Podmínkou uzavření studia a získání akademického titulu je získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě a dále složení souborných a státních zkoušek do doby dané maximální možnou délkou studia.

Pro bakalářské studium se standardní délkou studia 3 roky, maximální délkou studia 5 let, je předepsáno získání 180 kreditů.

Pro bakalářské studium se standardní délkou studia 4 roky, maximální délkou studia 6 let, je předepsáno získání 240 kreditů.

Pro magisterské studium se standardní délkou studia 5 roky, maximální délkou studia 7 let, je předepsáno získání 300 kreditů.

Pro magisterské navazující studium se standardní délkou studia 2 roky, maximální délkou studia 4 roky, je předepsáno získání 120 kreditů.

Další informace o podmínkách studia a kreditovém systému jsou obsaženy ve Studijním a zkušebním řádu FPF SU v Opavě a navazujících předpisech.

Kredity jsou studentům udělovány za úspěšné absolvování předmětu podle podmínek, které jsou pro toto absolvování stanoveny (zkouška, kolokvium, zápočet).

Další informace o kreditovém (kreditním) systému obsahuje text O kreditovém systému na Filozoficko-přírodovědecké fakultě SU, který je součástí těchto sylabu 2003/2004 a je také k dispozici na děkanátě fakulty.

SEZNAM ZKRATEK, ZNAČEK

bc	bakalářské studium
Ko	z předmětu je v daném semestru konán pohovor (kolokvium) v rámci látky vyložené během přednášky
let	letní
LS	letní semestr
mgr	magisterské studium
PoZk	postupová zkouška
roč.	ročník
sem.	semestr
SoZk	souborná zkouška
SŠ	střední škola
SZZk	státní závěrečná zkouška
Z	cvičení, seminář nebo praktikum je uzavřeno zápočtem
zim	zimní
Zk	z předmětu se v daném semestru koná zkouška v rozsahu vymezeném programem přednášky
ZS	zimní semestr

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

STUDIJNÍ A ZKUŠEBNÍ ŘÁD

Čl. 1

Obecná ustanovení

- (1) Studijní a zkušební řád Slezské univerzity v Opavě, Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě je vnitřním předpisem fakulty podle § 33 odst. 2 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), (dále jen "zákon").
- (2) Tento řád se vztahuje na studenty všech forem studia ve všech typech studijních programů uskutečňovaných Filozoficko-přírodovědeckou fakultou v Opavě (dále jen "fakulta").

Čl. 2

Organizace studia

- (1) Vysokoškolské vzdělání se získává na fakultě studiem v rámci akreditovaného studijního programu podle studijního plánu stanovenou formou studia.
- (2) Studium je organizováno v těchto formách:
 - a) denní studium
 - b) kombinované studium
- (3) Obsah studia a návaznosti jeho částí jsou vymezeny studijním programem, programy vyučované na fakultě jsou každoročně publikovány.
- (4) Základní jednotkou z hlediska organizace studia je akademický rok. Člení se na zimní a letní semestr, zimní a letní zkuškové období, zimní a letní prázdniny. Začátek a konec semestrů, zkušebních období, zimních a letních prázdnin stanoví děkan v souladu s harmonogramem akademického roku univerzity.
- (5) Podmínky, které musí student splnit, aby mohl pokračovat ve studiu v dalším akademickém roce, jsou stanoveny ve studijním programu a v zásadách kreditového systému. Splnění těchto podmínek je ověřováno u zápisu, jehož termín děkan rovněž stanoví. Zápis do následujícího akademického roku probíhá po skončení zkuškového období.
- (6) Uchazeč, který se ve stanoveném termínu nezapíše do studia a do pěti dnů od tohoto termínu se řádně neomluví, není studentem univerzity.
- (7) Student, který se ve stanoveném termínu nezapíše do příslušného akademického roku a do pěti dnů od tohoto termínu se neomluví a nepožádá o náhradní termín zápisu nebo neoznámí přerušení studia, se posuzuje jako student, který nesplnil požadavky vyplývající ze studijního programu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona a jeho studium se ukončuje. Na rozhodnutí o ukončení studia se vztahuje § 68 zákona.

Čl. 3

Podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek

- (1) Podmínkou přijetí ke studiu v bakalářském a magisterském studijním programu je dosažení úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání a úspěšné vykonání přijímací zkoušky, jejíž obsah, formu a organizaci stanovuje děkan.
- (2) Ke studiu v oblasti umění mohou být výjimečně přijati také posluchači bez úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání nebo vyššího odborného vzdělání poskytovaného na konzervatořích.
- (3) Podmínkou přijetí ke studiu v doktorském studijním programu je řádné ukončení studia v magisterském studijním programu, v oblasti umění také získání akademického titulu.

- (4) Počty přijímaných uchazečů stanoví v souladu s každoroční aktualizací dlouhodobého záměru univerzity podle § 9 odst. 1 písm. i) zákona a Programem rozvoje fakulty děkan po schválení v Akademickém senátu fakulty (dále jen "senát").
- (5) Fakulta může přijímat ke studiu také uchazeče, kteří získali středoškolské vzdělání v cizině, prokáží-li jeho úspěšné zakončení a také požadovanou znalost českého jazyka.
- (6) Přijímací řízení se zahajuje doručením řádně vyplněné písemné přihlášky fakultě na odpovídajícím formuláři a dokladem o zaplacení poplatku za úkony spojené s přijímacím řízením.
- (7) Rozhodující podmínkou pro úspěšné přijetí je řádně vykonaná přijímací zkouška před komisí, kterou jmenuje děkan.
- (8) Vyhlášení přijímacího řízení bez přijímací zkoušky je podmíněno souhlasem rektora. Přijímací zkouška může být děkanem prominuta v návaznosti na předchozí výsledky studia a studijní aktivity.
- (9) Lhůtu pro podání přihlášek ke studiu zveřejní fakulta v denním tisku a na úřední desce fakulty nejméně se čtyřměsíčním předstihem. Ve stejné lhůtě zveřejní podmínky pro přijetí v jednotlivých studijních programech, formy a rámcový obsah zkoušek a kritéria pro jejich vyhodnocení. Současně je zveřejněn nejvyšší možný počet studentů přijímaných v daném roce ke studiu v příslušném studijním programu.
- (10) O přijetí ke studiu ve studijním programu, který uskutečňuje fakulta, rozhoduje děkan.
- (11) Na rozhodování o přijetí ke studiu se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.
- (12) Uchazeč, který nesplní stanovené minimální požadavky přijímacího řízení, nemůže být ke studiu přijat. Uchazeč může do 30 dnů od doručení rozhodnutí o nepřijetí podat žádost o přezkoumání rozhodnutí
- (13) Uchazeč má právo nahlédnout do všech svých materiálů, které mají význam pro rozhodnutí o jeho přijetí ke studiu.

Čl. 4 Studijní plán

- (1) Studium probíhá formou kreditového systému, který umožňuje studentovi samostatně rozhodovat o své studijní zátěži.
- (2) Obsah studia je dán vzorovým publikovaným studijním programem, který rozlišuje předměty povinné (závazné) - kredity A, volitelné předměty - kredity B a volně volitelné předměty - kredity C.
Jedná se o tzv. standardní studijní plán, který doporučuje pro každý akademický rok určitý předmět, semestr jeho absolvování. Za skladbu takového studijního programu odpovídá děkanovi příslušný proděkan, který v této záležitosti ustavuje příslušnou komisi ze zástupců jednotlivých vědecko-pedagogických pracovišť.
- (3) V 1. semestru je studijním plánem skladba předmětů předepsaná, v dalších semestrech si student může volit postup individuálně, ale musí si zapsat plný počet kreditů A, tj. absolvovat předměty závazné (povinné) v průběhu celého studia. Při nesplnění zapsaných kreditů si student může zapsat tentýž kredit nejvýše ještě jednou.
- (4) Volitelné předměty studijního oboru jsou seskupeny do bloků. Z každého bloku, který je studijním plánem předepsán, volí student předměty tak, aby jejich absolvováním získal minimální předepsaný počet kreditů z daného bloku. Zbývající počet kreditů získá student absolvováním volně volitelných předmětů.
- (5) Student si může zapsat jako volně volitelný předmět kterýkoliv předmět vyučovaný na fakultě, pokud tomu nebrání podmínky omezující jeho zápis.

Čl. 5

- | (1) Typ stud. programu | Stand.doba studia
v letech | Maxim. doba studia | Počet kreditů |
|--------------------------|-------------------------------|--------------------|---------------|
| bakalářský | 3 | 5 | 180 |
| magisterský | 5 | 7 | 300 |
| bakalářský (dvouoborový) | 4 | 6 | 240 |
| navazující magisterský | 2 | 4 | 120 |
- (2) Studium bakalářského studijního programu se uzavírá státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba bakalářské práce.
- (3) K úspěšnému zakončení studia v tříletém bakalářském studijním programu je zapotřebí získat 180 kreditů, které zahrnují:
- kredity za všechny povinné předměty;
 - požadovaný počet kreditů z každého bloku volitelných předmětů;
 - kredity za volně volitelné předměty
- (4) K úspěšnému zakončení studia ve čtyřletém bakalářském studijním programu je zapotřebí získat 240 kreditů, a to kredity za všechny povinné (závazné) předměty, požadovaný počet kreditů z každého bloku volitelných předmětů a kredity za volně volitelné předměty.
- (5) K úspěšnému zakončení studia v magisterském studijním programu musí student získat celkem 300 kreditů, které jsou skladebně rozčleněny jako u bakalářského studijního programu, a vykonat státní závěrečnou zkoušku včetně obhajoby diplomové práce.
- (6) K úspěšnému zakončení navazujícího magisterského studijního programu musí student získat 120 kreditů a vykonat státní závěrečnou zkoušku včetně obhajoby diplomové práce.
- (7) Studenti, kteří uskuteční pod programem SOCRATES/ERASMUS studentskou mobilitu, musí na partnerské univerzitě úspěšně složit požadované zkoušky, za které dostanou určitý počet kreditů. Po příjezdu na domácí univerzitu mu tyto zkoušky a kredity s nimi spojené budou uznány. Všechna ostatní ustanovení o nutnosti získání všech kreditů A zůstávají ovšem nezměněna.

Čl. 6**Kontrola studia**

- (1) Formy kontroly studia jsou zápočet, kolokvium, zkouška, souborná zkouška, a státní závěrečná zkouška. Student musí současně získat určený počet kreditů podle stanovených hodnot v informativní příručce fakulty. Aby úspěšně dokončil akademický rok, musí získat minimálně 40 kreditů.
- (2) Splní-li student v jednom ročníku více než 40 kreditů, lze počet kreditů získaných navíc zohlednit v dalším ročníku.
- (3) V absolventském ročníku studia musí student splnit plnou výši kreditů pro absolvování studia bez ohledu na počet kreditů v daném roce.
- (4) Studijní programy obsahující seznam kontrol studia s uvedením jejich formy, schvaluje vědecká rada fakulty na návrh děkana.
- (5) Požadavky k udělení zápočtu, kolokvia a vykonání zkoušky stanoví vyučující před zahájením příslušné výuky a zveřejní je. Odborné požadavky k souborné zkoušce a státní závěrečné zkoušce stanoví vedoucí příslušných pracovišť a zveřejní je před začátkem akademického roku, v němž má být zkouška konána.
- (6) V předmětu, v němž je studijním programem předepsán zápočet a zkouška, je získání zápočtu podmínkou konání zkoušky.
- (7) Studentovi, kterému nebyl udělen zápočet, může vyučující povolit jeho získání v náhradním termínu.

- (8) Zkoušky jsou:
- ústní;
 - ústní a písemné;
 - písemné;
 - praktické.
- (9) Termíny zkoušek jsou řádné, opravné a děkanské. Řádné a opravné termíny stanoví zkoušející před začátkem zkouškového období, zpravidla podle harmonogramu akademického roku.
- (10) Student, který nevykoná zkoušku v řádném termínu, má povoleno vykonat tuto zkoušku ještě v jednom opravném termínu.
- (11) Student, který nevykoná zkoušku z předmětu zapsaného opakovaně ani v opravném termínu, může požádat děkana o povolení děkanského termínu.
- (12) Zkouška probíhá před vícečlennou zkušební komisí v těchto případech:
- jde-li o zkoušku v děkanském termínu;
 - požádá-li o konání zkoušky před zkušební komisí zkoušený student nebo příslušný zkoušející.
- Zkušební komisi jmenuje na návrh vedoucího příslušného pracoviště děkan.
- (13) Jednotlivé studijní povinnosti specifikuje Studijní a zkušební řád SU v Opavě ve člancích 15-18 a jeho ustanovení jsou plně platná i v rámci fakulty.

Čl. 7

Souborná zkouška

- V zájmu snížení celkového počtu zkoušek a získávání komplexnějších vědomostí je možné spojovat ve studijním programu některé tematicky související předměty k souborným zkouškám.
- Souborné zkoušky mohou být komisionální, komisi jmenuje vedoucí příslušného pracoviště (ústavu, institutu).
- Pro skládání souborných zkoušek platí ustanovení čl. 17 Studijního a zkušebního řádu Slezské univerzity v Opavě).

Čl. 8

Státní závěrečná zkouška

- Studium v bakalářském i magisterském programu se ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba bakalářské, respektive diplomové práce.
- Student může konat státní závěrečnou zkoušku, jestliže splnil všechny studijní povinnosti, získal stanovený počet kreditů předepsaných studijním programem a odevzdal ve stanoveném termínu bakalářskou, respektive diplomovou práci.
- Státní závěrečná zkouška se koná před zkušební komisí, jejíhož předsedu jmenuje na základě návrhu vedoucího ústavu (institutu) děkan. Průběh státní závěrečné zkoušky a vyhlášení výsledku jsou veřejné.
- Státní závěrečná zkouška a její části se hodnotí čtyřstupňovou klasifikací: "výborně" - "velmi dobře" - "dobře" - "nevyhově!".
- Státní závěrečnou zkoušku nebo některou její část lze v případě hodnocení známkou "nevyhově!" jednou opakovat. Pokud je státní závěrečná zkouška nebo některá její část i po opakování klasifikována stupněm "nevyhově!", je celkový výsledek státní závěrečné zkoušky klasifikován stupněm "nevyhově!".
- Pokud student splnil všechny studijní povinnosti a složil úspěšně závěrečnou zkoušku, hodnotí se celkový výsledek jeho studia bakalářského nebo magisterského studijního programu takto:

- a) prospěl s vyznamenáním získá student, který absolvoval studium s průměrným prospěchem do 1,20 (včetně), přičemž žádná ze zkoušek v průběhu studia nebyla hodnocena stupněm "dobře" a všechny části státní závěrečné zkoušky i obhajobu bakalářské nebo diplomové práce složil s prospěchem "výborně".
- b) "prospěl" získávají ostatní studenti.

Čl. 9 Přerušení studia

- (1) Děkan může povolit přerušení studia, a to na základě písemné žádosti doručené studijnímu oddělení. Celková doba přerušení nesmí přesáhnout čtyři semestry, přerušení je možné jen na celé semestry. V případě přerušení studia na lichý počet semestrů musí student v akademickém roce, v němž chce studium přerušit, získat nejméně 20 kreditů, aby se mohl zapsat do bezprostředně následujícího akademického roku.
- (2) Ze závažných, nikoliv však studijních důvodů, může děkan povolit studentovi přerušení studia na základě řádně zdůvodněné a doložené písemné žádosti nebo z vlastního podnětu i v průběhu semestru. Děkan určí zahájení a ukončení přerušení studia.
- (3) Pomine-li důvod pro přerušení studia, může děkan na žádost studenta přerušení studia ukončit i před uplynutím stanovené doby přerušení.
- (4) Nezapíše-li se student do pěti dnů po ukončení přerušení studia nebo nepožádá-li o jiný termín zápisu, je posuzován, jako kdyby nesplnil požadavky vyplývající ze studijního programu podle § 56 odst. 1 písm. b) a jeho studium se ukončuje. Na rozhodnutí o ukončení studia se vztahuje § 68 zákona.
- (5) Přerušení studia nemá vliv na platnost již vykonaných zápočtů, kolokvií, zkoušek, souborných zkoušek a státních zkoušek.
- (6) V průběhu 1. ročníku lze přerušit studium pouze z výjimečných zdravotních či sociálních důvodů, doložených příslušnými doklady.
- (7) O žádosti rozhoduje děkan.
- (8) V době přerušení studia není příslušná osoba studentem.

Čl. 10 Zanechání studia

- (1) Student, který zanechává studia, tuto skutečnost písemně oznámí děkanovi.
- (2) Studentovi, který zanechává studia, vydá děkanát na jeho žádost potvrzení o úspěšně vykonaných zkouškách, v němž současně uvede, že student studium nedokončil.

Čl. 11 Přestupy

- (1) Student může se souhlasem děkana přestoupit v rámci fakulty do studia jiného studijního programu
- (2) Přestupy studentů ke studiu studijních programů uskutečňovaných jinými fakultami nebo z jiných fakult povoluje děkan.

Čl. 12 Ukončení studia

- (1) Způsob ukončení studia stanoví zákon.
- (2) Podmínkou ukončení studia a udělení příslušného akademického titulu je získání předepsaného počtu kreditů ve stanovené skladbě, dále obhájení bakalářské, respektive diplomové práce a složení souborných a státních závěrečných zkoušek do doby dané maximální možnou dobou studia.
- (3) Jestliže se student nezapíše do dalšího akademického roku ve stanoveném termínu, jeho studium se ukončuje podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona.

Čl. 13

Opravné prostředky

- (1) Nesouhlasí-li student s rozhodnutím vyučujícího nebo zkušební komise o výsledku zkoušky, může požádat o přezkoumání tohoto rozhodnutí podle § 68 zákona

Čl. 14

Přechodná a závěrečná ustanovení

- (1) Návrh tohoto řádu byl schválen senátem dne 1. listopadu 1999.
- (2) Tento řád byl schválen v souladu s § 9 odst. 1 písm. b) zákona Akademickým senátem univerzity dne 16. listopadu 1999 a tímto dnem nabývá účinnosti.

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

DISCIPLINÁRNÍ ŘÁD PRO STUDENTY SLEZSKÉ UNIVERZITY V OPAVĚ

Čl. 1 Úvodní ustanovení

- (1) Tento disciplinární řád pro studenty (dále jen "disciplinární řád") je vnitřním předpisem Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě (dále jen "fakulty") podle § 33 odst.2 písm f) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách - dále jen "zákon").
- (2) Tento disciplinární řád se vztahuje na studenty, kteří studují ve studijních programech uskutečňovaných fakultou.

Čl. 2 Disciplinární přestupek

- (1) Disciplinárním přestupkem je zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy fakulty, a to zejména:
 - a) chování budící veřejné pohoršení nebo urážející jiného člena akademické obce fakulty nebo zaměstnance univerzity
 - b) úmyslné poškození majetku univerzity,
 - c) podvodné jednání v souvislosti se studiem nebo s účastí na vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti.
- (2) Za disciplinární přestupek lze uložit sankce podle § 65 zákona.

Čl. 3 Disciplinární komise fakulty

Postavení a pravomoce disciplinární komise fakulty jsou vymezeny § 31 zákona a přiměřeně čl. 10 Statutu univerzity v Opavě.

Čl. 4 Disciplinární řízení

- (1) Podnět k projednání disciplinárního přestupku studenta může podat děkanovi písemně každý člen akademické obce fakulty, případně i další osoba. Podnět musí obsahovat popis skutku, důkazy, o které se opírá, a zdůvodnění, proč je skutek hodnocen jako disciplinární přestupek.
- (2) Disciplinární přestupek nelze projednat v případě situace uvedené v § 66 zákona.
- (3) Jednání disciplinární komise je neveřejné, o jeho průběhu se vyhotovuje písemný protokol.
- (4) Pozvání studenta na jednání disciplinární komise a rozhodnutí o disciplinárním přestupku musí být studentovi zasláno do vlastních rukou. Doručování se řídí přiměřeně čl. 25 Statutu Slezské univerzity v Opavě.

Čl. 5 Závěrečná ustanovení

- (1) Tento návrh byl schválen v souladu s § 27 odst. 1 písm. b) zákona Akademickým senátem fakulty dne 11. 10. 1999
- (2) Tento řád byl schválen v souladu s § 9 odst. 1 písm. b) zákona Akademickým senátem Slezské univerzity v Opavě dne 19. 10. 1999 a tímto dnem nabývá platnosti

**Směrnice rektora č. 6/2007
o poplatcích spojených se studiem
na Slezské univerzitě v Opavě
v akademickém roce 2007/2008**

**Čl. 1
Úvodní ustanovení**

1. Tato směrnice stanovuje podle § 58 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších změn, poplatky spojené se studiem pro akademický rok 2007/2008 na Slezské univerzitě v Opavě (dále jen „univerzita“).
2. Podle § 58 odst. 2 zákona vyhlásilo MŠMT dne 24. ledna 2007 základ pro stanovení poplatků spojených se studiem pro akademický rok započatý v roce 2007 ve výši 3.004,- Kč (slovy třítisícečtyřikorunyčeské).

**Čl. 2
Stanovení poplatků spojených se studiem**

1. Poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením u přihlášky podané elektronicky činí 18% ze základu stanoveného ministerstvem (zaokrouhлено na celé desetikoruny dolů).
2. Poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením u přihlášky podané na klasickém formuláři činí 20% ze základu stanoveného ministerstvem (zaokrouhлено na celé desetikoruny dolů).
3. Poplatek pro studenty, kteří studují déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu (dále „poplatek za nadstandardní dobu studia“), činí za každých dalších započatých šest měsíců trojnásobek základu stanoveného ministerstvem (zaokrouhлено na celé stokoruny dolů); do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou.
4. Poplatek pro absolventy, kteří studují v dalším studijním programu (dále „poplatek za další studium“), činí za každý další započatý rok základ stanovený ministerstvem (zaokrouhлено na celé stokoruny dolů).
5. Pokud celková doba dalšího studia u absolventa uvedeného v odstavci 4 překročí standardní dobu studia, bude mu stanoven poplatek za studium podle odstavce 3.

6. Poplatek za studium ve studijním programu akreditovaném v cizím jazyce je stanoven jako součin základního normativu studijního programu stanoveného ministerstvem platného pro kalendářní rok, v němž se uchazeč zapisuje ke studiu, koeficientu ekonomické náročnosti studijního programu a koeficientu 1,2. Hradí se v EURO nebo v odpovídající částce v Kč.

Čl. 3

Pravidla pro započtení předchozího studia

Pro vyměření poplatku za studium podle čl. 2 odst. 3 je předchozí neúspěšné studium započítáváno a následně verifikováno podle matriky SIMS (Sdružené informace matrik studentů – dále jen „SIMS“) podle těchto pravidel:

- započítají se pouze ta neúspěšně ukončená bakalářská, magisterská, nebo navazující magisterská studia, která byla ukončena po datu posledního úspěšně absolvovaného bakalářského, magisterského nebo navazujícího studia (pokud takové existuje);
- v případě souběhu studií aktuálního a úspěšně absolvovaného se dřívější neúspěšná studia započítávají do aktuálního studia pouze do dne, kdy bylo úspěšně absolvované studium ukončené;
- v případě přestupu, je-li tento řádně registrován v matrice SIMS, je celá přestupová linie chápána jako jedno studium – datum zápisu takové linie je rovno datu zápisu do prvního studia v linii a datum ukončení je rovno datu ukončení posledního studia v linii.

Čl. 4

Výše poplatků

1. Poplatky za úkony spojené s přijímacím řízením v roce 2008 činí:
 - 540,- Kč pro přihlášku podanou elektronicky;
 - 600,- Kč pro přihlášku podanou na klasickém tiskopisu.
2. Poplatek studenta za nadstandardní dobu studia vyměřený podle čl. 2 odst. 3 činí v akademickém roce 2007/2008 za každých dalších započatých šest měsíců 9.000,- Kč.
3. Poplatek absolventa za další studium vyměřený podle čl. 2 odst. 4 činí v akademickém roce 2007/2008 za každý další započatý jeden rok studia 3.000,- Kč.
4. Poplatek za studium ve studijním programu realizovaném v cizím jazyce se určí v akademickém roce 2007/2008 pro příslušný studijní program podle vzorce:
$$34.325,- \text{ Kč} \times \text{koeficient náročnosti studia studijního programu} \times 1,2 = \text{úhrada za rok v Kč.}$$
Poplatek za studium se hradí v EURO nebo v odpovídající částce v Kč.

Čl. 5

Splatnost poplatků

1. Poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením hradí uchazeč o studium nejpozději v termínu stanoveném pro podání přihlášky ke studiu, doklad o úhradě (popř. jeho opis) doručuje dle propozic k přijímacímu řízení 2008/2009 příslušné součásti univerzity.
2. Poplatek za studium podle čl. 2. odst. 3 resp. 5 je povinen student zaplatit vždy na šest měsíců dopředu:
 - první splátku v termínu nejpozději do 90 dnů ode dne vydání rozhodnutí o vyměření poplatku, doklad o úhradě (popř. jeho opis) předloží v tomto termínu na příslušné studijní oddělení;

- druhou splátku v termínu nejpozději do konce měsíce, ve kterém naběhne lhůta pro započtení dalších šesti měsíců, doklad o úhradě (popř. jeho opis) předkládá v tomto termínu na příslušné studijní oddělení.
3. Poplatek za studium podle čl. 2. odst. 4 je povinen student zaplatit v termínu nejpozději do 90 dnů od vydání rozhodnutí o vyměření poplatku, doklad o úhradě (popř. jeho opis) předloží v tomto termínu na příslušné studijní oddělení.
 4. Poplatek za studium podle čl. 2 odst. 6 je povinen uhradit uchazeč přijatý ke studiu studijního programu realizovaného v cizím jazyce nejpozději v den zápisu ke studiu na příslušné součásti univerzity v plné výši na celý akademický rok dopředu.

Čl. 6 Způsoby úhrad poplatků

1. Poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením stanovený dle čl. 2 odst. 1 a 2 hradí uchazeč dle propozic k přijímacímu řízení 2008/2009 příslušné součásti univerzity.
2. Poplatky stanovené dle čl. 2 odst. 3 až 5 lze uhradit podle pokynů příslušného studijního oddělení:
 - bankovním bezhotovostním převodem na účet ČSOB Ostrava, číslo účtu: 8010-0209702433/0300, variabilní symbol: rodné číslo studenta, konstantní symbol: 558;
 - v hotovosti v pokladně příslušné součásti Slezské univerzity v Opavě;
 - poštovní poukázkou typu A, A-V na účet ČSOB Ostrava, číslo účtu: 8010-0209702433/0300, variabilní symbol: rodné číslo studenta, konstantní symbol: 179;
 - šekem.
3. Úhrada poplatku za studium ve studijním programu akreditovaném v cizím jazyce se provádí dle pokynů příslušného pracoviště součásti, které studenty studijního programu v cizím jazyce eviduje.

Čl. 7 Rozhodnutí o vyměření poplatku

1. Rozhodnutí o vyměření poplatku podle čl. 2 odst. 3 až 5 vydává příslušný rozhodovací orgán v souladu s § 68 zákona.
2. Rozhodovacím orgánem pro vydání rozhodnutí je:
 - u studentů zapsaných ve studijním programu uskutečňovaném univerzitou rektor;
 - u studentů zapsaných ve studijním programu uskutečňovaném univerzitou spolu s vysokoškolským ústavem ředitel ústavu;
 - u studentů zapsaných ve studijním programu uskutečňovaném fakultou příslušný děkan.
3. Rozhodnutí o vyměření poplatku za studium musí být vydáno nejpozději do 30 dnů ode dne zjištění rozhodné skutečnosti, údaje se verifikují proti informačnímu systému SIMS.
4. Rozhodnutí o vyměření poplatku se doručuje studentovi do vlastních rukou prostřednictvím pověřeného pracoviště příslušné součásti univerzity, na níž je student zapsán ke studiu, ve lhůtě stanovené rozhodovacím orgánem. Způsob doručování upravuje čl. 25 Statutu Slezské univerzity v Opavě, v platném znění.
5. Proti rozhodnutí o vyměření poplatku za studium má student právo podat žádost o přezkoumání rozhodnutí do 30 dnů ode dne doručení. Podání žádosti o přezkoumání má vždy odkladný účinek. K žádosti musí být doloženy relevantní doklady, které prokazují okolnosti pro poskytnutí úlevy.

6. Rektor může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle čl. 2 odst. 3 až 5 vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených v čl. 26 odst. 8 Statutu Slezské univerzity v Opavě, v platném znění.

7. Skutečnosti rozhodné pro poskytnutí úlevy lze doložit tímto způsobem:

- dosažené studijní výsledky studijní kartou (či jiným, stejně průkazným dokumentem) ověřenou příslušným studijním oddělením;
- sociální situaci potvrzením o přiznání přídatku na dítě ve snížené, základní či zvýšené výměře úřadem státní sociální podpory u studentů do 26 let, u ostatních studentů potvrzením o příjmu rodiny se stejnou vypovídací schopností.

Čl. 8 Závěrečná ustanovení

1. Poplatky uvedené v čl. 2 odst. 1 a 2 jsou nevratné.
2. O vrácení již uhrazeného poplatku (nebo jeho poměrné části) stanoveného podle čl. 2 odst. 3 a 4 rozhoduje rektor pouze v rámci vyřizování žádosti o přezkoumání rozhodnutí. K žádosti musí být přiložena kopie dokladu o úhradě poplatku.
3. O vrácení poplatku (nebo jeho části) stanoveného podle čl. 2 odst. 6 rozhoduje vedoucí příslušné součásti univerzity, která daný studijní program uskutečňuje.
4. Nezaplatí-li student poplatek za studium podle čl. 2 odst. 3 až 5 nebo jeho splátku ve stanoveném termínu a nebyl-li mu poplatek za studium prominut nebo snížen nebo termín splatnosti na základě jeho žádosti o přezkoumání rozhodnutí odložen, bude porušení této povinnosti posuzováno podle § 64 zákona jako disciplinární přestupek.

V Opavě dne 10. 7. 2007

Doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., v.r.
rektor

ŽÁDOST

- O PROMINUTÍ nebo SNÍŽENÍ POPLATKU ZA STUDIUM
- O ODLOŽENÍ TERMÍNU SPLATNOSTI POPLATKU ZA STUDIUM
- O ROZLOŽENÍ POPLATKU ZA STUDIUM DO DÍLČÍCH SPLÁTEK ¹⁾

ZA AKADEMICKÝ ROK /ZIMNÍ SEMESTR /LETNÍ SEMESTR ²⁾

..... /

Fakulta (ústav):

Studijní obor: Ročník:

Forma studia ³⁾: Typ studia ⁴⁾:

Příjmení, jméno, titul:

Rodné číslo:

Kontaktní adresa:

Telefon: E-mail:

Odůvodnění žádosti:

Seznam příloh ⁵⁾

PRAKTICKÉ POKYNY KE STUDIU NA INSTITUTU TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

- 1/ Ke každému zadanému úkolu z praktických cvičení je student povinen vytvořit novou fotografii, nemůže použít starší negativ z archívu.
- 2/ Ke každému cvičení se odevzdává pouze požadovaný počet snímků, není možno odevzdat více nebo méně fotografií.
- 3/ Pokud není stanoveno jinak, odevzdávají se fotografie formátu 30 x 40 cm a odvozeniny při zachování delší strany. Náhledové fotografie pro zakreslení jiných výřezů jsou pořízeny z celého políčka použitého negativu a mají jednotný formát 13 x 18 cm nebo 13 x 13 cm.
- 4/ Na rub každé fotografie, i náhledové - uvede student jméno a svou adresu (nejlépe razítkem) a dále musí každou práci označit úkolem a číslem (např. Portrét II/1, Zátíší I/3 apod.).
- 5/ Zásilky se posílají na adresy příslušných pedagogů doporučeně, nejpozději 2 týdny před konzultací, tak, aby obsah byl důkladně chráněn proti poškození.

Doporučujeme:

- a/ použít vnitřní černý obal zvětšovací papírů 30 x 40 cm
 - b/ do něj vložit zvětšeniny 30 x 40 cm, náhledové snímky 13 x 18 cm
 - c/ tento černý obal vložit do kartónové obálky od zvětšovací papírů 30 x 40 cm
 - d/ přiložit pevnou sololitovou desku o formátu větším než 30 x 40 cm a velkou obálku k ní přilepit papírovou lepicí páskou
 - e/ vše dobře zabalit a převázat provázkem.
- 6/ Studenti jsou povinni dodržet stanovené termíny pro odevzdání prací. V případě závažných důvodů, pro něž nejsou schopni práce odeslat, jsou povinni se omluvit vedoucímu ITF a příslušnému pedagogovi.
 - 7/ Každý úkol pedagog zhodnotí a oznámkuje známkami výborně, velmi dobře, dobře nebo nedostatečně. Výsledné známky z celého předmětu jsou zapsány do indexu vysokoškolského studenta.
 - 8/ Student může pedagoga ústně nebo písemně požádat o opravu hodnocení, není-li se známkou spokojen. K opravnému hodnocení musí poslat nové fotografie.
 - 9/ Případy soustavného neplnění studijního programu, ukončení a přerušení studia i vyloučení ze studia se řeší podle platného vysokoškolského zákona.
 - 10/ Fotografie je třeba odevzdávat k hodnocení výhradně osobně či poštou. Naskenované reprodukce snímků, zaslané e-mailem se zásadně nepřijímají, protože pedagog z nich jen obtížně může posoudit technickou kvalitu a také často dochází k přeplňování schránek.

Opory ke studiu teoretických předmětů

Součástí teoretických přednášek z dějin fotografie, dějin výtvarného umění, sociologie, psychologie umění jsou diaprojekce reprodukcí artefaktů probíraných umělců. K tomuto účelu slouží archiv diapozitivů, který v současné době čítá na 12 000 položek.

Archiv je rozdělen na jednotlivé obory:

- ▶• Dějiny výtvarného umění
- ▶• Dějiny fotografie
- ▶• Sociologie
- ▶• Studentské práce /klauzury a diplomové práce/
- ▶• Fotografické projekty

Studijní opory na internetových stránkách ITF

Internet patří mezi významné studijní opory na Institutu tvůrčí fotografie. Poskytuje studentům důležité informace, ale zároveň slouží ke komunikaci mezi pedagogy a studenty. Mezi významné inovace patří i hodnocení fotografických prací přes internet, které studenti využívají k operativním konzultacím během studia.

Na webových stránkách ITF www.itf.cz mají studenti k dispozici:

- ▶• informace o studiu, studijní řád, profil absolventa
- ▶• sylaby všech předmětů včetně seznamů studijní literatury
- ▶• informace o pedagogích ITF (biografie, bibliografie, ukázky tvorby, kontakty)
- ▶• ukázky studentských prací
- ▶• katalog odborných fotografických publikací v knihovně ITF (včetně výpůjčního řádu)
- ▶• seznam českých i zahraničních časopisů, které odebírá ITF
- ▶• učební texty (např. Teoretické práce české fotografické avantgardy, Čítanka teorie fotografie)
- ▶• seznam všech teoretických a praktických diplomových prací realizovaných na ITF
- ▶• řadu kompletních teoretických diplomových prací z historie a teorie fotografie
- ▶• fotografické projekty ITF
- ▶• informace o výstavách studentů a pedagogů ITF
- ▶• seznam fotografické techniky k vypůjčení pro studenty ITF
- ▶• recenze výstav ITF
- ▶• historii ITF
- ▶• aktuality

Nejdůležitější je možnost hodnocení fotografií přes internet, kterou umožňuje speciální softwarový program.

Hodnocení fotografií přes internet

Systém hodnocení fotografií je založen na dvou modulech - „studenti“ a „pedagogové“ - je spravován jedním hlavním administračním centrem. Pokud chce student využít možnosti hodnocení dílčích studijních úkolů a cvičení přes internet, musí se nejdříve zaregistrovat do systému. Po úspěšném přihlášení vyplní žádost o konzultaci. Vybere si předmět, pedagoga, se kterým chce konzultovat, (lze si vybírat pouze z registrovaných pedagogů), zadá název souboru, jeho popis, technické specifikace a následně vloží buď fotografie, videa nebo textové dokumenty. Po odeslání studentovy žádosti se automaticky vygeneruje e-mail, který upozorní pedagoga, že na stránkách „Hodnocení fotografií“ ho čeká konzultace se studentem. Poté, co se pedagog přihlásí, tak na hlavní stránce uvidí seznam aktuálních žádostí o hodnocení. Po zhlédnutí konkrétní žádosti napíše hodnocení, buď celkové nebo ke každé konkrétní fotografii zvlášť. Po zadání příkazu „odeslat“ se opět automaticky vygeneruje e-mail, který upozorní studenta, že jeho žádost již byla zkontrolována a že se tedy může přihlásit do svého účtu a hodnocení si vyzvednout. Pedagogové mohou ke svým předmětům vkládat ukázková řešení a mohou ovlivňovat maximální počet vložených fotografií, a to ke každému ze svých předmětů zvlášť.

Do prohlížeče zadejte tuto adresu:

<http://www.itf.cz/zadosti>.

Po celou dobu hodnocení je třeba být připojen k internetu.

1) Přihlášení a registrace

► • Na této první stránce naleznete přihlášení a registraci do systému. Pokud jste na stránkách poprvé, klikněte na odkaz registrace.

Vyplňte prosím všechny údaje. Vaše jméno napište prosím přesně v následujícím tvaru:

jméno	příjmení	číslo průkazu
Vladimír	Prof. PhDr. Birgus	opava
Otařkar	Ak. mal. Doc. Karlas	opava
Aleš	Doc. Mgr. Kuneš	opava
Jindřich	Doc. Mgr. Štreit	opava
Vojtěch	Odb. as. Bartek	opava
Antonín	Odb. as. Mgr. Braný	opava
Pavel	Odb. as. MgA. Mára	opava
Václav	Odb. as. Mgr. Podestát	opava
Karel	BcA. Poneš	opava
Tomáš	Odb. as. MgA. Pospěch	opava
Jiří	Odb. as. Mgr. Siostrzonek, Ph.D.	opava
Evžen	MgA. Ing. Sobek	opava
Jiří	MgA. Votýpka	opava
Jan	Mgr. Pohribný	opava
Miroslav	Myška	opava
Petr	RNDr. Velkoborský, CSc	opava

Login a heslo si zadejte libovolné. Do kolonky číslo průkazu vyplňte slovo opava. Po úspěšné registraci dostanete do své e-mailové schránky výpis údajů, které jste zadali. Pokud by jste tento e-mail smazali a po té zapoměli heslo, obraťte se prosím na mne kuklikova@d-sign.cz. Já Vám ho vyhledám v databázi a pošlu e-mailem.

Po registraci pokračujte přihlášením, to znamená zadáním Vašeho loginu a hesla.

2) Systém hodnocení (Hlavní strana v horní červené lišty)

- ▶ • Po úspěšném přihlášení jste byli přesměrováni na hlavní stranu Vašeho účtu. Zde vidíte seznam Nových žádostí o hodnocení a Archiv již hodnocených žádostí. Všechny žádosti se po Vašem zhodnocení automaticky přesouvají do archivu, kde je můžete vymazat.
- ▶ • Pokud chcete rovnou přejít k samotnému hodnocení, klikněte na buton HODNOTIT u studenta, jehož žádost jste se rozhodli zkontrolovat. (Buton zobrazit Vám ukáže pouze náhled.)
- ▶ • Po té, co se Vám zobrazí žádost, tak v její první části vidíte údaje studenta spolu se specifikací žádosti a v příloze vložené fotografie, videa či texty. Fotografie se Vám při kliknutí na miniaturu zvětší do nového okna, kde si je můžete lépe prohlédnout. Pokud je součástí žádosti video nebo textový dokument, klikněte na jeho podtržený název a automaticky se Vám objeví okno, které Vám nabídne možnost stažení souboru do počítače.
- ▶ • U každé fotografie můžete napsat slovní hodnocení a zatrhnout hvězdičky ***. Nebo můžete dát přednost celkovému hodnocení či napsat rovnou známku. Po vyplnění hodnocení nezapomeňte kliknout na buton ULOŽIT! Toto je důležitý krok nutný pro další postup.
- ▶ • Pokud chcete vidět náhled stránky, klikněte na buton náhled stránky a žádost se Vám zobrazí v novém okně prohlížeče. Text Vašeho hodnocení bude pro Vás takto lépe čitelný než ve formuláři.
- ▶ • Po zkontrolování hodnocení klikněte na buton odeslat ke studentovi. Po té bude automaticky vygenerován e-mail, který upozorní studenta, že jste již zhodnotil jeho fotografie.

3) Maximální počet fotografií (horní červená lišta)

- ▶ • Zde si můžete definovat maximální počet fotografií na jednu žádost. Pokud se připojujete přes modem nebo mobilní síť, zvolte si raději menší počet fotografií. Číslo maximálního počtu fotografií napište do kolonky a klikněte na buton upravit.

4) Změna údajů v registraci (horní červená lišta)

- ▶ • Zde si můžete změnit Vámi zadané údaje nebo heslo. Stačí nový údaj přepsat do formuláře a kliknout na buton Změnit údaje.

5) Ukázková řešení (horní červená lišta)

- ▶ • Pokud chcete využívat možnost vložení ukázkové fotografie, stačí kliknout na odkaz přidat nové. Vložte fotografii přes buton Procházet, vyplňte popis do formuláře, vyberte, jestli je to špatné nebo ukázkové řešení a na konec klikněte na buton uložit a zobrazit u žádostí z příslušného předmětu. Fotografie musí být menší než 100 kb. Náhled ukázkového řešení se Vám zobrazí v novém okně po kliknutí na buton zobrazit.

6) Odhlášení (horní červená lišta)

- ▶ • Pokud již nechcete pokračovat v práci, klikněte na odkaz odhlásit.

F0001 KRAJINÁŘSKÁ FOTOGRAFIE

Ročník: 1
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Mgr. Jan Pohribný

Krajinářství, jako jedno ze základních výtvarných témat, bývá často odrazem vztahu člověka ke krajině, přírodě, k životnímu prostředí, což zprostředkovaně může být výrazem vztahu člověka k vlastní existenci.

Proto také v krajinářské fotografii budeme, vedle zvládnutí a pochopení všech výtvarně-
 skladebných a technických specifik, hledat nebo znovu objevovat svůj vztah k životnímu prostředí a pokusíme se jej vyjádřit v několika rovinách.

Jde tedy o to krajinu nejen „navštěvovat“ a fotografovat, ale především jí citlivě vnímat -
 nechat jí zkrátka pocítit „na svém těle“ i třeba v těch méně příjemných podobách. Pak teprve může námi
 zobrazovaná skutečnost nebo představy a symboly, které do ní vkládáme, nabýt na přesvědčivosti.

Charakteristika životního prostředí

Častým úkolem v krajinářské tvorbě bývá charakteristika určitého zvoleného (event.
 zadaného) místa. Fotograf by měl vystihnout dané prostředí, zdůraznit, co je pro ně charakteristické
 i to, čím fotografa zaujalo.

Budeme se tedy v tomto úkolu zabývat především realistickým zobrazením zvoleného
 životního prostředí. Proto volte nejprve nejlépe takovou krajinu, přírodní lokalitu, zcivilizovanou nebo
 dokonce městskou krajinu, kterou dobře znáte anebo kam se můžete často vracet. Soustředíme se
 nejen na informativní kvality fotografie (jako je např. dokonalá ostrost obrazu, věrné podání barev
 nebo jejich adekvátní převod do tónů šedi - v případě černobílé fotografie atp.), ale také na autorský
 tvůrčí vklad.

Tvořit počínáme mj. již výše zmíněnou vhodnou volbou prostředí, které chceme snímat.
 S tím souvisí také poznání řady přirozených procesů v přírodě, které musíme při svém výběru
 respektovat, abychom dosáhli optimálních výsledků. Proměny životního prostředí v ročních obdobích,
 změny počasí, stejně jako volba vhodného osvětlení, které může zdůraznit (ale také potlačit) plastické
 členění, prostor, linie a tonální rozvrstvení krajiny, jsou příkladem předpokladů, do kterých vstupuje
 fotograf svou volbou a do jisté míry také svou zkušeností, aby byl „ve správnou chvíli na správném
 místě“. V neposlední řadě budeme svůj autorský podíl uplatňovat ve volbě vhodného výřezu
 krajinného celku, v kompozici a stavbě obrazu i ve výběru adekvátní fototechniky. Při realizaci tohoto
 úkolu se proto koncentrujeme na stanovení optimálního směru a úhlu pohledu tj. nejen např. na volbu
 stanoviště a užití vhodného ohniska objektivu, ale zejména na to, co skutečně vidíme na matnici
 či v hledáčku fotoaparátu. Naučme se komponovat do celého pole formátu kamery tak, abychom
 nemuseli dodatečně dokončovat záběr výřezem ve zvětšovací přístroji nebo paspartou (i tyto úpravy
 mohou mít samozřejmě své opodstatnění...). Při řešení kompozice tohoto typu úkolu je možné se
 přidržit klasických schémat a pravidel, jako je např. zlatý řez, umístění dominanty, rozvržení tonality
 atd., ale každý může dospět i k vlastnímu originálnímu řešení. Důležité je vědět, proč jsme takové
 řešení zvolili, k čemu nám slouží a jestli mu obdobně porozumí také ostatní. A řečeno s klasiky:
 největším uměním stavby obrazu je „odstraňovat“ přebytečné, rušivé, tedy vyhmátnout skutečnou
 podstatu snímané předlohy tj. v našem případě zvoleného životního prostředí.

Pracovat v terénu s kinofilmem je na první pohled jednodušší, ale teprve použití stativu
 a velkoformátové kamery nebo kamery na střední formát nám může v kombinaci s adekvátním
 negativním nebo diapositivním fotomateriálem (zpravidla s vysokou rozlišovací schopností) napomoci
 k převodu všech tonálních nuancí a jemné struktury krajiny do výsledné fotografie.

Zvláštní pozornost si zde kupř. zaslouží využití možnosti náklonů standart tj. roviny objektivu většiny velkoformátových kamer k dosažení (nebo potlačení) hloubky ostrosti bez užití vysokého clonového čísla (tzv. Scheinflugova podmínka).

„Charakteristika krajiny“ bude pro nás mimochodem elementárním cvičením nejen v kompozičním a výtvarném řešení výsledného obrazu, ale též v řešení série obrazů jako ucelené výpovědi charakterizující zvolený kraj. Pokusíme se krajinu vidět nejen v celkových záběrech, ale půjdeme do polocelků a v opodstatněných případech i do krajinného detailu. Důležitá je návaznost jednotlivých fotografií souboru, jejich vnitřní gradace i posloupnost.

Odevzdává se 3-5 fotografií (řádně označených jménem autora, rokem vzniku, tématickým okruhem - úkolem, případně názvem fotografie nebo celého souboru) formátu 30x40 cm nebo zapaspartované barevné diapositivы středního nebo velkého formátu. Konzultovat je možno náhledy min. formátu 13x18 cm.

Reálná krajina jako prostředek sebevyjádření

Jestliže v předchozím úkolu jsme se pokusili o realistické zobrazení krajiny s důrazem na informativní (nikoliv však popisnou) stránku fotografie umocněnou zobrazovacími specifiky tohoto média a vstupovali jsme do výsledné podoby obrazu pouze jako citliví pozorovatelé prostředí a střídmí stavitelé kompozice a výtvarného řešení, budeme v druhém úkolu posuzovat krajinu mnohem intenzivněji prizmatem svého já.

Proto se asi více budeme zabývat např. atmosférickými změnami, náladou v krajině i třeba negativními civilizačními jevy, které mohou konvenovat nebo iritovat naše pocity. Všimneme si, že fotografie životního prostředí může vznikat jako katalyzátor, asociace na děje, které s ním třeba přímo nesouvisí. Použijeme asi také častěji řeči symbolů a metafor, které krajina, její uspořádání, její dominanty, osvětlení, námi zvolené výtvarné a technické řešení nabízí. Můžeme se opřít např. o slovník surrealistů a jejich náhodných setkání či objet trouvé; o impresionismus, jako o jednu ze stěžejních kapitol moderního krajinářství; stejně tak můžeme být vyznavači puristicky strohé krajinářské fotografie, v případě, že nejlépe odpovídá našemu subjektu.

K přesnějšímu sebevyjádření lze také pracovat s řadou výtvarných fotografických postupů jejichž správné a vhodné užití může být spoluzákladem hodnotných fotografií, ale dokonce i určitým znakem našeho „rukopisu“. Grafické členění krajinných ploch, redukce polotónů, monochromatické řešení v barvě, lokální neostrost, pohybová neostrost, nezvyklé užití optiky, filtrů a jiných technických pomůcek atd. atd., to jsou cesty, kterými je možné se k vyjádření myšlenky přiblížit.

Jak si dále ukážeme a zkusíme, je možné a mnohdy žádoucí rozšířit paletu vyjadřovacích možností, tvůrčích postupů, nápadů a technik, o ty, které přesahují hranice fotografie, jako svébytného média. My se však v tomto úkolu pokusíme naší tvůrčí subjektivitu v interakci s objektem - krajinou vyjádřit ryze fotografickými prostředky. Do prostoru životního prostředí budeme vstupovat s kamerou (výběr techniky nyní již záleží na naší představě a záměru), abychom exploatovali širokou škálu naší „rodné“ fotografické řeči. Abychom však svoje pocity a niterné vnímání krajiny dokázali vyjádřit na fotografii bez zbytečně dlouhých řečí a prázdných blábolů, neměli bychom opomíjet jedno ze základních pravidel, že forma slouží především obsahu.

Odevzdává se 3-5 fotografií (řádně označených jménem autora, rokem vzniku, tématickým okruhem - úkolem, případně názvem fotografie nebo celého souboru) formátu 30x40 cm nebo zapaspartované (v případě kinofilmu zarámečkové do plastických rámečků beze skel a fólií) barevné diapositivы. Konzultovat je možno náhledy min. formátu 13x18 cm.

Imaginární (intermediální) krajina

Třetí úkol je naznačeným pokračováním druhého, předešlého, s tím, že subjektivitu krajiny zde chápeme převážně, jako projekci vlastních myšlenek na pozadí a do prostředí krajiny. Životní prostředí se nám může stát partiturou, malířským plátnem či scénou, kam, se vší úctou a respektem (na to, prosím, vždy pamatujte!), vkládáme stopy naší imaginace. Někdy jsou však naše vize a představy těžko sdělitelné „pouze“ objektivem naší kamery tj. skrze to, co vytváříme naší, byť osobitou, vizualitou.

Opustíme své tradiční místo za kamerou (abychom se tam v závěru tj. v klíčovém okamžiku vrátili) a můžeme začít spoluutvářet svoje obrazy výrazivem, které je třeba mnohem běžnější u jiných uměleckých a mimouměleckých oborů. Svobodné překračování hranic mezi fotografií a ostatními obory tzv. intermediální tvorba je náplní samostatných seminářů ve vyšších ročnících, ale právě na krajině, která sehrála (a jsem přesvědčen, že ještě sehráje!) jednu z dominantních rolí v utváření moderního umění, je dobré si vyzkoušet škálu těchto možností.

Proto naše fotografie mohou tvůrčím způsobem zachycovat (nikoliv pouze dokumentovat) naše niterné imaginární krajiny, projekce a vize např. skrze námi vytvořené tj. režijně, scénograficky atd. vedené instalace, performance, konceptuální umění, inscenace atp. Svoje zvláštní postavení mají v této oblasti různé zásahy a dotváření již hotových snímků (např. malbou), stejně jako úpravy a přetváření reality pomocí fotomontáže nebo v současnosti stále více pomocí počítače (považujeme však takto vytvořenou krajinu za krajní mez smyslu našeho úkolu...). Naší symbolickou krajinou může být kupř. i struktura zdi nebo odlesk na kovovém předmětu, evokují-li v nás pocity a odkazy k přírodě (i té fiktivní, vysněné...) apod.

Jak je patrné, nabízí tento úkol skutečně široké pole pro interpretaci a využití nepřeberného množství nástrojů. Právě proto bychom měli pečlivě a střídmě volit optimální řešení a cestu k sebevyjádření tj. nemyslet si, že tvořit intermediálně znamená „navážit“ guláš z různých fotografických a mimofotografických ingrediencí, ale že je to promyšlená, často filozoficky podložená volba takových slov a výrazů, která naší fotografickou řeč obohacují a dávají naší myšlence zřetelné kontury. Obdobně jako u předchozích úkolů rozvrhneme resp. zkoncentrujeme naši imaginaci do série obrazů, které by při vší volnosti interpretace měly, vedle vzájemné provázanosti a vnitřní gradace, nést znaky výchozího tématu tj. životního prostředí.

Odevzdává se 3-5 fotografických obrazů (řádně označených jménem autora, rokem vzniku, tématickým okruhem - úkolem, případně názvem fotografie nebo celého souboru) formátu 30x40 cm a větších. V opodstatněných výjimkách lze akceptovat zapaspartované (v případě kinofilmu záramečkované do plastických rámečků beze skel a fólií) barevné diapozitivy z nichž posluchač po konzultaci odevzdá barevné fotografie nebo alespoň kvalitní laserové kopie minim. formátu 20x25 cm (A4). Konzultovat je možno náhledy min. formátu 13x18 cm.

Všechna cvičení je možné konzultovat i mimo vyučující hodiny, také korespondenční formou. Stejně tak je možné konzultovat výběr krajiných lokalit a zvolené postupy řešení jednotlivých úkolů.

A jednu poznámku na konec:

krajinářská foto vyžaduje notnou dávku trpělivosti. Často se kvůli jedinému záběru musíte šplhat třeba vysoko do hor, abyste nakonec „uvízli“ v mracích, v dešti a nepřízní počasí a nepořídili ani jednu fotografii. Nesmíte se vzdát a zkoušejte opakovat svůj „výstup“ znovu. Jen tak se dočkáte „záblesku světla“, toho jedinečného, co příroda nabídla pouze vám.

A věřte, že celý ten čas vašich zdánlivě sisyfovských cest do přírody jste neztratili nadarmo. Bezprostřední kontakt s přírodou, i tou méně vlídnou, může obohatit náš život, naše vnímání tohoto světa, nejméně tak, jako ty nejlepší fotografie, které z těchto cest třeba nakonec uděláme...

Doporučená literatura:

Baňka Pavel: Infinity, Galerie Rudolfinum, Praha 2001
Bílek Miroslav: Krajinářská fotografie, Skripta IVF, Praha 1980
Crudenová Loren: Duch místa, Volvox Globator, Praha 1996
Fárová Anna: Josef Sudek, TORST, Praha 1995
Hrubý K.O. a Hinš A.: Krajinářská fotografie, Orbis, Praha 1974
Koudelka Josef: Černý trojúhelník, Vesmír, Praha 1994
Koudelka Josef: monografie, TORST, Praha 2006
Kozlík Vladimír: Hovory s Chan-Šanem, Prostor, Praha 1990
Kuklík Karel - monografie. České muzeum výtvarných umění v Praze, 1997
Pohribný Jan: Magické kameny, Slovart, Bratislava 2007
Reich Jan: Praha, Petit a PublicHistory, Praha 1997
Reich Jan: Vltava a Praha, Petit a PublicHistory, Praha 2001
Reich Jan: Bohemia, Galerie Nový Svět, Praha 2005
Ságl Jan: Krajina, Kant, Praha 1995
Sudek Josef: Smutná krajina, GVV Litoměřice a MG Brno, 1999
Zemánek Jiří: Divočina - příroda, duše, jazyk, KANT, Praha 2003
Zemánek Jiří: Od země přes kopec do nebe, Severočeská galerie výtvar. umění, Litoměřice 2005

Přednášející:

Mgr. Jan Pohribný

Únětice 6
252 62 pošta Horoměřice
tel./fax 22097 1008
mobil 603 42 41 08
mail: pohribny@volny.cz
www.pohribny.cz

F0002 FOTOGRAFICKÉ ZÁTIŠÍ

Ročník: 1
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Během let se postupně formoval a ustálil soubor cvičení předmětu Fotografické zátiší pro posluchače prvního ročníku. Má to svoje výukové důvody. V zátiší existuje relativně málo omezujících faktorů, je ideálním prostorem pro experimentování a nácvik základních fotografických dovedností. Když všechna cvičení zvládnete a podaří se Vám je perfektně vstřebat, přinesou mnoho poznatků nejen pro oblast fotografického zátiší, ale ověřené možnosti se dají aplikovat i jinde.

Moment, ve kterém cvičení přestává být cvičením a stává se tvorbou, je pro různé posluchače různý. Nicméně všechny nezralé pokusy o změnu „vyhláváním se“ z problému, vedou jen k tomu, že posluchač šidí sám sebe, rozměňuje úkoly a ty pak nemají žádný pozitivní přínos. Je nutné se naučit promýšlet přesně formulovaná zadání a ve vlastním zájmu je neobcházet. Diskutovat o problémech, které se diskutí nevyřeší, je zbytečná ztráta času.

Východiskem nácviku je série úkolů rozdělená do tří základních bloků. V první části je posluchač nejvíce usměřován a zde by měl také odolat pokušení o získání zcela originálních výsledků, protože takové práce bývají často nezažité a umělé. Ve volné části se prostor k projevům improvizace a osobitosti zvětšuje a vrcholí posledním blokem, kde je originální výsledek zásadním požadavkem.

Fotografování v rámci cvičení lze přirovnat ke slalomu, kde je také nezbytné projet určitými brankami, ale způsob jakým se tak stane, je plně v rukou účastníka. V posledním cvičení si branky staví sám autor.

Postupné uvolňování cvičení vyžaduje upevňování vnitřní kázně posluchače, který je čím dál víc odkazován na vlastní promýšlení zpracovávaného úkolu.

Zadání úkolů: základní povinná část A**Cvičení 1.: Zátiší klasické**

- I. a/1 Reprodukce nějakého klasického malířského zátiší podle vlastního výběru.
- I. a/2 Fotografická rekonstrukce reprodukováného zátiší
- I. b/ Moderní reklamní zátiší provedené z vybraných předmětů zátiší I. a/1.
- I. c/ Klasické zátiší volné, ve kterém budou aplikovány různé tvary a velikosti předmětů různorodých materiálů (jako např. sklo, kov, dřevo, látka aj.).
- I. d/ Vybrané předměty z klasického zátiší I.a/1 sestavené do výrazné kompozice a transformované do plochy. (Nikoliv vysokým kontrastem či jinou speciální technikou.)

Zadání úkolů: volná část B**Cvičení 2.: Zátiší moderní a nalezené**

- II.a, b, c/ Tři volná zátiší moderní v přístupu k realitě.
- II.d, e, f/ Tři nalezená zátiší.

Cvičení 3.: Zátíší kreativní

III.a, b, c, d/ Minimálně čtyři volná zátíší jako jednotný výstavní soubor.

Odevzdávají se černobílé (po dohodě s lektorem je možné odevzdat i barevné) fotografie formátu 30 x 40 cm. Posлуhač k odesílanému souboru přiloží také kontakty všech prací (případně i nepoužité varianty jiných skladebných řešení) a obálku se svou nadepsanou adresou.

Cvičení zašle (nejlépe jako balík) na adresu pedagoga.

UPOZORNĚNÍ:

Závěrečné cvičení je nutné konzultovat při čtvrté (předposlední) konzultaci. Postačí formát 18 x 24 cm. Teprve po schválení těchto náhledových fotografií pedagogem posluchač vypracuje konečnou verzi ve formátu 30 x 40 cm.

Poznámky k odevzdávané práci: Ve „Volné části B“ mohou být práce libovolně adjustovány podle individuální volby posluchače. Nepředpokládá se ovšem lepení na dubové fošny, olověné desky, ale ani zasklívání fotografií - což je vše pak náročné na přepravu zpět k autorovi. Je lépe dopředu své záměry konzultovat. V „základní povinné části A“ je nutné dodržet určený formát 30 x 40 cm.

Pro rychlou orientaci lektora ve Vašem souboru je naprosto nezbytné přesné označení jednotlivých prací na rubu podle zadání v sylabech (např. A I.a/1, B II.a/ atd.). **Zásadně nevytvářejte vlastní systém!!!** Vznikají tak zbytečná nedorozumění a důsledkem může být dokonce nepřesné hodnocení.

Je výhodné odevzdávat s předstihem, protože je pak ze strany lektora více času k hlubšímu a promyšlenějšímu rozboru a hodnocení výsledků je objektivnější. Se záplavou snímků, které posluchači posílají na poslední chvíli těsně před odjezdem na soustředění, jsou tyto možnosti již značně omezené. Několik dní před odjezdem bývá příjem zásilek uzavřen a posluchač přichází o možnost srovnání prací během konzultace. V prvním cvičení každý autor zašle i svůj autoportrét. Fantazii se meze nekladou, ale měl by zachovat podobu. Autoportrét není hodnocen, jde jen o orientační pomůcku pro vyučujícího.

Explicace zadaných úkolů:

Předpokládám, že technická stránka fotografie je posluchačům přijatým ke studiu na Institutu dostatečně známa a nemá smysl zde něco podrobněji radit, pomáhat řešit elementární otázky, které si musí zodpovědět každý na základě svých znalostí sám (popřípadě tyto znalosti doplnit studiem literatury). Smyslem naší společné práce není také vybrušování technické kvality, ale řešené úkoly musí pomáhat orientovat se ve vyšší stupni fotografického poznání - ve fotografické tvorbě. Jestliže však technika bude dělat nadále potíže (což si společně ověříme v „Základní povinné části A“), nedostatky důsledně zaznamenám a debata nad zjištěnými závadami bude zcela jistě nepříjemná. Posluchač by si od samého začátku měl zvyknout že i rutinní práce vykonávat precizně.

Praktickou činnost předchází vždy důsledné promyšlení všech aspektů cvičení. Doporučuji důkladné rozvážení specifických znaků samotného žánru. Nelze zaměňovat a v rámci zátíší odevzdávat např. krajinu nebo strukturální abstrakce. V zátíší by neměl chybět alespoň jeden konkrétní předmět (stín a strukturu nebude možné jako zátíší uznávat, stejně jako nedoporučuji volbu plošných objektů, která často bývá vyhláváním se z problému).

V první povinné části A je nutná uvážlivá volba vhodného zátíší - předlohy k reprodukci /A I.a/1/. Nesmíme zapomínat, že se tato předloha stane jakýmsi „skladištěm“ předmětů pro další úkoly tohoto bloku. Povrchnost volby se nevyplácí, posluchač si může ušetřit mnoho zbytečných komplikací. Nejjednodušším postupem je reprodukovat z nějaké umělecko-historické publikace, vhodné je klasické realistické zátíší 17. - 18. století (např. staří Holanďané). V modernějším pojetí malířského zátíší hraje značnou roli především technika samotné realizace a naturalismus fotografické rekonstrukce působí často až trapným dojmem. Je samozřejmé, že budeme jen obtížně shánět věci ze sedmnáctého století, ale to již není pro naši rekonstrukci podstatné. Věci se mohou lišit, neměly by však vypadávat z celkové atmosféry obrazu, který jsme reprodukovali.

Bezpodmínečně je třeba zachovat jejich materiál a strukturu. Proporční dispozice by se měly blížit co nejvíce reprodukované předloze, světelná konstrukce musí být téměř totožná.

Cvičení je základní školou pro práci fotografa s rekvizitou, kde téměř vylučujeme jakékoli náhodné vlivy a vše je podřízeno našemu záměru. Dobrý výsledek je dán stupněm nápodoby a určován technickou dokonalostí. Reprodukci a její rekonstrukci jsme splnili úkoly A I.a/1, 2.

Také část A I.b/ vychází od původní reprodukce a použijeme předmětů vybraných stejným způsobem, jako v prvním úkolu. Věci musíme použít tak, aby splňovaly požadavky reklamní fotografie klasického typu. Není nutné zařadit všechny věci z předlohy, stačí jedna nebo dílčí skupina z širšího výběru.

Propagovaná věc bude postavením ve skladebném řešení zdůrazněna, ostatní vytvářejí pouhou „kulisu“ v pozadí a nesmí akcentovaný předmět zatlačovat. I když použijeme jen jednu věc z původního zátiší, musíme jí doplnit dalšími podle volného výběru. Posluchač nezapomíná, že se stále pohybujeme v oblasti klasického zátiší a vyžaduje se tradicionalistické řešení (např. jako některá zátiší Irvinga Penna, které vycházejí vždy ze skupiny věcí).

Čtvrtý snímek je volný, ale měl by dokonale prověřit naše schopnosti zvládnout zobrazení různorodých materiálů. V tradicionalistické skladbě je vítána co nejširší různorodost předmětů inspirovaná holandskými mistry. Důraz je kladen na promyšlené kompoziční řešení a dokonalé technické zvládnutí struktur. Splněním úkolu A I.c/ se opět vracíme v posledním snímku A I.d/ k původní reprodukci, odkud bereme rekvizity. Zatímco na předcházející fotografii světlo dokonale modeluje tvary předmětů, které navíc podpoříme i vhodným situováním, v této části se naopak pokusíme prostor maximálně potlačit. Jde o nejčastější způsob stylizace, kdy prostorové objekty se stávají plošnými útvary. (Např. vejce může být vhodným osvětlením bílou elipsou bez kresby).

Rekvizity budou sestavovány do takových seskupení, aby vznikla především neobvyklá tonálně lineární skladba. To lze okamžitě ověřit jednoduchým postupem. Po přiložení průsvitného papíru a po obtažení hlavních linií v obrazu by měla být jasně patrná její neobyčejnost. Základní povinná část A prověří dokonale posluchačovy technické možnosti a jeho schopnost různým způsobem řešit prostor před objektivem. Méně zkušenému fotografovi doporučuji prostudovat skripta „Věci ve fotografické tvorbě“, kde je těmto otázkám věnováno několik samostatných kapitol. V explikaci není možné se jednotlivě celou problematikou zabývat a jen připomínám komplikace s horizontem, pozadím, lesky na lesklých rekvizitách, členěním prostoru světelnými reflexy atd..

Volná část B obsahuje dva samostatné bloky. Ve druhém cvičení jsou stále přítomné omezující faktory, které vycházejí ze samotného názvu. Cvičení se dělí na dvě části. Tři snímky jsou stylizovány jako moderní v přístupu k realitě. Další tři jsou pak z oblasti „zátiší nalezeného“.

Úkol II.a, b, c/ by měl být řešen z hlediska stylizace podobně jako poslední snímek v bloku A. Lineární skladba by měla být přinejmenším stejně originálně řešena.

Nemá smysl diskutovat o tom, co je podle našeho názoru moderní a co nikoliv, název je dán úmluvou, o jaký druh fotografie nám zde především půjde. Bude to snímek rekvizit, kde vnímáme především jejich plošnou transformaci do geometrických útvarů. Zvětšeniny budou ovšem tonálně dostatečně bohaté /speciální techniky a vysoký kontrast budou důrazně odmítány už v prvním bloku A/. Je vhodné se soustředit na větší detail, zobrazovat dokonce jen fragmenty předmětů, které vybíráme podle jejich schopnosti účinně v celé kompozici. Je potřeba zbavit se jistých zábran pro práci s rekvizitou, nebát se velkorysejšího skladebného řešení za předpokladu vnitřního pevného řádu fotografického snímku.

Druhá polovina druhého cvičení B II.d, e, f/ bude zpracována jako soubor „nalezených zátiší“. Tento druh je zcela specifickým přínosem fotografie do oblasti zátiší a je nesporným obohacením klasického žánru. Přináší řadu dosud nevyčerpaných možností v různých variantách, z nichž nejčastěji užívané jsou:

1. Nalezené zátiší jako sociologická nebo psychologická studie určitých jevů nebo určité osobnosti. Patří sem přirozeně i snaha o zachycení „genia loci“ /t.j. volně přeloženo duch místa - typickým příkladem je kniha Josefa Sudka „Janáček - Hukvaldy“.
2. Nalezené zátiší jako ryze výtvarný objekt, jako působivý tvar.

3. Objekt tróuvé - náhodná setkání významově zcela odlehlých věcí, které v tomto spojení přináší nové významy, nemající žádnou souvislost s významy původními.

Přijímají se „nalezená zátiší“ přesně vymezená nějakým systémem /uvedeným nebo vlastním/ a v žádném případě nebudou akceptovány po realitě nahodile sesbírané snímky.

Dvě trojice fotografií ve druhém cvičení nejsou samostatnými nezávislými snímky, ale jsou uzavřeny v celku vzájemnými vazbami, které v rámci určené oblasti rozvíjejí nějakou konkrétní myšlenku. Trojice budou z hlediska celku především hodnoceny.

V posledním cvičení III. a, b, c, d/ by měla vyvrcholit posluchačova celoroční práce v předmětu Fotografické zátiší. Minimálně čtyři fotografie jsou hodnoceny z hlediska celku jako výstavní soubor. Jak už sám název posledního bloku napovídá (kreativní znamená tvořivý - z lat. creatio=tvorba) měli bychom zde vystoupit především proti duševní lenosti, kterou nám současný život založený na konzumu hotových faktů přináší a pokusit se o aktivní a tvořivý přístup k oblasti našeho zájmu. Nesmí jít o tradicionalistické pojetí opírající se o ustálené a modelové vzory, ale je nutné provokovat svou tvůrčí fantazii a poskytnout jí volnost proti pasivnímu přejímání „hotových receptů“. Vysocé hodnoceno bude nekonvenční zacházení s rekvizitou v nových momentech a situacích, které přinesou do obrazu možnosti nových asociací. Bude vítáno objevování jiných než klasických rekvizit v neobvyklých vztazích. Je možné využití principu hry nebo systemizované náhody. Neměla by chybět jistá překvapivost řešení.

Abychom se přenesli za hranice všednosti v tradičním žánru, jakým zátiší je, musíme možnosti promyšlet delší dobu a doporučuji konzultace na některém předchozím soustředění.

Posluchač si od prvního cvičení musí uvědomit, že se prostřednictvím zátiší prezentuje jako konkrétní osobnost s vymezeným postojem k životu.

Je dostatečně znám případ malíře Gustava Courbeta, který vytvořil podivuhodně svěží zátiší během svého šestiměsíčního pobytu ve vězení. V tomto srovnání je setkání posluchače Institutu se zátiším přece jen příjemnější zkušeností (i když k zátiší ve své tvorbě nesměřujete).

O tom, jestli série úkolů bude pro Vás vězením nebo naopak naprostou volností s objevením hlubšího pojetí zobrazování skutečnosti si rozhoduje každý sám za sebe.

Doporučená literatura:

skripta Aleše Kuneše „O fotografování věcí“, ITF FPF SU, Opava 1992, kde je i velmi obsáhlý odkaz na další literaturu.

Přednášející:

Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Štefánikova 44

150 00 Praha 5

Tel.: 605 956 993

E-mail: ales.kunes@volny.cz

F0003 ZÁKLADY REPORTÁŽNÍ FOTOGRAFIE

Ročník: 1
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Mgr. Antonín Braný

Cílem předmětu je seznámit posluchače se základy reportážní fotografie a současně nastínit i principy fotografie dokumentární. Reportážní fotografie je typem zpravodajského sdělení a jejím posláním je především informovat diváka o průběhu určité události. Zpráva by proto měla být jasná a přehledná, čitelná a pravdivá a měla by i přiměřeně glorifikovat osoby, které jsou pro ni klíčové. Snímek by rovněž měl obsáhle vypovídat o celé situaci a výstižně popisovat dané prostředí. Z toho je patrné, že v reportážní fotografii jde především o kvalitu skutečnosti, nikoli obrazu. Toto pravidlo však nelze mechanicky vykládat tak, že snímek bude jen věcným pojetím a strohým záznamem viděné skutečnosti. V každém případě by si měl podržet přiměřenou výtvarnou hodnotu a kulturu s ohledem na charakter události.

Reportážní fotografie zahrnuje širší problematiku jako je např. aktualita, reportážní portrét, fotografický příběh, tematická reportáž apod. V rámci cvičení má posluchač stále na zřeteli rozdíl mezi emociálně účinným snímkem a snímkem zpravodajsky důležitým. Reportáž může být fotografována z předvídané nebo nepředvídané události. Za předvídanou událost můžeme považovat svatbu, hudební festival, vernisáž výstavy, automobilové závody - tedy akce, při kterých má fotograf přibližnou představu o celkovém průběhu a může sledovat určité, předem ujasněné cíle. Nepředvídaná událost (povodeň, dopravní nehoda, požár) klade mnohem větší nároky na pohotovost, rychlost rozhodování a zpravidla bývá časově omezena. U každé práce je také třeba reagovat jinak na problematiku situace obrazově i technicky. Nejobtížnějším typem reportáže je zpravodajství z dramatických neopakovatelných situací (válečné operace, převraty, zemětřesení), kde jsou snímky často zachyceny na úkor technické i výtvarné kvality, ale jejich obsahová, aktuální nebo humanistická náplň tyto nedostatky vyvažuje.

Předpokladem pro reportáž je pohotovost fotografa, jeho schopnost předvídat následující děje a sled situací, jeho představivost a reakce na nově vzniklé děje. Kvalita autorovy práce se projevuje zejména na všedních neatraktivních událostech, kdy je zapotřebí postřehu a zkušeností, aby jeho snímky dokázaly diváka zaujmout a upoutat. Zkušenosti z výuky na ITF ukazují, že o mnoho lepších výsledků dosáhli ti posluchači, kteří si zvolili téma, ke kterému se mohli několikrát vrátit.

V neposlední řadě nesmí reportážní a především žurnalistická fotografie zkreslovat či karikaturizovat skutečnost nebo jinak snižovat důstojnost fotografovaných osob, aby se nedostala do rozporu s novinářskou etikou.

Úkol č. 1 - Fotografická reportáž pro obrazový týdeník

Reportážní fotografický soubor s libovolným námětem pro týdeník dle vlastního výběru. Jde o fiktivní zakázku pro zvolený časopis, proto i jeho téma musí odpovídat charakteristice tohoto periodika. Fotografie by neměly být pouhou ilustrací, ale do jisté míry samostatným obrazovým pojednáním. Jeden ze snímků bude zastupovat obálku, proto jej komponujte na výšku a umístěte grafickou značku. Spolu s předpokládanými fotografiemi uveďte stručný popis, čeho se akce týkala.

Odevzdává se 5 - 10 kusů fotografií formátu 24 x 30 cm.

Úkol č. 2 - Aktualita

Reportáž z prostředí ITF, která by sloužila k tisku a případné propagaci školy. Obsah snímků víceméně oficiální, fotografie by měly být orientovány především na výuku a další akce s ní spojené (výstavy, projekce, návštěvy hostů). Fotografie obohatí rozsáhlý archiv ITF.

Odevzdává se 5 - 7 kusů fotografií formátu 24 x 30 cm.

Úkol č. 3 - Koncipovaná reportáž

Uzavřený reportážní soubor na libovolné téma, kde se může více projevit subjektivní názor a autorův vklad. Pro toto cvičení se předkládá téma, ke kterému se posluchač může kdykoli vracet a není časově omezeno. Zároveň je nutné zvážit nosnost tématu, fotogeničnost a jeho přínos pro diváka. Před započítáním práce se doporučuje konzultace s pedagogem.

Odevzdává se 5 -10 fotografií formátu 30 x 40 cm.

Doporučená literatura:

- Birgus, Vladimír: William Klein. Katalog Správy Pražského hradu, Praha 1994.
Birgus, Vladimír: Martin Parr. Katalog Britské rady, Praha 1999.
Birgus, Vladimír - Marco, Jindřich: Hořká léta - Evropa 1945 - 1947. Orbis, Praha 1995
Birgus, Vladimír - Chocholová, Blanka: Hořká léta - Evropa 1939 - 1947 očima českých fotografů. Slezská univerzita, Opava 1995.
Blažek, Bohuslav: Dagmar Hochová. Odeon, Praha 1984.
Rišlinková, Helena - Lendelová, Lucia - Pospěch, Tomáš: Česká a slovenská fotografie osmdesátých a devadesátých let 20. století. Muzeum umění Olomouc. Olomouc 2002.
Fárová, Anna: Henri Cartier - Bresson. SNKLHU, Praha 1958.
Fárová, Anna: Werner Bischof. SNKLHU, Praha 1960.
Fárová, Anna: André Kertész. Odeon, Praha 1966.
Fárová, Anna: Robert Capa. Odeon, Praha 1973.
Fridbergová, Judita: David Seymour-Chim. Odeon, Praha 1966.
Fulton, Marianne: Eyes of Time. A New York Graphic Society, New York 1988.
Hochová, Dagmar: Konec chleba, počátek kamení, TORST, Praha 2001.
Souček, Ludvík : Brassai. SNKLU, Praha 1962.
Rýpar, Vladimír: Karel Hájek. SNKLU, Praha 1963.
Kára, Lubor: Karol Kállay. SVKL, Bratislava 1963.
Novotný, Miloň: Londýn. Mladá fronta, Praha 1968.
Mrázková, Daniela - Remeš, Vladimír: Fotografovali válku. Odeon, Praha 1975.
Katalogy ITF Slezské univerzity, Opava 1995.
Tmej, Zdeněk - Urbanová, Alexandra: Abeceda duševního prázdna. Praha 1945.
Silverio, Robert: Karel Cudlín. Torst, Praha 2001.
Šibík, Jan: Dábel v nás. Praha 2001. Štreit, Jindřich: Vesnice je svět /The Village is a Global World/ Das Dorf ist eine globale Welt/Un Village, c'est tout un monde. Arcadia Praha 1993
Štreit, Jindřich: Lidé olomouckého okresu. Okresní úřad Olomouc 1995.
Štreit, Jindřich: Na konci světa. Burjatsko. Společnost pro studia člověka, Brno 1999
Westerbeck, Colin - Meyerowitz, Joel: Bystender. A History of Street Photography. Little, Brown and Company, Boston 1994.
Katalogy: World Press Photo a Czech Press Photo, **monografie:** Jamese Nachtweye, Donald McCullina, Roberta Capy, Davida Seymoura, Karla Hájka, Miroslava Hucka, Leoše Nebora aj.

Přednášející:

Mgr. Antonín Braný

Malešická 103

108 00 Praha 10

Tel.: 602 946 952

E-mail: fgstudio@volny.cz

F0004 BAREVNÉ SKLADEBNÉ POSTUPY I

Ročník: 1
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 10/40 Z Zk
 Počet kreditů: 4
 Přednášející: Mgr. Jan Pohribný

Na rozdíl od černobílé fotografie, která je i v informativní oblasti značně transformovanou a stylizovanou skutečností (zejména převodem barevné reality do stupňů šedé), odpovídají barvy obrazů zaznamenaných na snímku v barevné fotografii víceméně barvám skutečným (přirozeně je nutné vzít v úvahu stupeň možností technické kvality současného fotografického záznamu - filmy, fotografické papíry, digitální média, tisk, atd.).

V průběhu tohoto prvního cvičení, by si měl posluchač uvědomit základní rozdíl mezi náhodnou prací s barvou a cílevědomým přístupem. K výtvarnému efektu může totiž dojít i nahodile, aniž by to autor předem zamýšlel a dokonce (jak výstižně říkal prof. Šmok) aniž by to byl schopen z hotového snímku sám zjistit. Především by si měl uvědomit základní vlastnosti barev, jejich vzájemné míchání, doplňování, kontrasty, symboliku i možnosti ovlivňování těchto procesů.

Barva má přitom na vnímání člověka mimořádný vliv a je proto z tvůrčího hlediska nezbytné obraz záměrně vystavět, jednotlivé skladebné prvky řešit s konkrétní představou barevného výsledku a účinku. Ve fotografii na rozdíl od malířství je uvědomělá práce s barvou komplikovanější, protože existuje řada omezujících faktorů, které vycházejí především ze skutečnosti v zorném poli objektivu.

V zadání není možné se pro značný rozsah touto problematikou zabývat podrobněji. Posluchač by si měl individuálně prostudovat některou z doporučených publikací.

Zadání úkolů:

1. Výrazné tonální (monochromatické) řešení obrazu
2. Výrazné použití principu barevného kontrastu (komplementárního) v obrazu
3. Výrazná barevná dominanta v obrazu
4. Tvůrčí práce s barvou - 3 diapozitivy

Vysvětlivky:

1. V jedné převládající barvě uplatní posluchač různé tóny této barvy (např. různé červené tóny paprik a rajčat na červeném talíři nebo misce).
2. Druhy kontrastních vztahů jsou různé (např. teplotní, sytostní, proporční atd.). V našem případě půjde o kontrast komplementární, který vzniká mezi dvěma doplňkovými barvami (např. žlutá - modrá, červená - zelená atd.). Výraz obou barev se tímto vztahem zesiluje. Posluchač zároveň uvažuje o vhodném plošném poměru obou barev k zesílení kontrastního účinku.
3. Je doporučeno použít výrazný barevný akcent v nebarevné nebo téměř nebarevné realitě.
4. Volná tvorba, která tvůrčím způsobem využívá barevné zobrazení

Pro řešení výše uvedených úkolů je možné nacházet barevné vztahy v realitě anebo si barevnou skutečnost uměle dotvořit nebo zcela vytvořit např. ve studiu. Ve všech případech musí jít o výtvarně velmi hodnotné ukázky, které jsou specifickou reprezentací posluchačovy tvorby.

V povinné části ovšem musí být zadán skladebný postup použit názorně i z hlediska laického diváka. V žádném případě nebudou přijímány diapozitivy dokumentující posluchačovu dovolenou a není ani vhodné prohrabování archivu. Posluchač tak šidí především sám sebe.

Diapozitivy 35 mm se odevzdávají zarámečkované v plastických obalech očíslované (1,2,3.....) s jmenovkou v pravém dolním okénku zásobníku a s rokem vzniku.

Diapozitivy se hodnotí v rámci společných projekcí barevné skladby během konzultací!

Doporučená literatura:

Hirsch, Robert: Exploring Color Photography, McGraw-Hill, New York 1997

Pleskotová, Petra: Svět barev, Albatros, Praha 1987

Schilling, Inge a Gerd: Symbolická řeč barev, Dobra a Fontána, Olomouc 1999

Šmok, Ján - Pecák, Josef - Tausk, Petr: Barevná fotografie. SNTL, Praha 1975

Šmok, Ján: Teorie skladby fotografického obrazu. ITF FPF Slezské univerzity, Opava 1994

Přednášející:

Mgr. Jan Pohribný

Únětice 6

252 62 pošta Horoměřice

tel./fax 22097 1008

mobil 603 42 41 08

mail: pohribny@volny.cz

www.pohribny.cz

F0099 TECHNIKA FOTOGRAFIE, SENZITOMETRIE

Ročník: 1
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 4
 Přednášející: RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

V tomto praktickém předmětu by posluchači měli získat nezákladnější znalosti a dovednosti potřebné k ovládnutí fotografického černobílého procesu negativ/pozitiv a seznámit se základy expo-
 metrie. V praktických cvičeních si osvojí techniku osvětlování jednoduchých předmětů a struktur.

Úkol č. 1: Předmět

Vyfotografujte jednoduchý geometrický pravouhlý předmět (krychle, kvádr) na neutrálním pozadí tak, aby snímek odpovídal co nejvěrněji skutečnosti. Při tom dbejte zejména na geometricky správné zobrazení předmětu, vhodné nasvícení, zdůrazňující jeho prostorovost, zobrazení struktury jeho povrchu a umístění předmětu ve formátu. Důležité je, aby všechny tři viditelné stěny fotografovaného předmětu byly navzájem tonálně odlišeny a aby tonálně nesplyvaly s pozadím (pozor na možné splynutí vlastního a vrženého stínu). Pro posouzení můžete s výhodou použít kontrolní náhled z digitálního přístroje, převedený do stupňů šedi. Dokonalá ostrost a čistota provedení jsou samozřejmostí.

Můžete zvolit libovolný formát negativu: lepších výsledků dosáhnete při použití středního formátu na svítkový film, nebo velkého (9x12cm, 4x5") formátu. Zvláště vhodné jsou přístroje s možností výškového a stranového posunu přední nebo zadní standardy (většina starých sklopných kamer na svítkový film nebo větší formát je touto možností vybavena). Pracujte se stativem a filmem střední nebo nižší citlivosti. Negativy vyvolejte normálně (dle doporučení výrobce) nebo poněkud kontrastněji (podle způsobu nasvícení). Exponujte asi o 1-2 třetiny expozičního stupně více, než odpovídá citlivosti uvedené na obalu filmu. Nezapomeňte na prodloužení osvitové doby při fotografování zblízka (viz Exponometrie, Příloha A) a u časů delších než 1/2 vteřiny až 1 vteřina (Schwarzschildův jev). Neclaňte více, než je třeba k dosažení potřebné hloubky ostrosti.

Odevzdáte jednu fotografii velikosti 24 x 30 cm (ne větší) na neleštěném papíru (nejlépe vypnutý nebo vylišovaný barytový kartón nebo papír s RC podložkou) spolu s příslušným negativem a technickými daty (kamera, objektiv, druh filmu, vývojka a způsob vyvolání eventuelně skica osvětlovací sestavy aj.). Pokud pracujete na velkém formátu, stačí odevzdat kontakt.

Úkol č. 2: Dva předměty

Vyfotografujte dva jednoduché geometrické předměty (krychle, kvádr, hranol, jehlan) na neutrálním pozadí, nekonečném nebo rozděleném horizontem (pozor: horizont je další skladebný prvek). Platí zde totéž co pro úkol číslo 1. Navíc bude posuzována vzájemná poloha obou předmětů a celková kompozice obrazu.

Odevzdáte 1 fotografii velikosti 24 x 30 cm na RC podložce nebo na neleštěném vypnutém/vylišovaném barytovém kartónu. Pokud pracujete na velkém formátu, stačí odevzdat kontakt.

Úkol č. 3: Struktura – výtvarné řešení

Vyfotografujte rovinný povrch předmětu s výraznou strukturou. Máte-li k dispozici ateliérovou komoru s možností naklání standardy, využijte Scheimpflugova pravidla, v opačném případě dbejte na to, aby rovina filmu a povrch fotografovaného předmětu byly rovnoběžné. Zvolte osvětlení zdůrazňující strukturu povrchu a negativ vyvolejte poněkud kontrastněji než odpovídá normálnímu zpracování (nezapomeňte, že při prodlouženém vyvolávání se poněkud zvyšuje efektivní citlivost filmu).

Jednoduchou strukturu kombinujte s další strukturou nebo jiným vhodně zvoleným skladebným prvkem tak, abyste dosáhli výtvarného účinku. Uvědomte si, že čím menší je celkový jasový

rozsah (kontrast) scény, tím výrazněji struktura na snímku působí. Nezapomeňte na prodlužovací faktor a Schwarzschildův jev. Nemáte-li možnost zaostřovat posunem zadní standardy, vyhýbejte se zobrazení 1:1. Pracujte s optimálním clonovým číslem (to jest se zacloněním, při kterém má objektiv nejlepší kresebné vlastnosti), pokud je fotografovaná scéna dostatečně rovinná.

Odevzdáte 1 fotografii velikosti 24 x 30 cm na RC podložce nebo na neleštěném vypnutém/vylisovaném barytovém kartónu. Pokud pracujete na velkém formátu, stačí odevzdat kontakt.

Úkol č. 4: Předmět – volné téma

Vyfotografujte soubor snímků - variací na 3 vybrané geometrické předměty. Kromě technické úrovně, kompozičního řešení a čistoty provedení bude hodnocena i nápaditost a originalita celého souboru (soubor trojrozměrných předmětů bude apriori hodnocen výše než soubor struktur). Nezapomínejte, že se jedná stále o zobrazení předmětu a nikoliv struktury o volné zátiší.

Odevzdáte minimálně 3 fotografie libovolného formátu, nejlépe na vypnutém/vylisovaném barytovém kartónu. Soubor může být vhodným způsobem adjustován.

Náhledové fotografie (**nikoliv tisky**) jednotlivých úkolů mi můžete posílat obyčejnou poštou; ukázky v jakékoliv elektronické podobě zásadně nepřijímám. Nezapomeňte jednotlivé snímky očíslovat a k průvodnímu dopisu s technickými daty připojit i svoji aktuální e-mail adresu.

Doporučená literatura:

- Adams, A.: The Camera. Little, Brown & Company, USA.
Adams, A.: The Negativ. Little, Brown & Company, USA.
Adams, A.: The Print. Little, Brown & Company, USA.
Junge, K. W.- Hübner, G.: Fotografická chemie. SNTL, Praha 1987.
Kulhánek, J.: Černobílá fotografie. Orbis, Praha 1972.
Krůs, J., Stýblo, P.: Fotografické, filmové a reprografické tabulky. SNTL, Praha 1989.
Pindřák, M.: Fotografické přístroje. Simmons, S.: Using the View Camera. Amphoto, New York.
Šmok, J.: Umělé světlo ve fotografii. SNTL, Praha 1978.
Šmok, J.: Začněte fotografovat. SNTL, Praha 1983.
Štanzel, T.: Zpracování černobílého negativu. Fotografie, 1991, č. 4 -12. Fotografie, 1992, č.1-3.
Tomášek, Z.: Fotografické přístroje. Merkur, Praha 1975.
Velkoborský, P., Vermouzek, P.: Exponometrie. Computer Press, Brno, 2006.
Zaoral, Z.: Fotografujeme. Pěnkava Intermedia k.s., Praha 1999.

Přednášející:

RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

Švermova 508

378 81 Slavonice

Tel.: 384 493 384, 724 715 227

E-mail: aftersixty@volny.cz

F0006 STAVBA A SKLADBA FOTOGRAFICKÉHO OBRAZU

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

Předmět Stavba a skladba fotografického obrazu je úvodem k reflexi vlastní tvorby a k teorii fotografie. Jeho koncepce směřuje k teoretickému zobrazení postupů, které fotograf při své práci užívá vesměs neuvědoměle nebo intuitivně. Od absolventa vysoké školy se žádá, aby dovedl přistoupit k tvorbě se schopností cílevědomé a slovně definovatelné konstrukce, a totéž aby dovedl uplatnit i při analýze hotového díla, ať již svého nebo cizího. To pochopitelně předpokládá, že dovede analyzované dílo žánrově zařadit a že si dovede poradit i v oblastech, ve kterých se žánry překrývají či prolínají. Aby bylo patrné, že student umí teoretický poznatek prakticky aplikovat při tvorbě fotografie, jsou k předmětu připojena praktická cvičení.

Okruhy přednášek:

- 1. Stavba a skladba fotografického obrazu, (návod k realizaci cvičení)**
- 2. Fotografické druhy a žánry**
- 3. Fotografický obraz**
- 4. Kompozice fotografie**

Zkouška: **Analýza fotografického díla**

Zadání ke cvičením

Cvičení 1:

- a/ Posluchač vytvoří snímek, na kterém ukáže charakter snímku naprostého laika, který si neuvědomuje fotografický obraz.
- b/ c/ Posluchač zvolí vhodný objekt, který pojedná na snímku
- 1b jako klasickou informativní fotografii, na snímku a po druhé v protikladu k ní na snímku
- 1c jako výrazně výtvarně řešenou fotografii emotivní.

Snímky 1b a 1c musí být natolik rozdílné, aby i divák-laik snadno pochopil rozdíl mezi informativně a emotivně působící fotografií.

Cvičení 2:

a/ b/ c/ Posluchač vytvoří snímky, jejichž věcnou náplň tvoří vejce nebo po pečlivém výběru i jiný jednoduchý objekt.

Výsledkem má být:

- 2a/ fotografie zobrazující předmět jako věc (fotografie s charakterem klasického zátiší, je vhodné se inspirovat např. barokními holandskými zátišími)
- 2b/ fotografie, na které předmět figuruje jako symbol
- 2c/ fotografie, na které je provedena transformace prostorových objektů "do plochy". Jde tedy o výrazně výtvarnou hru linií a tónů. Nesmí být použito vystřihovánek, linií nakreslených na plochý podklad apod.

Cvičení 3:

a/ b/ c/ d/ e/ f/ Posлуhač vytvoří ukázky výrazně použitých jednotlivých skladebných postupů. Věcná náplň snímků je libovolná, ale snímky musejí být zvláště názorné.

3a - výrazné řešení tonální,

3b - výrazné řešení lineární,

3c - výrazné využití optické neostrosti,

3d - výrazné využití pohybové neostrosti,

3e - výrazné využití principu významového kontrastu (nikoliv tonálního),

3f - výrazné využití principu rytmu.

Komentář ke cvičením ze skladby

Cvičení tvoří soustava etud, směřujících k tomu, aby se posluchač naučil přistupovat ke své práci na základě analýzy svých vlastních i cizích fotografií. Aby tudíž zaměnil nahodilé fotografování cílevědomou tvorbou. Na všech cvičeních si posluchač musí uvědomovat, že nejde jen o pouhé splnění úkolu, nýbrž o splnění vzorové, maximálně názorné, použitelné i při vyučování či v učebnici. Posluchač byl dosud zvyklý pracovat většinou tak, jako když se "zastřelí pejsek": to jest, že namíří aparát na psa stejně jako by namířil pušku, a vystřelí, tedy stiskne spoušť. Nyní se na něm požaduje, aby přijal za své heslo Fotografujeme myšlením, nikoliv mačkáním spouště. To znamená, že si zvykne užívat stativ a před stisknutím spouště uvažovat, při nejmenším alespoň o tom, že snímek má rám, a že před objektivem jsou předměty, které na snímek patří nebo nepatří.

Od jednoho cvičení je možno předložit několik řešení, ale všechna musí být přijatelná. To znamená, že se nepracuje systémem "však si pan učitel něco vybere". Technická dokonalost snímků (včetně retuše apod.) musí být samozřejmostí.

Cvičení č. 1a/

Posluchači se dopouštějí základního omylu v tom, že předloží jakoukoliv špatnou fotografii bez analýzy prvků, které musí vykazovat ukázkový snímek fotografického laika. Potřebných rysů je víc, ale posluchač musí splnit alespoň ty základní.

Věcná náplň snímku je banální, zpravidla jsou to osoby, jen výjimečně věci. Klasická je "teta Anna před Karlštejnem". Laik nefotografuje housle nebo psací stroj, či dokonce zátiší se svíčkou a lebkou. Nezapomínejte, že jde o statisticky průměrného novopečeného majitele aparátu, nikoliv génia, který si právě zakoupil přístroj, aby realizoval již prvním snímkem svou genialitu. Začátečník vůbec netuší, že obraz má rám, že na obraz něco v soulase s hlavním záměrem patří, něco nepatří, nevdá mu ani věci, které tam nepatří přímo křiklavě (nákladní auto, míchačka na beton). Neláme si také nijak hlavu se zaostřováním a osvětlením: jak to je, tak to je. Autor sám tam vidí, co chce vidět, a ostatní si to domyslí.

Snímek tedy musí obsahovat elementární snadno demonstrovatelné chyby. Pokud je středem pozornosti chlapec, mohl by mít místo očí černé díry, způsobené poledním vysoko stojícím sluncem, a z hlavy mu může čouhat kouřící tovární komín. Cvičení č. 1b/ 1c/ Při řešení tohoto úkolu musí posluchač především zvolit vhodný objekt. Vhodnost objektu spočívá v tom, že je relativně snadno zobrazitelný informativně i emotivně. Výhodné je, když objekt emocionálně aktivní sám o sobě. Nejjednodušší řešení poskytuje například nahé ženské tělo. Informativní řešení bude představovat anatomický dokument. Zde se studenti dopouštějí omylu v tom, že pokládají za informativní pouhé ofotografování nahého těla. V zadání je jasně uvedena podmínka, že musí být uvedeno, co se má divák dovědět. To znamená např. jak vypadají bederní jamky, jak vystupují krční obratle, jak je pokrivená páteř apod. Posluchač si nesmí plést špatnou fotografii s informativní fotografií.

To znamená, že i zde bude zvoleno přiměřené pozadí, přesně odpovídající osvětlení, že v obraze nebudou žádné rušivé prvky atp.

Při emotivním pojednání těla se musí snímek vyznačovat výrazným výtvarným řešením, přiměřenou pózou, osvětlením nebo kombinací s jinými prvky.

Především je zde třeba použít takových postupů, které jsou v informativní fotografii nepoužitelné. Na těch je potom možno nejlépe vysvětlit rozdíl mezi vymezením informativní a emotivní orientace. Posluchači se dopouštějí omylu v tom, že jako informativní fotografii prezentují např. celkový snímek střechy, jako emotivní detail krytiny. Detail krytiny je ovšem jen detailem krytiny, tedy ve skutečnosti to může být informativní snímek do katalogu krytin.

Cvičení č. 2a/ 2b/ 2c/

Tento úkol je velmi obtížný proto, že posluchači nikdy dříve o zde aplikovaných kategoriích neuvažovali. Podstata problému spočívá v tom, že každý reálný předmět (nikoliv plocha) může na fotografii figurovat přinejmenším v trojím pojetí. Tato tři pojetí musí posluchač především pochopit, potom provedením tří snímků prokázat, že dovede pochopení podstaty problému také prakticky aplikovat.

Každý předmět může být fotograficky zobrazen sám o sobě, jako předmět, o který jde a nic jiného. Auto je autem, cihla cihlou, strom stromem. V zadání cvičení 2a/ jde o vejce v kombinaci s jinými předměty. Vejce na něm figuruje jako věc k jídlu, jako potravina. Posluchač si v této souvislosti musí prohlédnout příklady z výtvarného umění (malířství) i z fotografie. Musí řešit problém, v jaké situaci vejce bude, s čím bude kombinováno. Problém je v tom, že celková intuice nemůže být jakákoliv. Tak např. podložka, na které jsou předměty rozmístěny, je problémem velmi choulostivým, podobně i pozadí. Předměty, se kterými je vejce kombinováno, podléhají přísnému výběru. Musí být samy o sobě určitým způsobem emocionálně aktivní. Rozdílná je emocionální aktivita chleba, rohlíku a těstovin. Stejně je rozdílná aktivita láhve s nápisem Beaujolais, láhve bez vignety a láhve s nápisem Cechmistr. V kompozici může být např. i slánka, opět je velký rozdíl v účinu podle toho, jak slánka vypadá. Ať už je řešení jakékoliv, v každém případě musí vejce (ať již načaté či ještě ne) působit jako věc. V žádném případě zde vejce ani ostatní předměty nesmí působit jako symboly. Tomu musí odpovídat i technické provedení snímku. Klasické zátiší se vyžívá v dokonalém podání textury materiálu. Jen výjimečně je možno použít optické neostrosti (malířské zátiší neostrost v klasickém pojetí nezná vůbec). Pozornost věnuje posluchač také počtu použitých prvků. Uvědomí si, že čím větší počet prvků, tím větší potíže budou s jejich uspořádáním v ploše snímku. To samozřejmě neznamená, že posluchač smí použít jen prvky dva nebo tři, pouze upozornění, že úvaze počtu a povaze užitých prvků musí věnovat náležitou pozornost.

Podstatně větší problém přináší úkol 2b/, kde vejce má figurovat jako symbol. Problém je v tom, že posluchače většinou nikdy nenapadlo uvažovat o tom, co symbol je. Úkol 2a/ mu toto pochopení usnadňuje tím, že vejce jen velmi vzácně může vypadat jako něco jiného (jako hlava). Není to ovšem vyloučeno - ale není to pravděpodobné. Symbol můžeme stručně charakterizovat jako předmět, který na snímku neznámá sama sebe, nýbrž něco jiného, přesně řečeno sama sebe a ještě něco jiného. Tak skutečná kotva, stojící na nábřeží, je prostě kotvou. Proti tomu kotva v rámci sdělení (např. obrazu) může představovat sama sebe, ale také něco jiného např. naději. V aplikaci na vejce to znamená, že vejce může na snímku figurovat jako věc k jídlu, ale také jako symbol života nebo něčeho jiného, podle souvislostí, které autor do snímku zavede. Aby libovolný předmět mohl působit jako symbol, musí mít určité vlastnosti, které to dovolí. Musíme si uvědomit existenci symbolů obecně platných (srozumitelných) jako je třeba holubice, kříž, srdce apod., a symbolů vytvořených ad hoc, je pro potřebu jednoho díla, t.j. pro jednu konkrétní situaci. Tak např. závory na jednom místě filmu mohou znamenat jen závory jako překážku pohybu vpřed, proti tomu na jiném místě mohou sugerovat rozloučení navždy.

Práce se symboly (zejména vytvářenými ad hoc, pro situaci v rámci určitého konkrétního díla) je v umění obecně zcela běžná, ale nevyskytuje se všude ve stejné míře. Ve fotografii je značně omezována tím, že předměty před objektivem se "brání odvěcnění" právě svou předmětností (vejce je stále vejce).

Symbolický význam musí být potom vyvolán souvislostí, do které je předmět zařazen. Proto vejce na mořském břehu může působit symbolicky, vejce v kastrůlku už těžko.

Také část 2c/ působí posluchačům obtíže. Je to dáno především tím, že ze své předcházející fotografické praxe jsou navyklí vidět předměty před objektivem právě jako předměty, nevidí soustavu linií, tónů a textur.

To právě na nich požaduje úkol 2c. Vejce zde vystupuje jako tvar, t.j. nemá význam ani věcný ani symbolický. Je prostě výtvarným faktem. Má být (společně s jiným předmětem či předměty) transformováno do plochy. Musí tedy ztratit plasticitu a celek musí tvořit linií a tónů, eventuálně linií tónů a textur. Při tom tato konstrukce musí být výtvarně účinná, ovšem s tím, že její emotivita vyvěrá z působení výtvarně pojednané plochy, nikoliv z povahy použitých předmětů. Posлуhač si musí uvědomit, že zde vejce již nefiguruje jako právě vejce, nýbrž jen jako tvar. To znamená, že může být použit jeho celý obrys, ale právě tak dobře i jen část jeho obrysu. Totéž se vztahuje i na předměty ostatní.

Ve všech částech úkolu č.2/ se výrazně prosazuje problematika rámu obrazu. To se sice vztahuje na všechny úkoly, ale u úkolu 2c/ je to zvláště závažné. Obdobně potom i u úkolu 3b/ (výrazné řešení lineární).

Cvičení č. 3a/ b/ c/ d/ e/ f/

Při tvorbě jednotlivých ukázek si tedy má posluchač uvědomit, že nestačí, aby požadovaný postup byl použit, nýbrž že musí být použit dominantně, tak aby i laik si mohl uvědomit, že jde o využití zcela určitého skladebného postupu. Navíc výsledek musí mít výrazně výtvarný charakter - možná, že bude pro posluchače srozumitelnější, když řekneme, že musí mít charakter závěsného obrazu schopného vystavení v rámci kvalitní umělecké fotografické produkce.

3a/ - Výrazné řešení tonální

Typický příklad je pohled na krajinu, kde se za sebou řadí tonálně odstupňované vlny terénu. Pokud by se různost tónů jednotlivých vln zrušila, zůstane jen pár bezvýznamných linií (rozhraní mezi tóny) a celý účinek obrazu zmizí. Velmi snadno je možno si tonální řešení ozřejmit na snímku barevném, kde je např. ve spodní části snímku žluté pole, v horní modré nebe. Jedinou linií tvoří horizont. Pokud žlutou a modrou nahradíme stejným stupněm šedé, obraz se vlastně zruší. Můžeme ovšem v černobílém řešení postavit tmavou část spodní proti světlé horní (event. i naopak) a získáme dobrou ukázkou výrazného řešení.

3b/ - Výrazné řešení lineární

Hlavní problém tohoto úkolu spočívá v tom, že nemohou být použity linie nějakým způsobem namalované (např. na zdi). Především musí být linie tvořena rozhraním dvou tónů, resp. hranami předmětů. Protože základ lineárního řešení každého snímku tvoří rám obrazu, záleží zde výrazně na vazbě linií v ploše obrazu na hrany rámu. Řešení musí být takové, že se s liniemi rámu vlastně nedá pohnout. Na rozdíl od toho u výrazného řešení tonálního (event. i u ostatních úkolů) se zpravidla nic nestane, když např. zleva či zprava centimetr ubereme. Linie tvořící konstrukci snímku musí být tedy v tomto případě zvláště pevně vázány na linie rámu. Není tedy jedno, zda nějaká linie prochází přímo rohem formátu či je posunuta proti rohu vlevo či vpravo. Zda jde skutečně o výrazné lineární řešení si může posluchač ověřit tak, že snímek překreslí na pauzovací papír, t.j. překreslí jen linie, tóny zmizí. Překreslené linie by měly tvořit výraznou výtvarně účinnou konstrukci pevně vázanou na rám obrazu.

3c/ - Výrazné využití optické neostrosti

Toto cvičení je velmi náročné tím, že posluchač je zatím zvyklý praktikovat optickou neostrost jen jako důsledek existence popředí a pozadí. Aniž by (většinou) o řešení uvažoval, vyjde mu pozadí ostré nebo neostré podle zaclonění, a zaclonění není zvoleno podle požadavku na míru neostrosti nýbrž podle expozičních poměrů.

Při úkolu 3c/ jde o něco zcela jiného: optickou neostrostí má být získána nová kvalita, tvar, který se v realitě před objektivem jako takový nevyskytuje. Současně ovšem musí být splněna podmínka, že vznikne celek výtvarně výrazně účinný.

3d/ - Výrazné využití pohybové neostrosti

Běžné využití pohybové neostrosti známe z náznaku pohybu. Podobně jako u úkolu 3c/ zde však jde o to, aby pohybovou neostrostí byla získána nová výtvarná kvalita. T.j. nejde o to, že naznačíme nějaký pohyb v realitě před objektivem, např. gesto ruky, nýbrž o to, co bude na snímku, o kvalitu tvaru, který pohybovou neostrostí získáme na fotografii. Pohybová neostrost může být způsobena libovolným postupem, t.j. např. i pohybem přístroje vůči předmětům atp.

3e/ - Výrazné využití kontrastu (nikoliv tonálního)

Tonální kontrast vytvoří např. tmavý předmět na bílém pozadí. Zde jde o kontrastování jiných obrazových kvalit než tonálních, t.j. např. stáří-mládí, velké-malé, hranaté-kulaté apod. Posлуhač si musí uvědomit, že kontrastují (v plném slova smyslu) dvě různé kvantitativní kvality, tedy například stařec - dítě, nikoliv stařec a koťátko. Kontrastování se vyskytuje v různém stupni. Právě podaná definice odpovídá kontrastu prvního řádu. Kontrastování dalších řádů (např. slon a banán) se samozřejmě vyskytuje také, ale pro řešení úkolu 3e s ním nevystačíme. Klasickým příkladem kontrastu prvního řádu je stařecká ruka v kombinaci s rukou dětskou. Kontrastujícími veličinami může být více: v uvedené dvojici kontrastuje velikost, kvalita pokožky a sugesce věkového rozdílu. Mohli by zde být přidáni dokonce i kontrast tonální (ruka stařecká černá, ruka dětská bílá). Přidání tonálního kontrastu ke kontrastu základnímu je povoleno, samotný tonální kontrast zadání nevyhovuje.

3f/ - Výrazné využití principu rytmu

Toto cvičení naráží na základní potíž v tom, že ve fotografii se sice na snímku objevuje rytmus velmi často, ale jde především o rytmus převzatý. To znamená, že nějaké prvky jsou rytmicky uspořádány už v předloze před objektivem, např. patníky kolem cesty, stromy v aleji, okna domu apod. Úkol 3f/ má posluchače přivést k tomu, aby se pokusil obrazově rytmizovat prvky, které v realitě rytmicky uspořádány nejsou. K vytvoření rytmu je nutno použít nejméně tři prvky (dva prvky rytmus vytvořit nemohou). Rytmus může být pravidelný, do pravidelného řešení může být úmyslně vnesena nepravidelnost. Při řešení tohoto úkolu a na závěr celého návodu připomeneme, že posluchač může realitu nejen ofotografovat, ale i konstruovat, aranžovat. Prakticky všechny úkoly předpokládají, že snímek bude výsledkem dobře promyšleného aranžování. Není samozřejmě absolutně vyloučeno, že např. klasické zátiší s vejcem posluchač někde najde, ale spoléhat na to by bylo časově velmi náročné.

Poznámky na závěr

Odevzdávající se černobíle (jen v odůvodněných případech barevné) zvětšeniny 18 x 24 cm, které však musí mít ve všech směrech profesionální kvalitu. Nepodepsané fotografie se nepřijímají! U každého úkolu by mělo být předloženo jedno jediné definitivní řešení.

Doporučená literatura:

- Baran, Alexandr: Předpoklady fotografie neboli Prolegomena. Akademie múzických umění v Praze. FAMU, Praha 2000, /skriptum/.
- Beran, Jan: Stavba obrazu. Orbis, Praha 1950. Feininger, Andreas: Vysoká škola fotografie. Orbis, Praha 1968.
- Feininger, Andreas: Škola moderní fotografie. Orbis, Praha 1971.
- Jeniček, Jiří: O fotografické kompozici. Orbis, Praha 1960.
- Kadeřávek, František: Geometrie a umění v dobách minulých. Jan Štenc, Praha 1935.
- Kindersley, D.: Tvůrčí fotografie. Slovart, Praha 1995.
- Panofsky, Erwin: Dějiny teorie lidských proporcí jako obraz dějin uměleckých slohů. In: Význam ve výtvarném umění. Odeon, Praha 1981.
- Roeselová-Pitřhová, Věra: Úvod do problematiky barevného řešení obrazu. SPN, 1976 /skriptum FAMU/.

Sousedík, Bořek: Skladba fotografického obrazu. MKS, Ostrava 1989.

Šmok, Ján: Teorie skladby fotografického obrazu. ITF FPF SU, Opava 1994, 1998, /skriptum/.

Šmok, Ján: Skladba fotografického obrazu. SPN, Praha 1974 /skriptum/.

Šmok, Ján: Za tajemstvími fotografie. Osveta, Martin 1975.

Šmok, Ján: Začněte fotografovat. SNTL, Praha 1983.

Štech, V. V.: Donatello. Poznámka k renesanční perspektivě. SNKLU, Praha 1947.

Přednášející:

Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

U garáží 4

170 00 Praha 7 - Holešovice

tel.: 604 930 252

e-mail: potom@volny.cz

www.pospetch.com

F0007 TYPOGRAFIE A UŽITÁ GRAFIKA

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Doc. ak. mal. Otakar Karlas

Smyslem tomto předmětu je poskytnout posluchačům základ ke studiu oboru užitě grafiky. Formou přednášek se posluchači seznámí s vývojem latinkového písma, budou se učit rozlišovat jednotlivé písmové formy a vhodně je používat především ve spojení s fotografickou tvorbou.

Řešení zadaných úkolů bude usměrňováno individuálními konzultacemi.

Témata přednášek:

- Vznik a vývoj latinkového písma.
- Základní píspomalířské pojmy a názvosloví, základní zásady při práci s písmem.
- Klasifikace latinkových tiskových písem. (1. část)

Úkol č. 1

Návrh vlastního monogramu - osobní značky. (Odevzdává se více variant na formátu A4, v černobílém provedení.)

Úkol č. 2

Návrh pozvánky na osobní výstavu s použitím vlastní fotografie. (Odevzdává se maketa tiskoviny, formát max. A4.)

Úkol č. 3

Návrh plakátu na osobní výstavu s použitím vlastní fotografie. (Odevzdává se plakát na formátu A3.)

Doporučená literatura:

Beran, Vladimír & kol.: Aktualizovaný typografický manuál. Kafka design, Praha 1999.
Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1. Knižnice Typographia, Praha 1971.
Blažej, Bohuslav: Grafická úprava tiskovin. SPN, Praha 1990.
Menhart, Oldřich: Nauka o písmu. SPN, Praha 1954.
Muzika, František: Krásné písmo ve vývoji latinky I.a II. SNKLHU, Praha 1958.
Solpera, Jan: Klasifikace tiskových písem latinkových. Oborová norma ON 88 1101.

Přednášející:

Doc. ak. mal. Otakar Karlas

Sušická 11
160 00 Praha 6

Tel.: 224 317 504
E-mail: okarlas@volny.cz

F0008 ZÁKLADNÍ PRINCIPY OSVĚTLOVÁNÍ

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z
Počet kreditů: 4
Přednášející: Miroslav Myška

Pod pojmem osvětlování rozumíme výběr a manipulaci s nejrůznějšími druhy světla v zorném poli fotografického přístroje tak, abychom získali co nejvhodnější osvětlení fotografovaného objektu. Přitom pojmem světlo označujeme světelný tok vystupujícího z libovolného světelného zdroje (žárovka, žárovka ve svítidle, elektronický blesk, slunce, okno svítící do pokoje apod.). Světlo je jedním z nejučinnějších výrazových prostředků fotografie, avšak mnozí jej registrují jen z hlediska expozičního a nevyužívají nepřeborných možností, které světlo poskytuje ke zvýraznění motivu, jeho ozvláštňení a ovlivnění působivosti. Kromě toho, že nám světlo činí předmět vůbec viditelným, vytváří také dojem hloubky, prostoru, dodává snímku náladu a atmosféru a ovlivňuje kontrast černobílého i barevného podání skutečnosti.

Světelné vztahy existující nezávisle na fotografovi označujeme jako světelnou realitu, světelné vztahy záměrně vytvářené jako světelnou konstrukci. Světelná realita je vytvořena světlem přímým (vycházejícím přímo ze zdroje) a světlem nepřímým (odráženým od různých ploch). To znamená, že některé části skutečnosti jsou osvětleny plně, jiné leží ve vlastním stínu různé intenzity a na podložce či pozadí se objevuje stín vržený. Hladina osvětlení (měříme v luxech luxmetrem) části osvětlené vytváří s hladinou osvětlení ve stínu světelný poměr, který je buď nízký (např. při zatažené obloze), nebo vysoký (např. přímé slunce v tmavé uličce). Při záměrném vytváření světelné konstrukce označujeme osvětlenou část předmětu jako osvětlení hlavní, vytvářené zpravidla jedním světlem hlavním a hloubku stínu regulujeme osvětlením vedlejším (doplňkovým). Mezi osvětlením hlavním a vedlejším vzniká opět určitý světelný poměr (nízký - vysoký), kombinovaný z výtvarných důvodů dalším osvětlením pomocným, které vytváří různé efekty, dodává lesk, zvýrazňuje strukturu povrchu apod. (např. spot na vlasy).

Osvětlování má ve fotografii trojí funkci:

1. Pouze dostatečné osvětlení předmětu v zorném poli umožňuje záznam na citlivou vrstvu (ve vztahu k citlivosti vrstvy, cloně a expoziční době). Technicky vhodnou hladinu osvětlení označujeme jako osvětlení expoziční.
2. Druhou funkcí je zobrazení vzhledu reality po stránce tvarové i světelné. Presentaci objektu ovlivňujeme volbou směru, intenzity a charakteru světla, vlastních a vržených stínů, regulací hodnot světelného poměru. Při dodržení obvyklých světelných vztahů mluvíme o logickém osvětlování.
3. Třetí funkcí osvětlování je využití výtvarných, obecněji emočních možností působení světla. Využíváme tří základních způsobů:
 - a) metoda primární reality využívá osvětlování, jež působí na diváka jako věrný obraz dané skutečnosti,
 - b) metoda profesionální konvence zavádí určitý světelný systém, částečně odpovídající a částečně neodpovídající světelné realitě (např. ateliérové podobenky),
 - c) metoda stylizované reality sleduje převážně výtvarné možnosti uplatnění světla a vede ke světelné stylizaci. Výsledek se neváže na světelnou realitu, je výsledkem tvůrčí činnosti fotografa (např. stylizovaný akt). Osvětlování provádíme manipulací se svítidly, intenzitu řídíme volbou svítidla (různé typy reflektorů, světlometů), vzdáleností svítidla od předmětu, světelné toky upravujeme a ovlivňujeme různými osvětlovací pomůckami (šifon, komínek, klapky, odrazné desky, světelné vany atd.).

Zcela zvláštní pozornosti zasluhuje osvětlování elektronickým bleskem, v dnešní době zcela běžné, technicky a metodicky propracované tak, že tento způsob osvětlování lze s úspěchem použít v nejrůznějších oblastech fotografické práce. Pro šířku záběru nutno odkázat na odbornou literaturu.

K zápočtu předloží posluchači dva snímky střední velikosti, libovolné tematiky, avšak s výrazným protilehlým osvětlením, např. ploché světlo a protisvětlo, polední a podvečerní osvětlení, grafický efekt tmavého motivického prvku na světlém poli a naopak.

Doporučená literatura:

Příklady v téměř každé učebnici fotografie

Šmok, Ján: Umělé světlo ve fotografii. SNTL, Praha 1977.

Landt, Artur: Beleuchtungstechnik für Profis. Verlag für Foto, Film und Video, Gilching (NSR), 1994.

Matchesi, J.: Professionelle Beleuchtungstechnik. Verlag Photographie, München 1994.

Přednášející:

Miroslav Myška

Šumavská 34

602 00 Brno

Tel.: 608 452 418, 545 241 810

E-mail: Fotostudio.M@volny.cz

F0018 PRÁCE S VELKOFORMÁTOVÝM PŘÍSTROJEM

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára, Miroslav Myška

Při profesionální fotografické práci nás praxe přivede k závěru, že se neobejdeme bez velkoformátové kamery, v našich podmínkách je to již formát 6 x 9 cm a 9 x 12 cm, případně 13 x 18 cm až 18 x 24 cm. Tato kamera umožní lepší, dokonalejší, a při současném rychlém technickém pokroku, i jednodušší práci. V tomto předmětu se budeme převážně zabývat kardanovými přístroji, které umožňují dokonalé vyrovnaní vertikálních a horizontálních linií, větší hloubku ostrosti, změnu roviny ostrosti, přesné měření expozice a dosažení celkově lepší kvality obrazu.

Kameru používáme při fotografování architektury, krajiny, interiérů, modelů, v průmyslové fotografii, reklamě, při reprodukcích apod. Dokonalé přístroje umožňují díky variabilní přední a zadní standardě různé naklonění (kypování, švenkování) objektivu a roviny filmu. Tím dosáhneme srovnání vertikálních i horizontálních linií a můžeme je využívat i pro kreativitu snímku. Navíc standardy můžeme posunovat nahoru, dolů a do stran. Seznámíme se v praxi s Scheinpflugovým pravidlem a změnou roviny ostrosti. Díky variabilní optické lavici umožní kamera prodloužením výtahu dalšími měchy dělat makrofotografii, mikrofotografii a používat i extrémní teleobjektivy. Stavebnicové kamery (Sinar) umožňují bez problému přestavbu z formátu 9 x 12 na 13 x 18 až 18 x 24 cm. Můžeme měřit světlo na matnici, díky automatické sečítat denní, umělé i bleskové osvětlení, ovlivňovat expozici, nebo nechat pracovat automatiku. Technika dokonce došla tak daleko, že za pouhých 1 milion Kč nastavíme fotografovaný objekt do hledáčku a obrazovka připojeného počítače ukáže jakou clonu, čas, včetně Schwarzschildova efektu, úhly kypování, filtry, korekce pro různé filmy máme nastavit, nesouhlasíme-li s těmito hodnotami, můžeme si je zobrazit i v grafech a lépe pochopit jak a proč je nastavit. Samozřejmě nás upozorní, když se objeví chyba nebo problém. Zobrazíme si i danou hloubku ostrosti, zjistíme, co máme udělat pro požadovanou hloubku ostrosti a tisíce dalších údajů. Jen druhý film je v paměti přes tisíc i s jejich charakteristikami (Sinar E). Většinu uvedených elektronických zázraků lze využít pouze v ateliérové praxi. Zadní digitální stěny umožňují přestavbu velkoformátové kamery na digitální fotoaparát s nejvyšším současným rozlišením /33 milionů pixelů/. Kameru obsluhujeme z počítače a ihned vidíme na monitoru výsledek, můžeme posoudit kvalitu expozice z histogramu, kontrolovat barvy obrazu atd.

Je nad rámec tohoto informativního textu objasnit jednotlivé jednoduché složitosti práce s těmito kamerami. Většinu jejich možností si budeme demonstrovat na přednáškách a přesvědčíme se, že zdánlivě složitá práce je ve skutečnosti jednoduchá a rychlá a velmi nám usnadní technicky perfektní fotografování, kde takřka nebude existovat technické omezení.

V jednotlivých přednáškách se budeme krok po kroku seznamovat se základními principy práce velkoformátových kamer. Ve druhé části přejdeme i ke složitějším úkolům, všechny problémy budeme řešit na praktických ukázkách.

Doporučená literatura

Frankl, H.: Reklamní fotografie. Praha 1948
Havelka, V.: Velkoformátový fotografický přístroj. Refort, Praha 1980
Koch, K.: Grossformat. Sinar Ag., 1990 a další vydání
Koch, K.: Handbuch der Fachkamera. Sinar Ag., Schaffhausen 1985 a další vydání
Myška, M.: Práce s velkoformátovým přístrojem. ITF, Slezská univerzita, Opava 1998
Salomon, A.: Advertising Photography. New York 1993
Simmons, S.: Using the View Camera. New York 1987
Tillmanns, U.: Kreatives Grossformat. Sinaredition, Schaffhausen 1992
Kindersley D.: Tvůrčí fotografie. Slovart, Praha 1995

časopisy: Grossbildformat, Sinar Selektion
prospekty Sinar Systém, prospekty k velkoformátovým kamerám

www.sinar.ch
www.proffoto.cz
www.studionm.pl

Přednášející:

Miroslav Myška
Šumavská 34
602 00 Brno
Tel.: 545 241 810
Mobil 608 452 418
E-mail: Fotostudio.M@volny.cz

F0126 POČÍTAČOVÉ ZPRACOVÁNÍ OBRAZU I.

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: BcA. Karel Poneš

Spolu s mohutným rozvojem digitálních technologií a vzrůstající kvalitou výstupů digitalizačních zařízení se těžiště fotografického zpracování obrazu pozvolna přesouvá z klasické temné komory směrem k počítačové manipulaci a inkjetovému tisku, případně k digitálnímu osvitu. Dosažitelná kvalita finálních reprodukcí, výrazná flexibilita úprav i stylizací obrazu na PC již v dnešní době umožňuje plně profesionální práci na úrovni srovnatelné se špičkovými klasickými technologiemi. Cílem tohoto předmětu je seznámit posluchače se základními principy zpracování obrazových informací a s možnostmi editace obrazových souborů pomocí softwarových nástrojů Adobe Creative Suite. V průběhu bakalářského studijního programu budou studenti obeznámeni se všemi potřebnými informacemi tak, aby byli schopni si podle svých individuálních potřeb vytvořit pracovní postupy, umožňující dosahovat stabilních a profesionálních výsledků ve fotografické praxi.

Výuka v rámci prvního ročníku bude zaměřena na zvládnutí základních pracovních návyků při práci s obrazovými editory (Adobe Photoshop), dále na problematiku zpracování primárních informací z digitalizačních zařízení (digitální fotoaparát, scanner) a také na vytvoření pracovního postupu zaměřeného na technicky precizní reprodukci předlohy. Přednášky budou koncipovány v návaznosti na výuku předmětu *Základy digitální fotografie* (MgA. J. Votýpka). Vzhledem ke značnému objemu informací, kterým se posluchačům dostane, důrazně doporučuji zakoupení alespoň prvních dvou publikací ze seznamu doporučené literatury (nebo jejich aktualizovaných vydání). Tato investice se Vám bude opakovaně zhodnocovat v průběhu celého studia. Nad rámec standardních přednášek mohou studenti konzultovat problémy, které jsou nuceni řešit při plnění úkolů do kreativních předmětů (Krajinářská fotografie, Fotografické zátiší). Zapotřebí jsou ovšem připravené podklady a tvůrčí záměr autora, který se po technické stránce společně pokusíme dotáhnout do finální podoby. V rámci nabízených témat workshopů doporučuji studentům především jednodenní dílnu zaměřenou na problematiku scanování filmových a odrazných předloh. Spolu s jednodenním workshopem zaměřeným na praktickou aplikaci probraného učiva (reprodukční fotografie) jsou tyto dílny určeny zejména pro posluchače prvního ročníku.

Veškeré informace vztahující se k přednáškám (diagramy, odkazy, slovníček pojmů, důležité články...) budou k dispozici ke stažení na webových stránkách ITF.

Podmínkou udělení zápočtu bude nejméně 80% účast na přednáškách a úspěšné absolvování písemného testu, který proběhne na poslední, červenové konzultaci. Otázky se budou odvíjet od probrané látky (viz. tematické okruhy). Absolvování zkoušky spočívá ve splnění a odevzdání praktického cvičení dle zadání níže. Vzhledem k charakteru zadání doporučuji využít systém hodnocení po internetu, abychom se zbytečně nezdržovali během konzultací.

TEMATICKÉ OKRUHY

- 1) Úvod do digitalizace obrazu, terminologie, základní parametry obrazového souboru, instalace a nastavení aplikací Adobe Creative Suite 2, interaktivita komponent balíku CS2, základní nastavení Adobe Photoshopu, Bridge, Adobe Image Ready. Přehled uspořádání pracovní plochy a funkcí hlavních skupin pracovních nástrojů. Obecné typy úprav obrazu, jejich posloupnost, vytvoření systematického pracovního postupu a zajištění manuální kontroly nastavení všech zařízení v řetězci DTP. Základní kalibrace monitoru a stabilizace nastavení grafické karty. Význam metadat, jejich využití ve fotografické praxi.

- 2) Zařízení pro digitalizaci obrazu - digitální fotoaparát. Mechanismus vytvoření obrazového souboru z primárních dat odečtených ze světlocitlivého čipu. Formát RAW, DNG. Konverze formátu RAW do TIFF pomocí aplikace Camera RAW. Konverze barevného snímku do stupňů šedi. Práce s DNG konvertorem.
- 3) Plošné tonální a barevné úpravy snímku. Úpravy obrazového souboru z hlediska precizní reprodukční práce. Lokální úpravy obrazu, techniky nahrazující klasické fotografické postupy – digitální retuš, zeslabování a nadržování, tónování, ostření. Základní postupy hromadného zpracování dat, programování funkčních kláves a zpracování metadat. Ukázkový postup vedoucí ke zhotovení fotografické reprodukce digitalizací obrazu.
- 4) Technická fotografie digitálně. Základní postupy lokálních úprav obrazu s použitím výběrů a alfa kanálů. Barevné a tonální ujednocení většího množství snímků pořízených za rozdílných světelných podmínek.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ

Posлуhač odevzdá 3 varianty dvou snímků (ve formě obrazového souboru) vytvořených ve stylu fotografického zátiší, které budou splňovat následující podmínky:

- ◆ - budou technicky i esteticky splňovat nároky vysokoškolského studia fotografie (technický charakter tohoto předmětu neznámá rezignaci na kvalitu dalších aspektů fotografie).
- ◆ - první snímek ve stylu fotografického zátiší bude z hlediska úprav obrazu záviset na libovůli autora a jeho tvůrčím záměru. Zdrojový obrazový soubor bude ve formátu DNG s příslušnou interpretací konverze a opatřen náležitými metadaty.
- ◆ - druhý obrazový soubor bude konverzí prvního do formátu tiff bez komprimace, tiskové velikosti A5, rozlišení 300dpi, 16bit barevné hloubce, ICC profil Adobe RGB 1998. Tento snímek bude plošně i lokálně upraven a doostřen pro pozorování na monitoru s rozlišením 1600x1200pixel a úrovní zvětšení 100%.
- ◆ - třetí obrazový soubor bude konverzí druhého do černobílé škály, ostatní parametry stejné jako v předchozím případě.
- ◆ - - druhá trojice snímků se bude od první trojice odlišovat tím, že bude obsahovat jinou scénu s kalibrační tabulkou a veškeré úpravy snímku se budou řídit preferencí přesné reprodukce barev a kontrastu za daných světelných podmínek. Soubory akceptují i komprimované jako .zip; .rar.
- ◆ - posluchač tedy odevzdá dva snímky (zátiší bez a s kalibrační tabulkou). Každý z těchto snímků bude ve třech variantách (celkem 6 souborů): zdrojový, upravený barevný a upravený ve stupních šedé.
- ◆ - Jednotlivé obrazové soubory budou pojmenovány takto:
Ročník_příjmení_číslo úkolu.číslo snímku v trojici.přípona
Příklad: **1_Nováček_1.1.dng** **1_Nováček_1.2.tiff**
JINAK OZNAČENÉ SOUBORY NEAKCEPTUJI!

Doporučené webové stránky

Digitální fotoaparáty a technika

<http://www.sinar.ch>

<http://www.canon.cz>

<http://www.epson.cz>

<http://www.dpreview.com>

<http://www.imacon.dk>

<http://www.fuji.cz>

<http://www.europe-nikon.com>

<http://www.dcforum.com>

Zobrazovací zařízení a Color management (správa barev)

<http://www.nec.cz>
<http://www.appliedimages.com>
<http://www.bruceindbloom.com>
<http://www.xrite.com>
<http://www.colorremedies.com>
<http://www.digitaldog.net>
<http://www.chromix.com>

<http://www.eizo.cz>
<http://www.basiccolor.de>
<http://www.gretagmacbeth.cz>
<http://www.hutchcolor.com>
<http://www.leftdakota.com>
<http://www.color.org>

Materiály pro tisk a reklamu

<http://www.epson.cz>
<http://www.hahnemuehle.com>
<http://www.spandex.cz>

Software

<http://www.adobe.cz>
<http://www.digitalretouch.com>
<http://www.amsoft.cz>
<http://www.alienskin.com>
<http://www.ononesoftware.com>

<http://www.photoshopmasking.com>
<http://www.photoshopdiva.com>
<http://apps.corel.com/int/cz/>
<http://www.andromeda.com>
<http://www.richardrosenman.com>

Doporučená literatura:

Willmore, Ben: *Velká kniha k Adobe Photoshop CS*, CP Books, Praha 2005

Fraser, Bruce: *Camera Raw v Adobe Photoshop CS2*, CP Books, Praha 2006

Fraser, Bruce: *Správa barev*, CP Books, Praha 2006

Eismann, Katrin: *Photoshop – výběry, masky a montáž*, Zoner Press, Brno 2006

Eismann, Katrin: *Photoshop – Restoration and Retouching*, New Riders 2006

Dennis, Anita: *Tvorba PDF pomocí Adobe Acrobat*, CP Books, Praha 2003

Kočíčka, Pavel+Blažek, Filip: *Praktická typografie*, CP Books, Praha 2004

Padeste, Romano + Kraus Helmut: *Digital high-end photography*, edice Creative large format, SINAR GmbH, Schaffhausen 2006

Přednášející

BcA. Karel Poneš

Kouty 278/62

621 00 Brno

Tel.: 603 834 065

e-mail: xPonesK@seznam.cz

F0009 DĚJINY FOTOGRAFIE DO ROKU 1918

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 5
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Předmět dějiny fotografie do roku 1918 seznámí studenty s vynálezem a technickým rozvojem fotografie do konce 1. světové války a zejména s nejdůležitějšími tendencemi, směry, osobnostmi a díly tvůrčí fotografie v tomto období.

Základní okruhy

01. Vynález fotografie
02. Vývoj portrétní fotografie do roku 1918
03. Počátky reportážní a dokumentární fotografie
04. Krajinářská a cestopisná fotografie do roku 1918
05. Anglický piktorialismus 40. - 70. let 19. století
06. Impresionistický a secesní piktorialismus
07. Naturalistická fotografie, skupina Fotosecese a počátky hnutí přímé fotografie
08. Vývoj fotografie v českých zemích a na Slovensku do roku 1918

Velmi omezený počet hodin umožňuje jen stručné nastínění celé problematiky. Studenti by proto měli potřebné vědomosti získávat především samostudiem odborné literatury. Podmínkou udělení zápočtu bude nejméně 80% účast na přednáškách, známka za zkoušku bude udělena na základě úspěšně napsaného testu během závěrečné červnové konzultace.

Doporučená česká a slovenská literatura (nezahrnuje monografie jednotlivých autorů):

Anděl, Jaroslav: Vybrané kapitoly z dějin fotografie. Skripta ÚKVČ, Praha 1978.

Birgus, Vladimír: Fotografie. In: Informatorium 2. Mladá fronta, Praha 1984.

Birgus, Vladimír - Scheufler, Pavel: Fotografie v českých zemích 1839-1999. Grada Publishing, Praha 1999.

Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Česká fotografie 20. století / Czech Photography of the 20th Century. KANT, Praha 2005.

Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Akt v české fotografii. KANT / The Nude in Czech Photography / Akt w fotografii Czeskiej. KANT, Praha 2001.

Birgus, Vladimír: Svetoví fotografisti. Výtvarníctvo-fotografia-film, 1980-83.

Boček, Jaroslav: Malé dějiny fotografie. Příloha časopisu Mladý svět. Praha 1964.

Dufek, Antonín - Anděl, Jaroslav: Kouzlo staré fotografie. Katalog Moravské galérie, Brno 1978.

Dufek, Antonín: Fotografie 1890-1918. In: Dějiny českého výtvarného umění IV/1. Academia, Praha 1998. S. 195-208.

Dufek, Antonín: Z historie české fotografie. Revue Fotografie, 1984, č.3 a 4.

Hlaváč, Ľudovít: Dejiny fotografie. Osveta, Martin 1984.

Hlaváč, Ľudovít: Dejiny slovenskej fotografie. Osveta, Martin 1989.

Koetzle, Hans-Michael: Slavné fotografie. Historie skrytá za obrazy I. Taschen/Nakladatelství Slovart, Praha 2003.

Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš (ed.): Čítanka z teorie fotografie. Skripta ITF. Slezská univerzita, Opava 2003.

Moucha, Josef – Rišlinková, Helena: Fotogenie identity. Pražský dům fotografie a KANT, Praha 2007.

Mrázková, Daniela - Remeš, Vladimír: Cesty československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989.

Mrázková, Daniela (ed.): Co je fotografie. 150 let fotografie. / What is Photography. 150 Years of Photography. Videopress, Praha 1989.

Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985.

Scheufler, Pavel: Fotografické album Čech 1839-1914. Odeon, Praha 1989.

Scheufler, Pavel: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1839-1889. Revue Fotografie, 1989, č.1.

Scheufler, Pavel: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1889-1919. Revue Fotografie, 1989, č.2.

Scheufler, Pavel: Galerie c. k. fotografů. Grada Publishing, Praha 2001.

Scheufler, Pavel: Historické fotografické techniky. IPOS ARTAMA, Praha 1993.

Scheufler, Pavel: Praha 1848 - 1914. Čtení nad dobovými fotografiemi. Panorama, Praha 1984.

Scheufler, Pavel: Pražské fotografické ateliéry 1839-1918 I. a II. Muzeum hlavního města Prahy, Praha 1987 a 1989.

Scheufler, Pavel: Přehled vývoje fotografie v Praze v letech 1839-1918. Skripta FAMU. SPN, Praha 1987.

Scheufler, Pavel: Teze k dějinám fotografie do roku 1914. Skripta FAMU. AMU, Praha 2000.

Skopec, Rudolf: Dějiny fotografie v obrazech od nejstarších dob k dnešku. Orbis, Praha 1963. Skopec, Rudolf: Z historie názorů na uměleckou fotografii. Revue Fotografie, 1975, č. 2, 2, 4, 1976, č. 1.

Tausk, Petr: Dějiny fotografie I. Přehled vývoje fotografie do roku 1918. Skripta FAMU. SPN, Praha 1987.

Tausk, Petr: Kapitoly z dějin fotografie. Revue Fotografie 1980-83.

Základní cizojazyčná literatura k dějinám fotografie do roku 1918:

Baatz, Wilfried: Photography. An illustrated historical overview. Barron's, HaUPPAUGE 1997.

Baier, Wolfgang: Quellendarstellung zur Geschichte der Fotografie. Fotokinoverlag, Halle 1964

Brauchitsch, Boris von: Kleine Geschichte der Fotografie. Philipp Reclam, Stuttgart 2002.

Clarke, Graham: The Photograph. Oxford University Press, Oxford 1997.

Czartoryska, Urszula: Przygody plastyczne fotografii. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Varšava 1965.

Eder, Josef Maria: History of Photography. Dover Publications, New York 1978.

Elliott, David (ed.): Photopgraphy in Russia 1840-1940. Thames and Hudson, Londýn 1992.

Faber, Monika - Kroutvor, Josef: Photographie der Moderne in Prag 1900-1925. Stemmler, Schaffhausen 1991.

Frizot, Michel: New History of Photography. Könemann, Kolín nad Rýnem 1998.

The Frozen Image. Scandinavian Photography. Abeville Press, New York 1982.

Gernsheim, Helmut + Gernsheim, Alison: A Concise History of Photography. Thames and Hudson, Londýn 1965.

Gernsheim, Helmut + Gernsheim, Alison: The History of Photography from the Earliest Use of the Camera Obscura in the Eleventh Century up to 1914. Londýn 1955.

Gernsheim, Helmut: The Origins of Photography. Thames and Hudson, Londýn 1982.

Goldberg, Vicky + Silberman, Robert: American Photography: A Century of Images. Chronicle Books, San Francisco 1999.

Golden, Reuel: 20th Century Photography. Carlton, Londýn 1999.

Gruber, Renate + L. Fritz: The Imaginary Photo Museum. DuMont, Kolín nad Rýnem 1981.

Haworth-Booth, Mark (ed.): *The Golden Age of British Photography 1839-1900*. Aperture, New York 1984.

Haworth-Booth, Mark: *Photography: An Independent Art*. Princeton University Press, Princeton 1997.

Hirsch, Robert: *Seizing the Light. A History of Photography*. McGraw Hill, Boston 2000.

Honnef, Klaus (ed.): *German Photography 1870-1970. Power of Medium*. DuMont, Kolín nad Rýnem 1997.

Ihrke, Gerhard: *Zeittafel zur Geschichte der Fotografie*. VEB Fotokinoverlag, Lipsko 1982.

Jammes, André - Parry Janis, Eugenia: *The Art of French Calotype*. Princeton University Press, Princeton 1983.

Jeffrey, Ian: *Photography - A Concise History*. Thames and Hudson, Londýn 1981. *Kunststohotographie um 1900*.

Die Sammlung Ernst Juhl. Museum für Kunst und Gewerbe, Hamburk 1989.

Lemagny, Jean-Claude - Rouillé, André: Histoire de la Photographie. Bordas, Paříž 1986.

Langer, Freddy: *Icons of Photography. The 19th Century*. Prestel, Mnichov 2002.

Misselbeck, Reinhold: *20th Century Photography*. Museum Ludwig Cologne. Taschen, Kolín nad Rýnem 1996.

Mondélar, Publio López: *150 Years of Photography in Spain*. Lunweg Editores, Barcelona 2000.

Morozov, Sergej: *Tvorčeskaja fotografija*. Planeta, Moskva 1985.

Newhall, Beaumont: The History of Photography from 1839 to the Present Day. Museum of Modern Art, New York 1964.

Newhall, Beaumont + Nancy: *Masters of Photography*. Bonanza Books, New York 1958.

Nori, Claude: *French Photography from its Origins to the Present*. Pantheon Books, New York 1979.

Photographies hongroises. Des romantismes aux avant-gardes / Hungarian Photography. Romanticism to Avant-Garde. Musée de la vie romantique, Paris 2001.

Photography from 1839 to Today. George Eastman House, Rochester, NY. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.

Piktorialnaja fotografija v Rossii 1890-192ye gody / Pictorial Photography in Russia 1890s-1920s. Ministerstvo kultury Rossijskoj federacii, Moskva 2002.

Plażewski, Ignacy: Spojrzanie w przeszłość polskiej fotografii. Państwowy Instytut Wydawniczy, Varšava 1982.

Plażewski, Ignacy: Dzieje polskiej fotografii. Książka i Wiedza, Varšava 2003.

Pollack, Peter: The Picture History of Photography from the Earliest Beginnings to the Present Day. H. N. Abrams, New York 1958.

Rosenblum, Naomi: A World History of Photography. Abeville Press Publishers, New York 1984.

Rosenblum, Naomi: *A History of Women Photographers*. Abeville Press, New York 1994.

Rosenblum, Naomi: Historia fotografii światowej. Wydawnictwo Baturo, Bielsko-Biala 2005.

Sobiczek, Robert: *Color as Form. A History of Color Photography*. George Eastman House, Rochester 1982.

Stepan, Peter: *Icons of Photography. The 20th Century*. Prestel, Mnichov 1999.

Stieglitz, Alfred: *Camera Work. The Complete Illustrations 1903-1917*. Taschen, Kolín nad Rýnem 1997.

Szarkowski, John: *Photography Until Now. The Museum of Modern Art*, New York 1999.

Tomaszcuk, Zbigniew: Lowcy obrazów. Skice z historii fotografii. Centrum Animacji Kultury, Varšava 1998.

Turner, Peter: History of Photography. Exeter Books, New York 1987.

The Waking Dream. Metropolitan Museum of Arts, New York 1993.

Watriss, Wendy - Zamora, Lois Parkinson: Image and Memory. Photography from Latin America 1866-1994.

University of Texas Press, Houston 1998.

Weaver, Mike (ed.): The Art of Photography 1839-1989.

Yale University Press, New Haven a Londýn 1989.

Westerbeck, Colin + Meyerowitz, Joel: Bystender. A History of Street Photography. A Bulfinch Press, Boston 1994.

Wick, Reiner (ed.): Die Pioniere der Photographie 1840-1900 / The Pioneers of Photography 1840-1900. Kunstverlag, Weingarten 1989.

Slovníky a encyklopedie fotografů v knihovně ITF FPF SU:

Auer, Michéle + Michel: Photographers Encyclopaedia International 1939 to the Present. Editions Camera Obscura, Hermance/Ženeva 1985.

Birgus, Vladimír - Gtzye, Lea: European Photography Guide 8. European Photography, Göttingen 2003.

Contemporary Photographers 3. St. James Press, Detroit 1995.

Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.

Koetzle, Hans-Michael: Lexikon der Fotografen 1900 bis Heute. Knauer, Mnichov 2002.

Lewczyński, Jerzy: Antologia fotografii polskiej. Wydawnictwo LUCRUM, Bielsko-Biala 1999.

Misselbeck, Reinhold: Prestel-Lexikon der Fotografen. Prestel, Mnichov 2002.

Nová encyklopedie českého výtvarného umění I + II. Academia. Praha 1995.

Slovník českých a slovenských výtvarných umělců. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava od 1998.

Internetové časopisy a internetové stránky s materiály z historie fotografie:

www.photorevue.com - časopis o dějinách, teorii a kritice fotografie vydávaný ITF FPF SU

www.masters-of-photography.com - vybraní světoví fotografové

www.fotogeschichte.info - německé stránky o dějinách fotografie
www.casopisfotografie.cz - internetové stránky Magazínu Fotografie

<http://fototapeta.art.pl> - vynikající polský časopis na internetu
www.fotografia.net.pl - internetová verze polského nekomerčního časopisu Kwartalnik „Fotografia“

www.fotopozytyw.pl - internetová verze polského časopisu Pozytyw

www.fotopolis.pl - polský internetový časopis o fotografii

www.photography-guide.com - internetové stránky newyorského časopisu Photograph s nejkomplexnějším přehledem fotografických výstav v USA i v Evropě

www.photographer.ru - nejlepší ruský fotografický časopis na internetu

www.daguerre.org - internetové stránky Daguerreian Society

www.eastman.org - internetové stránky Mezinárodního muzea fotografie v Domě George Eastmana v Rochestru

www.icp.org - internetové stránky Mezinárodního centra fotografie v New Yorku

www.metmuseum.org - Metropolitní muzeum v New Yorku s jednou s nejvýznamnějších fotografických sbírek v USA

www.creativephotography.org - Centrum pro tvůrčí fotografii, University of Arizona, Tucson

www.getty.edu - Centrum J. Paula Gettyho v Los Angeles

www.patrimoine-photo.org - internetové stránky Mise pro fotografické dědictví v Paříži

www.cnac-gp.fr - Národní muzeum moderního umění v Pompidouově centru v Paříži

www.fotomuseum.ch - Fotomuseum Winterthur

www.mnac.es - Národní muzeum katalánského umění v Barceloně

www.fotomuseum.be - Muzeum pro fotografii v Antverpách

www.vam.ac.uk - Muzeum Viktorie a Alberta v Londýně s nejstarší sbírkou uměleckých fotografií na světě

www.rps.org - Královská fotografická společnost v Bathu s jednou z nejvýznamnějších fotografických sbírek starých fotografií

www.stadtmuseum-online.de - Fotomuzeum v Městském muzeu v Mnichově

www.albertina.at - Albertina ve Vídni se skvělou databází fotografií na území Rakouska-Uherska

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0010 SOUČASNÁ FOTOGRAFIE I - V

Ročník: 1/2/3/4/5
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2/2/2/2/2
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

V přednáškách předmětu Současná fotografie studenti dostávají aktuální informace o nejvýznamnějších trendech, osobnostech a dílech fotografické tvorby současnosti, o významných fotografických festivalech, výstavách a publikacích i o rozličných aspektech distribuce fotografií. Přednášky, zpravidla doprovázené projekcí diapositivů, CD nebo videoprogramů, tak doplňují lekce ze systematických dějin fotografie a umožňují studentům lepší orientaci v současném dění ve světové i české fotografii. Samozřejmým nezbytným doplňkem je samostudium odborné literatury (viz Dějiny fotografie III), fotografických a uměleckých časopisů či internetových časopisů a internetových stránek různých významných fotografických institucí stejně jako pravidelné návštěvy fotografických výstav. Volným doplňkem samotných přednášek bývají besedy s předními fotografi a teoretiky i společné návštěvy fotografických výstav a festivalů (například Měsíce fotografie v Bratislavě, Mezinárodních fotografických dílen v Liptovském Mikuláši, plenéru Profily ve Skokách - Polsko, organizovaných Akademií výtvarných umění v Poznani, Photokiny v Kolíně nad Rýnem apod.). Program přednášek není pevně plánován a pohotově reaguje na aktuální fotografické události. Studenti mají k dispozici knihovnu a studovnu ITF v budově FPF SU na Bezručově náměstí 13 v Opavě. Podmínkou pro udělení zápočtu je minimálně 80% účast na přednáškách.

Doporučená literatura:

Časopisy (většina z nich je k dispozici k prezenčnímu studiu v knihovně ITF FPF SU)

Ateliér, Labyrint, Fotograf, Fotografie - Magazín, Foto-Video, Revolver Revue, Umění, Art & Antiques, Umělec, Bulletin Moravské galerie, Imago /Bratislava/, Dart /Bratislava/, Kwartalnik Fotografia /Wrzesznia/, Pozytyw /Lodž/, Format /Vratislav/, Portfolio /Moskva/, Fotóművészet Budapešť/, European Photography /Göttingen/, Photonews /Hamburk/, Zoom /Milán/, Flash Art /Milán/, Camera Austria /Graz/, Eikon /Viedeň/, Katalog /Odense/, Photo /Paříž/, Aperture /New York/, American Photo /New York/, Photographers International /Taipei/, Art in America /New York/, Art News /New York/, The Art Newspaper /Londýn/, Tate /Londýn/

Internetové časopisy a internetové stránky:

www.photorevue.com - časopis vydávaný ITF FPF SU přináší recenze výstav a knih, články z historie a teorie fotografie, seminární práce studentů ITF a dalších fotografických škol, aktuality
www.itf.cz - internetové stránky ITF FPF SU v Opavě s informacemi o studijních programech, aktualitami, profily pedagogů ITF, ukázkami studentských fotografií, historií ITF a řadou teoretických diplomových prací
www.fpf.slu.cz - Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě
www.f.amu.cz - FAMU v Praze
www.paladix.cz - český internetový časopis o fotografii
www.fotoaparát.cz - český časopis zaměřený na fotografickou techniku v občasnými recenzemi výstav
www.casopisfotografie.cz - internetové stránky Magazínu Fotografie
www.fotoavideo.cz - internetové stránky časopisu Foto a video
<http://fototapeta.art.pl> - vynikající polský časopis na internetu (od roku 2003 vychází část i v tištěné verzi)

www.fotografia.net.pl - internetová verze polského nekomerčního časopisu Kwartalnik „Fotografia“
www.equivalence.com - internetové stránky časopisu European Photography
www.photonews.de - internetové stránky hamburského časopisu Photonews
www.camera-austria.at - rakouský časopis Camera Austria International
www.photography-guide.com - internetové stránky newyorského časopisu Photograph (dříve Photography in New York) s nejkompexnějším přehledem fotografických výstav v USA i v Evropě
www.photographer.ru - nejlepší ruský fotografický časopis na internetu
www.photo-viedo.ru - internetové stránky moskevského časopisu Foto & Video

Internetové stránky muzeí s fotografickými sbírkami a fotografických galerií:

www.php-gallery.cz - Pražský dům fotografie
www.sudek-atelier.cz - Ateliér Josefa Sudka v Praze
www.citygalleryprague.cz - Galerie hlavního města Prahy
www.upm.cz - Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
www.galerierudolfinum.cz - Galerie Rudolfinum v Praze
www.czechpressphoto.cz - Komorní galerie Domu fotografie Josefa Sudka v Praze, Czech Press Photo
www.langhansgalerie.cz - Langhans Galerie v Praze
www.leicagallery.cz - Leica Gallery Prague
www.ngprague.cz - Národní galerie v Praze
www.hrad.cz - Pražský hrad
www.G4.czweb.org - Galerie 4 v Chebu
www.muzeum-umeni-benesov.cz - Muzeum umění a designu v Benešově
www.dumb.cz - Dům umění města Brna
www.moravska-galerie.cz - Moravská galerie v Brně
www.muzeumhk.cz - Muzeum východních Čech v Hradci Králové
www.lidovesadyliberec.cz - Malá výstavní síň - Fotogalerie v Liberci
www.olmuart.cz - Muzeum umění v Olomouci
www.sca-art.cz/duopava - Dům umění v Opavě
www.chagall.cz - Výtvarné centrum Chagall v Ostravě
www.fotofo.sk - FOTOFO, Galerie fotografie Profil v Bratislavě, Měsíc fotografie v Bratislavě
www.gmb.sk - Galerie města Bratislavy
www.sng.sk - Slovenská národní galerie v Bratislavě
www.domfoto.sk - Dům fotografie v Popradu <http://gck.org.pl/pusta.html> - Galerie Pusta v Katovicích
www.mhf.krakow.pl - Muzeum historie fotografie v Krakově
www.muzeumsztuki.lodz.pl - Muzeum umění v Lodži
www.galeriaff.infocentrum.com - Galerie FF v Lodži
www.zamek.poznan.pl - Galeria „pf“ v Poznani
www.csw.art.pl - Centrum současného umění ve Varšavě
www.bwa.wroc.pl - Galerie BWA ve Vratislavi
www.mnwr.art.pl - Národní muzeum ve Vratislavi
www.artfoto.infinity.net.pl - Gdaňská galerie fotografie

www.mdf.ru - Moskevský dům fotografie
www.mmsi.ru - Moskevské muzeum současného umění
www.berlinischegalerie.de - Berlínská galerie v Berlíně
www.camerawork.de - Galerie Camera Work v Berlíně
www.hamburgerbahnhof.de - Muzeum současného umění Hamburger Bahnhof v Berlíně
www.czech-berlin.de - České centrum v Berlíně
www.kah-bonn.de - Umělecká a výstavní hala Spolkové republiky Německo v Bonnu
www.burgausen.de - Dům fotografie v Burghausenu
www.museum-folkwang.de - Muzem Folkwang v Essenu
www.ffi-frankfurt.de - Fotografie Forum International ve Frankfurtu n. M.
www.fabrik.de - Fabrik Fotoforum v Hamburku
www.mkg-hamburg.de - Uměleckoprůmyslové muzeum v Hamburku
www.museenkoeln.de/agfa-photo-historama - Agfa Photo-Historama v Muzeu Ludwig v Kolíně n. R.
www.museum-ludwig.de - Muzeum Ludwig v Kolíně n. R.
www.stadtmuseum-online.de - Fotomuzeum v Městském muzeu v Mnichově
www.museummoderne.at - Muzeum moderního umění Rupertinum v Salcburku
www.albertina.at - Albertina ve Vídni (databáze fotografií z Rakousko-Uherska)
www.mak.at - Uměleckoprůmyslové muzeum ve Vídni
www.elysee.ch - Elysejské muzeum v Lausanne
www.fotomuseum.ch - Fotomuzeum ve Winterthuru
www.mep-fr.org - Evropský dům fotografie v Paříži
www.patrimoine-photo.org - Mise pro fotografické dědictví v Paříži
www.cnac-gp.fr - Národní muzeum moderního umění v Pompidouově centru v Paříži
www.galeriechateaud'eau.com - Městská galerie Chateau d'Eau v Toulouse
www.rps.org - Královská fotografická společnost v Bathu
www.nmpft.org.uk - Národní muzeum fotografie, filmu a televize v Bradfordu
www.tate.org.uk - Tate Gallery v Londýně
www.vam.ac.uk - Muzeum Viktorie a Alberta v Londýně
www.photonet.org.uk - Galerie fotografií (The Photographers' Gallery) v Londýně
www.nederlandsfotomuseum.nl - Nizozemské fotomuzeum v Rotterdamu
www.stedelijk.nl - Stedelijk Museum v Amsterdamu
www.huis-marseille.nl - Huis Marseille v Amsterdamu
www.brandts.dk - Muzeum pro fotografické umění v Odense
www.photography.dk - Fotografické centrum v Kodani
www.mnac.es - Národní muzeum katalánského umění v Barceloně
www.eastman.org - Mezinárodní muzeum fotografie v Domě George Eastmana v Rochestru
www.icp.org - Mezinárodní centrum fotografie v New Yorku
www.metmuseum.org - Metropolitní muzeum v New Yorku
www.moma.org - Muzeum moderního umění v New Yorku
www.whitney.org - Whitneyho muzeum v New Yorku
www.creativephotography.org - Centrum pro tvůrčí fotografii, University of Arizona, Tucson
www.getty.edu - Centrum J. Paula Gettyho v Los Angeles
www.sfmoma.org - San Francisco Museum of Modern Art

www.artic.edu - Umělecký institut v Chicagu

www.mcachicago.org - Muzeum současné fotografie v Chicagu

www.mfah.org - Muzeum výtvarných umění v Houstonu

www.cmcp.gallery.ca - Kanadské muzeum současné fotografie v Ottawě

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0011 DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ I

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Posláním předmětu je podat základní přehled o vývoji moderního výtvarného umění od impresionismu po expresionismus. Smyslem získaných informací je tvorba uceleného obrazu o souvislostech mezi jednotlivými okruhy umění v rámci dobového kontextu /filozofické myšlení, společnost, věda a technika, životní styl atd./, odkazy k současnosti a motivace k zaujetí osobního estetického hodnotícího postoje k jednotlivým tendencím a k tvorbě významných představitelů výtvarných směrů.

Dějiny výtvarného umění jsou pojímány v těsné interakci s filozofií, psychologií umění, sociologií umění se snahou vytvořit jednotlivý celek vědomostí. Těžiště předmětných dějin výtvarného umění je v malířství, architektuře, užitém umění v kontextu s dějinami fotografie a jejich vzájemnými vazbami.

U každého tématu budou zdůrazněny následující informace, které budou zároveň součástí požadavků u zkoušky:

- ◆ kulturní, historická, společenská situace, na kterou daný výtvarný směr, jednotlivci reagovali
- ◆ vazby na předchozí umělecké tendence
- ◆ časové vymezení, vyústění a odkaz dnešku
- ◆ základní charakteristika uměleckého směru
- ◆ hlavní představitelé
- ◆ čím ovlivnili následný vývoj výtvarného myšlení
- ◆ vazba k soudobým fotografickým tendencím.

I. konzultace

1. Pojem moderního umění /periodizace, různé pojetí, příčiny vzniku, význam, rozlišení od konzervativního, oficiálního, akademického atd./

Situace:

- ◆ Politická /revoluce, Komuna/
- ◆ Ideologická /dominance vědy a pokroku, nových věd na úkor náboženství/
- ◆ Ekonomická a sociální /vznik nové střední třídy, změna vkusu, noví investoři/
- ◆ Umělecká /fenomén historismu, nové stavební materiály, světové výstavy/
- ◆ Důsledky pro umělce /ztráta ekonomického zajištění, nabytí svobody, provoz umění začíná podléhat tržnímu mechanismu/

Předchůdci a zdroje impresionismu

- ◆ Francouzští romantikové /Eugene Delacroix/
- ◆ Francouzští realisté /Camille Corot, Honoré Daumier, Gustav Courbet//
- ◆ Barbizonská škola /Francois Millet/
- ◆ Anglické romantické krajinářství /Joseph William Turner, John Constable/

- ◆ Anglický mysticismus /William Blake/
- ◆ Preraphaelité /Dante Gabriel Rossetti, William Morris, Edward Burn Jones/
- ◆ Německý romantismus /Caspar David Friedrich, Philip Otto Runge/
- ◆ Eduard Manet

2/ Impresionismus /cca 1860 - 1890/

Náměty k přemýšlení:

dovršení romantismu a realismu - otevření nové cesty, vliv fotografie, cizích kultur, totální evoluce lidské společnosti, dominance smyslových dojmů - revoluce smyslů, nová senzibilita, forma se stává obsahem, boj s akademismem, význam komunitní podpory a alternativních výstav, zachycení okamžiku - analogie s fotografií, náznaky abstrakce atd.

Hlavní představitelé:

- ◆ Claude Monet
- ◆ August Renoir
- ◆ Edgar Degas
- ◆ Alfred Sisley
- ◆ Camille Pissarro
- ◆ James Whistler

Podoby impresionismu v jiných zemích

3/ Neoimpresionismus /cca 1885 - 1895/

Náměty k přemýšlení:

teorie divizionismu, praxe pointilismu, vědecké zkoumání světla barev, technika optického míchání barevných bodů na plátně, vliv nových estetických teorií, teoretické výtvarné uvažování malířů - publikace a texty o moderním výtvarném umění, umělecký kritik Felix Fénéon, sympatie k anarchistům, neoimpresionismus ovlivnil rozdílné směry a hnutí např. secesi, skupinu De Stijl, orfismus, symbolismus, abstraktní expresionismus, pop art, jako malíři - vědci motivovali konstruktivisty, kinetické umělce, malíře op-artu, asociace struktury zrnitosti fotografie a neoimpresionistických obrazů

Hlavní představitelé:

- ◆ Georges Seurat
- ◆ Paul Signac
- ◆ Camille Pissarro

Vizuální podpora:

projekce diapozitivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Doporučená literatura:

- Pi Joan, J.: Dějiny umění. Odeon, Praha 1989.
Larousseova encyklopedie umění, Umění nové doby. Odeon, Praha 1974.
Beckettová, W.: Toulky světem malířství. Fortuna Print, Praha 1996.
Gombrich, E.H.: Příběh umění. Odeon, Praha 1992.
Mráz, B. - Mrázová, M.: Encyklopedie světového malířství. Academia, Praha 1988.
Lamač, M.: Myšlenky moderních malířů. Odeon, Praha 1989.
Baleka, J.: Výtvarné umění - výkladový slovník. Academia, Praha 2002.

Dějiny českého výtvarného umění. IV/1. Academia, Praha 1998.
Thomasová, K.: Dějiny výtvarných stylů 20. století. Pallas, Bratislava 1994.
Dempseyová, A.: Umělecké styly, školy a hnutí. Slovart, 2002.
Guillame Apollinaire. Odeon, Pátek 1974.
Leinz, G.: Malířství 20. století. Rebo Productions, Praha 1996.
Dějiny architektury. Odeon, Praha 1993.
Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Academia, Praha 1995.
Volavková, Z.: Myšlenky moderních sochařů. Obelisk.
Slovník světového malířství. Odeon - Artia, Praha 1991.
Zykmund, V.: Stručné dějiny moderního malířství. SPN, Praha 19971.
Od Maneta po Pollocka. Tatran, Bratislava 1973.
Novák, L.: Století moderního malířství. Orbis, Praha 1967.
Bockemühl, M.: J. M. W. Turner. Taschen, Köln 1991.
Macková, O.: Camille Corot. Odeon, Praha 1983.
Neumann, J.: Auguste Renoir. SNKLU, Praha 1963.
Fiala, V.: Impresionismus. NČVU, Praha 1964.
Perruchot, H.: Život Eduarda Maneta. Obelisk, Praha 1971.
Postimpresionismus. NČVU, Praha 1965.
Impresionismus. NČVU, Praha 1964.
Eugène Delacroix. Největší malíři č.17.
John Constable. Největší malíři č.20.
Prerafaelisté. Největší malíři č.26.
James McNeill Whistler. Největší malíři č.12.
Gustave Courbet. Největší malíři č.18.
Jean F. Millet. Největší malíři č.25
Caspar D. Friedrich. Největší malíři č.22
William Turner. Největší malíři č.21.
J.A.D. Ingres. Největší malíři č.23.
Honoré Daumier. Největší malíři č.24.
J.L.David. Největší malíři č. 29.
August Renoire. Největší malíři č.4.
Edouard Manet. Největší malíři č.5.
Edgar Degas. Největší malíři č.6.
Camille Pissarro. Největší malíři č.9.
Alfred Sisley. Největší malíři č.125.
Berthe Morisotová. Největší malíři č.126.
Claude Monet. Největší malíři č.2.
Camille Corot. Největší malíři č.16.
Georges Seurat. Největší malíři č.11.
Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

II. konzultace

1/ Postimpresionismus /cca 1880 - 1905/

Náměty k přemýšlení:

postimpresionisté vyznávali široké spektrum směrů a jejich názory na smysl umění nebyly jednotvé, všichni však výrazně ovlivnili následující období výtvarných výbojů, usilovali o jiné umění než popisný realismus, o umění myšlenek a citů, anglický malíř a kritik Roger Fry zavedl v roce 1910 tento termín, nebylo to hnutí, ale spíš pozitivní nebo negativní reakce na impresionismus, vyplňoval období mezi posledním obdobím impresionismu a vznikem fauvismu

Hlavní představitelé:

- ◆ Paul Cézanne
- ◆ Vincent van Gogh
- ◆ Paul Gauguin
- ◆ Henri de Toulouse-Lautrec

2/ Symbolismus

- ◆ **Cloisonismus** Emila Bernarda /cca 1886 - 1896/
- ◆ **Symbolismus Gustava Moreaua** a jeho žáků /cca 1885 - 1905/

Náměty k přemýšlení:

vztah mezi literaturou, poezií a výtvarným uměním, kritik a básník Charles Baudelaire, Odilon Redon, James Ensor, Edvard Munch, **Salon de la Rose+Croix** /Jean Delville, Alexandre Séon, Carlos Schwabe, Arnold Böcklin, Fernand Khnopff, Ferdinand Hodler aj/, vliv hudby /Eric Satie, Richard Wagner/, vliv okultismu, rosenkruciánství, esoteriky, český symbolismus, skupina **SURSUM**/

- ◆ **Syntetismus** Paula Gauguina a Emila Bernarda /cca 1885 - 1896/ Skupina
- ◆ **Skupina NABIS** /cca 1885 - 1896/, /Marice Denis, Paul Serusier, Pierre Bonnard, Eduard Vuillard, Felix Vallotton, Jozsef Rippl-Ronai/

Náměty k přemýšlení:

manifest skupiny, vliv náboženství, intimní témata, užité umění /plakáty, tapisérie, divadelní programy, návrhy experimentálních představení atd./

3/ Secese /cca 1886 - 1912/, /Hector Guimard, Victor Horta, Alfons Mucha, L.. C.Tiffany aj./

Náměty k přemýšlení:

mezinárodní umělecké hnutí, životní styl, atmosféra společnosti, dekorativní užité umění, tvar, linie barva, vliv **Arts and Crafts**, florální motivy, smyslná žena, nadprodukce secese urychlila konec

- ◆ **Dekadence** /J. A. Mc Neill Whistler, Charles Baudelaire, Aubrey Beardsley/
- ◆ **Německý JUGENDSTIL**
- ◆ **Vídeňská secese** /Gustav Klimt, Joseph Maria Olbrich aj/
- ◆ **Modernismus** /Antoni Gaudí/

Vizuální podpora:

projekce diapositivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Fotografové:

Alfons Mucha, František Drtíkol, Edward Steichen

Doporučená literatura:

Menndgen, E.: Franz von Stuck. Taschen, Köln 1994.
Fahr-Becker, G.: Art Nouveau. Könemann, Köln 1997.
Gauguin, P.: Před a po. Labyrint, Praha 2001.
Marek, J.: Česká moderní kultura. MF, Praha 1998.
Moderní revue. Torst, Praha 1995.
Mrázovi, B. a M.: Secese. Obelisk, Praha 1971.

Edvard Munch. Největší malíři č.106.
Henri de Toulouse-Lautrec. Největší malíři č.8.
Paul Cézanne. Největší malíři č.7.
Vincent van Gogh. Největší malíři č.1.
Egon Schiele. Největší malíři č.128
Gustav Klimt. Největší malíři č.28.
Perruchot, H.: Život Toulouse Lautreca. Odeon, Praha 1980.
Redon, O.: Samomluvy. Torst, Praha 1996.
Uchalová, E.: Česká móda 1870 - 1918. Olympia, Praha 1997.
Walther, I.F.: Vincent van Gogh. Slovart, Bratislava 1992.
Walther, I.F.: Van Gogh. Taschen, Köln 1997.
Wittlich, P.: Česká secese. Odeon, Praha 1982.
Wittlich, P.: Edvard Munch. Odeon, Praha 1985.
Umělecké sdružení SURSUM. GHMP, Praha.
Paul Gauguin. Největší malíři č.3.
Gustave Moreau a symbolisté. Největší malíři č. 14.
Nabisté. Největší malíři č.13.
Pierre Bonnard. Největší malíři č.129.
William Blake. Největší malíři č.85.

Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

III. konzultace

1/ Fauvismus /cca 1905 - 1907/

Náměty k přemýšlení:

pejorativní pojmenování - pařížský salón 1905, první avantgardní hnutí 20. století, volné sdružení malířů a příznivců se stejným názorem na výtvarné umění, krátká ale dominantní vliv na vývoj umění, barevné nálož dynamitu, realita je cokoli, umění jako křeslo pro spočinutí a radost, vliv předrenesančního umění, africké kultury, výstava Francouzští primitivové, noví mecenáši Leo a Gertruda Steinové, konvergence a divergence s expresionismem

Hlavní představitelé:

◆ Henri Matisse	◆ André Derain
◆ Maurice Vlaminck	◆ Raul Dufy
◆ Albert Marquet	◆ Georges Braque
◆ Georges Rouault	

2/ Expresionismus /cca 1905 - 1923/

Náměty k přemýšlení:

vymezení pojmu, předzvěsti v syntéze symbolismu a secese, skupiny Die Brücke a Der blaue Reiter, expresionismus jako alternativa k impresionismu, zrod a centrum mimo Paříž, sociální a psychologické předpoklady vzniku, Nová secese, literární vazby Przybyszewski, Strindberg, filozofové Schopenhauer, Nietzsche, Kierkegaard, básníci Benn, Schüllerová, Trakl, Heym, symboly životních pocitů a stavů v moderním světě, symbol ženy, zdroje v archetypech, vliv "primitivů", dětí, schizofreniků atd.

Hlavní představitelé skupiny **Die Brücke** /cca 1905 - 1913/

- ◆ Edvard Munch /předchůce/
- ◆ Ernst Ludwig Kirchner
- ◆ Erich Heckel
- ◆ Max Pechstein
- ◆ Paula Modersohn - Becker /předchůdce/
- ◆ Karl Schmidt-Rotluff
- ◆ Emil Nolde

Skupina **Der blaue Reiter** /cca 1911 - 1914/

Náměty k přemýšlení:

umělecký kvas v Evropě kolem roku 1910, situace v Německu, Deutscher Werkbund, Deutsche Werkstätte, Mnichov - nové umělecké centrum, Kandinskij a sdružení PHALANX v roce 1902, vznik Sdružení mnichovských umělců v roce 1904, Nové sdružení mnichovských umělců 1909, vytvoření jednoty progresivních sil ve výtvarném umění, nová hudba Schönberg, expresionistické divadlo a film, sociální větev expresionismu, zásadní literatura - O duchovnosti v umění, Abstrakce a vcítění, vyústění v Novou věcnost, abstraktní tendence, Waldenův časopis Der Sturm jako prostor pro teoretickou reflexi, architektura - Mendelsohn, vypuknutí války - zánik skupiny, skupina Modrá čtyřka v roce 1924 vliv na dadaismus, abstraktní tendence, surrealismus, kontinuita v Bauhausu

Hlavní představitelé:

- ◆ Vasilij Kandinskij
- ◆ Gabriele Münterová
- ◆ Franz Marc
- ◆ Paul Klee
- ◆ August Macke
- ◆ Alfred Kubin

Další představitelé:

- ◆ Oskar Kokoschka
- ◆ Egon Schiele

Vizuální podpora:

projekce diapozitivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Doporučená literatura:

De Micheli, M.: Umělecké avangardy 20. století. Odeon, Praha 1964.
O sebe a svojom diele. SVKL, Bratislava 1964.
Padrta, J. - Lamač, M.: Osmá a Skupina výtvarných umělců. Odeon, Praha 1992.
Düchting, H.: Vasilij Kandinskij. Slovart, Bratislava 1993
Elger, D.: Expressionism. Taschen, Köln 1998.
Fowism. KŁW, Warszawa 1993.
Kandinsky, W.: O duchovnosti v umění. Triáda, Praha 1998.
Klee, P.: Pedagogický náčrtník. Triáda, Praha 1999.
Klee, P.: Vzpomínky deníky esej. De arte, Praha 2000.
Paul Klee. Museen der Stadt Köln. 1979.
Fauvismus. Největší malíři č. 95.
Henri Matisse. Největší malíři č. 93.
Vasilij Kandinskij. Největší malíři č.98.
Němečtí expresionisté. Největší malíři č. 107.
Von Bassewitz, G.: Auf August Mackes Spuren. Ellert Richter Verlag, Hamburg 1997.
Worringer, W.: Abstrakce a vcítění. Triáda, Praha 2001.
Volné směry. Torst, Praha 1993.
Guillame Apollinaire. Odeon, Pátek 1974.
Uchalová, E.: Česká móda 1870 - 1918. Olympia, Praha 1997.

Wittlich, P.: Edvard Munch. Odeon, Praha 1985.
Zvěřina, F.: Georges Rouault. SNKLU, Praha 1961.
Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

IV. konzultace

1/ **Kubismus** /cca 1907 - 1915/

Náměty k přemýšlení:

prekubismus Paula Cézanna, vymezení kubismu vůči fauvismu, Avignonské slečny, redukce předmětů jevového světa na základní geometrické útvary, eliminace perspektivy a iluzivního vnímání světa, objektivně realistické východisko, simultanieta analytického kubismu, od krajiny k zátiší, autonomie díla a spoluúčast diváka, vliv negerského umění, používání přírodních materiálů při konstrukci obrazů, vznik koláží v roce 1912, syntetický kubismus a jeho východiska, teoretické reflexe kubismu, orfistický kubismus, Section d'Or, kubistická plastika, česká alternativa kubismu /skupina Osma, Skupina výtvarných umělců, Tvrdošijní/

Hlavní představitelé:

◆ Pablo Picasso	◆ Georges Braque
◆ Juan Gris	◆ Ferdinand Léger
◆ Ossip Zadkine	◆ Alexander Archipenko

Česká alternativa kubismu:

◆ Bohumil Kubišta	◆ Emil Filla
◆ Václav Špála	◆ Josef Čapek
◆ Otto Gutfreund	◆ Josef Gočár
◆ Josef Chochol	

2/ **Futurismus** /cca 1909 - 1920/

Náměty k přemýšlení:

Literární zdroje a podpora futurismu, návrat umění do Itálie, okouzlení technikou a civilizací, radikální postoje - nová revoluce v umění, manifesty, dynamika, pohyb, hluk, konfrontace s chronofotografií, předchůdci letrismu, vliv futurismu na ruské avantgardní umění, 1. světová válka pokračování ideového náboje v dadaismu

Hlavní představitelé:

◆ Filippo Tommaso Marinetti	◆ Giacomo Balla
◆ Gino Severini	◆ Umberto Boccioni
◆ Carlo Carrá	◆ Antonio Sant Elia

Vizuální podpora:

projekce diapositivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Fotografové:

◆ E. J. Muybridge	◆ E. J. Marey	◆ A. G. Bragaglia

Doporučená literatura:

Braque, G.: Zápisky a rozhovory. Arbor vitae, Praha 1998.
De Micheli, M.: Umělecké avangardy 20. století. Odeon, Praha 1964.
Düchting, H.: Robert und Sonia Delaunay. Taschen, Köln 1993.
Deviace kubismu v Čechách. Katalog k výstavě. SGVU, Cheb 1995.
Filla, E.: Práce oka. Odeon, Praha 1982.
Futuristická rekonstrukce vesmíru. Katalog. České muzeum výtvarných umění, Praha 1994.
Futurismus. Největší malíři č. 119.
Fernand Léger. Největší malíři č.109.
Pablo Picasso. Největší malíři č.91.
Kubismus. Největší malíři č.92.
Bohumil Kubišta. Katalog k výstavě. NG, Praha 1993.
Krouťvor, J.: Praha město ostrých hran. Volvox Globator, Praha 1992.
Kupka, F.: Tvoření v umění výtvarném. Brody 1999.
Lahoda, V.: Český kubismus. Brána, Praha 1996.
O sebe a svojom diele. SVKL, Bratislava 1964.
Padrta, J. - Lamač, M.: Osmá a Skupina výtvarných umělců. Odeon, Praha 1992.
Vachtová, L.: František Kupka. Odeon, Praha 1968.
Walther, I.F.: Pablo Picasso. Slovart, Bratislava 1992.
Volné směry. Torst, Praha 1993.
Guillame Apollinaire. Odeon, Pátek 1974.
Uchalová, E.: Česká móda 1870 - 1918. Olympia, Praha 1997.
Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

Zkouška:

Písemný test z probraných okruhů

/na základě promítnutých reprodukcí charakteristických obrazů určit výtvarný směr, zařadit do kontextu společenského, kulturního a do kontextu vývoje moderního umění, přibližné časové vymezení, typické znaky směru, určit autora/

Termín: 5. konzultace

Přednášející:

Odb.as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava

Tel.: 553-734 520 ITF 553-684 384, 776 185 199

E-mail: sio10itf@fpf.slu.cz, jiri.sio@post.cz

F0012 ZÁKLADY SOCIOLOGIE

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Struktura předmětu Základy sociologie je koncipována tak, aby docházelo systematicky k prolínání sociologických a fotografických témat. Styčným bodem pro oba předměty jsou jednotlivé fotografické žánry /krajina, subjektivní dokument, reportáž, zátiší/, které jsou interpretovány ze sociologického hlediska.

Cílem předmětu je informovat o vztazích mezi sociologií a fotografií /historické hledisko, metody interpretace/ úskalích při sociologických interpretacích. Jednotlivá témata jsou řazena do logicky návazných celků, tak aby vytvářely širší vědomostní kontext v rámci integrálního vědění.

I. konzultace

I a/ uvedení do sociologie

- ◆ sociologie jako způsob poznávání, interpretace a vědění
- ◆ sociologie jako nástroj rozumění a reflexe
- ◆ interdisciplinární vztahy /filozofie, sociální psychologie, umění/
- ◆ fotografie a sociologie /techniky pozorování, kvantitativní a kvalitativní sociologie/
- ◆ fotografie v sociologickém výzkumu /dokumentační f., sociální f., subjektivní d., objektivita a subjektivita ve fotografii/
- ◆ vizuální sociologie
- ◆ fotografická komunikace
- ◆ hermeneutika a interpretace fotografických obrazů - textů

I b/ fotografie přírody a krajiny z pohledu sociologie

- ◆ rozlišení přírody a krajiny, proměny v čase, kontext s výtvarným uměním
- ◆ krajina jako jedna z determinat formujících společnost a člověka
- ◆ genius loci krajiny, mentální mapy kulturní krajiny, mystická krajina, krajina - prostor pro meditaci, čas a příroda
- ◆ krajina jako hodnota /různé interpretace hodnot krajiny - krajina jako domov, o putování, mc donaldizace turismu, krajina jako adrenalin, energetická devastace krajiny/

Doporučená literatura:

/k I.a tematickému okruhu/

- Bauman, Z.: Postmoderní sociologie. Slon, Praha 1996.
Bauman, Z.: Úvahy o postmoderní době. Slon, Praha 1995.
Berger, P.: Pozvání do sociologie. FMO, Praha 1991.
Hendl, J.: Úvod do kvalitativního výzkumu. Karolinum, Praha 1997.
Disman, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. Karolinum, Praha 1993.
Hájek, T.: Příběh drobných památek. Studio JB 2001.
Hubík, S.: Sociologie vědění. Slon, Praha 1999.
Keller, J.: Až na dno blahobytu. Duha, Brno 1993.
Keller, J.: Úvod do sociologie. Slon, Praha 1992.
Ligocki, A.: Czy istnieje fotografia socjologiczna? Wydawnictwo literackie, Krakov 1987.
Petrusek, A.: Alternativní sociologie. KOS, Praha 1992.

Strauss, A.-Corbinová, J.: Základy kvalitativního výzkumu. SCAD, Brno 1999.
Sociologické školy, směry, paradigmaty. Slon, Praha 1994.
Svobodová, H.: Česká krajina dnes. Karolinum, Praha 1994.
<http://www.visualsociology.org/>

Doporučená literatura:

/k l.b tematickému okruhu/

Filozofický časopis

Člověk a příroda. Sborník. Národní galerie v Praze, Praha 1989.

Eliade, M.: Posvátné a profánní. ČKA, Praha 1994.

Gojda, M.: Archeologie krajiny. Academia, Praha 2000.

Kulturní krajina. Sborník MŽP, Praha 2000.

Librová, H.: Láska ke krajině. Blok, Brno 1988.

Librová, H.: Pestří a zelení. Duha, Brno 1994.

Seed, J.-Naess, A.: Myslet jako hora. Nadácia Zelená nádej, Levoča 1993.

Schulz, Ch.N.: Genius loci. Odeon, Praha 1994

Svobodová, H.: Krajina jako domov. Impreso, Žďár nad Sázavou 1996.

Lidé Hlučínska 90. let 20. století. ITF PFP SU v Opavě, Opava 1999.

Vizuální podpora k tématu /diapozitivy, CDR, video/

Filmy z archivu Nadace film a sociologie a Člověk v tísni

Reprodukce fotografií:

/piktorialisté, Bonfils, Talbot, Marville, Fenton, Le Gray, Coburn, Weston, Adams, Blossfeldt, Sudek, Laskačová, Martinček, Ságl, Bílek, Koudelka, Paar, Long, Smithson, Baltz, Basilico, Goldin, Pohribný, Kawada, Baňka, Salgado/

II. konzultace

Širší životní a sociální prostředí

- ♦ zahrnuje životní prostor, s nímž jsou obyvatelé města mentálně i fyzicky spojeni v rámci geografického determinismu, a v němž se zároveň realizuje významná část sociálních kontaktů, komunikace a socializace člověka
- ♦ zahrnuje veškeré sociální dění v exteriéru i interiéru. Cílem je porozumět lidem v sociálních situacích. Důležité jsou i průvodní atributy neverbální komunikace /gesta, mimika, postoje, oblečení, doplňky, atributy sociálního statutu - auta, šperky, náhrobky, bazény, sortiment jídla, pití atd./

Fotografie zachycují:

- ♦ proměny vztahu společnosti a člověka k přírodě /filozofické, ekonomické, náboženské, rituální, sociální aspekty/
- ♦ život mezi budovami a utváření sociálních vztahů /prostory setkávání, místa nikoho, poetika míst - chrám, hospoda, hřbitov/
- ♦ prostředí jako zdroj kultivace nebo degenerace osobnosti člověka a společnosti /výchova prostředím, sociální fobie, estetická podnětnost a strádání v prostoru
- ♦ životní prostředí jako zdroj informací

Širší prostředí zahrnuje:

1/ Okolní prostředí - sídelní typy - město, vesnice, samota, dispozici města v krajinném prostředí, urbanismus /letecká a panoramatická fotografie/

2/ Lokální prostředí - integrované městské prostředí /fotografie exteriérů a dispozic architektury, detaily architektury, zátiší, symboly vizuální komunikace/ :

a/ obytné komplexy /části města, sídliště, kolonie rodinné zástavby, ubytovny, internáty, hotely, penziony atd./

b/ hospodářské komplexy /továrny, družstva, podniky, peněžní ústavy atd./

c/ distribuční komplexy /obchody, služby atd./

d/ výchovné komplexy /předškolní zařízení, formální a neformální vzdělávací zařízení/

e/ kulturní komplexy /muzea, galerie, divadla, kina, kluby, církevní a kultovní soubory, restaurační zařízení všeho druhu, agentury, sportovní zařízení, střediska pro využívání volného času, zahrádkářské kolonie, atd./

f/ sociální komplexy /zdravotnická zařízení, ústavy, domovy důchodců, zdravotně postižených, hřbitovy, krematoria atd./

g/ komplexy státní správy /úřady, vojsko, nápravná zařízení, soudnictví atd./

h/ veřejné komplexy pro sociální komunikaci /náměstí, parky, chodníky, dopravní systém, důsledky mobility /stezky, cesty, zásahy do krajiny, znamení na cestě, drobná sakrální architektura, čekárny atd./

ch/ různé

♦ reklamní plochy

♦ místa pro skládku odpadu

♦ garáže

♦ zahrádky

♦ oplocení domů

♦ stavby

♦ obchody, tržiště, hypermarkety

♦ toalety /nápisy na zdech, kresby/

♦ sklepy, půdy

♦ stravovací a restaurační zařízení

♦ diskotéky, tančírny, veřejné domy

♦ sportovní stadióny, haly

♦ kluby podnikatelů, rockové a další subkulturní prostory

♦ sídla společenských organizací, politických stran a hnutí

při dokumentování se soustředíme na:

A/ Socioekonomickou /profesní/ strukturu obyvatel,

která zahrnuje především vztahy a postavení v systému vlastnictví, majetku, příjmů, diferenciací životní úrovně /podnikatelé, byrokracie, umělci, dělníci, nezaměstnaní, studenti atd./

B/ Demografickou strukturu obyvatel,

která zahrnuje: a/ rozdílnost postavení a úlohy mužů a žen /emancipace, feminismus/
b/ rozdílné věkové skupiny - neformální skupiny vrstevníků /dětské hrové skupiny, party, mládežnické skupiny atd. /generaci dospělých/ střední věk, stáří/

C/ Subkultury /náboženské komunity, motorkáři, bruslaři, sprejeři, homosexuálové atd./

D/ Národnostní menšiny

E/ Sociální patologii a deviaci /mafie, podsvětí, kriminalita, gangy, sekty, bandy/

Pozornost věnujeme:

1/ Všem sociálním interakcím v rámci pracovního času

- ♦ výkon profese, podřízenost, komunikace, schůze, porady, přestávky

2/ Všem sociálním interakcím v rámci vázaného času

- ♦ doprava, rituály nakupování, vyřizování formalit, zdravotnické procedury jednání s byrokracií, čekárny, fronty, hloučky

3/ Všem sociálním interakcím v rámci volného času

- ♦ kulturní a sportovní akce - pasivní /diváci, fanoušci/ a aktivní účast
- ♦ společenské akce /světské a církevní náboženské rituály/ - svatby, pohřby, křty, jubilea atd.
- ♦ rekreace, volný čas, životní styl, formy turismu /diferenciace dle pohlaví, bydliště, zdravotního stavu, rodinného stavu, profese, věku atd./

Poznámky:

- ♦ Žádná společnost není kulturně homogenní /každý má tendenci hodnotit cizí kulturu ze své pozice a tím vnášet i svůj hodnotový systém do cizího prostředí/
- ♦ Různé profesionální i generační subkultury mohou mít specifické hodnotové systémy, které jsou odlišné od oficiálních, obecných hodnot
- ♦ Rozhodujícím momentem pro fotografa je schopnost vhledu, vcítění a pochopení specifické sociální situace
- ♦ Sociální jevy se mění v průběhu času, každý jev má svůj začátek, vrchol a doznívání. Nejcennější fotografie zachycují vrcholný okamžik, který v sobě koncentruje několik vrstev informací o daném jevu.
- ♦ Opakující se sociální jevy a události je vhodné podpořit více záběry.
- ♦ Opakování snímků se stejnou sociální situací v různých prostředích vede k formulaci hypotézy /sledování televize, nakupování atd./
- ♦ Rozlišujeme realitu všedního dne a svátečnosti.

Doporučená literatura k II. tematickému okruhu:

Bauman, Z.: Globalizace. MF, Praha 1999.

Berger, P.L. - Luckmann, T.: Sociální konstrukce reality. CKD, Brno 1999.

Černoušek, M.: Psychologie životního prostředí. UK, Praha 1992.

Gehl, J.: Život mezi budovami. PPVP, Brno 2000.

Eliade, M.: Posvátné a profánní. ČKA, Praha 1994.

Musil, J.: Lidé a sídliště. Svoboda, Praha 1985.

Ortega y Gasset, J.: Vzpouza davů. Naše vojsko, Praha 1993.

Schmeidler, K.: Sociologie v architektuře a urbanistické tvorbě. UK, Praha 1993.

Schulz, Ch.N.: Genius loci. Odeon, Praha 1994

Svobodová, H.: Krajina jako domov. Impreso, Žďár nad Sázavou 1996.

Slavnostní průvody. Slovácké muzeum, Uherské Hradiště, 1993.

Lidé Hlučínska 90. let 20. století. ITF PFP SU v Opavě, Opava 1999.

Zlín a jeho lidé. ITF PFP SU v Opavě, Opava 2002.

Vizuální podpora k tématu /diapozitivy, CDR, video/

Filmy z archivu Nadace film a sociologie a Člověk v tísni

Reprodukce fotografií:

/Hine, Annan, Riis, Kertész, Atget, Stieglitz, Steichen, Strand, Scheeler, Outerrbridge, Lange, Evans, Lee, Weegee, Frank, Arbus, Rydet, Luskáčová, Martinček, Mark, Boubat, Medková, Buri, Killip, Smith, Klein, Frank, Model, Winogrand, Davidson, EgglestonCallahan, Bisai, Koudelka, Štreit, Kolář, Birgus, Podestát, Szymon, Sobek, Novotný, Kállay, Goldin, Salgado, Becher, /

III. konzultace

Užší životní a sociální prostředí

Tento okruh zahrnuje

nukleární rodinu - otce, matku, děti. Každý jedinec je nositelem sociálního dění, proto i rodinná a portrétní fotografie, dokumenty denní potřeby, památky, domácí knihovna mohou být účinným východiskem pro fotografickou dokumentaci a kvalitativní analýzu. Jedná se o nejobtížnější část dokumentace vzhledem ke složitému rozpoznávání a interpretaci symbolů, faktů, ikon. Dále tento přirozený systém - zobrazená sociální realita, je výslednicí historie vztahů, tradic, hodnot, rodinných událostí a dalších faktorů, se kterými jsme většinou málo obeznámeni.

Cílem

fotografické dokumentace užšího životního prostředí je zachytit vnitřní dispozici konkrétních jednotek, vnitřní vybavení, hmotné artefakty, symboly, uspořádání, výzdobu, dekorace, zátiší, které vypovídají o stylu, vkusu, hodnotách, zájmech, sociálních a ekonomických souvislostech, sociálním zařazení, sociálních rolích. Dále je cílem fotografické dokumentace zachytit formy komunikace v malém prostoru.

Fotografie by měli informovat i o atmosféře v přirozených podmínkách.

Okruhy, témata a situace pro dokumentaci

Zahrnují dokumentaci interiérů a sociálního dění v níže uvedených mikroprostředích /fotograficko-sociologická témata

♦ byty:

- ♦ typy bydlení /trendy, komparace/
- ♦ vybavení domácností /o smyslu věcí, kterými se obklopujeme, utváření životního stylu, komparace/
- ♦ nové ikony /televize, internet, video, DVD, počítačové hry, grily a rožně/
- ♦ "byty" bezdomovců
- ♦ bydlení na okraji /nemocnice, ústavy, bezdomovci, alternativy - squat, zlaté klece podnikatelského baroka/

♦ rodina

♦ pozice a role v rodinách	♦ soukromý prostor
♦ děti	♦ ženy
♦ muži	♦ vícegenerační rodiny
♦ rodina na vesnici a ve městě	♦ komunity
♦ svobodné matky	♦ homosexuální soužití
♦ volný a vázaný čas v rodinném prostředí	♦ nové formy soužití

Z fotografického materiálu můžeme získat informace o následných kategoriích:

- ♦ Prostředí /kontext/ - obecná informace o prostředí, celková jednotka analýzy např. anonymní, studené prostředí, intimní prostor, domov
- ♦ Participace - celková participace osoby v daném prostředí nebo celková adaptace osoby na toto prostředí, např. sociální distance, domov jako noclehárna
- ♦ Aktivita - akce delšího trvání, něco, co představuje významný element v participaci lidí
- ♦ Akt - dočasná akce krátkého trvání

Poznámka:

akt i aktivity se mohou pravidelně opakovat, rituály všedního dne /sledování televize, internet, mailová komunikace, sex, forma stravování např. rodinný obřad u stolu, kutilství, záliby atd./

- ♦ Události - specifické, solitérní, výjimečné aktivity
- ♦ Vztahy a sociální struktury - neoficiálně definované vzorce vztahů mezi členy rodiny

Doporučená literatura k III. tematickému okruhu:

Alan, J.: Etapy života očima sociologie. Pyramida, Praha 1985.
De Singly, F.: Sociologie současné rodiny. Portál, Praha 1999.
Encyklopedie kulturních trendů 90. let. Jota, Brno 1999.
Friedlanderová, H.- Tuček, M.: Češi na prahu nového tisíciletí. Slon, Praha 2000.
Jung, R. 1992: "Struktura sociálního jednání." Studia humanistica, č.5, s.71-98.
Možný, I.: Moderní rodina. Blok, Brno 1990.
Šubert, J.: Čas a společnost. ISV, Praha 2003.
Toffler, A.: Šok z budoucnosti. Práce, Praha 1992.
Sexuální chování obyvatel České republiky. AlbertaPlus, Praha 1999.
Thorne, T.: Słownik pojęć kultury postmodernistycznej. m Muza Sa, Varšava, 1995.
Zpráva o stavu českého člověka 1997. Reklamní agentura Leo Burnett.Praha 1997.
Češi na prahu nového tisíciletí. Reklamní agentura Leo Burnett.Praha 2000.
Lidé Hlučínska 90. let 20. století. ITF PFP SU v Opavě, Opava 1999.
Zlín a jeho lidé. ITF PFP SU v Opavě, Opava 2002.

Vizuální podpora k tématu /diapozitivy, CDR, video/
Filmy z archivu Nadace film a sociologie a Člověk v tísni:

Reprodukce fotografií:

Strand, Munkacsi, Cartier-Bresson, Capa, Smith, Bertiau, Dita Pepe, Paar, Luskačová, Koudelka, Boba, fotografie projektu Lidé Hlučínska 90. let 20. století.

IV. konzultace

Galerie sociálních typů

Cílem portrétní fotografie je sociálně - psychologické postižení lidských typů nejrůznějších sociálních statusů a rolí /manažer, moderátor, úředník, ředitel, podnikatel, dělník atd. s příslušnými atributy moci, v přirozeném prostředí atd./

Z výše uvedených požadavků vyplývá, že fotograf při dokumentaci:

- ♦ by měl být dobře obeznámen s prostředím a sociální situací portrétovaného
- ♦ by se měl snažit splynout s prostředím, stát se jeho součástí, jinak budou aktéři jeho fotografií hrát role, budou se stylizovat a nebudou přirození,
- ♦ by si měl být vědom, že každé prostředí má svou atmosféru, kterou lze vnímat i zaznamenat

- ◆ by měl rozumět, chápat a umět se vcítit se do různých sociálních situací a pozic
- ◆ by měl umět rozlišovat a fotograficky zachycovat především situace typické a ne individuální
- ◆ by nikdy neměl situaci nahrávat a jinak manipulovat za účelem estetizace nebo atrakce fotografie
- ◆ by měl rozlišovat mezi typickou a výjimečnou situací /u typického jevu se situace opakuje, proto ji můžeme multiplikovat v různých modifikacích, až do fáze nasycení vzorku
- ◆ by si měl souběžně s fotografováním vést deník s faktografickými a doprovodnými poznámkami
- ◆ by si měl být vědom, že zachycuje souběžně aktuální stav, ale i kulturní a sociální změnu
- ◆ by si měl být vědom, že fotografování je činnost na poli intimity, proto by se měl vždy řídit vrozenými etickými principy

Doporučená literatura ke IV. tematickému okruhu:

Bauman, Z.: Úvahy o postmoderní době. Slon, Praha 1993.
Słownik pojęć kultury postmodernistycznej. MUZA SA, Warszawa 1995.
Quesnell, M.D.: Co si myslíme, čemu věříme a kdo jsme. Academia, Praha 2002.
Vlachová, K. 1995. "Oděv a móda jako sociální fenomény." Sociologický časopis, č.2, s.267-277.
Zamojska, E.: Kulturowa tozsamosc mlodeizy. UAM, Poznań 1998.
Zpráva o stavu českého člověka 1997. Reklamní agentura Leo Burnett. Praha 1997.
Češi na prahu nového tisíciletí. Reklamní agentura Leo Burnett. Praha 2000.
Kuneš, A., Pospěch, T.: Čítanka z teorie fotografie. ITF FPF SU, Opava 2003.

Vizuální podpora k tématu /diapozitivy, CDR, video/

Filmy z archivu Nadace film a sociologie a Člověk v tísni:

Reprodukce fotografií:

/Hine, Riis, Kertész, Beato, Ray, Rodčenko, Lange, Sander, Arbus, Rydet, Martinček, Mark, Michals, Bertiau, Killip, Smith, Štreit, Kolář, Goldin, Horst, Boukal, Nimcová, Newton, Mapplethorpe, Shermann, Jasanský-Polák, autportréty a portréty malířů

Podmínka udělení zápočtu:

Sociologická interpretace souboru fotografií na základě probraných témat /písemně/

Termín: 5. konzultace

Přednášející:

Odb.as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava

Tel.: 553 734 520 ITF 553-684 384, 776 185 199

E-mail: sio10itf@fpf.slu.cz, jiri.sio@post.cz

F0069 ZÁKLADY DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

Ročník: 1
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 10 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: MgA. Jiří Votýpka

Současný podíl digitálních technologií ve fotografii již výrazně převládá nad klasickými způsoby technického snímání a zpracování fotografií. Nové postupy zpracování snímků již skoro dominantně ovládly oblast amatérské fotografie a hrají stále zásadnější roli i v oblasti profesionální. Během necelého desetiletí se tak technická stránka fotografie výrazně transformovala a dala fotografům nové možnosti při práci s obrazem. Tato transformace však stále pokračuje rychlým vývojem nových produktů a technologií na bázi číslicového zpracování dat, tzn. v úzké návaznosti na informační technologie. Rychlost vývoje si tak žádá stále prohlubování znalostí a sledování nových trendů.

Cílem tohoto předmětu je seznámit posluchače se všemi současnými postupy a technologiemi, jejich principy a možnostmi. Hlavním náplní jsou přednášky o aktuálním stavu technologického vývoje, novinkách a také trendech ve všech oblastech digitální fotografie. Výuka je doplněna souborem praktických cvičení, které posluchačům umožní lépe poznat a pochopit specifika profesionální digitální fotografie, především při snímání a následném zpracování snímků. Výuka bude zaměřena na zvládnutí pracovních postupů s digitálním fotoaparátem a vybranými programy a zařízeními. Přednášky budou koncipovány v návaznosti na výuku předmětu Základy digitální fotografie (BcA. Karel Poneš). V návaznosti na velký rozsah tématu a objem informací doporučuji k prostudování případně k zakoupení publikací ze seznamu doporučené literatury.

V rámci studia budou paralelně probíhat workshopy zaměřené na kreativnější využití digitální techniky. Termíny workshopů, realizace a účast budou upřesněny na začátku školního roku při první konzultaci.

Veškeré informace vztahující se k přednáškám (základní a obecné informace, odkazy, slovníček pojmů, texty ...) budou k dispozici na vyžádání u přednášejícího. Podmínkou udělení zápočtu bude 80% účast na přednáškách a odevzdání úkolů dle zadání, viz. dále v textu.

V souvislosti s programem přednášek počítám s konzultováním prací a využitím systému hodnocení po internetu.

Tematické okruhy přednášek

- 1) Úvod do světa digitální fotografie, digitalizace obrazu a vstupních zařízení, technologií a postupů, terminologie a zadání prvního úkolu. Stanovení termínů workshopů.
- 2) Vstup – zařízení pro digitalizaci obrazu, tj. digitální fotoaparát a skener. Popis principů a fungování těchto zařízení. Návazné procesy a postupy zpracování obrazu digitální formou. Popis vybraných typů digitálních fotoaparátů včetně praktických ukázek. Hodnocení prvního úkolu a zadání druhého úkolu.
- 3) Zpracování snímků – Výklad možností a postupů při zpracování snímků v počítači. Základní formáty a jejich vlastnosti/výhody a nevýhody. Popis úprav, retuší manipulací a změn v obraze snímku. Dále pak bude probráno i potřebné technické vybavení. Optimalizace celého workflow a kalibrace systému. Hodnocení druhého úkolu a zadání třetího úkolu.
- 4) Výstupy z počítače a různé způsoby a možnosti přednášené v návaznosti na předchozí přednášky. Jedná se především o různé principy tisku a osvit v návaznosti na zachycení a následné zpracování snímku digitální technikou. Hodnocení třetího úkolu.

- 5) Aplikace digitálních technologií v praxi. Popis a ukázky příkladů jak fungují v reálném životě digitální technologie včetně souvislostí a návazností současného fotografického trhu.

Praktické cvičení

Posluchač odevzdá ve třech cvičeních snímky pořízené a zpracované digitální technikou ve výstupní formě fotografie (nikoliv tisku!), které budou zhotovené v profesionálních laboratořích nebo minilabech. Samozřejmým předpokladem je splnění technických i estetických nároků vysokoškolského studia.

Úkol č. 1

– Dva exteriérové snímky stejného námětu, kdy jeden snímek bude pořízen klasickou ana-logovou cestou, tj. zachycení snímku na film, a druhý snímek bude pořízen digitální cestou, tedy digitálním fotoaparátem.

Odevzdávají se dvě řádně označené barevné fotografie formátu 24 x 30 cm.

Úkol č 2

– Jeden interiérový snímek libovolného námětu, který bude pořízen digitálním fotoaparátem. Výstupem budou dvě fotografie, kdy první bude zobrazovat původní snímek, druhá pak snímek následně výrazně manipulovaný úpravami a odstraněním objektu nebo vložení objektu z jiného snímku tak, aby fotografie byla odlišná od původního záběru, ale esteticky a kompozičně čistá. Jedná se především o dopředu promyšlenou kompozici a postup následných úprav, např. retuše a vložení/ odstranění objektu ze snímku.

Odevzdávají se dvě řádně označené barevné fotografie formátu 24 x 30 cm + zdrojová i manipulovaná data na CD.

Úkol č. 3

– Jeden snímek pořízený za umělého osvětlení digitálním fotoaparátem. Námět je libovolný, ovšem musí obsahovat lidský prvek. Výstupem budou dvě fotografie, kdy první bude zobrazovat původní snímek bez úprav, druhá pak snímek následně upravený a manipulovaný. Úpravami a manipulací by měl být výrazně zlepšena kvalita snímku po všech stránkách. Lze aplikovat i odstranění objektu nebo vložení objektu z jiného snímku, ale neměla by být narušena estetika a kompozice snímku.

Odevzdávají se dvě řádně označené barevné fotografie formátu 24 x 30 cm + zdrojová i manipulovaná data na CD.

Hodnocení

Zápočetem na konci ročníku (5. lekce), v rámci kreditního systému studia je podmínkou udělení kreditu odevzdání kompletních praktických cvičení.

Doporučené odkazy a literatura:

Časopisy a periodika:

DIGI Foto, Digitální foto, Fotografie Magazín, FotoVideo, Pixel, a další.

Literatura:

Canfield, Jon + Grey, Tim: Digitální fotografie, (tisk, prezentace, archivace), Computer Press, Brno 2005, Kód knihy: K1195, ISBN: 80-251-0786-8, EAN: 978-80-2510-786-7

Georges, Gregory: Digitální fotografie, Computer Press, 3/2005, Kód knihy: K1018, ISBN: 80-251-0365-X, EAN: 978-80-2510-365-4

Hlavenka, Jiří: Jak na počítač Digitální fotografie I., Computer Press, 1/2005, Kód knihy: K1035, ISBN: 80-251-0401-X, EAN: 978-80-2510-401-9

- Kelby, Scott: Digitální fotografie ve Photoshopu CS, Computer Press, 2/2005, Kód knihy: K1064, ISBN: 80-251-0482-6, EAN: 978-80-2510-482-8
- Kelby, Scott: Digitální fotografie ve Photoshopu, Computer Press, 10/2003, Kód knihy: K0910, ISBN: 80-722-6990-9, EAN: 978-80-7226-990-7
- King, Julia Adair: Fotografujte profesionálně!, (techniky digitální fotografie), Grada, 10/2004, Katalogové číslo: 7293, ISBN: 80-247-0998-8
- King, Julia Adair: Upravujeme digitální fotografii ve Photoshopu, Grada, 12/2005, Katalogové číslo: 7676, ISBN: 80-247-1289-X
- Kříž, Libor: Digitální fotografie a obrázky v ACDSee 5.0 a 6.0 PowerPack, Computer Press, 9/2004, Kód knihy: K0696, ISBN: 80-251-0237-8, EAN: 978-80-2510-237-4
- Lindner, Petr + Myška, Miroslav + Tůma, Tomáš: Velká kniha digitální fotografie, (2. aktualizované vydání), Computer Press, Brno 10/2005, Kód knihy: K1238, ISBN: 80-251-0648-9, EAN: 978-80-2510-648-8
- Milburn, Ken: Mistrovství digitální fotografie, (Techniky profesionálů pro každého fotografa), Computer Press, 10/2005, Kód knihy: K1081, ISBN: 80-251-0642-X, EAN: 978-80-2510-642-6
- Neff, Ondřej: Tajná kniha digitální fotografie, (4. vydání), Computer Press, 6/2004, Kód knihy: K1092, ISBN: 80-251-0220-3, EAN: 978-80-2510-220-6
- Pecinovský, Josef: Digitální fotografie, (úpravy, sdílení, tisk a prohlížení v programu ACDSee), Grada, 8/2005, Katalogové číslo: 7380, ISBN: 80-247-1553-8
- Pecinovský, Josef: Digitální fotografie na počítači II, Grada, 3/2003, Katalogové číslo: 7282, ISBN: 80-247-0604-0
- Politzer, Michal: Digitální fotografie v Zoner Photo Studio 7, Computer Press, 4/2005, Kód knihy: K1191, ISBN: 80-251-0568-7, EAN: 978-80-2510-568-9
- Sahlin, Doug: Digitální fotografie, Grada, 10/2005, Katalogové číslo: 7298, ISBN: 80-247-1089-7
- Soukup, Roman: Fotografujeme digitálně I., Grada, 10/2004, Katalogové číslo: 7296, ISBN: 80-247-1087-0
- Soukup, Roman: Fotografujeme digitálně II., Grada, 12/2005, Katalogové číslo: 7297, ISBN: 80-247-1086-2
- Soukup, Roman: Škola digitální fotografie, Grada, 12/2005
Katalogové číslo: 7295, ISBN: 80-247-1077-3
- Soukup, Roman: Upravujeme digitální fotografie, (rady a postupy pro úpravu na počítači), Grada, 6/2005, Katalogové číslo: 7416, ISBN: 80-247-1248-2
- Stone, David M. + Gladis, Ron: Digitální fotografie, Computer Press, 11/2003, Kód knihy: K0623, ISBN: 80-251-0067-7, EAN: 978-80-2510-067-7
- Tůma, Tomáš: Kreativní digitální fotografie, (montáž, retuš, umělecké techniky), Computer Press, 12/2005, Kód knihy: K1175, ISBN: 80-251-0886-4, EAN: 978-80-2510-886-4
- Tůma, Tomáš: Digitální fotografie na počítači, Computer Press, 10/2004, Kód knihy: K0969, ISBN: 80-251-0318-8, EAN: 978-80-2510-318-0
- Tůma, Tomáš: Fotografujeme digitálně, Computer Press, 3/2004, Kód knihy: K0968, ISBN: 80-251-0153-3, EAN: 978-80-2510-153-7
- Vondra, Marek: Digitální fotografie, (tipy a triky pro úpravy na počítači), Grada, 8/2005
Katalogové číslo: 7291, ISBN: 80-247-0987-2
- a další literatura např. z produkce vydavatelství Grafika Publishing, apd.

Internetové stránky – Digitální fotoaparáty

<http://www.sinar.ch>
<http://www.imacon.dk>
<http://www.canon.cz>

<http://www.nikon.cz>
<http://www.panasonic.cz>
<http://www.sony.cz>

http://www.fujifilm.cz	http://www.pentax.cz
http://www.sigmaphoto.com	http://www.epson.cz
http://www.europe-nikon.com	http://www.kodak.cz
http://www.dpreview.com	http://www.dcforum.com

Internetové stránky – Software a další produkty

http://www.adobe.cz	http://www.amssoft.cz
http://apps.corel.com/int/cz/	http://www.alienskin.com
http://www.zoner.cz	http://www.acdsee.com

Internetové stránky – Výstupní/tisková zařízení a materiály

http://www.epson.cz	http://www.hp.cz
http://www.noritsu.cz	http://www.hsw.cz
http://www.hahnemuehle.com	http://www.spandex.cz

Internetové stránky – Ostatní

http://www.apple.cz	http://www.fotografovani.cz
http://www.grafika.cz	http://www.eizo.cz
http://www.grafie.cz	http://www.idif.cz
http://www.fotograff.cz	http://www.fotoaparát.cz
http://www.digineff.cz	http://www.fotolens.cz

Přednášející

MgA. Jiří Votýpka

P.O.Box 178
Na Strži 42
140 21 Praha 4
Tel.: +420 602 423 156
E-mail: jiri.votypka@volny.cz

F0013 VÝSTAVNÍ SOUBOR

Ročník: 1/2/4
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 10/60 Z Zk
Počet kreditů: 6/6/6
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Výstavní soubor - **KLAUZURA.**

Jak vyplývá z tradice uměleckého školství, je klauzura nejdůležitějším momentem akademického roku umělecké školy. Je přehlídkou toho, co posluchač během jednoho roku vytvořil. Student proto musí přípravě klauzury věnovat náležitou péči. Předmětem vlastního klauzurního hodnocení je studentův výstavní soubor. Pokud možno stylově i tematicky co nejucelenější.

Rozměry předpokládaných fotografií si volí každý student sám, formáty menší než 30 x 40 cm se akceptují jen v odůvodněných případech. Minimální počet snímků ve výstavním souboru je pět, menší množství nebude přijato.

Ke každé fotografii se odevzdává: její reprodukce kinofilmového formátu v řádně popsaném rámečku 5 x 5 cm. Bez těchto reprodukcí, určených pro rozličné přednášky a prezentace ITF, nebude soubor přijat. Je třeba odevzdat i reprodukce na CD nebo DVD (300 dpi, minimálně 5MB, ne více než 15 MB).

Po zkušenostech z minulých let se nechává na studentově výběru, kterého z pedagogů si vybere jako svého vedoucího. Do konce zimního semestru (t. j. do 3. konzultace) musí mít student hotovou krátkou explikaci, t. j. stručný popis obsahu záměru i formálního způsobu výstavního souboru. Tuto písemnou explikaci s navrženým vedoucím, a jím podepsanou odevzdává sekretářce Institutu tvůrčí fotografie k evidenci nejpozději před zahájením konzultace.

Výstavní soubory hodnotí pedagogický sbor ITF. Klasifikace se provádí hlasováním o přijetí nebo nepřijetí práce a o známce. Výstavní soubory ke klauzurnímu řízení předkládají v dokonalé výstavní podobě, výhradně na barytonových papírech.

Po klauzurní komisi se všechny práce - řádně podepsané, označené a očíslované - okamžitě odevzdávají do archivu ITF.

Zápis známky do indexu provádí vedoucí ITF.

F0081-85 EXKURZE, PLENÉR, TVŮRČÍ DÍLNA

Ročník: 1/2/3/4/5
Semestr: zimní/letní
Rozsah: Z
Počet kreditů: exkurze 1
plenér 1
tvůrčí dílna 5
Přednášející: variabilní, dle obsahového tématu

Exkurze (fotografické a výtvarné výstavy, Měsíc fotografie v Bratislavě, Měsíc fotografie v Krakově, Funkeho Kolín, Fotobild v Berlíně, Letní fotoškola v Liptovském Mikuláši, Photokina v Kolíně nad Rýnem atd.) patří k svébytné formě získávání odborného přehledu o současné i historické fotografické tvorbě, podílí se na zrání vlastního uměleckého názoru, na prohlubování vizuální kultury a na tvorbě a formulaci hodnotících a kritických náhledů.

Účast na fotografických projektech „Opava na přelomu nového tisíciletí“, umožňuje studentům pod vedením pedagogů získat vlastní zkušenosti při realizaci cílených dokumentárních projektů. Zároveň mají účastníci možnost v kontaktu s pedagogickými vedoucími projektu a studijními kolegy konfrontovat různé přístupy k tématu, v mezilidské komunikaci atd.

Ateliéry nabízejí možnost systematické intenzivní práce na úkolu v profesionálně vybaveném prostředí pod odborným pedagogickým vedením. Pedagog tak individuálním přístupem ke studentům urychluje a usnadňuje tvůrčí i technické postupy při zvládnutí jednotlivých studijních a tvůrčích zadání.

Zápis do indexu provádí vedoucí ITF.

F0086 DOKUMENTÁRNÍ PUBLIKACE

Ročník: 2
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Doc. Mgr. Jindřich Štreit

Základním znakem dokumentární fotografie je pravdivé zachycení a zaznamenání nalezené nebo vybrané skutečnosti, spojené se samostatnou autorovou výpovědí tak, aby byla schopna emocionálně působit. Dokumentární fotografie, podobně jako reportáž, respektuje realitu a obsahuje mimo informativní složky i složku emotivní. Jde o typ sdělování, ve kterém fotograf vyjadřuje svůj názor na dění kolem sebe a stylizuje ho obsahově i obrazově.

Protože dokumentární fotografie neobsahuje tolik artistických prvků jako výtvarná fotografie a obrací se především k obsahové stránce, může při zevrubném pohledu leckterému divákovi připadat suchá a strohá. Tento druh fotografie klade na vnímání v podstatě vyšší nároky a vyžaduje adresátovu spolupráci v jedné nebo více rovinách. Obrazově neatraktivní styly některých světových i našich autorů jsou proto mnohdy neprávem považovány za méně hodnotnou fotografickou činnost.

Obsah dokumentárních fotografií nemusí být vždy zcela zřetelně jasný a čitelný:

často je ponecháno poměrně široké pole pro vlastní výklad vnitřního smyslu a nacházení dalších emocionálních podnětů. Při prepisu faktů do polohy, která klade divákovi další otázky, se uplatňuje obsahová stylizace problému. Využívá se jí zejména pro zobecnění společenských jevů nebo lidských vlastností, k analýze současného života, kritice, k podtržení humanistických aspektů apod.

Obsah je podmíněn procesem stylizace a individualizace, dokumentární fotografie používá v různé míře obou těchto tendencí - informace i emotivního účinku. Důležitou pomocí při práci dokumentárního fotografa jsou osobitě pojaté symboly doby, jejich charakter, jinotaje, podtexty a šifry, dodávající dílu sugestivní dopad: na druhé straně to však může být i otevřená obnažující skutečnost s čelním přístupem k věci.

Někteří autoři spojují své fotografie velmi účinně s textem, kdy je proti sobě postaven slovní výrok a optická reakce. Textem získává divák silný pocit účasti, je vtahován do děje a může si jeho pomocí snáze uvědomit širší souvislosti. Autentičnost textu je mnohdy zvýšena literárně neupravenými výroky nebo použitím krajových či slangových výrazů.

Pro ucelenější postihnutí zvoleného problému a vyjádření vlastního názoru je vhodné zvolit větší počet fotografií/seriál, cyklus/, které obrazově podporují myšlenku celého sdělení. Hluboké a vysoce působící fotografické sondy jsou téměř ve všech případech postaveny na předem detailně vypracované koncepci. Koncepce svědčí o autorově odpovědném přístupu, tvoří jeho duševní zázemí, z něhož při tvorbě vychází a současně formuje jeho myšlenkové pochody do vizuální skutečnosti. Snažit se zobrazit např. kritickou analýzu sociálního jevu je bez předešlé přípravy téměř nemožné. Práce tohoto typu budou mít vždy větší tendenci sklouznout k nahodilosti a povrchnímu opisu, bez významnějšího názorového řešení.

Fotografickým seriálem rozumíme soubor fotografií, které na sebe navazují, naznačují nebo sledují děj a tvoří závaznou obsahovou řadu. Každá fotografie má v seriálu zpravidla neměnné místo. Fotografický cyklus je soubor fotografií s jedním základním námětem, řazení snímků je volnější s možností časového i místního rozdílu.

Cykly jsou svou strukturou vhodné pro knižní úpravu, kde se s nimi nejčastěji setkáváme (I. Berry: Angličané, G. Winogrand: Ženy jsou krásné ap.).

U cyklů a seriálů je důležitý nejen obsah a originalita přístupu; autor musí současně prokázat svůj osobitý rukopis a udržet celou práci ve stylové čistotě a jednotě. Otázkou je i výběr vhodné formy (obrazové, technické) pro prezentaci určitého obsahu. Každé téma má určitou specifikou, kterou je nutno respektovat. Brilantní technické provedení je zpravidla žádoucí u výrazně dokumentárně-sociologických studií.

V podstatě lze říci, že technická dokonalost podtrhuje a umocňuje u dokumentární fotografie její myšlenku a zvyšuje autentičnost sdělení. I zde se však samozřejmě vyskytují výjimky.

Výše uvedené teoretické poznatky je pro snadnější představu vhodné konfrontovat se skutečností a samostatně nad nimi uvažovat. Zdrojem poznání i inspirace mohou být díla předních světových fotografů - Frankova symbolika až mystika, otevřené, obnažující zobrazení Diany Arbusové, spojení výtvarné a dokumentování fotografie u Charlese Harbutta, sociologický pohled Billa Owense a dalších.

Poznámky ke cvičení

Pro tuto práci je vhodný kinofilmový přístroj, ale nevylučuje se použití i většího formátu - pokud bude mít své opodstatnění. Bleskové světlo používat jen tehdy, bude-li funkční a bude podporovat celkový záměr autora.

Černobílé fotografie musí být zhotoveny na barytonové podložce.

Tématický návrh publikace musí být schválen lektorem. Je nutné, aby se respektovala obsahová problematika cvičení. Doporučuje se vycházet ze znalosti prostředí s přihlédnutím ke zkušenostem a schopnostem.

Student s hotovou dokumentární publikací odevzdává také vybrané fotografie velikosti 30 x 40 cm, v počtu do 5 ks.

Je dobré seznámit se ve vlastním zájmu se světovou dokumentární fotografií a prostudovat její dějiny. Tyto knihy lze vidět v knihovně Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Knihovně Moravské galerie v Brně, v Národní knihovně v Praze, ve státních vědeckých knihovnách a mnohé z nich i v knihovně ITF FPF SU v Opavě.

Studijní program

- Říjen: úvod do problematiky, promyslet téma - nahlásit - probrat s lektorem individuálně
Prosinec: donést fotografie v náhledových zvětšeninách promyslet koncepci celého úkolu, do konce února zaslat maketu knihy lektorovi
Únor: konzultace nad maketou, výběr fotografií
Duben: konzultace nad maketou, doplnění, výběr fotografií pro zvětšení 30 x 40 cm
Červen: **předložit hotovou knihu + fotografie velikosti 30 x 40 cm**

Technická stránka - lepení - bude probrána s **odb. as. Mgr. Antonínem Braným**

Grafická úprava - konzultovat s **Doc. ak. mal. Otakarem Karlasem**

Doporučená literatura:

- Birgus, Vladimír (ed): Absolventi ITF FPF SU 1981-2006. SU, Opava 2006.
Birgus, Vladimír - Marco, Jindřich: Hořká léta - Evropa 1945 - 1947. Orbis, Praha 1995
Birgus, Vladimír - Chocholová, Blanka: Hořká léta - Evropa 1939 - 1947 očima českých fotografů.
Birgus, Vladimír: Sociální fotografie USA. Světová literatura, 1981, č. 1 a 2.
Birgus, Vladimír: William Klein. Katalog Správy Pražského hradu, Praha 1994.
Birgus, Vladimír: Martin Parr. Katalog Britské rady, Praha 1999.
Fárová, Anna: Henri Cartier - Bresson. SNKLHU, Praha 1958.
Fárová, Anna: Werner Bischof. SNKLHU, Praha 1960.
Fárová, Anna: André Kertész. Odeon, Praha 1966.
Novotný, Miloň: Londýn. Mladá fronta, Praha 1968.
Novotný, Miloň - monografie. KANT, Praha 2001.
Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985.
Tausk, Petr: Dějiny fotografie: SPN, Praha 1978. /Skripta FAMU/.
Tausk, Petr: Přehled současné fotografie v zahraničí. SPN, Praha 1985. /Skripta FAMU/.

- Hlaváč, Ludovít: Dejiny fotografie. Osveta, Martin 1987.
Katalog ITF Slezské univerzity, Opava 1995.
Kára, Lubor: Karol Kállay. SVKL, Bratislava 1963.
Kolář, Viktor: Ostrava - obležené město. Ostrava 1998.
Kolář, Viktor - monografie. TORST, Praha 2006.
Koudelka, Josef: Černý trojúhelník. Vesmír, Praha 1994.
Koudelka, Josef - monografie, TORST, Praha 2002.
Kyndrová, Dana: Nepolepšitelná víra v lepší budoucnost. Prostor, Praha 1998.
Kyndrová, Dana: Žena. KANT, Praha 2002.
Chocholová, Blanka: Zdeněk Tmej. Katalog. Asociace fotografů, Praha 1999.
Lidé Hlučínska 90. let 20. století. Slezská univerzita, Opava 1999.
Milach, Rafal: Szare. Frodo, Bytom 2002.
Mrázková, Daniela: Viktor Kolář. Profil, Ostrava 1986.
Blažek, Bohuslav: Dagmar Hochová. Odeon, Praha 1984.
Tmej, Zdeněk - Urbanová, Alexandra: Abeceda duševního prázdna. Praha 1945.
Silverio, Robert: Karel Cudlín, TORST, Praha 2001.
Souček, Ludvík : Brassai. SNKLU, Praha 1962.
Šperl, Daniel: Bez hranic. Občanské sdružení Dagda, Praha 2001.
Štreit, Jindřich: Vesnice je svět /The Village is a Global World/Das Dorf ist eine globale Welt/Un Village, c'est tout un monde. Arcadia Praha 1993.
Štreit, Jindřich: 14 pohledů na okres Saint-Quentin, 14 regards sur le district Saint-Quenti. Agentura EZA, Praha 1993.
Štreit, Jindřich: Le Quai de Rohan - Nouvelle Ville. Ville Lorient 1994.
Štreit, Jindřich: Lidé olomouckého okresu. Okresní úřad Olomouc 1995. (Publikace roku).
Štreit, Jindřich: Mikulovsko. Regionální muzeum v Mikulově 1995.
Štreit, Jindřich: Der Hof. Verlag Bibliothek der Provinz, Vídeň 1995. (Publikace roku).
Štreit, Jindřich: Japonsko-Lidé z Akagi. vydala Orlická galerie a Slezská univerzita Opava 1997.
Štreit, Jindřich: Lidé ledkových dolů. CE-MDPA Wittelsheim 1998,
Štreit, Jindřich: Zabavené fotografie. Moravská galerie Brno 1999, ISBN 80-238-4256-6.
Štreit, Jindřich: A coeur perdu (Doteky srdce). Muesée d'art et d'histoire de Belfort, Francie 1999.
Štreit, Jindřich: Na konci světa. Burjatsko, Společnost pro studia člověka, Brno 1999
Štreit, Jindřich: Cesta ke svobodě. Okresní úřad Bruntál, Bruntál 1999.
Štreit, Jindřich: Brána naděje. Arcibiskupství Olomouc, Olomouc, ISBN 80-238-5238-8.

Katalogy z výstav D. Hochové, M. Luskačové, J. Koudelky.

Přednášející:

Doc. Mgr. Jindřich Štreit

Sovinec č. 6

793 51 autopošta Břidličná

Tel.: 554 295 110, 607 724 929

E-mail: jindrastreit@mujbox.cz

F0015 FOTOGRAFICKÝ PORTRÉT

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: MgA. Dita Pepe,

V předmětu fotografický portrét 1. se student seznámí s tvorbou předních portrétistů, z jejichž díla je patrná rozmanitost možných přístupů v zachycení podoby člověka. Rovněž v tomto předmětu student využije poznatky z jiných předmětů (základy sociologie, dějiny fotografie, dějiny výtvarného umění, technologie fotografie aj.) a uvědomí si propojení s malířstvím, sochařstvím, filmem, divadlem, hudbou, literaturou. Dozví se o zákonitostech portrétování, o vztahu světla k fyzionomii tváře, o působení barev.

Na konkrétních úkolech si své poznatky prakticky ověří.

Úkol č. 1: Portrét blízkého člověka.

Cílem je reálně portrétovat člověka, kterého důvěrněji znáte, v jeho domově nebo prostředí (interiér i exteriér), kde nejčastěji pobývá. Protože jde o sérii 3-5 fotografií, můžete vystřídat více míst, kde budete portrétovat. Důraz kladete na autenticitu oblečení, výraz, postoj. Postavu nestylizujete. Doporučuji používat základní až širokoúhlý objektiv a střední formát. Výsledné snímky by měly být ostré.

Odevzdávají se 3-5 černobílých fotografií 30/40 cm.

Úkol č. 2: Klasický portrét.

Cílem úkolu je fotograficky zachytit podobu člověka, vycházející z reality portrétovaného. Zde si můžete dovolit mírnou stylizaci, ať jde o výběr oblečení či úpravu vlasů. Důraz kladete na technické zpracování, na ostrost. Tentokrát nepracujete s prostředím, vybíráte si naopak neutrální pozadí, které použitím nižší clony objektivu s vyšší ohniskovou vzdáleností necháte rozostřené. Velikost záběru bude polocelek a detail tváře (close-up). Oba portréty odevzdáváte v čb a barevném provedení. V úkolu si uvědomíte rozdíl přístupu u každé varianty (např. u barvy je vhodné použít make-up na zakrytí červeného nosu apod.). Snímky budou ostré a barvy realistické.

Podmínkou je střední formát. Prostředí: exteriér nebo interiér.

Odevzdávají se 2 fotografie (polocelek + detail) v černobílém a v barevném provedení. Dohromady tedy 4 práce 30/40 cm.

Úkol č. 3: Portrét osobnosti

Úkolem je fotografovat osobnost, člověka více či méně známého v širokém či naopak velmi úzkém okolí. Při práci využijte prostředí a osvětlení k vlastnímu pohledu na fotografovaného, ovšem při zachování a zdůraznění jeho osobnosti. Je-li to nutné a účelné, použijte stylizaci. Doporučuji fotografovat v reálném prostředí s maximálním využitím možností tohoto prostředí - využít i "druhého plánu" apod. K osvětlení vždy použijte umělé zdroje světla, a to buď k podtržení a umocnění daného reálného osvětlení, tj. k posunutí kupříkladu hodnoty reálného osvětlení na hodnoty vhodné k fotografování, nebo naopak reálné osvětlení změňte k obrazu svému (můžete jej ale využít jako jeden z prostředků k docílení žádané atmosféry). Jako umělý zdroj světla doporučuji ateliérové blesky, pokud možno v míře hojně, i když dobrému portrétu stačí často i jedno světlo. Použít lze i jakékoli jiné zdroje umělého světla: blesky, žárovky, zářivky, oheň atd. Je také možné pracovat s různými barevnými (tj. lehce korekčními) filtry.

Velký důraz bude kladen na výsledný barevný pocit z fotografie a využití různých barevných nuancí a různých posunů ke zdůraznění úmyslu. Pozor však na okouzlení různými "divnými" barevnostmi a snažte se mít vždy nějaký důvod, proč zvolený postup používáte.

Odevzdává se 3-5 barevných fotografií formátu 30x40 cm a kontakty nebo diapozitivu portrétovaného a záběr prostředí před světelnou úpravou fotografa (stačí kinofilmová fotografie). Pracujte se středním nebo velkým formátem na jakýkoli barevný materiál: negativ, pozitiv, speciální techniky bez jakéhokoli omezení (experimentování dovoleno a naopak vítáno).

Úkol č.4 : Portrét volný.

Zde zúročíte Vaše zkušenosti z předešlých úkolů a hlavní bude, aby jste pracovali se svou představou a kreativitou. Podmínkou bude série 5 fotografií s uceleným konceptem. Pracovat bude možné jak barevně tak černobíle. Typ formátu přístroje zvolte sami. Ostrost fotografií také není podmínkou. Tedy svoboda.

Odevzdáváte 5 fotografií 30/40 cm.

Doporučená literatura:

- Avedon, Richard: In the American West. Katalog, Kunstmuseum Wolfsburg 2001.
 Avedon, Richard: Portraits. Farrar, Straus and Giroux, New York 1976.
 Baran, Ludvík: Portrét ve fotografii. Orbis, Praha 1965.
 Barney, Tina: Von Familie, Sitte und Form
 Birgus, Vladimír: František Drtikol. KANT, Praha 2000.
 Borovička, Milan: Portrét. Skripta ITF FPF SU, Opava 1991.
 Brookman, Philip: Arnold Newman. Taschen, Kolín n. R. 2000.
 Corbijn, Anton: Werk. Schirmer/Mosel, Mníchov 2000.
 Diane Arbus: An Aperture Monograph. Aperture, New York 1972.
 Gieraltowski, Krzysztof: Portrety. Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Varšava 1998.
 Goldin, Nan: I'll be Your Mirror. Scalo, Curych 1996.
 Gorman, Greg: Perspectives. Arnoldsche, Stuttgart 2000.
 Gritsberg, Frits (ed.): Human Conditions Intimate Portraits. Nederlands Foto Instituut, Rotterdam 2000.
 Heiting, Manfred (ed.): Man Ray. Taschen, Kolín n. R. 2000.
 Helnwein, Gottfried. Könnemann, Köln 1998
 Huszár, Tibor: Portréty. Bratislava 1995.
 Chocholová, Blanka (ed.): Karel Ludwig - archiv 1939-1948. Pražský dům fotografie, Praha 1997.
 Chocholová, Blanka (ed.): Václav Chochola - Kabinety vzpomínek. Arcadia, Praha 1993.
 Kazmair, Martin: Horst. Universe, New York 1999.
 Kemp, Cornelia, Witzgall, Susanne: The Other Face. Metamorphoses of the Photographic Portrait. Prestel, Mníchov 2002.
 Lachapelle, David: Lachapelle Land, Edition Stemmler Schalfhansen 1996
 Lange, Susanne, Heiting, Manfred: August Sander. Taschen, Kolín n. R. 1999.
 Leddick, David: Goerge Platt-Lynes. Taschen, Kolín n. R. 2000.
 Leibovitz, Annie: Photographien 1970-1990. Schirmer/Mosel, Mníchov 1991.
 Lerski, Helmar: Metamorphosis through Light. Luca Verlag, 1982.
 Maddow, Ben: Antlitz. Das Bild des Menschen in der Fotografie. DuMont, Kolín n. R. 1979.
 Malý, Jan - Poláček, Jiří - Lutterer, Ivan: Český člověk. Studio JB, Praha 1997.
 Marcadé, Bernard - Cameron, Dan: Pierre et Gilles. The Complete Works. Taschen, Kolín n. R. 1997.

Mark, Mary Ellen: Amerikanische Odysee. Zweitausendeins, Frankfurt n. M. 2000.
Mark, Mary Ellen: Portraits. Nathan, Paříž 1997
Marshall, Richard: Robert Mapplethorpe. Bulfinch Press, Boston 1988.
Newman, Arnold: Five Decades. Harcourt Brace Jovanovich, San Diego 1986.
Newton, Helmut: Portraits. Schirmer/Mosel, Mnichov 1990.
Panzer, Mary: Philippe Halsman. Edition Stemmler, Curych 1998.
Pinkava, Ivan: Dynastie. ERM, Praha 1993.
Pinkava, Ivan: Heroes. KANT, Praha 2004.
Portrait Photography. Selected Works from the Graphis Annuals. Page One Publishing, Singapur 1994.
Stieglitz, Alfred. National gallery of Art, Washington Bulfinch Press, 1999
Slavin, Neal: Britons, Andre Deutsch 1986
Sturges, Jock: Radiant Identities, Aperture New York 1994
Sherman, Cindy: Photographic Work 1975-1995. Schirmer Art Books, Mnichov 1995.
Steichen, Edward: A Life in Photography. Doubleday, New York 1963.
Szarkowski, John: Irving Penn. The Museum of Modern Art, New York 1984.
Trojanová, Veronika: Česká portrétní fotografie mezi roky 1839 až 1918. Bakalářská teoretická diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 2002.
Wall, Jeff: Transparencies. Schirmer-Mosel 1986
Weiermair, Peter: Portraits. Edition Stemmler, Kilchberg 1994.
Weigl, Petr: Portrét v české fotografii 90. let. Magisterská diplomová teoretická práce, FAMU, Praha 2002.

Přednášející:

MgA. Dita Pepe

Frydecká 405

719 00 Ostrava - Kunčice

tel.: 775 660 407

E-mail: dita.pepe@seznam.cz

F0087 UŽITÁ FOTOGRAFIE

Ročník: 2
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Miroslav Myška

Veškerá reklama má být legální, slušná, poctivá a pravdivá...

z mezinárodního kodexu reklamní praxe

Práce na úkolech v užití a reklamní fotografii navazuje na znalosti z předchozího ročníku. Dokonalá technika je první podmínkou profesionální práce, v komponování propagovaných předmětů budeme vycházet ze znalostí skladby zátiší. Budeme pracovat s barvou, se světlem. Můžeme využívat znalosti z portrétní fotografie /móda, billboardy atd./ . Navazujeme na znalosti digitální techniky.

V reklamní tvorbě vycházíme z požadavků objednavatele, a zároveň musíme mít na zřeteli působení na co nejširší okruh potenciálních zákazníků. Nejdůležitějším prvkem našeho snažení bude mimo technickou a výtvarnou stránku **nápad a jeho dokonalá prezentace.**

Naše fotografická práce je součástí celku, zadání by mělo vycházet z reklamní agentury a navazovat na týmovou práci.

1. koncepce reklamy /průzkum trhu, psycholog, sociolog, textař/, různé reklamní akce
2. hlavní idea a rozvržení reklamních záměrů /v jednotlivých reklamních mediích, atd./
3. obrazová reklama

- scénář akce - výběr prostředí, modelů, aranžmá a design realizace
- spolupráce grafika /řešení obrazu pro další použití textu, loga, montáže, atd./
- vlastní fotografování /může být přítomen autor scénáře, grafik, zákazník, aj./

V naší studijní praxi budeme většinou všechny výše uvedené aktéry suplovat sami, ale můžeme spojit své síly i s ročníkovými kolegy. Ve vlastní praxi nepředpokládejte, že všechny tyto funkce dokážete zastat dokonale sami.

Na ITF budeme vycházet z ideálního zadání, které si sami zvolíme. Reklamní fotografie, které máme vytvářet, se musí vtírat do přiznání a podvědomí potenciálního zákazníka. Provedeme útok na jeho smysly /chuť - orosené ovoce, nápoje, hmat - struktura látky atd./ . Je samozřejmé, že musíme dosáhnout dokonalého technického provedení, hloubky ostrosti, rozlišení detailů, světelného i barevného podání.

K tomu je samozřejmě nutné speciální technické vybavení, nejlépe střední a velkoformátový přístroj, ateliérové osvětlení, zábleskové světla, dostatečně velký ateliér s výběrem pozadí, možností jeho přestavby, změny barevnosti pozadí a výběru rekvizit. Na jednotlivých úkolech můžete pracovat i ve školním ateliéru na Bečvě a v Opavě. Samozřejmě můžete fotografovat i v exteriéru, ovšem prostředí musí odpovídat zvolené reklamě. Pokud máte dobré digitální vybavení (minimálně zrcadlovka), můžete je využít. U všech úkolů je nutné zpracování fotografií v grafickém editoru. Základem bude analogová nebo digitální fotografie, kterou upravujeme, perspektivně srovnáme ve Photoshopu, Zoner media, případně jiném grafickém programu.

V naší práci budeme postupovat od elementárních úkolů ke složitějším celkům.

Úkol č. 1***2 barevné diapositivы nebo fotografie propagující vždy jeden různý předmět s důrazem na kreativní řešení celku***

Vycházíte z předchozích znalostí a zkušeností, z práce se zátiším, barevných skladebných postupů. Snažíte se o co nejpůsobivější výtvarné a kreativní představení fotografovaných předmětů /na každé fotografii jiný/, technická dokonalost a správné barevné podání je podmínkou.

Výtvarné řešení nespočívá pouze v kompozici, můžete je umocnit světlem, barvou, volbou pozadí, drapérií, úhlem pohledu, použitím objektivu, atd.

Použit můžete barevné nekonečné pozadí, drapérii, konkrétní pozadí, fotografovat můžete i v exteriéru. Světlo může být denní, bleskové, halogenové, /pozor nemíchat denní a halogenové/, můžete použít i barevné světelné prvky. Nezapomeňte na dostatečnou hloubku ostrosti, dokonalou kresbu detailů. Stativ je podmínkou.

Kinofilmové diapozitivy předkládáme zarámované, 6 x 6 cm a větší v černé paspartě. Digitálně fotografované práce předkládáme v dokonalém tisku formátu A5 nebo A4.

Úkol č. 2

Tři až pět barevných diapozitivů určených pro reklamní prospekt.

Vycházíme ze zkušeností předešlého úkolu, fotografovat můžeme v ateliéru, interiéru i exteriéru. Jedna fotografie bude technické zobrazení výrobku /od pastelek přes spotřební zboží až po kolo, či automobil/.

Druhá představí detail ovládání nebo jinak důležité či zajímavé části, kterou chceme zdůraznit. Třetí ukáže výrobek při vlastním použití. Můžeme ukázat více druhů použití, představit více detailů, případně použít i záběr ze způsobu výroby. Nefotografujte černé /fotoaparáty/ a lesklé předměty, sklo, soustředte se na kreativitu a celkové vyznění reklamy.

Úkol č. 3

2 reklamní barevné diapozitivy zobrazující 3 a více příbuzných výrobků z mírného nadhledu. Tento úkol je lepší dělat velkoformátovým přístrojem, se srovnanými liniemi při mírném nadhledu. U digitální fotografie pracujte v rawu a srovnání linií je podmínkou.

Na 1. diapozitivu na šířku, budou zachyceny nejméně tři spolu související předměty /tři kečupy různé velikosti, kompozice krabic s džusem, mycí prostředky, objektivy a fotoaparát apod./ . Důraz bude kladen na techniku i na kreativní a výtvarné řešení. Nezapomeňte i na obsah a celkové vyznění.

Na 2. diapozitivu na výšku, bude představeno nejméně pět předmětů ve dvou a více rovinách. Tímto úkolem se budeme učit řešit prostor, světlo a komponovat, stejně i různě velké předměty, důsledně vytvářet sevřené kompoziční celky. Nezapomeneme na dokonalé představení jednotlivých výrobků, předvedení tvaru, vzájemné vztahy, případně doplnění prostředím. Opět je lepší fotografovat velkoformátovým přístrojem se srovnanými liniemi. Při práci s digitálním obrazem můžete využít srovnání perspektivního zkreslení v grafickém editoru.

Snažte se o sevřené kompozice, nemusíte zaplnit celý prostor obrazu, nebojte se jednotlivé předměty překrývat.

Prezentace opět v paspartě nebo v adjustovaném tisku minimálně A/5

Úkol č. 4

Plakát formátu A3 za použití jedné barevné fotografie z předcházejících úkolů.

Za základ plakátu použijeme kreativní reklamní diapozitiv nebo digitální fotografii. V tomto úkolu si udělejte grafický návrh /zrcadlo/, na formát cca A4. Znamená to, že fotografii i logo musíme mít v digitální podobě. Ve Photoshopu, Corelu či jiném grafickém programu si do fotografie zakomponujeme logo a případný text. Používáme konkrétní druh písma, /slogan/ a logo. Uděláme si více variant z nichž po konzultaci, vybereme jednu finální. Snažíme se o jednotný design o vzájemné provázání charakteru loga a písma s charakterem fotografie. Důležitá je i zvolená barevnost všech prvků, měly by korespondovat s použitou fotografií. Je nutné klást důraz na myšlenku a kreativní vyjádření a zvážit obsahové i reklamní vyznění plakátu a jeho působení na diváka. Používáme co nejméně textu, krátký výstižný slogan, žádné další rozmělnující údaje..

Grafická úprava se konzultuje s doc. ak. mal. Otakarem Karlasem.

Výsledná prezentace tohoto úkolu je tisk ve formátu A3. Možné je i vysvícení plakátu v minilabu ve formátu 30 x 45 cm a odvozeném. Případné bílé či černé okraje vzniklé tiskem a výjezdem z labu orežeme!

Pro všechny čtyři úkoly platí následná technická doporučení:

Všechny fotografie dělejte bezpodmínečně se stativem, dosáhnete lepší technické podání, velkým zacloněním i větší hloubku ostrosti.

U barevných diapositivů nešetřete na materiálu, použijte filmy Kodak nebo Fuji, na ostatních materiálech nebudete mít dobré barevné podání.

Pro denní a bleskové světlo použijte filmy pro toto světlo určené /5500 K/, pro umělé - světlo halogenových žárovek, filmy na umělé světlo /3400 K/, nebo použijte převodní filtry. U digitální fotografie pracujeme s rawem, vyvážením bílé, fotografii převádíme do tifu nikdy nepoužívejte jpg.

Diapositivy předkládáme s definitivním výřezem, ten uděláme černou maskou na diapositivu. Kinofilm rámuje do rámečků z umělé hmoty, větší formáty předkládejte v paspartě. Digitální fotografie musí být dokonale vytištěny.

Nepřijímají se fotografie udělané na minilabu.

Doporučená literatura:

Feininger, A.: Škola moderní fotografie. Praha 1971. Frankl, H.: Reklamní fotografie. Praha 1948
Fraser, B.: Camera Raw v Adobe Photoshop CS2, Computer press, Brno 2006
Kuneš, A.: Věci ve fotografické tvorbě. Skripta ITF Slezské univerzity, Opava 1992.
Milburn, K.: Mistrovství digitální fotografie. Computer press, Brno 2006.
Myška, M.: Práce s velkoformátovým přístrojem. Skripta ITF Slezské univerzity, Opava 1998.
Myška, M., a kolektiv: Velká kniha digitální fotografie. Computer press, Brno 2005, 2007.
Rossmann Z.: Písmo a fotografie v reklamě. Olomouc 1938.
Salomon, A.: Advertising Photographs. New York 1993.
Šmok, J.: Teorie skladby fotografického obrazu. Skripta ITF FPF SU, Opava 1992.
Toscani O.: Reklama je navoněná zdechlina, Slovart, Praha 1996
Product Shots. Pro-Lighting. Rotovision SA, Switzerland 1994.
New Product Shots. Pro-Lighting. Rotovision SA, Switzerland 1999.

www.digiarena.cz

www.leafamerica.com

www.reklamni-fotografie.cz

www.photo.net

www.studiomart.ru

Vyučující:

Miroslav Myška

Šumavská 34

602 00 Brno

Tel.: 545 241 810

Mobil 608 452 418

e-mail: Fotostudio.M@volny.cz

F0080 BAREVNÉ SKLADEBNÉ POSTUPY II

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 10/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára,

Prohloubení znalostí barevných skladebných principů a jejich tvůrčí využití jsou předpokladem kvalitní volné i užití tvorby. Záměrným použitím barvy mohou vznikat i nové významové roviny snímku. V současné fotografii je barvě přisuzována stěžejní role. Ani zcela volně utvářený barevný obraz není doménou pouze „manuálních“ výtvarných oborů, například malby, ale přes počítačové programy je přístupný i fotografii. V barvě můžeme inscenovat i dokumentovat, ale psychologie či symbolika barev je latentně přítomna a často působí kontraproduktivně proti našemu záměru. Proto tomuto důležitému tvůrčímu prvku věnujte mimořádnou pozornost a budujte svůj originální barevný tvůrčí styl.

1. povinné zadání

(3 fotografie v jednotném stylu)

Základní část cvičení navazuje na Barevné skladebné postupy I. Principiálně z nich vychází a rozvíjí je. Fotografie v působivých kompozicích budou příkladně demonstrovat zadání. Všechny části budou tvořeny ve výrazně autorském stylu s důrazem na jednotu celého souboru. Fotografie musí na sebe formálně i obsahově navazovat. Zaměření může být výtvarné i dokumentární. Snímky nebudou „vytvořeny“ v počítači, ale budou reálně nafotografované.

1. Monochromní (tonální) řešení
2. Barevný kontrast (komplementární)
3. Barevný akcent (dominanta)

2. volné zadání

(volný autorský soubor 3 fotografií)

Volný barevný soubor bude splňovat tyto kritéria: barva se stane významným tvůrčím prvkem stavby obrazu a fotografie budou vytvořeny v jednotném výrazně autorském stylu. Vedle klasického řešení je možné zaměřit svou práci experimentálně, například transformovat obraz v počítači, ale výsledkem musí být fotografie a nikoliv grafika.

Cílem obou částí cvičení (celkem 6 snímků) je důkladné osvojení barevných skladebných postupů s důrazem na osobitou autorskou tvorbu. Obě části zadání mohou být formálně a obsahově propojeny do většího stylově jednotného souboru. Budou přijímány pouze vysoce kreativní záběry s působivou barevnou skladbou. V případě mimořádného volného souboru lze fotografie předložit i jako klausurní práci, resp. mohou být jejím inspirativním počátkem. Při hodnocení obou částí cvičení bude posuzována vedle přesně splněného zadání působivost a originalita snímků, ale i jejich obsah, který nesmí být banální! Posлуhač si připraví krátkou explikaci, kterou uvede své dílo při projekci. Fotografie se budou v přiměřeném rozlišení promítat z CD disku digitálním projektořem, nebo barevné diapozitivy 24 x 36 mm budou promítány klasicky diaprojektořem. Práce se průběžně hodnotí při školní projekci pouze během příslušného studijního roku (konzultace přes mail jsou možné). Odevzdávají se názvem cvičení, jménem a školním rokem popsané CD, nebo zarámované diapozitivы.

Doporučená literatura:

Baran, Ludvík: Barevný svět a jeho reprodukce ve fotografii. SPN (FAMU), Praha 1976.
Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Akt v české fotografii. KANT, Praha 2000. Birgus, Vladimír. - Vojtěchovský, Miroslav.: Česká fotografie 90. let. KANT, Praha 1998.
Borhan, P. - C.: Aktfotografie. Prestel München, London, New York 1998.
Goldin, Nan: I'll be Your Mirror. Scalo, Curych 1996.
Gursky, Andreas: Fotografien 1984 bis Heute. Schirmer/Mosel, München 1998.
[Hedgecoe, Petr: Velká kniha fotografie. Praha, Svojtka a Vašut, 1996.](#)
Jeff Wall. Phaidon Press London 1996.
Kisselbach, Theo; Windisch, Hans: Nová škola fotografie. SNTL, Praha 1979.
Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta. Praha 1985. Euclaire, S.: The New Color Photography. Cross River Press, New York 1981.
kolektiv autorů: Naučte se komponovat kreativně. Zoner Press, Brno 2005.
Parr, Martin: Comon Sense. Dewi Lewis, Stockport 1999.
Pecák, J - Šmok, J. - Tausk, P.: Barevná fotografie. SNTL, Praha 1975.
Shore, Stephen: Uncommon Places Amerika. Schirmer/Mosel, München 2004.
Schneider, S. a Grebe, S.: Wirklich wahr! Realitätsversprechen. Ruhrlanmuseum Essen 2004.
Štulík, Václav a Tausk, Petr: Jak fotografovat. SNTL, Praha 1973.
Tausk, Petr: Farebná tvorivá fotografia. Osveta, Martin 1985.
Weski, T. a Dexter, E.: Cruel and Tender. Museum Ludwig, Köln 2003.
Westerbeck, Colin: Joel Meyerowitz. Edition 55, Phaidon, London 2001
Zaoral, Zdeněk: Fotografujeme. Pěnkava Intermedia, Praha 1993

Přednášející:

Odb. as. MgA. Pavel Mára

Karolíny Světlé 30/277

110 00 Praha 1

Telefon: 602 252 484, 222 220 227

E-mail: pavel.mara@seznam.cz

www.pavelmara.cz

F0088 TYPOGRAFIE A ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Doc. ak. mal. Otakar Karlas, odb. as. Vojtěch Bartek

V tomto studovaném oboru bude položen hlavní důraz na řešení konkrétních grafických návrhů (plakát, maketa fotografické publikace) s použitím vlastních fotografií vytvořených v rámci studia na ITF pro jednotlivá zadání. Mimo to se musí posluchači seznámit se základními pravidly sazby a typografie a s běžnými zásadami grafické úpravy tiskovin.

Při práci na jednotlivých úkolech bude těžiště spolupráce spočívat na individuálních konzultacích.

Témata přednášek:

- Klasifikace latinkových tiskových písem. (2.část)
- Typografie - pravidla sazby
- Grafická úprava tiskovin (Plakát a kniha)

Úkol č. 1

Návrh filmového nebo divadelního plakátu s použitím vlastní fotografie.

Úkol č. 2

Grafické řešení dokumentární fotografické publikace
(úkol ve spolupráci s **doc. Mgr. Jindřichem Štreitem**)

Doporučená literatura:

Beran, Vladimír & kol.: Aktualizovaný typografický manuál. Kafka design, Praha 1999.
Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1. Knižnice Typographia, Praha 1971.
Blažej, Bohuslav: Grafická úprava tiskovin. SPN, Praha 1990.
Finkova, Dagmar - Petrová, Sylva: The militant Poster 1936-1985. IOF, Praha 1986.
Jean, Georges: Písmo paměť lidstva. Slovart 1994.
Maška, Jiří: Veletržní a výstavní plakát. Moravská galerie, Brno 1998.
Menhart, Oldřich: Nauka o písmu. SPN, Praha 1954.
Muzika, František: Krásné písmo ve vývoji latinky I. a II. SNKLHU, Praha 1958.
Solpera, Jan: Klasifikace tiskových písem latinkových. Oborová norma ON 88 1101.
Vlček, Tomáš: Současný plakát. Odeon, Praha 1979.

Přednášející:

Odb. as. Vojtěch Bartek

Ukrajinská 1439/14
708 00 Ostrava - Poruba
Tel.: 599 502 531, ITF 553 684 383, 777 111 056
E-mail: bar10itf@pf.slucz, bartekv@volny.cz

Doc. ak. mal. Otakar Karlas

Sušická 11
160 00 Praha 6
Tel.: 224 317 504
E-mail: okarlas@volny.cz

F0028 PRÁCE S ELEKTRONICKÝMI BLESKY

Ročník: 2
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20 Z
 Počet kreditů: 4
 Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára, Miroslav Myška

Předmět nás seznámí se základy osvětlování ateliérovými elektronickými blesky a profesionální práci s nimi v ateliéru a interiérech. Ateliérová praxe bude navazovat na principy osvětlování z 1. ročníku. Jednotlivá cvičení budou vycházet od jednoduchého základního nasvícení jedním bleskem a odraznými plochami, přes svícení více blesky až k vícenásobné expozici a kombinaci se stávajícím umělým i denním světlem.

Základní cvičení

01. Bleskové zařízení, druhy, příslušenství, měření expozice
02. Svícení jedním světlem a odraznou plochou
03. Svícení dvěma a více blesky
04. Kombinace denního a bleskového světla
05. Použití blesků na dosvícení interiérů
06. Kombinace denního, bleskového a umělého světla v interiéru
07. Vícenásobná expozice

Zadání úkolu:

1. Figurální kompozice v ateliéru, nejlépe portrét
 Faktorové osvětlení (měkký, bezstínový zdroj světla), osvětlení v poměru 1 : 1 2.
 Stejná figurální kompozice v ateliéru. Modulační osvětlení (velkoplošný směrový zdroj světla), osvětlení v poměru 1 : 2 a 1 : 8
 Pracuje se na střední formát negativu.
 Cílem je praktická znalost práce s elektronickými blesky.

Odevzdávají se 3 technicky dokonalé černobílých zvětšeniny formátu 24 x 18 cm nebo černobílý tisk A4. Z digitální techniky pouze tisk, nepřijímají se práce z minilabu barevné či černobílé, které zkrasí požadovaný výsledek. Podmínkou udělení zápočtu je 80% účast na přednáškách.

Doporučená literatura:

Různí autoři, Pro-Lighting Series, RotoVision SA, 1994 až 2006, cca 14 titulů Broncolor učebnice, 1997 a dále, cca 6 titulů
 Collins, D., Mantoani, T.: Photographic Global Notes, San Diego 1992
 Feininger, A.: Škola moderní fotografie. Orbis, Praha
 Myška, M a kolektiv.: Velká kniha digitální fotografie, Computer press, Brno 2005, 2007
 Velkoborský, P., Vermouzek, P.: Exponometrie v analogové a digitální fotografii, Computer press, Brno 2006
 Šmok, Ján: Umělé světlo ve fotografii, SNTL, Praha 1978.
www.Hensel.de www.bron.ch www.sinarbron.com

Přednášející:**Odb. as. MgA. Pavel Mára**

Karolíny Světlé 30/277
 110 00 Praha 1
 Tel.: 222 220 227, 602 252 484
 E-mail: pavel.mara@seznam.cz

Miroslav Myška

Šumavská 34
 602 00 Brno
 Tel.: 608 452 418, 545 241 810
 E-mail: Fotostudio.M@volny.cz

F0019 DĚJINY FOTOGRAFIE 1918 - 1945

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 5
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Ve 2. ročníku se v dějinách fotografie probírá mimořádně důležité období jejich vývoje od první světové války do roku 1945. Studenti se seznámí s nejvýznamnějšími avantgardními směry, které ovlivňovaly fotografii 20. a 30. let, s formováním moderní fotožurnalistiky a fotografickým zachycením 2. světové války, silným hnutím sociální fotografie 30. let, s rozvojem různých trendů v portrétní, krajinářské či reklamní fotografii i s nejvýznamnějšími proudy, osobnostmi a díly české a slovenské fotografie té doby. Samotný vývoj fotografie bude opět sledován v širším politickém, společenském a uměleckém kontextu a budou připomínány i dobové názory na fotografii. Poznatky získané z přednášek je nezbytné doplnit studiem některých publikací z doporučené literatury. Podmínkou udělení zápočtu bude nejméně 80% účast na přednáškách, známka za zkoušku bude udělena na základě úspěšně napsaného testu během závěrečné červnové konzultace.

Probírané okruhy:

- 01/ Nová věcnost ve fotografii
- 02/ Bauhaus a německá avantgardní fotografie 20. - 30. let
- 03/ Sovětská fotografická avantgarda
- 04/ Vývoj fotomontáže mezi dvěma světovými válkami
- 05/ Surrealismus a fotografie
- 06/ Fotožurnalistika do roku 1945
- 07/ Sociální fotografie 20. - 30. le
- 08/ Módní a reklamní fotografie mezi dvěma světovými válkami
- 09/ Portrétní fotografie v letech 1918-1945
- 10/ Fotografický akt mezi dvěma světovými válkam
- 11/ Krajinářská fotografie v letech 1918-1945
- 12/ Tradicionalismus v české a slovenské meziválečné fotografii
- 13/ Hlavní trendy, osobnosti a díla české avantgardní fotografie
- 14/ Vývoj české a slovenské fotožurnalistiky a dokumentární fotografie v letech 1918-1945

Doporučená literatura (nezahrnuje monografie jednotlivých fotografů):

Anděl, Jaroslav (ed.): Umění pro všechny smysly. Meziválečná avantgarda v Československu. NG, Praha 1993.

Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Akt v české fotografii / The Nude in Czech Photography / Akt w fotografii czeskiej. KANT, Praha 2000.

Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Česká fotografie 20. století / Czech Photography of the 20th Century. KANT, Praha 2005.

Birgus, Vladimír - Scheufler, Pavel: Fotografie v českých zemích 1939-1999. Grada Publishing. Praha 1999.

Birgus, Vladimír (ed.): Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999.

Birgus, Vladimír: Fotografie. In: Informatorium II. Mladá fronta, Praha 1984.

Czartoryska, Urszula: Przygody plastyczne fotografii. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Varšava 1965.

Czekalski, Stanislaw (ed): Fotomontaż polski w dwudziestolecu międzywojennym / Polish Photomontage Between the World Wars. Zacheta, Varšava 2003.

Dějiny českého výtvarného umění. (IV/1 + 2). Academia, Praha 1998.

Dějiny českého výtvarného umění. (V/ 1 + 2). Academia, Praha 2007.

Dufek, Antonín: Avantgardní fotografie 30. let na Moravě. Katalog, GVU, Olomouc 1977.

Dufek, Antonín: Česká fotografie 1918-1938. Katalog Moravské galerie, Brno 1981.

Dufek, Antonín: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1919-1945. Revue Fotografie, 1989, č. 3.

Dufek, Antonín: Společnost před objektivem. Katalog, Obecní dům, Praha 2000.

Dufek, Antonín: Z historie české fotografie. Revue Fotografie, 1984, č. 3 a 4, 1985, č. 1 a 2. Fárová, Anna: Osobnosti české fotografie I. Katalog, UPM, Praha 1974.

Frizot, Michael: New History of Photography. Könemann, Kolín nad Rýnem 1998. Golden, Reuel: 20th Century Photography. Carlton, Londýn 1999.

Haworth-Booth, Mark: The Folio Society Book of the 100 Greatest Photographs. The Folio Society, Londýn 2006.

Hlaváč, L'udovít: Dejiny fotografie. Osveta, Martin 1987.

Hrabušický, Aurel - Macek, Václav: Slovenská fotografia 1925-2000. SNG, Bratislava 2001.

Koetzle, Hans-Michael: Slavné fotografie. Historie skrytá za obrazy II. Taschen/Nakladatelství Slovart, Praha 2003.

Král, Petr: Fotografie v surrealismu. TORST, Praha 1994.

Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš: Čítanka teorie fotografie. Skripta ITF. Slezská univerzita, Opava 2003.

Lemagny, Jean-Claude - Rouillé, André: Histoire de la Photographie. Bordas, Paříž 1986.

Marien, Mary Warner: Photography. A Cultural History. Laurence King Publishing, Londýn 2002.

Misselbeck, Reinhold: 20th Century Photography. Museum Ludwig Cologne. Taschen, Kolín nad Rýnem 1996.

Moucha, Josef – Rišlinková, Helena: Fotogenie identity. Pražský dům fotografie a KANT, Praha 2007.

Mrázková, Daniela (ed.): Co je fotografie. 150 let fotografie. / What is Photography. 150 Years of Photography. Videopress, Praha 1989.

Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985. Mrázková, Daniela-Remeš, Vladimír: Cesty československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989.

Mulligan, Therese - Wooters, David (ed.): Photography from 1839 to Today. George Eastman House, Rochester. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.

Newhall, Beaumont: The History of Photography from 1849 to the Present Day. Museum of Modern Art, New York 1964.

Parr, Martin – Badger, Gerry: The Photobook: A History. Volume I. Phaidon, Londýn 2004.

Parr, Martin – Badger, Gerry: The Photobook: A History. Volume II. Phaidon, Londýn 2006.

Plaźewski, Ignacy: Dzieje polskiej fotografii. Książka i Wiedza, Varšava 2003.

Rosenblum, Naomi: A World History of Photography. Abeville Press, New York 1984.

Rosenblum, Naomi: Historia fotografii światowej. Wydawnictwo Baturo, Bielsko-Biala 2005.

Stepan, Peter: Icons of Photography the 20th Century. Prestel, Mnichov - New York 1999.

Tausk, Petr: Přehled současné fotografie v zahraničí. Skripta FAMU, Praha 1985.

Tausk, Petr: Přehled vývoje československé fotografie od roku 1918 až po naše dny. Skripta FAMU, SPN, Praha 1986.

Tomaszcuk, Zbigniew: Lowcy obrazów. Skice z historii fotografii. Centrum Animacji Kultury, Varšava 1998.

Turner, Peter: History of Photography. Exeter Books, New York 1987.

Witkovsky, Matthew: Foto: Modernism in Central Europe, 1918-1948. National Gallery of Art, Washington + Thames and Hudson, Londýn 2007.

Další literatura (nezahrnuje monografie jednotlivých fotografů):

- Ades, Dawn: Photomontage. Thames and Hudson, Londýn 1976.
- Anděl, Jaroslav (ed.): El arte de la Vanguardia en Checoslovaquia 1918-1938/ The Art of the Avant-Garde in Czechoslovakia 1918-1938. IVAM, Valencia 1993.
- Anděl, Jaroslav (ed.): Czech Modernism 1900-1945. Katalog, The Museum of Fine Arts, Houston 1989.
- Birgus, Vladimír (ed.): Tschechische Avantgarde-Fotografie 1918-1948. Arnoldsche Verlag, Stuttgart 1999.
- Birgus, Vladimír (ed.): Czech Photographic Avant-Garde 1918-1948. MIT Press, Cambridge a Londýn 2002.
- Brauchitsch, Boris von: Kleine Geschichte der Fotografie. Philipp Reclam, Stuttgart 2002.
- Clarke, Graham: The Photograph. Oxford University Press, Oxford 1997.
- Coke, Van Deren: Avantgarde Photography in Germany 1919-1939. Schirmer/Mosel, Mnichov 1982.
- Davenport, Alma: The History of Photography. An Overview. Focal Press, Boston + Londýn 1991.
- Davis, Keith: An American Century of Photography. Harry N. Adams, New York 1995.
- Dewitz, Bodo von - Lebeck, Robert: Kiosk. A History of Photojournalism 1839-1973. Steidl, Göttingen 2001.
- Documentary Photography. Time Life, New York 1970.
- Doherty, R. J.: Sozialdokumentarische Photographie in den USA. Bucher Verlag, Luzern 1974.
- Dufek, Antonín - Eskildsen, Ute: Tschechische Fotografie 1918-1938. Katalog, Museum Folkwang, Essen 1984.
- Elliott, David (ed.): Photopgraphy in Russia 1840-1940. Thames and Hudson, Londýn 1992.
- Eskildsen, Ute: Film und Foto der zwanziger Jahren. Verlag Gert Hatje, Stuttgart 1979.
- Ewing, William: The Body. Photoworks of the Human Form. Thames and Hudson, Londýn 1994.
- Ewing, William: The Century of the Body. Photoworks 1900-2000. Thames and Hudson, Londýn 2000.
- Faber, Monika: Das innere Sicht, Surrealistische Fotografie der 30er un der 40er Jahre. Österreichis-ches Fotoarchiv in Museum Moderner Kunst, Vídeň 1989.
- Fernández, Horacio: Fotogáfia pública/Photography in Print 1919-1939. Aldeasa, Madrid 1999.
- Friedman, Martin: The Frozen Image. Scandinavian Photography. Abeville Press, Mew York 1982.
- Galassi, Peter: American Photography 1890-1965. MOMA, New York 1995.
- Gera, Mihály (ed.): A fénykép varázsa. / The Magic of Photography. The Association of Hungarian Photographers, Budapešť 1989.
- Gernheim, Helmut: Creative Photography. Faber and Faber, Londýn 1962.
- Gernsheim, Helmut and Alison: Concise History of Photography. Thames and Hudson, Londýn 1965.
- Geschichte der Fotografie in Österreich. Bad Ischl 1983.
- Gidal, Tim N.: Deutschland - Beginn des modernen Photojournalism. Bucher Verlag, Luzern 1972.
- Goldberg, Vicky - Silberman, Robert: American Photography: A Century of Images. Chronicle Books, San Francisco 1999.
- Gräff, Werner: Es kommt der neue Fotograf. Reckendorf Verlag, Berlín 1929.
- Greenough, Sarah a kol.: On the Art of Fixing Shadow. National Gallery of Art, Washington 1989.
- Gruber, L. Fritz: Grosse Photographen unseres Jahrhunderts. Deutsche Buchgemeinschaft, Darmstadt 1964.
- Haenlein, C. A. a kol.: Dada Photographie und Photocollage. Kestner Gessellschaft, Hannover 1979.
- Hall-Duncan, Nancy: The History of Fashion Photography. Alpine Books, New York 1979.
- Haworth-Booth, Mark: Photography: An Independent Art. Princeton University Press, Princeton 1997.
- Hirsch, Robert: Seizing the Light. A History of Photography. McGraw-Hill, Boston 2000.
- Honnet, Klaus (ed.) German Photography 1870-1970. DuMont, Kolín nad Rýnem 1999.
- Jaguer, E.: Les mystères de la chambre noir. Le surréalisme et la photographie. Flammarion, Paříž 1982.
- Jäger, Gottfried (ed.): Die Kunst der Abstrakten Fotografie / The Art of Abstract Photography. Arnoldsche, Stuttgart 2002.
- Ideas + Chaos. Trends in Spanish Photography 1920-1945. Edition El Viso, Barcelona 1985.
- Kellein, Thomas - Lampe, Angela: Abstrakte Fotografie. Hatje Cantz, Osfildern-Ruit 2000.
- Kemp, Wolfgang: Theorie der Fotografie II. (1912-1945). Schirmer/Mosel, Mnichov 1982.

- Kicken, Anette und Rudolf + Förster, Simone: *Points of View. Masterpieces of Photography and Their Stories.* Steidl, Göttingen 2007.
- Kincses, Károly - Kolta, Magdolna: *Made in Hungary.* Katalog, Galeria Miedzynarodowego Centrum Kultury, Krakov 2000.
- Kraus, Rosalind - Livingston, Jane: *L'Amour fou. Photography and Surrealism.* Abeville Press, New York 1985.
- Kroutvor, Josef - Faber, Monika: *Fotografie der Moderne in Prag 1900-1925.* Stemmler, Schaffhausen 1991.
- Lewinski, Jorge: *The Naked and Nude. A History of Nude Photography.* Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1987.
- Liesbrock, Heinz - Weski, Thomas: *How You Look at It. Photographs of the 20th Century.* Thames and Hudson, Londýn 2000.
- Lista, Giovanni: *Futurism and Photography.* Merrell, Londýn 2001.
- Loetscher, H. a kol.: *Photographie in der Schweiz von 1840 bis Heute.* Niggli Verlag, Teufen 1974.
- Moholy-Nagy, László: *Malerei, Fotografie, Film.* Kupferberg Verlag, Mainz 1967 (přetisk vydání z roku 1925).
- Mondéjar, Publio López: *150 Years of Photography in Spain.* Lunewerg, Barcelona -Madrid 2000.
- Morozov, Sergej: *Fotografija sredi iskusstv.* Planeta, Moskva 1971.
- Naef, Weston: *The J. Paul Getty Museum Handbook of the Photographs Collection.* Malibu 1995.
- Nori, Claude: *French Photography from its Origins to the Present.* Pantheon Books, New York 1979.
- Photographies hongroises. Des romantismes aux avant-gardes / Hungarian Photography. Romanticism to Avant-Garde.* Musée de la vie romantique, Paris 2001.
- Plažewski, Ignacy: *Spojrzenie w przeszłość polskiej fotografii.* Państwowy Instytut Wydawniczy, Varšava 1982.
- Pollack, Peter: *The Picture History of Photography from the Earliest Beginnings to the Present Day.* Harry N. Abrams, New York 1958.
- Roth, Andrew: *The Book of 101 Books. Seminal Photographic Books of the Twenties Century.* PPP Editions, New York 2001.
- Rosenblum, Naomi: *A History of Women Photographers.* Abeville Press, New York 1994.
- Rosenblum, Naomi: *Historia fotografii światowej.* Wydawnictwo Baturo, 2005.
- Scharf, Aaron: *Art and Photography.* The Penguin Press, Londýn 1968.
- Sowjetische Fotografen 1917-1940.* VEB Fotokinoverlag, Lipsko 1980.
- Sowjetische Fotografen 1940-1945.* VEB Fotokinoverlag, Lipsko 1985.
- Steinorth, Karl: *Photographen der 20er Jahre.* Verlag Laterna magica, Mnichov 1979.
- Szarkowski, John: *Photography Until Now.* The Museum of Modern Art, New York 1999.
- Šmejkal, František (ed.): *Devětsil. Česká výtvarná avantgarda dvacátých let.* Katalog, GHMP, Praha 1986.
- Tausk, Petr: *Die Geschichte der Fotografie im 20. Jahrhundert.* DuMont, Kolín nad Rýnem 1977.
- Tausk, Petr: *Photography in the 20th Century.* Focal Press, Londýn 1980.
- Tausk, Petr: *A Short History of Press Photography.* International Organisation of Journalists, Praha 1988.
- Tucker, Anne: *The History of Japanese Photography.* Yale University Press, New Haven a Londýn 2003.
- Tupitsyn, Margarita: *The Soviet Photograph 1924-1937.* Yale University Press, New Haven a Londýn 1996.
- Watriss, Wendy - Zamora, Lois Parkinson: *Image and Memory. Photography from Latin America 1866-1994.* University of Texas Press, Houston 1998.
- Weaver, Mike (ed.): *The Art of Photography 1839-1989.* Yale University Press, New Haven a Londýn 1989.
- Weiermair, Peter: *Photographie als Kunst 1879-1979 + Kunst als Photographie 1949-1979.* Allerheiligen-Press, Innsbruck 1979.
- Westerbeck, Colin - Meyrowitz, Joel: *Bystender. A History of Street Photography.* Bulfinch Press, New York 1994.
- Zuckriegl, Margit - Birgus, Vladimír - Dufek, Antonín: *Laterna Magica. Einblicke in eine Tschechische Fotografie der Zwischenkriegszeit.* Katalog, Rupertinum, Salzburg 2000.

Slovníky a encyklopedie fotografů v knihovně ITF FPF SU:

Auer, Michele + Michel: Photographers Encyclopaedia International 1939 to the Present. Editions Camera Obscura, Hermance/Ženeva 1985.
Birgus, Vladimír - Neubauer, Bernd: European Photography Guide 8. European Photography, Göttingen 2003.
Contemporary Photographers 3. St. James Press, Detroit 1995.
Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.
Koetzle, Hans-Michael: Lexikon der Fotografen 1900 bis Heute. Knauer, Mnichov 2002.
Lenman, Robin (ed.): The Oxford Companion to the Photograph. Oxford University Press, Oxford 2005.
Lewczyński, Jerzy: Antologia fotografii polskiej. Wydawnictwo LUCRUM, Bielsko-Biala 1999.
Misselbeck, Reinhold: Prestel-Lexikon der Fotografen. Prestel, Mnichov 2002.

Internetové stránky vybraných muzeí s fotografickými sbírkami a fotografických galerií:

www.upm.cz - Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
www.moravska-galerie.cz - Moravská galerie v Brně
www.fotofo.sk - FOTOFO, Galerie fotografie Profil v Bratislavě, Měsíc fotografie v Bratislavě
www.sng.sk - Slovenská národní galerie v Bratislavě
www.mhf.krakow.pl - Muzeum historie fotografie v Krakově
www.muzeumsztuki.lodz.pl - Muzeum umění v Lodži
www.mdf.ru - Moskevský dům fotografie
www.museum-folkwang.de - Muzem Folkwang v Essenu
www.mkg-hamburg.de - Uměleckoprůmyslové muzeum v Hamburku
www.museenkoeln.de/agfa-photo-historama - Agfa Photo-Historama v Muzeu Ludwig v Kolíně n. R.
www.museum-ludwig.de - Muzeum Ludwig v Kolíně n. R.
www.stadtmuseum-online.de - Fotomuzeum v Městském muzeu v Mnichově
www.museummoderne.at - Muzeum moderního umění Rupertinum v Salcburku
www.albertina.at - Albertina ve Vídni (databáze fotografů z Rakousko-Uherska)
www.mak.at - Uměleckoprůmyslové muzeum ve Vídni
www.fotomuseum.ch - Fotomuzeum ve Winterthuru
www.mep-fr.org - Evropský dům fotografie v Paříži
www.patrimoine-photo.org - Mise pro fotografické dědictví v Paříži
www.cnac-gp.fr - Národní muzeum moderního umění v Pompidouově centru v Paříži
www.nmpft.org.uk - Národní muzeum fotografie, filmu a televize v Bradfordu
www.vam.ac.uk - Muzeum Viktorie a Alberta v Londýně
www.nederlandsfotomuseum.nl - Nizozemské fotomuzeum v Rotterdamu
www.brandts.dk - Muzeum pro fotografické umění v Odense
www.mnac.es - Národní muzeum katalánského umění v Barceloně
www.eastman.org - Mezinárodní muzeum fotografie v Domě George Eastmana v Rochestru
www.icp.org - Mezinárodní centrum fotografie v New Yorku
www.metmuseum.org - Metropolitní muzeum v New Yorku
www.moma.org - Muzeum moderního umění v New Yorku
www.whitney.org - Whitneyho muzeum v New Yorku
www.creativephotography.org - Centrum pro tvůrčí fotografii, University of Arizona, Tucson
www.getty.edu - Centrum J. Paula Gettyho v Los Angeles
www.sfmoma.org - San Francisco Museum of Modern Art
www.artic.edu - Umělecký institut v Chicagu
www.mfah.org - Muzeum výtvarných umění v Houstonu

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus,

Na poříčním právu 4,

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz, www.birgus.com

F0020 TEORIE FOTOGRAFIE

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 10 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Doc. Mgr. Aleš Kuneš, MgA. ing. Evžen Sobek

Cíl výuky:

Posluchač bude ve čtyřech blocích přednášek informován o základních otázkách teorie fotografie ve vývojových hlediscích od vzniku média po současnost s důrazem na situaci v ČR.

K výkladu budou přinášeny i konkrétní stati z dějin teorie české a světové fotografie, přednášející doporučí samostatné studium stěžejní literatury. Pátá konzultace bude věnována zkušebním testům.

Podmínkou pro udělení zápočtu je minimálně 80% účast na přednáškách.

1) ÚVOD

Teorie fotografie a příčné vědy: filozofie, estetika, etika, psychologie, sociologie, historie.

Obecný nástin teorií výtvarného umění a specifčnost teorie fotografie (vzájemné vztahy).

Hledání syntézy v obecné teorii umění a teorii analyzující dílčí jevy.

Možnosti komunikace mezi zastánci různých teoretických systémů.

Specializovaní teoretici a teoretizující tvůrci. Možnosti praktické aplikace teorie ve fotografickém díle.

Tradiční uměnověda a snaha zkoumat teorii fotografie z těchto východisek. (kupř. F. X. Halas, V. V. Štech, Josef Čapek).

Nejstarší teoretické práce v oblasti fotografie v Čechách (Antonín Markl, Jaroslav Petrák).

Sebeuvědomovací proces média fotografie prostřednictvím teoretických statí v průběhu 19. století (Henry Peach Robinson, Peter Henry Emerson) až ke sporu mezi zastánci ušlechtilých tisků a čistoty média, přenesenému do ČSR.

Instituce „Mezinárodních salonů fotografie“ a moderní pojetí fotografických výstav.

„Es kommt der neue Photograph“ (Werner Gräff)

Zásadní přínos W. Benjamina pro novodobé pojetí chápání fotografického obrazu.

Vliv „nové věčnosti“ na teorii fotografie.

Instituce „mezinárodních salonů fotografie“ a moderní pojetí fotografických výstav.

Zásadní přínos W. Benjamina pro novodobé pojetí chápání fotografického obrazu.

Vliv „nové věčnosti“ na teorii fotografie.

2) „Fotografie života“

Záznam situací. Momentka. Reportáž a dokument.

Sociální fotografie. Teorie dokumentární tvorby a fotožurnalistiky.

(Farm Security Administration, Karl Pawek, Henri Cartier-Bresson.)

3) „Obhajoba experimentu“

Teorie fotografie v kontextech s obecnou teorií výtvarného umění.

Es kommt der neue Photograph“ (Werner Gräff)

Teoretické práce světové avantgardy (László Moholy-Nagy, Alexandr Rodčenko) publicistická činnost české fotografické avantgardy (Karel Teige, Jaromír Funke, Eugen Wiškovský).

- 4) Výběr z názorů teorie fotografie ve vývoji moderního pojetí fotografického obrazu (v souvislosti se situací v ČR).

Charakteristické diskuze ve vývoji české teorie fotografie. (Základní „kurz sebeobraný“).
Kupř. Rudolf Paďouk - Jan Lauschmann, Josef Čapek - Jaromír John (Peroutkova
Přítomnost), František Doležal - Lubomír Linhart, Luděk Novák - Ján Šmok atd.

Výběr ze soudobých západních teoretických názorů na fotografii a nová média.

Teorie fotografie v úvahách autorů „nového románů“. Alain Robbe-Grillet, Roland Barthes, postmodernismus, Susan Sontag, Vilém Flusser..

5) Závěrečný test znalostí - Základní okruhy otázek teorie fotografie

Nástin teoretických názorů na fotografii v průběhu 19. století

Henry Peach Robinson - piktorialismus

Peter Henry Emerson - naturalistická fotografie,

Antonín Markl, Jaroslav Petrák.

Tradiční uměnověda a snaha zkoumat fotografii z těchto hledisek

F. X. Harlas,

V. V. Štech,

Josef Čapek.

Spor mezi zastánci ušlechtilých tisků a čistoty média

Drahomír J. Růžička, Rudolf Paďouk, Jan Lauschmann,

Mezinárodní instituce „salonů fotografie“ a moderní pojetí fotografických výstav.

Novodobé chápání fotografického obrazu

Werner Gräff „Es kommt der neue Photograph“,

Edvard Weston, Walter Benjamin, „Nová věcnost“,

Jaromír John (Bohumil Markalous).

„Fotografie života“

Farm Security Administration,
Henri Cartier-Bresson,

Giséle Freund, Karl Pawek,
Jan Kříž „K etickým otázkám ve fotografii“.

Avantgarda 20.- 40. let

László Moholy-Nagy /TELEHOR/ (západoevropská)

Alexandr Rodčenko (ruská)

Karel Teige,

Jaromír Funke,

Eugen Wiškovský,

Herbert Read.

Česká levicová teorie fotografie.

Lubomír Linhart,

sociální fotografie,

František Doležal,

fotografie v období stalinského dogmatismu,

Ladislav Noel.

Česká a slovenská teorie fotografie od 50. let do současnosti

Ján Šmok

Jiří Jeníček,

Rudolf Skopec,

Pavel Scheufler,

Ludvík Baran

Karel Dvořák,

Petr Tausk,

Jan Mlčoch,

Petr Král,

Ludvík Souček,

Anna Fárová,

Blanka Chocholová,

Miroslav Vojtěchovský, Josef Chuchma,

Josef Kroutvor,

Ľudovít Hlaváč,

Josef Moucha, Jan Kříž, Antonín Dufek, Juliana Tesáková,
 Jaroslav Anděl, Antonín Dufek, Aurel Hrabušický, Lucia Lendelová
 Vladimír Birgus, Aleš Kuneš, Lucia Benická, Václav Macek,
 Zdeněk Kirschner, Tomáš Fassati, Vladimír Vorobjov, Tomáš Pospěch,
 Martin Hruška, Jana Vránová, Anna Gregorová-Marcinková,
 Václav Zykmond (A. Šlachtová, T. Štefek, L. Kovářová).

TEORETICI mimo médium

František Šmejkal, Vratislav Effenberger, Alena Nádvorníková
 Karel Srp, Olga Malá, Pavel Liška,
 Bohuslav Blažek, Tomáš Dvořák, Jana Geržová

ČASOPISY

Československá fotografie, Revue Fotografie, Výtvarnictvo-Fotografia-Film, Fotograf, Imago, Magazín Fotografie, Ateliér, Umělec, Profil, Listy o fotografii, FotoVideo, Labyrint, DIGI Foto.

Výběr ze soudobých západních teoretických názorů na fotografii

Susan Sontag, Vilém Flusser, Roland Barthes,
 Reinhold Misselbeck, Gottfried Jäger, Andreas Müller - Pohle,
 Hans-Michael Koetzle, Klaus Honnef, Herbert Molderings,
 Rolf H. Krauss, Denis Brudna, John Szarkowski,
 Hubertus von Amelnxen, Peter Galassi, Vicky Goldberg,
 Allan D. Coleman, Max Kozloff, Naomi Rosenblum,
 William Ewing, Mark Haworth-Booth, Michel Frizot,
 Pierre Bonhomme, André Rouillé, Jean-Claude Lemagny,
 Patrick Roegiers, Urszula Czartoryska, Stefan Wojnecki,
 Jerzy Olek, Adam Sobota, Marek Grygiel,
 Tomasz Ferenc, Elżbieta Lubowicz, Zbigniew Tomaszczuk,
 Krzysztof Jurecki, Tomasz Ferenc, Lech Lechowicz,
 Alexandr Lavrentěv, Valerij Stignějev, Margarita Tupitsyn

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ:

Kromě závěrečného testu posluchač k zápočtu vypracuje samostatnou esejistickou úvahu nad volně položenými teoretickými otázkami klasické či digitální fotografie. Tato úvaha bude mít minimální rozsah dvou normostran + možné ilustrace.

Doporučená literatura:

Barthes, Roland: Světlá komora. Bratislava 1998.
 Flusser, Vilém: Za filozofii fotografie. Hynek, Praha 1994.
 Freund, Gisèle: Photography and Society. David R. Godine, Boston 1980.
 Goldberg, Vicky (ed.): Photography in Print: Writings from 1816 to the Present. University of New Mexico, Albuquerque 1988.
 Kemp, Wolfgang: Theorie der Fotografie I-III. Schirmer/Mosel, München 1979-83.
 Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš: Čítanka teorie fotografie. Skripta ITF FPF SU, Opava 2003.

Kuneš, Aleš: Česká teorie fotografie 1918-1948. In: Birgus, Vladimír (ed.): Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999. S. 281-291.
Lyons, Nathan: Photographers on Photography. Prentice-Hall, Englewood Cliffs 1966.
Sobek, Evžen: Teoretické práce české fotografické avantgardy. Magisterská teoretická diplomová práce. ITF FPF SU, Opava 2000. Skriptum ITF FPF SU, Opava 2005 (taky na www.itf.cz).
Sontagová, Susan: O fotografii. Paseka, Praha 2002.
Vojtěchovský, Miroslav: Vývoj československé teorie fotografie 20. století. Skripta FAMU. SPN. Praha 1985.

Přednášející:

Doc. Mgr. Aleš Kuneš
Štefánikova 44
110 00 Praha 1
Tel.: 605 956 993
E-mail: ales.kunes@volny.cz

MgA. Ing. Evžen Sobek
Hněvkovského 35
617 00 Brno
Tel.: 608 740 055, 545 221 925
E-mail: evzen@evzensobek.com

F0056 FOTOGRAFIE PLASTIKY A ARCHITEKTURY

Ročník: 2
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 4
 Přednášející: Miroslav Myška

A/ Fotografie plastiky

Na ITF budeme pod pojem plastika zahrnovat sochu, sousoší, reliéf, tedy trojrozměrný sochařský výtvar, v konečném provedení v nejrůznějším materiálu, od přírodního po umělý. V praxi se bude nepochybně jednat nejen o plastiky vysloveně umělecké, ale i neumělecké, technické, účelově zaměřené.

Převažujícím požadavkem snímků plastik bude jejich objektivní zobrazení s vystižením vnitřní myšlenky, výrazu, charakteristického tvaru, struktury povrchu, specifických vlastností, začlenění do prostředí a podobně. Úkolem fotografa bude vcítit se do myšlenkového záměru autora plastiky a adekvátně vyjádřit jeho autorský záměr pomocí fotografických prostředků - výběrem fotografické techniky, úhlem záběru a zejména uplatněním nevhodnějšího osvětlení, kterému při snímání plastiky připadá mimořádná úloha, obdobně jako při tvorbě portrétu. Úhel záběru souvisí se skutečností, že jen málokterá volná plastika je vícehledová, to znamená, že nabízí pohledy významově i výtvarně hodnotné z více směrů. Je potřebné bedlivě vybrat pohled nejpůsobivější.

Existuje značný rozdíl v přístupu k plastice v exteriéru nebo interiéru. Při záběrech v exteriéru nutno zvolit vhodnou denní i roční dobu s optimálním osvětlením, které je možno nanejvýš ovlivňovat odraznými plochami /bleskové světlo silně narušuje světelnou atmosféru/. Působivé snímky však vznikají i za extrémních povětrnostních a tím i světelných podmínek /déšť, mlha, sněhový příkrov/. Náročné je snímání plastik zdobících průčelí staveb, zejména historických, se kterými plastika tvoří jednotný celek. Případně rušivé pozadí eliminujeme hloubkovou neostrostí.

Práce v interiéru s použitím umělého světla připomíná snímání portrétu s nekonečnou variabilitou světelných možností. Obzvlášť je zde nutné si předem ujasnit fotografický záměr, poněvadž umělé světlo svádí k snadnému přechodu od realistického, plastického osvětlení k extrémně vyhozenému, osobitému pojetí, které však nemusí být na závadu, zejména u plastiky netradiční, současné moderní. Takové pojetí však není vhodné u plastiky tradiční, realistické, klasické.

Druh osvětlení volíme tedy dle povahy plastiky. V exteriéru je osvětlení víceméně dáno, v interiéru využíváme řady možností od světla přímého /ne však tvrdého/ po světlo nejrůznějším způsobem rozptýlené /světelná vana, šifon, rozptýlené plochy/. Nežádoucí lesky odstraníme polarizačním filtrem nebo zmatněním ploch pudrem. Na pozadí volíme vhodný tón světlosti /světlý, tmavý/, vhodnou strukturu /hladký papír, drsný textil/. Předmět stavíme do reálného prostředí, nebo hladké papírové pozadí protahujeme pod předmět s neznatelným přechodem. Využíváme komínkových nástavců k soustředění světelného kužele /drobné plastiky/ i odrazných ploch k prosvětlení nevhodných vlastních i vržených stínů předmětu. Vržený stín zcela odstraníme položením předmětu /mince, drobné reliéfy/ na skleněnou podložku a patřičně vzdáleným a umístěným pozadím.

Úkol č. 1 Plastika v exteriéru (denní světlo)

1. Plastika začleněná do prostředí (ulice, náměstí, park, volná krajina, exteriér sochařské dílny).
2. Izolace plastiky od členitého prostředí pomocí hloubkové neostrosti.
3. Využití extrémní povětrnostní a světelné situace k docílení např. poetického nebo dramatického vyznění.

Tři snímky 18 x 24 cm (nebo větší), možno použít tutéž plastiku.

Úkol č. 2 Plastika v interiéru (umělé světlo)

1. Plastika v daném, reálném prostředí (interiér historické budovy, byt, sochařský ateliér). Přes možnou členitost prostředí zůstává plastika dominantní.
2. Plastika izolovaná od prostředí. Ateliérový snímek s hladkým pozadím protaženým pod plastiku.
3. Drobná užitková plastika (keramika, porcelán, kovová mince) na hladkém pozadí.

Tři snímky 18 x 24 cm (nebo větší).

Doporučená literatura:

Klasická fotografie plastiky

Mašín, Jiří: Jan Štursa. Foto Tibor Honty. Odeon, Praha 1981.
Honty, Tibor: Francouzské sochařství. Nakl. čs. výt. umělců, Praha 1958.
Berka, Čestmír: Malé bronzы a cíny St. Hanzíka. Foto Josef Sudek. ČFVU, Praha 1972.
Zhoř, Igor: Vladimír Preclík. KANT, Praha 1996

Osobité vidění plastiky

Marini, Marino - Plastik. Foto Helmut Lederer. Verlag Gerhard Hatje, Stuttgart 1972
Laurens, Henri. Foto Desjardins. Edition Grand Palais, Paris 1967
Jiří Harcuba /sochařsky citěné sklo/. Foto Jindřich Brok. Moravské muzeum, Brno 1978

Autor plastiky sám fotografem

Brancusi - Photographe. Musée National d'Art Moderne, Paris 1970
Odstrašující příklad nesourodého přístupu:
Jan M. Tomeš: Sochař Josef Wagner. Odeon 1975. Kolektiv více fotografií

B/ Fotografie architektury

Při fotografování architektury platí obdobná pravidla jako u plastiky. Dle daného účelu mohou být snímky stroze dokumentární, či emotivně pojaté, avšak vždy s výtvarným akcentem. U dokumentárních snímků bráníme vzniku tvarových deformací a snažíme se zachovat svislé rovnoběžné hrany architektury. U snímku s emotivním záměrem určitá deformace nevadí, dokonce ji využíváme. Např. sbíháním svislic budov a věží můžeme vyjádřit jejich mimořádnou výšku, mohutnost, impozantnost.

Architektonické objekty si nemůžeme nijak přizpůsobit a dané podmínky prostředí a osvětlení jen omezeně. Rovněž náš subjektivní pohled je odlišný od zobrazení kamerou a určitého kompromisu dosáhneme správným výběrem optiky, volbou směru pohledu a osvětlením.

Výměnné objektivy

umožňují požadované zobrazení architektonických prvků a hmot. Širokoúhlé objektivy využíváme v případě malého odstupu od objektu (v místnosti, v úzkých ulicích), nebo chceme-li záměrně uplatnit jejich charakteristické efekty. U vzdálenějších objektů totiž zdůrazňují rozlehlost, šíří a hloubku motivu, na kratší vzdálenost přehánějí perspektivu, která je pak strmá, příkrá, neobvyklá. Naopak silnější teleobjektivy perspektivu zdánlivě zplošťují, vzdálené objekty stlačují a kupí na sebe. Ztráta prostorovosti však nemusí být u emotivní fotografie na závadu. Pro profesionální práci jsou nejvhodnější přístroje velkoformátové s posunovatelným nebo naklonitelným objektivem, popř. i uložením filmu. V praxi vystačíme i se středofarmátovým přístrojem s vysunovatelným shift-objektivem, nemáme-li jej, musíme přístroj umístit v poloze vodorovné osy objektivu ve výši středu objektu, nebo počítat s dodatečnou restitucí sbíhavých linií pod zvětšovací přístrojem.

Směr pohledu

je dán zachycením charakteristických prvků architektury, jejími proporcemi, slohem, prostorovým řešením a členěním. Základní znalosti z historie stavebních slohů nám pomohou najít podstatné prvky stavební, zdobné a funkční. V kontextu se směrem pohledu je nutné si všimnout popředí a pozadí, obrazově částečně ovlivnitelné např. clonou (hloubka ostroty), u černobílé fotografie volbou filtrů (světlá budova proti tmavému nebi).

Osvětlení

je důležitým výrazovým prvkem a architektuře může dodat klid či dramatičnost a zdůraznit její materiálové a prostorové kvality. Některé objekty nebo jejich části lze fotografovat jen v určité denní či roční dobu (severní strana, stínící stromy) a za určitého stavu oblohy a utváření mraků (k barokní architektuře bouřkové mraky). Nejvhodnější je plastické boční světlo v dopoledních a odpoledních hodinách, někdy však využijeme měkkého světla lehce zatažené oblohy.

V praxi využíváme různých zkušeností. Např. fotografujeme-li architekturu v živém pouličním ruchu, použijeme časů delších než 10 sekund - chodící lidé a jezdící auta se na snímku nezobrazí. Kamery s pevným objektivem umísťujeme v tzv. základní poloze, kdy rovina filmu je svislá, strana filmu je vodorovná a kamera je ve výši středu objektu (využijeme patřičného poschodí protějšího domu, žebříku apod.).

Větší nároky na technické vybavení a řemeslné znalosti klade fotografování interiérů, zejména při barevné fotografii. Práci komplikují světelné zdroje různých chromatičností.

Je-li to možné, pak nevyhovující světla vypínáme a potřebnou světelnou hladinu dodáme z vlastních zdrojů. Nelze popisovat všechny možné světelné situace - nejsnadnější je případ, kdy v interiéru převažuje např. denní světlo, které doplníme přisvětlením elektron. bleskem.

V komplikovanějších případech musíme vycházet ze znalostí principů barevné fotografie a vlastních zkušeností, provést více různých expozičních za využití různých filtrů. Praxe ukáže, která metoda se v daném prostředí nejlépe osvědčí. Vliv má i druh filmu - Kodak je teplejší a má lepší kresbu ve stínech, Fuji je studenější apod.

Úkol č. 3

Tři fotografie klasické architektury, s důrazem na dokumentační hodnotu. Podmínkou je vyrovnaná perspektiva se svislými liniemi (je možná restituce pod zvětšovací přístroj). Exteriér, interiér, detail, formát snímků maximálně 24 x 30 cm, u barevných 18 x 24 cm.

Úkol č. 4

Tři fotografie architektury s evidentním výtvarným autorským přístupem (dramatické osvětlení, zvýrazněný architektonický řád, obrazová kumulace objektů apod. (viz publikace Dialog tvarů).

U jednoho snímku možné emotivní sbíhání svislic.

Formát jako u předešlého úkolu.

Fotografie plastiky a architektury je náročná, avšak zvládnutí veškerých technických záležitostí se u studujícího 2. ročníku ITF předpokládá. Vzhledem ke statickému objektu a možnosti opakovaní záběrů je formální dokonalost snímků samozřejmou podmínkou.

Doporučená literatura:

Herout, J.: Staletí kolem nás, přehled stavebních slohů. Praha 1961.
Fotografie a architektura. Katalog výstavy v Galerii Jaroslava Fragnera, Praha 2002
Contemporary European Architects. Taschen Verlag, Köln 1993
Hollingsworth, M.: Architektura 20. století. Columbus, Bratislava 1993

Horyna, M.: Jan Blažej Santini. Karolinum, Praha 1998
Uher Vl. a Pavlík M.: Dialog tvarů. Odeon Praha 1974.
Pechar, J.: Československá architektura. Odeon Praha 1979.
Švácha, R.: Od moderny k funkcionalismu. Odeon, Praha 1985.

Z monografií významných architektů doporučuji současná vydání s vynikajícími fotografiemi, např.:
Zerbst, R.: Gaudí. Slovart 1993.

Přednášející:

Miroslav Myška

Šumavská 34

602 00 Brno

Tel.: 608 452 418, 545 241 810

E-mail: Fotostudio.M@volny.cz

F0021 SEMINÁŘ KRITIKY FOTOGRAFIE

Ročník: 2
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20 Z, Zk
 Počet kreditů: 3
 Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus, Doc. Mgr. Aleš Kuneš

V semináři se studenti učí analyzovat a hodnotit jednotlivé fotografie i fotografické výstavy a knihy stejně jako zpracovávat obsáhlejší pramenný materiál a literaturu pro napsání časopiseckého medailonu, eseje či teoretické úvahy. Seznamují se se základními zásadami i rozličnými druhy umělecké kritiky a učí se psát kritiky, medailony a teoretické stati do odborného tisku. V každém semestru odevzdávají podle domluvy příslušnému pedagogovi jednu písemnou seminární práci na předem domluvené téma v rozsahu 2-5 normostran (30 řádků s 60 písmeny na jedné stránce). Všechny práce jsou v semináři čteny, diskutovány a hodnoceny. V semináři se také studenti učí slovně vyjadřovat o vlastních i cizích fotografiích, precizně formulovat své názory a diskutovat. Seminář je současně přípravou pro napsání teoretické bakalářské diplomové práce. Nejlepší seminární práce bývají zveřejňovány v tisku.

Literatura:

ČASOPISY V KNIHOVNĚ ITF FPF SU

Archiv:

Fotografický obzor, Československá fotografie, Revue Fotografie, Výtvarnictvo-Fotografia-Film.

Současné časopisy:

Fotograf, Imago, Magazin Fotografie, FotoVideo, Ateliér, Umělec, Profil, Listy o fotografii, Kwartalnik Fotografia, Aperture, Photographers International, European Photography, Art in America, American Photo, Art on Paper, Black and White, Photonews, Leica World, Zoom, Art + Antique, Revolver Revue, Kritická příloha Revolver Revue.

Knihy:

Barthes, Roland: Světla komora. Bratislava 1998.
 Flusser, Vilém: Za filozofii fotografie. Hynek, Praha 1994.
 Freund, Gisèle: Photography and Society. David R. Godine, Boston 1980.
 Goldberg, Vicky (ed.): Photography in Print: Writings from 1816 to the Present. University of New Mexico, Albuquerque 1988.
 Kemp, Wolfgang: Theorie der Fotografie I-III. Schirmer/Mosel, Mnichov 1979-83.
 Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš: Čítanka teorie fotografie. Skripta ITF FPF SU, Opava 2003.
 Kuneš, Aleš: Česká teorie fotografie 1918-1948. In: Birgus, Vladimír (ed.): Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999. S. 281-291.
 Lyons, Nathan: Photographers on Photography. Prentice-Hall, Englewood Cliffs 1966.
 Sobek, Evžen: Teoretické práce české fotografické avantgardy. Magisterská teoretická diplomová práce. ITF FPF SU, Opava 2000 (ITF FPF SU vydá jako skripta v roce 2003).
 Sontagová, Susan: O fotografii. Paseka, Praha 2002.
 Vojtěchovský, Miroslav: Vývoj československé teorie fotografie 20. století. Skripta FAMU. SPN. Praha 1985.

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus,
 Na poříčním právu 4,
 128 00 Praha 2
 Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388
 E-mail: vlbirgus@volny.cz
 www.birgus.com

Doc. Mgr. Aleš Kuneš
 Štefánikova 44,
 150 00 Praha 5
 Tel.: 605 956 993
 E-mail: ales.kunes@volny.cz,
 www.aleskunes.com

F0077 DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ II

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z/Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Posláním předmětu je podat povšechný přehled o vývoji moderního výtvarného umění od dadaismu do roku 1945. Smyslem získaných informací je tvorba uceleného obrazu o souvislostech mezi jednotlivými okruhy umění v rámci dobového kontextu /filozofické myšlení, společnost, věda a technika, životní styl atd./, odkazy k současnosti a motivace k zaujetí osobního estetického hodnotícího postoje k jednotlivým tendencím a k tvorbě významných představitelů výtvarných směrů.

Dějiny výtvarného umění jsou pojímány v těsné interakci s filozofií, psychologíí umění, sociologií umění se snahou vytvořit jednotlivý celek vědomostí. Těžiště předmětných dějin výtvarného umění je v malířství, sochařství, architektuře, užitém umění v kontextu s dějinami fotografie a jejich vzájemnými vazbami.

U každého tématu budou zdůrazněny následující informace, které budou zároveň součástí požadavků u zkoušky:

- ◆ kulturní, historická, společenská situace, na kterou daný výtvarný směr a jednotlivci reagovali
- ◆ vazby na předchozí umělecké tendence
- ◆ časové vymezení, vyústění a odkaz dnešku
- ◆ základní charakteristika uměleckého směru
- ◆ hlavní představitelé
- ◆ čím ovlivnili následný vývoj výtvarného myšlení
- ◆ vazba k soudobým fotografickým tendencím.

I. konzultace

1/ Ruské umělecké avantgardy

Náměty k přemýšlení:

ruská společenská a umělecká situace kolem roku 1910, živé kontakty se zahraničními umělci, sběrateli, ruská alternativa futurismu a kubismu, sociální, politické a ideologické akcenty umění, manifesty, teoretické práce, VCHUTEMAS, LEF, poezie, film, divadlo, V. Majakovskij, D. Vertov, S. Ejzenštejn, Kino OKO, důraz na užité umění, fotomontáž - nový nástroj v rukách konstruktivistů, kontakty s Bauhausem

- ◆ *symbolismus* a jeho opozice akmeisté
- ◆ *skupina Kárový spodek* /cca 1910 - 1918/
Robert R. Falk, Michail Larionov, Natálie Gončarovová, Aristarch Lentulov, bratři Burljukovi
- ◆ *petrohradský egofuturismus a moskevský kubofuturismus*
- ◆ *rajónismus /lučismus/* /cca 1913 - 1917/
Michail Larionov, Natálie Gončarovová
- ◆ *suprematismus* /cca 1913 - 1915/
Kazimír Malevič
- ◆ *konstruktivismus, produktivismus* /cca 1914 - 1930/
Vladimír J. Tatlin, Alexandr Rodčenko, El Lisickij
- ◆ *realistický manifest*
Naum Gabo, Antoine Pevsner

Vizuální podpora:

projekce diapositivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Fotografové:

Alexandr Rodčenko, El Lisickij

2/ Neoplasticismus /cca 1917 - 1932/

Náměty k přemýšlení:

cesty a zdroje abstrakce, probuzení Nizozemska - od kubismu k abstrakci, časopis De Stijl v roce 1917, duchovní zdroje R.Steiner, snaha vytvořit na přírodě nezávislý řád, vztah k Bauhausu, pokračování idejí v elementarismu /založil v roce 1924 Theo Van Doesburg/ a v konkrétním umění /založil v roce 1930 Theo Van Doesburg/

Hlavní představitelé:

- ◆ Piet Mondrian
- ◆ Theo van Doesburg
- ◆ Gerrit Rietveld

Doporučená literatura:

Základní encyklopedická díla, která patří ke všem probíraným tématům moderního výtvarného umění pro I. a II. ročník - označena kurzívou

- Art of the 20th Century I.a II.* Taschen, Köln 1998.
Pijoan, J.: *Dějiny umění*. Odeon, Praha 1989.
Larousseova encyklopedie umění, Umění nové doby. Odeon, Praha 1974.
Beckettová, W.: *Toulky světem malířství*. Fortuna Print, Praha 1996.
Berlin - Moskva 1900 - 1950. Prestel, Mnichov 1996.
Mráz, B. - Mrázová, M.: *Encyklopedie světového malířství*. Academia, Praha 1988
České moderní umění 1900 - 1960. Národní galerie, Praha 1995.
Gombrich, E.H.: *Příběh umění*. Odeon, Praha 1992.
Hollingsworth, M.: *Architektura 20. století*. Columbus, Bratislava 1993.
Dějiny českého výtvarného umění /IV/1 a 2/. Academia, Praha 1998.
Lamač, M.: *Myšlenky moderních malířů*. Odeon, Praha 1989.
Lucie-Smith, E.: *Artoday. Současně světové umění*. Slovart, Praha 1996.
Baleka, J.: *Výtvarné umění - výkladový slovník*. Academia, Praha 2002.
Thomasová, K.: *Dějiny výtvarných štýlov 20. století*. Pallas, Bratislava 1994.
The Art Book. Svojtka a Vašut, Praha 1994.
Dempseyová, A.: *Umělecké styly, školy a hnutí*. Slovart, 2002.
Guillame Apollinaire. Odeon, Pátek 1974.
Leinz, G.: *Malířství 20. století*. Rebo Productions, Praha 1996.
Dějiny architektury. Odeon, Praha 1993.
Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Academia, Praha 1995.
Nový, O.: *Česká architektonická moderna*. Prostor, Praha 1998.
Od Maneta po Pollocka. Tatran, Bratislava 1973.
Novák, L.: *Století moderního malířství*. Orbis, Praha 1967.
Slovník světového malířství. Odeon - Artia, Praha 1991.
Švácha, R.: *Od moderny k funkcionalismu*. Odeon, Praha 1985.
The 20th Century Art Book. Phaidron, London 1996.
Volavková, Z.: *Myšlenky moderních sochařů*. Obelisk.
Zykmund, V.: *Stručné dějiny moderního malířství*. SPN, Praha 1971.
Padrta, J.: *Kazimír Malevič a suprematismus*. Torst, Praha 1996.

The Great Utopia. *The Russian and Soviet Avant_Garde 1915 - 1932*. Guggenheim Museum, New York 1992.

Mondrian, P.: *Lidem budoucnosti*. Triáda, Praha 2000.

Konečný, D.: *Říjen a světová umělecká avantgarda*. In.: *Výtvarné umění 8,9/1967*. s. 367 - 407.

Volavková-Skořepová, Z.: *V. J. Tatlin*. In.: *Výtvarné umění 8,9/1967*. s.409 - 419.

Novák, L.: *Experiment, avantgarda, revoluce, realismus, konstruktivismus*. In: *Výtvarné umění 8,9/1967*. s. 420 - 442.

El Lisickij: *Umění a pangeometrie*. In: *Výtvarné umění 8,9/1967*. s.442 - 445.

Padrta, J.: *Suprematismus a dnešek*. In: *Výtvarné umění 8,9/1967*. s. 447-453.

Piet Mondrian. Největší malíři č.104.

Ruský konstruktivismus. Největší malíři č.131.

II. konzultace

1/ **Dadaismus** /cca 1916 - 1922/

Náměty k přemýšlení:

společenská a výtvarná situace kolem roku 1910, americké predada, *Armory show 1913*, galerie 291, kabaret Voltaire, evropská *centra dadaismu* Curych, Berlín, Kolín nad Rýnem, Hannover, Paříž, *redy made, fotomontáže*, vazba mezi futurismem a dadaismem, dada jako duchovní a politický postoj, manifest dada, poezie, literatura, divadlo, akce, film, fotografie

Hlavní představitelé:

◆ Francis Picabia	◆ Marcel Duchamp	◆ Man Ray
◆ Tristan Tzara	◆ Hugo Ball	◆ Hans Arp
◆ Raoul Hausmann	◆ Hannah Höchová	◆ Georges Grosz
◆ Oto Dix	◆ John Heartfield	◆ Max Ernst
◆ Kurt Schwitters		

2/ **Nová věcnost** /cca 1924 - 1930/

Náměty k přemýšlení:

umění a společnost v Německu před Novou věcností, návrat realismu, Nová věcnost kontra expresionismus, nová věcnost a umění Třetí říše, fotografie a výtvarné umění, skupina *Novecento italiano*, americký *Precizionismus*, *Art deco*, vliv na Hypperrealismus 70. let

Hlavní představitelé:

◆ Otto Dix	◆ Christian Schad	◆ Käthe Kollwitzová
◆ George Grosz	◆ George Schrimpf	◆ Rudolf Schlichter
◆ Max Beckmann	◆ Charles Sheeler	

Vizuální podpora:

projekce diapositivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Fotografové:

Hausmann, Höchová, Heartfield, K. Blossfeldt, Ch. Scheeler, A. Renger-Patzsch, P. Strand, J. Funke, J. Sudek, J. Lauschmann, E. Wiškovský

Doporučená literatura:

Art deco. 1920-40. Obrazový průvodce dekorativním slohem. Svojtka a Vašut, Praha 1997.
Bertonati, E.: *Neue Sachlichkeit in Deutschland.* Ausgabe Schuler Verlag, 1988.
Dadaismus. Největší malíři. č. 103.
Gimferrer, P.-Petrová, E.: *Max Ernst.* Odeon, Praha 1993.
Nová věcnost. Největší malíři č. 122.
Marcel Duchamp. Cercle D'ART, Paris 1995.
Marcel Duchamp. Největší malíři č. 96.
Sabarsky, S.: *Otto Dix.* Edition Cantz, Stuttgart 1987.
Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

III. konzultace

1/ Metafyzická malba /cca 1913 - 1920/

Náměty k přemýšlení:

vliv německého romantismu a filozofie, vliv fotografa Atgeta, metafyzická škola, tajemství prostoru a věcí, důraz na intuici, G. Apollinaire morální sponzor hnutí, vliv na Maxe Ernsta, Paula Delvauxe /surrealismus/, Georga Grosze /Nová věcnost, Oskara Schlemmra /Bauhaus/, Mário Sironiho /Novecento italiano/

Hlavní představitelé:

- ◆ Giorgio de Chirico
- ◆ Carlo Carrá
- ◆ Giorgio Morandi

2/ Surrealismus /cca 1922 - současnost/

Náměty k přemýšlení:

dadaismus a surrealismus, hnutí v nevyhraněném stavu, surrealistické zdroje, literární hnutí, psychologické zdroje surrealismu, fantaskní malba, zkoumání reality a snu manifesty, tvorba jako rituál, mezinárodní hnutí, magický realismus, veristický a absolutní surrealismus, surrealismus ve filmu, sochařství, poezii

Hlavní představitelé:

◆ André Breton	◆ Max Ernst	◆ Joan Miró
◆ Andté Masson	◆ Yves Tanguy	◆ Salvador Dalí
◆ René Magritte	◆ Paul Delvaux	◆ Victor Brauner
◆ Alberto Giacometti		

3/ Cesty českého surrealismu

Náměty k přemýšlení:

kulturní, politická a umělecká situace v Československu kolem roku 1920, *Konstruktivismus a poetismus*, polarita racionalismus /Bauhaus/ - iracionalismus /dada, surrealismus/, 1920 - založen *Umělecký svaz Devětsil*, kontakty se současným evropským uměním, příklon k proletářskému umění, primitivismus, magický realismus, obrazové básně, koláže, fotomontáže, *solitéři abstrakce* /František Kupka, Vojtěch Preisig, František Foltýn/, artificialismus /1926-29/ Toyen a Jindřicha Štýrského,

funkcionalismus a surrealismus ve 30. letech, rozpad Devětsilu /1929/ vznik Levé fronty, ideologické a politické vlivy, výstava Poesie 1932, založení surrealistické skupiny v Praze 1934, Skupina 42, Skupina RA.

Hlavní představitelé:

◆ Jindřich Štýrský	◆ Toyen	◆ Karel Teige
◆ Josef Šíma	◆ Vítězslav HNzval	◆ František Gross
◆ Miroslav Hák	◆ Jindřich Heisler	◆ František Hudeček
◆ Vojtěch Preissig	◆ Ladislav Sutnar	◆ Josef Istler
◆ Václav Tikal	◆ Václav Zykmond	◆ Jan Švankmajer

Vizuální podpora:

projekce diapozitivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech

Fotografové:

Man Ray, Hans Bellmer, Brassai, Raul Ubac, Emila Medková, Jindřich Štýrský, František Drtikol, Jaromír Funke, František Vobecký, Eugen Wiškovský

Doporučená literatura:

Bydžovská, L.- Srp,K.: *Český surrealismus. 1929-1953.* GHMP, ARGO, Praha 1996.
Anděl, J.: *Umění pro všechny smysly.* NG, Praha 1993.
Štýrský, J.: *Každý z nás stopuje svoji ropuchu.* Thyrus, Praha 1996.
Miró. Odeon, Praha 1967.
Magnetická pole. KPP, Praha 1967.
Teige, K.: *Jarmark umění.* ČS, Praha 1964.
Man Ray: *Vlastní portrét.* Odeon, Praha 1968.
Choucha, N.: *Surrealismus a magie.* Volvox Globator, Praha 1994.
Nádvorníková, A.: *K surrealismu.* Torst, Praha 1999.
Surrealismus. Největší malíři č. 101.
René Magritte. Největší malíři č. 123.
Salvador Dalí. Největší malíři č. 99.
Giorgio de Chirico. Největší malíři č. 116.

IV. konzultace

1/ Bauhaus

Náměty k přemýšlení:

politická, sociální, kulturní a umělecká situace v Německu 20. let, *Arbeitsrat für Kunst, Novembergruppe*, inspirační zdroje - suprematismus, konstruktivismus, neoplasticismus, funkcionalismus, abstraktní tendence, *purismus* Le Corbusiera, integrální škola uměleckých řemesel, systém výuky, atmosféra školy, sídla školy Výmar, Desava, Berlín, Chicago, inspirace pro vysoké umělecké školství, divadlo, hudba, tanec, triadický balet, haptická výuka k nové citlivosti atd.

Hlavní představitelé:

◆ Walter Gropius	◆ Oskar Schlemmer
◆ Paul Klee	◆ Vasilij Kandinskij
◆ Johanes Itten	◆ Lyonel Feininger
◆ Lászlo Moholy Nagy	

2/ výběr z amerického a latinoamerického umění první poloviny 20. století

- ♦ synchronismus Stanton Mc Donalda Wrighta
- ♦ americký regionalismus Edwarda Hoppera
- ♦ sociální realismus Bena Shahna
- ♦ mexičtí muralisté Diego Rivera, José C. Orozco, David A. Siqueros

Vizuální podpora:

projekce diapositivů, CDR, videodokumentů o zmiňovaných osobnostech /Bauhas, Frida Khaló, Kandinskij/

Fotografové:

Americká sociální fotografie 30. let, Dorothea Lange, Ben Shahn, Walker Evans, Aaron Siskind,

Doporučená literatura:

De Micheli, M.: *Umělecké avantgardy 20. století*. Odeon, Praha 1964.

Anděl, J.: *Umění pro všechny smysly*. NG, Praha 1993.

Bauhas - Výmar evropská avantgarda 1919 - 1925. ČMUV, Praha 1998.

Teige, K.: *Jarmark umění*. ČS, Praha 1964.

Ateliér. 2003 /14-15/ věnované Ladislavu Sutnarovi/

Düchting, H.: *Vasilij Kandinskij*. Slovart, Bratislava 1993

Elger, D.: *Expressionism*. Taschen, Köln 1998.

Kandinsky, W.: *O duchovnosti v umění*. Triáda, Praha 1998.

Klee, P.: *Pedagogický náčrtník*. Triáda, Praha 1999.

Klee, P.: *Vzpomínky deníky esej*. De arte, Praha 2000.

Paul Klee. Museen der Stadt Köln. 1979.

Vasilij Kandinskij. Největší malíři č.98.

Worringer, W.: *Abstrakce a vcítění*. Triáda, Praha 2001.

Teige, K.: *Bauhaus*. RED, roč. 3, č.5

Šlapeta, V.: *Bauhaus a česká avantgarda*. Umění a řemesla.

Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru.

Zkouška:

Písemný test z probraných okruhů

/na základě promítnutých reprodukcí charakteristických obrazů určit výtvarný směr, zařadit do kontextu společenského, kulturního a do kontextu vývoje moderního umění, přibližné časové vymezení, typické znaky směru, určit autora/

Termín: 5. konzultace

Přednášející:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava

Tel.: 553-734 520 ITF 553 684 38, 776 185 199

E-mai: sio10itf@fpf.slu.cz, jiri.sio@post.cz

F0127 POČÍTAČOVÉ ZPRACOVÁNÍ OBRAZU II.

Ročník: 2
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: BcA. Karel Poneš

Výuka počítačového zpracování obrazu ve druhém ročníku bude zaměřena především na zvládnutí většiny manipulací s obrazem v Adobe Photoshop CS2. V předchozím ročníku se studenti seznámili se základními postupy práce a problematikou zpracování primárních datových souborů z digitalizačních zařízení. Praktická cvičení i přednášky byly koncipovány směrem ke zvládnutí technicky precizní, reprodukcí fotografie. V průběhu tohoto školního roku se zaměříme na takové techniky, které umožní posluchačům plně rozvinout jejich tvůrčí schopnosti a pomohou jim v orientaci v obrovském potenciálu editací obrazu ve Photoshopu.

Důležitou součástí probírané látky bude také otázka *Správy barev*. Jedná se poměrně náročnou problematiku, jejíž znalost je ovšem nezbytným předpokladem pro přesnou reprodukci barev v řetězci DTP. Tomuto tématu bude věnována celá jedna přednáška a v závěrečném zápočtovém testu se zcela jistě objeví otázky k probraným okruhům. Během dalších konzultací probereme práci s vrstvami, výběry, maskami a efektoými filtry, které lze využít k vytváření různých koláží a montáží fotografií. Budeme se zabývat výlučně nativními funkcemi Photoshopu CS2, seznámíme se také s aktuálními novinkami Photoshopu CS3. Nad rámec standardních přednášek mohou studenti konzultovat problémy, které jsou nuceni řešit při plnění úkolů do kreativních předmětů (Užitá fotografie, Fotografický portrét, Fotografie plastiky a architektury). Zapotřebí jsou ovšem připravené podklady a tvůrčí záměr autora, který se po technické stránce společně pokusíme dotáhnout do finální podoby. V rámci nabízených témat workshopů doporučuji studentům především dvoudenní dílnu zaměřenou na praktickou aplikaci správy barev. Spolu s dvoudenním workshopem s tematikou fotografických koláží a montáží jsou tyto dílny určeny zejména pro posluchače druhého ročníku.

Veškeré informace vztahující se k přednáškám (diagramy, odkazy, slovníček pojmů, důležité články...) budou k dispozici ke stažení na webových stránkách ITF. Podmínkou udělení zápočtu bude 80 % účast na přednáškách a úspěšné absolvování písemného testu, který proběhne na poslední, červnové konzultaci. Otázky se budou odvíjet od probrané látky (viz. tematické okruhy). Absolvování zkoušky spočívá ve splnění a odevzdání praktického cvičení dle zadání níže. Vzhledem k charakteru zadání doporučuji využít systém hodnocení po internetu, abychom se zbytečně nezdržovali během konzultací na Horní Bečvě.

TEMATICKÉ OKRUHY

1) Úvod do problematiky *Správy barev*, její význam pro barevné ujednocení obrazu v závislosti na charakteru vstupních/výstupních zařízení a pracovních prostředích softwarových aplikací. Práce s barvou v obrazových souborech, kontrola faktorů ovlivňujících barevné vyznění snímků, barevný režim a barevný gamut. Význam a použití ICC profilů, nastavení jednotlivých zařízení v řetězci DTP z hlediska správy barev. Kalibrace, linearizace a profilace. Kalibrační sondy a software, nezbytně nutné minimum pro praktické nastavení zařízení a Adobe Creative Suite. Způsoby konverze mezi jednotlivými barevnými prostory a profily, jejich praktické využití dle charakteru snímku a zamýšleného výstupu.

2) Praktické možnosti skládání jednotlivých expozic identické scény do jednoho snímku s rozšířeným tonálním rozsahem, HDR formát a 32bit barevná hloubka. Manipulace s barvou, selektivní posuny barev, nahrazování určitých barev jinými.

3) Specifické vlastnosti a stavební prvky obrazového souboru – barevné kanály a vrstvy. Práce s nimi a jejich vzájemné interakce. Vrstvy úprav, volby prolnutí a jejich praktická aplikace. Neutrální vrstvy. Prolínání dvou a více snímků. Základy fotorealistické montáže.

4) Přehled důležitých nativních filtrů ve Photoshopu a jejich použití v konkrétních situacích. Výběry složitějších objektů a stínování. Výběry průhledných objektů. Fotografická koláž.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ

Posluchač odevzdá 2 obrazové soubory splňující tyto parametry:

- budou technicky i esteticky splňovat nároky vysokoškolského studia fotografie (technický charakter tohoto předmětu neznámá rezignaci na kvalitu dalších aspektů fotografie).
- první snímek bude vytvořen minimálně ze dvou primárních snímků tak, aby tato montáž nebyla patrná. Jedná se o počítačovou simulaci reality, kterou je příliš složité a nákladné prakticky aranžovat a proto ji uměle vytvoříme ve Photoshopu (např. vkládání objektů do jiného prostředí včetně vystínování).
- druhý snímek bude vytvořen minimálně ze dvou primárních snímků jako přiznaná koláž nebo montáž několika snímků do virtuální reality. Kreativně se meze nekladou, všechny efekty a úpravy jsou povoleny, pouze připomínám první podmínku týkající se estetické úrovně cvičení.
- spolu s upravenými snímky každý posluchač odevzdá i zdrojové snímky, které byly k montážím použity. Pokud se jedná u zdrojových souborů o RAW formát, potom musí být soubor v DNG formátu s nastavenou interpretací. Jinak akceptuji tyto soubory ve formátu JPEG komprese 8, tisk. velikost A5, 300dpi, ICC Adobe RGB1998.
- finální obrazové soubory budou ve formátu TIFF, 8bit/kanál bar.hĺoubka, LZW komprese, tiskové velikosti A5, rozlišení 300dpi, ICC Adobe RGB1998. Obrazové soubory s větší tiskovou velikostí akceptuji pouze při konzultacích na Bečvách, nikoliv e-mailem. Soubory akceptuji i komprimované jako .zip;.rar.
- Jednotlivé obrazové soubory budou pojmenovány takto:
Ročník_příjmení_číslo úkolu.číslo zdrojového snímku_zdroj.přípona
Ročník_příjmení_číslo úkolu.final.přípona
Příklad: **2_Nováček_1.1_zdroj.jpeg**
2_Nováček_1.final.tiff

JINAK OZNAČENÉ SOUBORY NEAKCEPTUJI!

Doporučené webové stránky

Digitální fotoaparáty a technika

http://www.sinar.ch	http://www.imacon.dk	http://www.canon.cz
http://www.fuji.cz	http://www.epson.cz	http://www.europe-nikon.com
http://www.dpreview.com	http://www.dcforum.com	

Zobrazovací zařízení a Color management (správa barev)

http://www.nec.cz	http://www.eizo.cz	http://www.appliedimages.com
http://www.basiccolor.de	http://www.bruceindbloom.com	http://www.gretamacbeth.cz
http://www.xrite.com	http://www.hutchcolor.com	http://www.colorremedies.com
http://www.leftdakota.com	http://www.digitaldog.net	http://www.color.org
http://www.chromix.com		

Materiály pro tisk a reklamu

<http://www.epson.cz>
<http://www.hahnemuehle.com>
<http://www.spandex.cz>

Software

http://www.adobe.cz	http://www.photoshopmasking.com
http://www.digitalretouch.com	http://www.photoshopdiva.com
http://www.amsoft.cz	http://apps.corel.com/int/cz/
http://www.alienskin.com	http://www.andromeda.com
http://www.ononesoftware.com	http://www.richardrosenman.com

Doporučená literatura:

Willmore, Ben: *Velká kniha k Adobe Photoshop CS*, CP Books, Praha 2005
Fraser, Bruce: *Camera Raw v Adobe Photoshop CS2*, CP Books, Praha 2006
Fraser, Bruce: *Správa barev*, CP Books, Praha 2006
Eismann, Katrin: *Photoshop – výběry, masky a montáž*, Zoner Press, Brno 2006
Eismann, Katrin: *Photoshop – restoration and retouching*, New Riders 2006
Dennis, Anita: *Tvorba PDF pomocí Adobe Acrobat*, CP Books, Praha 2003
Kočička, Pavel+Blažek, Filip: *Praktická typografie*, CP Books, Praha 2004
Padeste, Romano + Kraus Helmut: *Digital high-end photography*, edice *Creative Large Format*, SINAR GmbH, Schaffhausen 2006

Přednášející:

BcA. Karel Poneš
Kouty 278/62
621 00 Brno
Tel. 603 834 065
e-mail: xPonesK@seznam.cz

F0023 INTERMEDIÁLNÍ TVORBA

Ročník: 3
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Doc. Mgr. Aleš Kuneš

INTER- (z latiny) znamená v cizích složených slovech MEZI-, umístění mezi něčím. Intermediální tvorba s využitím fotografie pak kromě vlastního média pracuje s dalšími prostředky, jejichž volba zůstává plně v rukou autora. Zdá se to triviální, ale možná právě tato „svoboda“ klade velmi přísné nároky na osobní zodpovědnost tvůrce.

Výsledná klasická fotografie nebo jiný print nemusí být nutně pokaždé konečným artefaktem, ale stává se východiskem k další práci, stejně jako kterýkoliv další výtvarný (nebo ideový) materiál. Ačkoliv je cokoli dovoleno, autorská volba zdaleka neznamená absolutní anarchii. Dnešní svět výtvarného umění je jistě zahlcen rozličnými pojmy, názvy a termíny, které se pod povrchním pohledem mohou zdát zmatečné nebo nudné a nepotřebné. Výsledek naší společné práce závisí na schopnosti orientace, která ve spleti všech možností usnadňuje volbu. Zpravidla nemůžeme vystačit s autorskou intuicí, ale je nutná konkrétní znalost vývoje výtvarné kultury a fotografie posledního století.

Prolínání a překřikování různých technik (často jen těžko definovatelné kombinace) se ve fotografii vždy znovu objevují a jsou právě tím, co ji znovu vyčleňuje z rámce uniformity. Tato tendence k překračování mezi technikami mezi jednotlivými uměleckými obory přináší možnost „objevů“.

V žádném případě není smyslem jen hledání „něčeho neobvyklého“, „jiného“, co by mohlo k vyprázdněné fotografii přitáhnou více pozornosti diváků, ale smyslem je především sama syntéza pro možnost „otáček“ i „poznání“.

Intermediální tvorba se dnes neprojevuje pouze v nejjednodušších vazbách (kupř. fotografie kombinaci s malířskou nebo grafickou technikou) ale ukazuje se i v multimediální linii nebo řetězcích -(MULTI- z latinského MULTUS) znamená MNOHÝ. Od jednoduchých zásahů barvou nebo lepených koláží či asambláží se dostáváme environmentům, happeningům, performancím, konceptuálně chápaným objektům až k monumentálním instalacím. Ve výsledku se už nepočítá pouze s konečným „věcným“ artefaktem, ale pracuje se s prostorem, světlem, dějem i časem.

V multimediálním celku je nejdůležitější konceptuální myšlení autora, protože se tu zabývá svým (a následně i divákovým vědomím).

V českém prostředí jsme se mohli v minulé dekádě setkávat s řadou autorů soustředěných do multimediální tvorby především mezi výtvarníky mimo fotografii, pro které bylo médium většinou „jen“ pouhým výchozím materiálem. Tato okolnost jim byla také „fotografy“ nejčastěji zazlívána. Možná vlivem české meziválečné avantgardy u nás po několik desetiletí mezi fotografy a fotografickými publicisty převládal puristický strach o „čistotu média“, narušený až ve druhé polovině 80. let. Relativně úzká specializace „fotografů“ nedávala stejné předpoklady jako do větší šíře pojaté studium na některých dalších českých výtvarných školách, kde měl posluchač možnost projít řadou ateliérů různého zaměření (nebo s nimi být alespoň v kontaktu).

Náš dvousemestrální exkurz nechce a ani nemůže mít charakter dlouhodobé práce v různých výtvarných ateliérech nebo naopak ve specializovaných intermediálních oborech, ale měl by být především východiskem k specifickým úvahám a řešením, které možnosti „fotografů“ bezprostředně otevírají. Samozřejmě, že pro posluchače s vyhraněným zájmem do jiné oblasti (kupř. dokumentární fotografie nebo reklamní tvorba) bude krátký pohled do takto koncipované práce spíše příležitostí k pochopení odlišného způsobu výrazu.

Čtyři z pěti seminářů by měly mít především charakter workshopů (ve smyslu „dílna“ – od slovesa „dělat“). Průběžné konzultace konkrétních výstupů jsou pro výsledek nezbytné, zbývající čas bude věnován diskuzím a prezentacím z aktuálních tendencí v intermediální tvorbě u nás i v zahraničí a ukázkám z doposud realizovaných studentských projektů.

V rámci cvičení se velmi vysoce hodnotí i schopnost samostatné realizace v konkrétním prostředí a spolupráce mezi studenty ročníku nebo s dalšími pozvanými hosty. Z nedávných aktivit zmiňují kupř. dvě výrazné studentské akce v experimentálním prostoru NOD Roxy v Praze (Holzbachová, Kamenická), dva multimediální projekty v karlínském tunelu nebo výstavu na smíchovském nábřeží (Kotěšovec a další).

Zadání úkolů:

Cvičení jsou rozdělena do tří částí:

I. Autorská fotografická interpretace.

Posluchač si podle svého individuálního zájmu zvolí libovolné známé výtvarné nebo fotografické dílo, které interpretuje v souboru návazných obrazů. V žádném případě se nejedná o jednotlivé a samostatné artefakty, ale důležité je, aby kolekce tvořila postupně se rozvíjející řetězec nebo jasnou linii celku.

VÝSTUP:

1 reprodukce zvoleného díla (originálu nebo reprodukce v uměnovědné publikaci).

5 ks obrazů - autorský interpretační soubor na CD nebo DVD

Práci je možné realizovat i jako krátký filmový sestřih (max. 5 min.) na DVD nebo CD.

II. Fotografie a počítačová technika.

Zpracování digitální fotografie nebo naskenovaného obrazu ve Photoshopu Adobe nebo jiných počítačových programech. Zakazují se banální a začátečnické deformace filtry a intuitivní „rozbíjení“ obrazu do abstraktních tvarů.

Povinná část

A/ Transformace tvarů

B/ Manipulace barvou

C/ Rekonstrukce prostoru

D/ Volný soubor

VÝSTUP:

2 ks obrazů v každém okruhu povinné části (A,B,C – celkem 6 ks)

Dostačuje záznam na CD nebo DVD

6 ks obrazů ve volném souboru.

Technicky kvalitní výstavní barevné printy minimálně formátu A3 + záznam na CD nebo DVD.

III. Fotografie a prostor.

A/ Instalace fotografií v prostoru

Ukázka konkrétní instalace fotografií ve zvoleném prostoru během konzultace nebo prostřednictvím dokumentace (5 ks dokumentačních snímků nebo videozáznam maximálně 5 min. CD, DVD).

B/ Fotografie jako plastika

(2 ks: samotný objekt – (v případě možného transportu) nebo dokumentace na CD nebo DVD u monumentálních realizací).

IV/ Fotografie a akce.

(Soubor 5ks dokumentačních snímků či fotograficky zpracovaného konceptu, dokumentace na CD či DVD nebo i samotná akce.)

Poznámky:

Část III. a IV. Je možné realizovat i přímo během konzultace, je ovšem nutné počítat s reálnými možnostmi prostředí, času vymezeného ke konzultaci a v neposlední řadě oznámit tuto svoji akci i dalším divákům z řad studentů, pedagogů a samozřejmě i pedagogovi intermediální tvorby. Protože se jedná o tvorbu, která se odehrává v čase, je nutné také v tomto případě zajištění dokumentace pro archiv.

BEZ DOKUMENTACE NEBUDE PRÁCE ZAPOČTENÁ!

CD nebo DVD určené pro projekci obrazů přes počítač. Snímky budou řazeny jednoduše ve složce ve formátu jpg. a přiměřeném rozlišení a velikosti. Nepřijímají se hotové prezentace ve speciálních software. Disk bude potištěn nebo popsán značkovačem (jméno autora, název předmětu, název práce, počet snímků, eventuálně i složek, rok vzniku) a uložen ve standardním plastovém obalu. Ten bude opatřen papírovým vkladem, kde bude grafické řešení obalu CD a podrobnější tištěná složka s přehledným popisem obsahu (název předmětu, jméno posluchače, stručná anotace práce, názvy snímků, rok vzniku) sloužící pro rychlou orientaci v archivu. Konkrétní ukázky řešení budou uvedeny na úvodní přednášce.

Důležité upozornění:

VIDEOZÁZNAM MUSÍ BÝT ZPRACOVÁN STŘIHEM A JEHO DÉLKA (v případě jednotlivých projekcí) NESMÍ V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ PŘEKROČIT **5 MINUT** (VČETNĚ TITULKŮ)! PO TĚTO DOBĚ BUDE PROJEKCE UKONČENA. PRO CELÝ BLOK. Z JEDNOTLIVÝCH ÚKOLŮ (4 OKRUHY) NESMÍ CELKOVÁ STOPÁŽ VŠECH DOHROMADY PŘEKROČIT **8 MINUT (to je maximálně 2 minuty každý jednotlivý záznam)**. Výjimku ve stopáži je možné povolit pouze výjimečně v případě, kdy na některé z úvodních konzultací není ještě dostatek studentských prací a jedná se o mimořádně kvalitní ukázkou.

PROJEKCE VE SPECIALIZOVANÉM A MÁLO ROZŠÍŘENÉM SOFTWARE SI MUSÍ POSLUCHAČ ZABEZPEČIT NAVLASTNÍM NOTEBOOKU.

Doporučená literatura:

V západní Evropě a ve Spojených státech nalezneme velké množství literatury a odkazů zacílených do této a příbuzných oblastí. Přesto uvádím jen několik výraznějších titulů, protože jsem si vědom skutečnosti, že většina posluchačů pro praktická cvičení potřebuje především rychlé a aktuální informace v publikacích nebo katalogích výstav, které jsou snadno dostupné v České republice.

(Osobně jsem se o jejich dostupnosti v pražských knihkupectvích a knihovnách přesvědčil.) Nejjednodušší cesta k aktuálním informacím je pak možná přes odborné časopisy a sborníky, kde nemá smysl uvádět konkrétní články, protože se objevují téměř v každém čísle.

České časopisy a sborníky:

Art & Antiques, Ateliér, Divus, Fotograf, Host, Imago, Labyrint, Revolver Revue, Umělec,

Časopis Výtvarné umění:

Umění a instalace (4/1994) Současné americké umění I. (1/1995)

Současné americké umění II. (2/1995) Vilém Flusser. Moc obrazu (4/1995).

Zakázané umění. České neoficiální umění 70. a 80. let. (3/1995)

Ostatní:

Mesiace fotografie. (kat. výstav) Bratislava (všechny sborníky od roku 1995)

Fotogalerie Wien. (kat. výstav od roku 1992)

Doporučená literatura:

Acret, Susan (editor): A Strange Heaven. (kat. výstavy) Asia Art Archive, Hong Kong 2003.

Alan, Josef a kol.: Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945-1989. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2001.

Anděl, Jaroslav: Alexandr Hackenschmied. Torst, Praha 2000.)

Birgus, Vladimír, Mičoch, Jan: Česká fotografie 20. století. UPM + KANT, Praha 2005.

Birgus, Vladimír; Vojtěchovský, Miroslav: Jistoty a hledání v české fotografii 90. let / Certainty and Searching in Czech Photography of the 1990s. KANT, Praha 1996.

Birgus, Vladimír a kol.: Česká fotografická avantgarda. Kant, Praha 1999.

Bramly, Serge: Betina Rheims and Serge Bramly. I.N.R.I.. Gina Kehayoff Verlag, Mnichov 1998.

Celant, Germano: Arte Povera, Milano 1985.

Celant, Germano: Mapplethorpe versus Rodin. Milano 1992.

Cooper, Emanuel: The Sexual Perspective: Homosexuality and Art in the Last 100 Years in the West. London 1986.

Czartoryska, Urszula: Przygody plastyczne fotografii. Wydawnictwo artystyczne i filmowe, Warszawa 1965.

Danto, Artur, C: Cindy Sherman. History Portraits. New York 1991.

Danto, Artur, C: Cindy Sherman. Untitled Film Stills. New York 1990.

Denk, Wolfgang; Cibulka, Heinz: Rány a mystéria. Pozice ve vídeňském akcionismu. (kat. výstavy) Jízdárna Pražského hradu, Praha 1993.

Edward Hillel. Pravdivé příběhy. Fotografie-instalace. (kat. výstavy). Národní galerie Praha 2001.

Hayden, Dolores: The Power of Place. MIT 1995.

Honnef, Klaus; Honnev-Harling, Gabriele: Deutsche Fotografie im 20. Jahrhundert. Von Körpern und anderen Diengen. Edition Braus, Heidelberg 2003.

Hrabušický, Aurel; Macek Václav: Slovenská fotografia 1925-2000. Moderna, postmoderna, postfotografia. Slovenská národná galéria, Bratislava 2000.

Jakub a anděl (kat. výstavy) Mánes, Praha 1993.

Jasanský, Lukáš; Polák, Martin: Pragensia. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 1998.
Kateřina Vincourová. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 1999.
Kotzmannová, Alena: Kočičí. Kotzmann, 1999.
Kol: American Art. Galerie Rudolfinum Praha 2001.
Kol.: Andres Serrano. Placing Time and Evil. A Chimera Publication, Stiftelsen, Bergen, Norway 2000.
Kol.: Common Lives. Stichting Aurora Borealis, Noorderlicht, Groningen 1995.
Kol.: David Černý. Divus, Praha 2002.
Kol.: Fluxus je stále luxus. (kat. výstavy) České muzeum výtvarného umění, Praha 1996.
Kol: Jiří David. Kant, Praha 2002.
Kol: Jiří David. Skryté podoby. Galerie Rudolfinum, Praha 1995.
Kol.: Orbis Fictus. Sorosovo centrum současného umění, Praha 1995
Kol.: O technice. (kat. výstavy) České muzeum výtvarného umění, Praha 2003.
Kol: Other Times. Současné britské umění. British Council, Praha 2004.
Kol.: Reality Check. Galerie Rudolfinum Praha 2003.
Kol.: Umělecké dílo ve veřejném prostoru. Centrum pro současné umění, Praha 1997.
Kol.: Il. Zlínský salon mladých (kat. výstavy) 1999.
Knížák, Milan: Akce. Gallery, Praha 2000.
Krištof Kintera. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 1999.
Lacy, Suzanne: Mapping the Terrain. Bay Press, Washington 1995.
Lucie-Smith, Edward: Race, Sex and Gender in Contemporary Art. London 1994.
Lyotard, Jean-Francois: O postmodernismu. Postmoderno vysvětlované dětem. Postmoderní situace. Filosofie, Praha 1993.
Malá, Olga; Magdalena Jetelová. Urban Landscape. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 2001.
Malá, Olga; Srp, Karel: Současné umění. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 1998.
Nan Goldin. Budu tvým zrcadlem. Galerie Rudolfinum, Praha 1999.
Othová, Markéta: Staré zdroje (kat. výstavy) Galerie hl.m. Praha 1996.
Pachmanová, Martina; Tucker, Wilkes, Anne: Pavel Baňka. Intimity. Galerie Rudolfinum Praha 2001.
Pachmanová, Martina (editor): Tělo a fotografie. PHP, Praha 1993.
Primus, Zdeněk (editor): Vladimír Boudník. Mezi avantgardou a undergroundem. Gallery, Praha 2004.
Rišlinková, Helena; Lendelová, Lucia; Pospěch, Tomáš: Česká a slovenská fotografie osmdesátých devadesátých let 20. století. Muzeum umění Olomouc 2002.
Šicková - Fabrici: Základy arteterapie. Portál, Praha 2002.
Telehor. roč.I., č.1-2, 1936.
Wojnecki, S.: Ku simulacii. Galeria Miejska Arsenal, Poznań 2000.
Wokól Dekady. Fotografia polska lat 90. Muzeum Sztuki, Łódź 2002.

Přednášející:

Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Štefánikova 319/44

150 00 Praha 5

gsm: 605 956 993

E-mail: ales@aleskunes.com

www.aleskunes.com

F0089 DOKUMENTÁRNÍ SOUBOR

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Odb. as. Mgr. Václav Podestát

Poznatky z dokumentární tvorby, které posluchač získal v předmětu Základy reportážní fotografie v 1. ročníku nebo cvičení Dokumentární publikace ve 2. ročníku, rozvine dále v předmětu 3. ročníku Dokumentární soubor. Osobitý vyjadřovací styl a nápaditost by měly být posluchači totiž vlastní i v dokumentární tvorbě. Dílčí cvičení i závěrečný soubor, by měl být subjektivněji laděnou osobní výpovědí, do níž má posluchač promítnout jak své niterné pocity, tak reálný svět kolem sebe. Předmět má vést k osvojení základních poznatků ve vývoji subjektivněji orientovaného dokumentu a během jednotlivých konzultací budou mít studenti možnost shlédnout řadu vzorů z oblasti světové dokumentární tvorby, stejně jako ukázek prací studentů předchozích ročníků.

Toto cvičení na rozdíl od fotografování konkrétní problematiky nebo sledování reportážního děje, vyžaduje, aby se student pokusil prostřednictvím fotografického obrazu zachytit odraz vlastních pocitů i nálad, hledal vlastní postoj, „obrazové zakotvení“ a orientaci ve světě kolem sebe. Při využití fotografických i filozofických poznatků by se měl pokusit do výsledných snímků transformovat svoji názorovou reflexi. Měl by se ptát po smyslu existence věcí a situací kolem nás. Důmyslná a nápaditá skladba, která by podpořila osobitou interpretaci spolu s uplatněním obrazové symboliky, je vítána.

Během školního roku bude student zpracovávat podle zadání nejprve dvě dílčí cvičení, z nichž je povinen během roku odevzdat po předchozí konzultaci 4-5 černobílých fotografií (zvětšeniny 18x24 cm).

Závěrečné téma má širší charakter a posluchač jej zpracovává delší dobu. Musí z něj odevzdat 8-10 černobílých fotografií formátu 30x40 cm.

Oboustranně prospěšné jsou konzultace nad vznikajícími fotografiemi (buď ve formě kontaktních kopií nebo náhledů).

Zadání témat:

1. konzultace - téma: **Moje cesta** - odevzdává se 4-5 černobílých fotografií 18x24 cm
2. konzultace - téma: **Samota** (nebo Radost) - odevzdává se 4-5 fotografií 18x24 cm

Závěrečné téma: **Deník mého života** - reflexe pocitů, nálad a prožitků - odevzdává se 8-10 černobílých fotografií 30x40 cm

(při zapsání do indexu odevzdat též kinofilmové diapozitivy - reprodukce v rámečcích nebo scany na CD pro archiv (popsané) – týká se všech cvičení)

Určitým vodítkem nebo inspiračním zdrojem mohou být práce dostupné v české, slovenské nebo polské fotografické literatuře - například práce Miloně Novotného, Josefa Koudelky, Antonína Kratochvíla, Viktora Koláře, Karla Cudlína, Bohdana Holomíčka, Vladimíra Birguse, Evžena Sobka, Tomáše Pospěcha, Jozefa Ondzika, Rafala Milacha, Andrzeje Kramarze aj.

Pro práci je vhodný zejména kinofilmový přístroj. Nevylučuje se ani použití fotoaparátu na střední formát 6x6, 6x7 cm, včetně zábleskového příslušenství nebo digitální přístroj (výsledný obraz musí být ovšem transformován do černobílé podoby a printů).

Doporučená literatura:

- Birgus, V. (ed.): Absolventi Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě 1991-2006. Slezská univerzita, Opava 2006.
- Birgus, V.: Evžen Sobek – Ecce homo. Brno 2004.
- Birgus, V.: William Klein. Katalog Správy Pražského hradu, Praha 1994.
- Crawford, A.: Mario Giacomelli. Phaidon, London 2001.
- Cuau, B.: Josef Koudelka. Photo Poche, Paris 1992.
- Caujolle, Ch.: Anders Petersen. Photo Poche, Actes sud, Arles 2004.
- Davidson, B.: Central Park. Aperture, New York 1995.
- De Keyzer, Carl: God Inc. Focus, Amsterdam 1992.
- De Keyzer, Carl: East of Eaden. Ludion, Aalest 1996.
- Dufek, A.: Bohdan Holomíček. TORST, Praha 2000.
- Fárová, A.: 9&9. Souborný katalog výstav v Činoherním klubu v Praze v letech 1980 - 1981. Praha 1981.
- Fárová, A.: 37 fotografií na Chmelnici. Katalog. Praha 1989.
- Frank, R.: The Americans. Aperture, New York 1978.
- Frank, R.: London/Wales. Scalo, Zürich 2003.
- Frank, R.: Story Lines. Steidl, Göttingen 2004.
- Gardin, G. B.: monografie č. 102 z edice Photo Poche - Actes Sud, Arles 2005.
- Hanke, J.: Pohledy z okna mého bytu, OM Kladno 1994.
- Hanke, J.: Lidé z Podprůhonu. Kuklik, Praha 1995.
- Hlaváč, Ľ.: Dejiny fotografie. Osveta, Martin, 1987
- Klein, W.: New York 1954-55. Dewi Lewis, Manchester 1995.
- Koetzle, M.: René Burri. Photo Poche, Nathan, Paris 1998.
- Livingston, J.: New York School Photographs 1936-1963. Stewart, Tabori + Chang, New York 1992.
- Marco, J. - Cudlín, K.: Izrael 50. Argo, Praha 1998
- Milach, R.: Szare. Frodo, 2002.
- Mrázková, D. - Remeš, V. : Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985
- Mrázková, D.: Viktor Kolář. Profil, Ostrava 1986
- Novotný, M.: Londýn. Mladá fronta, Praha 1966
- Kilip, Ch.: monografie z edice Phaidon Press Limited, London 2001.
- Kolář, V.: Banik Ostrava, Ex pose Verlag, Berlin 1986,
- Kolář, V.: Ostrava - obležené město. Sfinga, Ostrava 1996
- Koudelka, J.: Černý trojúhelník. Vesmír, Praha 1994
- Koudelka, J.: Exiles. Aperture, New York 1988
- Petersen, A.: Café Lehmitz. AB TIPROD, Stockholm 1982.
- Persson, M.: Antonín Kratochvíl. TORST, Praha 2003.
- Pospěch, T.: Vladimír Birgus - Così nevyslovitelného. KANT, Praha 2003.
- Silverio, R.: Karel Cudlín. TORST, Praha 2001.
- Šonta, V.: Fotografijos. Lietuvos fotomenininku sąjunga, Vilnius 2002.
- Štreit, J.: Vesnice je svět. Arcadia, Praha 1993
- Štreit, J.: Fotografie 1965 – 2005. KANT 2006.
- William Klein. An Aperture Monograph. Aperture, New York 1981.

Přednášející:

Odb. as. Mgr. Václav Podestát

Na palcátech 547

331 41 Kralovice

Tel: 737 618 241

E-mail: vpodestat@volny.cz

F0024 AKT

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára

Akt je ve výtvarném umění pojímán jako estetický záznam nahého lidského těla, původně označující studii jeho pohybu nebo postoje. V současnosti se ve fotografii tímto termínem vymezuje široká škála záznamů těla s historií souběžnou s dějinami tohoto média. Počátek je spojen s nápodobou malířského stylu, postupně se vyvíjejícího do svébytného fotografického vyjádření, které modifikuje do nejrozmanitějších realistických i stylizovaných podob. Akt můžeme pojmout jako přirozený portrét člověka a nikoli jako adoraci atraktivního modelu. V současném umění jsou prezentovány téměř všechny přístupy včetně snímků oscilujících až s pornografií. Pro nás bude prioritní především klasické pojetí aktu s vyvážeností jeho formy i obsahu s důrazem na vynikající technickou kvalitu. Cílem cvičení je základní orientace v tomto oboru a zvládnutí jeho tvůrčích i technických specifik. Fotografovat můžeme klasicky, nebo dobrou digitální technikou, podstatný bude vysoce kvalitní výsledný snímek-zvětšenina, tisk či osvit. Posлуhač plynule rozdělí realizaci jednotlivých úkolů, aby mohl konzultovat průběžně a nikoli až na posledním školním soustředění. Pro konzultace v počáteční fázi práce posluchač předloží data pro projekci (pouze snímky s malým rozlišením na CD!). Odevzdává se sedm originálních fotografií a data vhodná pro projekci na CD nebo DVD.

1. úkol Akt v reálném prostředí (barevné nebo černobílé fotografie)

- a/ Mužský nebo ženský akt v reálném prostředí interiéru, například bytu, s důrazem na charakteristiku prostředí včetně zachycení světelné atmosféry a v dokonalé technické kvalitě s maximální tonální škálou. Posлуhač bude volit techniku přisvětlování tak, aby byla zachována kresba ve světlech i stínech.
- b/ Obdobně bude fotografovat v exteriéru, například v přírodě, ale i v městském prostředí. Cílem obou zadání je ve vysoké technické kvalitě vytvořit formálně i obsahově vyvážené dílo s důrazem na dokonalou kompozici a zvládnutí světelné reality.

2 fotografie 30 x 40 cm

2. úkol Stylizovaný akt v ateliéru (černobílé fotografie)

- a/ Na neutrálním černém, bílém, šedém či přechodovém pozadí v ateliéru (alternativou může být například prázdná stěna v bytě) realizovat stylizovanou pozici těla (i více těl) tak, aby byl výrazně tonálně oddělen model od pozadí. Posлуhač použije ateliérového svícení s *faktorovým* charakterem (měkké osvětlení, pomocí odrazu nebo svícením přes velkou rozptýlnou plochu).
- b/ Obdobně bude pracovat v *modulačním* světle (směrové světlo s výraznými stíny). V obou částech cvičení bude kladen důraz na široký tonální převod s kresbou ve světlech i stínech. Součástí fotografie může být jedna i více drobných dekorací, ale tyto prvky musí být integrální součástí snímku. Cílem obou zadání je ve vysoké technické kvalitě vytvořit osobité stylizované kompozice aktu s důrazem na světelnou kreativitu.

2 fotografie 30 x 40 cm

3. úkol Volná tvorba (barevné nebo černobílé fotografie)

Akt jako volná tvorba je zcela na záměru posluchače, může jít o výtvarný soubor s originálními stylovými postupy, ale stejně tak o dokumentární cyklus z reálného prostředí kde je nahota logická či překvapivá. Podstatné je vytvořit stylově jednotný soubor s vysoce kreativním charakterem a adekvátním obsahem. Technika snímků je podřízena zcela záměru autora.

3 fotografie 30 x 40 cm**Doporučená literatura:**

- Bailey, David: The Naked Eye. Great Photographs of the Nude.,. Amphoto, New York 1987.
 Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Akt v české fotografii. KANT, Praha 2000. (tam i široký přehled další literatury).
 Bilder Lust. Edition Braus, Heidelberg 1991.
 Borhan, P. a kol.: Glanz und Elend des Körpers. Benteli Verlag, Bern 1988.
 Ewing, William, A.: The Body. Thames and Hudson, London 2000.
 Edward Weston. Taschen. Köln 1999.
 Faucon, Bernard. Arles 2002.
 Gnade, Michael: Akt. W. Knapp Verlag, Düsseldorf 1980.
 Goldin, Nan: The Ballad of Sexual Dependency. Aperture, New York 1986.
 Horníček, Miroslav-Baran, Ludvík: Miloslav Stibor. Profil, Ostrava 1990.
 Koelbl, H.: Männer. C.J. Bucher, Mnichov 1986.
 Köhler, M. a Barche, G.: Das Akt foto. C. J. Bucher, Mnichov 1985.
 kolektiv autorů: Begierde im Blick-Surrealistische Photographie. Hatje Cantz, Hamburg 2005.
 kolektiv autorů: Eros in der Kunst der Moderne. Ba-Ca Kunstforum, Wien 2007.
 Lewinski, Horte: The Naked and Nude. Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1977.
 Mapplethorpe, Robert: The Black Book. Schirmer/Mosel, München 1986.
 Masterpieces of Erotic Photography. Talisman Books, Londýn 1977.
 Man Ray: Das Photographische Werk. Schirmer/Mosel, Paris, München, London 1998.
 Newton, Helmut: Sleepless Nigts. Congreve, New York 1978.
 Pachmanová, Martina a kol.: Tělo a fotografie. Pražský dům fotografie, Praha 1998.
 Richter, Peter - Cornell: Aktfotografie. Prestel, München, London, New York, 1998.
 Rišlinková, Helena – Lendelová, Lucie – Pospěch, Tomáš: Česká a slovenská fotografie 80. a 90. let 20.století. Muzeum umění Olomouc, Olomouc 2002.
 Saudek, Jan: Divadlo života. Panorama, Praha 1991.
 Szarkowski, John: Irving Penn. The Museum of Modern Art, New York 1984.
 Šmok, Ján: Akt vo fotografii. Osveta, Martin 1986.
 Sullivan, Konstance: Nude Photographs 1850-1980. Harper + Row, New York 1980.
 Welermair, Peter: Das Verborgene Bild, Ariadne, Vídeň 1987.
 Women on Women. Aurum Press, Londýn 1978.

Přednášející:**Odb. as. MgA. Pavel Mára**

Karolíny Světlé 30/277
 110 00 Praha 1

Telefon: 602 252 484, 222 220 227
 E-mail: pavel.mara@seznam.cz
www.pavelmara.cz

F0057 MÓDNÍ FOTOGRAFIE I.

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: MgA. Dita Pepe

V předmětu Módní fotografie 1. student naváže na znalosti z předcházejících předmětů, hlavně z fotografického portrétu, zátiší, technologie fotografie, dokumentární fotografie. Uvědomí si specifikum módní fotografie jako součást reklamy. Student se seznámí s tvorbou světových i českých fotografií módy, s publikacemi, které se módou zabývají, z nichž si pak student sám může vytvořit názor o široké škále přístupů k módní fotografii. Je důležité, aby student módu nechápal jen jako konfekci, ale aby ji vnímal v širokém kontextu. A sice, že móda je design, architektura, styl života, věci kolem nás, naše estetika. Fotograf módy by měl být schopen vnímat, tak jako obrazy malířů, tak i výtvary módních návrhářů. Měl by být schopen vidět barvy, strukturu materiálu, linii střihu, vidět detaily, které tvoří celek. Student na konkrétních úkolech pochopí, že fotografování módy je o spolupráci týmu lidí: výtvarník- návrhář, modelka, vizážista a zadavatel, který určuje hranice možností ve zpracování konkrétní zakázky.

Úkol č. 1 : Černobílý polocelek.

Cílem je zhotovit sérii 3 čb fotografií módního oděvu (např. košile, kabát). Kladete důraz na prezentaci daného oděvu, především na střih a materiál. Pozadí bude neutrální, nejlépe neutré. Pracujete s objektivy vyšší ohniskové vzdálenosti. Pro nejlepší výsledek je důležitá volba model/ky. Tento výběr podřizujeme filozofii výrobce oděvu, který oslovuje určitou cílovou skupinu spotřebitelů. Stejně tak pracujete s výrazem a postojem (např. u konzervativních modelů umírněný, u extravagantnějších modelů naopak extrémnější přístup). Doporučuji střední formát. Volba prostředí bude záviset na vás.

Odevzdáváte 3 čb fotografie 30/40 cm.

Úkol č. 2: Barevný polocelek.

Cílem je výrazné barevné řešení. Je to pokračování úkolu č. 1 s tím, že pracujete s kombinací barev oděvu a pozadí nebo vlasů model/ky. Můžete zvolit jednobarevné řešení, kdy bude vše např. v modrých odstínech, nebo pracujete s barevným kontrastem apod. Technické řešení stejné jako u úkolu 1. Větší důraz kladete na make-up (v barvě je vše vidět). Možnost využití barevného světla na pozadí nebo jako kontra svícení na model/ku.

Odevzdáváte 3 barev. fotografie 30/40 cm.

Úkol č. 3: Módní oděv a předmět.

Zde zúročíte poznatky z předchozích úkolů a pokusíte se o originální fotografické řešení s použitím libovolného předmětu (např. křeslo, stůl, auto). Při volbě objektu vycházíte z jeho tvaru, barevnosti, funkčnosti a snažíte se o nejlepší vizuální kombinaci s daným oděvem. Co se týče velikosti záběru, pracujete s celou postavou (min. polovina postavy). Pozor na perspektivu, doporučuji u celé postavy fotit z pohledu (vyhnete se tak dojmu krátkých nohou). Jinak toto zadání lze pojmout volněji, očekává se vaše invence a originalita.

Odevzdáváte 3-5 fotografií 30/40 cm. Černobílé nebo barevné.

Doporučená literatura:

Jones, Terry. Mair, Avril: Fashion Now, Taschen, 2003
Osobnosti současné české reklamní a módní fotografie, Atemi, Praha 2002
Lindbergh, Peter: 10 Women by Peter Lindbergh, Schirmel -Mosel - 1996
Newton, Helmut: Work, Taschen, Kolín nad Rýnem 2000
Jeanloup, Sieff. Tacco 1988

Časopisy:

Blok, Colors, Hype, Vogue, i-D, Face, Glamour, Qvest

Kampaně a katalogy:

Diesel, Sisley, Cottonfield, Replay, Levis

Přednášející:

MgA. Dita Pepe

Frýdecká 405

719 Ostrava - Kunčice

tel.: 775 660 407

E-mail: dita.pepe@seznam.cz

F0035 REKLAMNÍ FOTOGRAFIE I

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Mgr. Jan Pohribný

Reklamní fotografie je výtvarně působivá, účelově zaměřená fotografie, doporučující přímo nebo nepřímo výrobek, službu, objekt, myšlenku atd.... Reklamní fotografie často bývá stylizovaná, inscenovaná, aranžovaná, zvláště upravovaná. Měla by být dramaturgicky promyšlená, vyvolávat asociace a vnitřní psychologické vazby. Nežádá uplatňuje psychologické poučky a zkušenosti při působení na diváka. Reklama pracuje často s momentem překvapení, kontrastu (nezvyklých spojení) i s řečí obecně platných symbolů.

V reklamní fotografii je důležité perfektní podání struktur, faktur povrchů výrobků, objevování nových snímacích postupů. V reklamní fotografii můžeme využít všech žánrů, fotografických technik a všech výrazových prostředků černobílé i barevné fotografie včetně možností digitální úpravy obrazu.

Část každé vyučovací hodiny bude zaměřena na praktickou demonstraci řešení jednotlivých úkolů (osvětlení, kompozice, pozadí, technika fotografování atd.) Stručný nástin těchto řešení s ukázkami bude také uveden v průběhu roku 2007/2008 na webových stránkách ITF. Mělo by však být přirozenou snahou studentů si ověřit takto získané znalosti především vlastním a včasným plněním zadaných úkolů, ale také např. pozorným zkoumáním a vyzkoušením si technického a zejména světelného provedení některých špičkových reklamních fotografií.

Ve vrcholné podobě se může reklama stát i výpovědí své doby - uměleckým dílem. Fotografové jako její tvůrci (častěji však jako spolutvůrci společně s reklamními agenturami apod.) mohou tak částečně ovlivňovat vkus ba dokonce kulturní úroveň jejich konzumentů. Ve svém důsledku pak může mít reklamní fotografie mnohem větší vliv (i negativní) na kulturu národa, než-li umění (včetně fotografie) prezentované v galeriích a muzeích....

Úkol č. 1 Ateliérová fotografie výrobků a skupiny výrobků na neutrálním pozadí.

Nejde pouze o věrnou reprodukci (nezkreslené linie, perfektní podání struktur a faktur povrchů apod.), ale i celkový výtvarný dojem z daného objektu. Autor má možnost i na zdánlivě jednoduchém zadání využít fotografických prostředků (světelné řešení, výběr objektivu, úhel pohledu, kompozice, ladění tvarů, struktur apod.) k vytvoření výtvarné reklamní fotografie.

- Záběr č. 1: Skleněný objekt: např. číše na víno, sklenice, láhev, flakon parfému, výtvarné sklo apod.
Záběr č. 2: Lesklý objekt: např. přibory, hudební nástroj, lesklé kovové objekty apod.
Záběr č. 3: Objekt s výraznou strukturou: např. výrobky z kůže, látky, dřeva, kamene apod.

Odevzdávají se barevné diapozitivy středního nebo velkého formátu v paspartách. Po dohodě s pedagogem je možno předložit fotografie (ink-jet aj. formy tisku) formátu A4, nasnímané profesionální digitální technikou.

Úkol č. 2 Ateliérová fotografie výrobků nebo skupiny výrobků se zapojením pozadí a rekvizit.

Škála fotografických prostředků je neomezena (např. lokální ostrost, vícenásobná expozice, pohybová neostrost, efektové filtry, barevné svícení apod.). Každá fotografie má konkrétní určení: např. pro plakát, kalendář, obálku časopisu apod.

Odevzdávají se 3 barevné diapozitivy středního nebo velkého formátu v paspartách. Po dohodě s pedagogem je možno předložit fotografie (ink-jet aj. formy tisku) formátu A4, nasnímané profesionální digitální technikou.

Úkol č. 3 Jedna vybraná fotografie bude použita v maketě s celkovým grafickým řešením, jako návrh na plakát, leták, obálku apod. Doporučuje se konzultovat s pedagogy grafického designu.

Odevzdává se tisk minimálního formátu A4.

Doporučená literatura:

Česká:

Reklama. Katalog Asociace fotografů, Praha 2000.

Toscani, Oliviero: Reklama je navoněná zdechlina. Slovart, Praha 1996.

Třeštík, Tomáš: Osobnosti současné české reklamní a módní fotografie. ATEMI, Praha 2002.

Veselý, Tomáš: Fotografové v současné české reklamě. Magisterská diplomová práce ITF, SU, Opava 2003.

Zahraniční:

Corbell, Tony L.: Photographer's Complete Guide to Professional Techniques. Watson-Guption Pubns, 2001.

Harrison, Martin: Beauty Photography in Vogue. Octopus Books, London 1987.

Hicks, Roger: Product Shots (Pro-Lighting). Rotovision, 1996.

Hicks, Roger and Schultz, Frances: Still Life and Special Effects Photography. Rotovision, 2002.

Kerr, Norman: Technique of Photographic Lighting. AMPHOTO, New York 1982.

Landt, Artur: Lighting Techniques for Professionals. Verlag für Foto, Film und Video, Gilching, 1994.

Montizambert, Dave: Creative Lighting Techniques for Studio Photographers. Amherst Media, 1999

Salomon, Allyn: Advertising Photography. Thames and Hudson, London 1982.

Graphis Photo: jednotlivé ročníky, Gingko Press Verlags GmbH

Font: grafický časopis/ měsíčník, Kafka design, Praha

www.rotovision.com

Přednášející:

Mgr. Jan Pohribný

Únětice 6

252 62 pošta Horoměřice

tel./fax 22097 1008

mobil 603 42 41 08

mail: pohribny@volny.cz

www.pohribny.cz

F0029 DĚJINY FOTOGRAFIE PO ROCE 1945

Ročník:	3
Semestr:	zimní/letní
Rozsah:	20/20 Z Zk
Počet kreditů:	5
Přednášející:	Prof. PhDr. Vladimír Birgus

V přednáškách se studenti seznámí s nejvýznamnějšími tvůrčími trendy, osobnostmi a díly světové i české a slovenské fotografie od 2. světové války do současnosti. I když mnohým aktuálním tendencím a dílům bude věnována pozornost také v přednáškách Současná fotografie, zcela nezbytné je i samostudium odborné literatury, sledování fotografických a uměleckých časopisů, získávání informací z internetu a návštěvy fotografických a výtvarných výstav. Podmínkou udělení zápočtu bude nejméně 80% účast na přednáškách, známka za zkoušku bude udělena na základě úspěšně napsaného testu během závěrečné červnové konzultace.

Základní okruhy

01. Humanistická fotožurnalistika 40. a 50. let, agentura Magnum a výstava Lidská rodina
02. Díla průkopníků subjektivního pojetí dokumentární fotografie 50. a 60. let, Newyorská škola fotografie
03. Vlivy moderního umění na vývoj výtvarné fotografie po roce 1945
04. Fotografický portrét po 2. světové válce
05. Vývoj fotografického aktu po 2. světové válce
06. Vývoj reklamní a módní fotografie po roce 1945
07. Fotožurnalistika a dokumentární fotografie od 60. let do současnosti
08. Krajinářská fotografie od roku 1945
09. Vliv postmodernismu na vývoj inscenované a intermediální fotografie současnosti
10. Hlavní vývojové proudy, osobnosti a díla české a slovenské výtvarné fotografie od roku 1945 do současnosti
11. Vývoj české a slovenské reportážní a dokumentární fotografie od roku 1945 do současnosti

Základní česká a slovenská literatura:

Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Akt v české fotografii / The Nude in Czech Photography / Akt w fotografii czeskiej. KANT, Praha 2001.

Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Česká fotografie 20. století / Czech Photography of the 20th Century. KANT, Praha 2005.

Birgus, Vladimír (ed.): Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999.

Birgus, Vladimír: Fotografie. In: Informatorium 2. Mladá fronta, Praha 1984.

Birgus, Vladimír: Fotografie v českých zemích a na Slovensku 1945-1989. Revue Fotografie, 1989, č. 4; 1990, č. 1, 2 a 4.

Birgus, Vladimír - Scheufler, Pavel: Fotografie v českých zemích 1839-1999. Grada Publishing, Praha 1999.

Birgus, Vladimír: Česká a slovenská fotografie 80. let. In: Česká a slovenská fotografie dnes. Edice Revue Fotografie, svazek I. Orbis, Praha 1991.

Birgus, Vladimír: Vývoj československé fotografie v letech 1945-1989. Skripta FAMU. SPN, Praha 1990.

- Birgus, Vladimír: Československá fotografie 1945-1990 v datech. Československá fotografie, 1990, č. 1-12; Fotografie, 1991, č. 1-12; 1992, č. 1-12.
- Birgus, Vladimír - Chocholová, Blanka: Hořká léta - Evropa 1939-1947 očima českých fotografů. Katalog ITF Slezské univerzity, Opava 1995.
- Birgus, Vladimír - Vojtěchovský, Miroslav: Hledání a jistoty v české fotografii 90. let. KANT, Praha 1994.
- Birgus, Vladimír - Vojtěchovský, Miroslav: Česká fotografie 90. let/Czech Photography of the 1990s. KANT, Praha 1998.**
- Dufek, Antonín: Aktuální fotografie. Katalog Moravské galerie, Brno 1982.
- Dufek, Antonín: Černobílá fotografie. Odeon, Praha 1987.
- Dufek, Antonín: Okamžik - Aktuální fotografie 2. Katalog Moravské galérie, Brno 1987.
- Dufek, Antonín: Fotografie 1939-1948, Fotografie 1948-1958. In: Dějiny českého výtvarného umění V. Academia, Praha 2005. S. 207-232, 409-434.**
- Dufek, Antonín: Fotografie 1958-1970. In: Dějiny českého výtvarného umění VI (1). Academia, Praha 2007, s.255-293.**
- Dufek, Antonín: Fotografie 1970-1989. In: Dějiny českého výtvarného umění VI (2). Academia, Praha 2007, s. 753-787.**
- Dudek, Antonín: Fotografie 1989-2000. In: Dějiny českého výtvarného umění VI (2). Academia, Praha 2007, s. 981-999.**
- Dufek, Antonín: Společnost před objektivem 1918-1989. Katalog, Obecní dům, Praha 2000.
- Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.**
- Fárová, Anna: 7 a 7 fotografií. Katalog Galérie Václava Špály, Praha 1967.
- Fárová, Anna: 9 + 9. Souborný katalog výstav v Činoherním klubu v Praze v letech 1980-1981. Praha 1981.
- Fárová, Anna: 37 fotografií na Chmelnici. Katalog, Praha 1989.
- Hlaváč, L'udovít: Dejiny fotografie. Osveta, Martin 1987.**
- Hlaváč, L'udovít: Dejiny slovenskej fotografie. Osveta, Martin 1989.**
- Honnet, Klaus (ed.): O tělech a jiných věcech. Německá fotografie ve 20. století. Galerie hl. m. Prahy, Praha - Braus, Heidelberg 2003.
- Hrabušický, Aurel - Macek, Václav: Slovenská fotografia 1925-2000 / Slovak Photography 1925-2000. Slovenská národná galéria, Bratislava 2001.**
- Hrabušický, Aurel - Macek, Václav: Slovenská fotografia 80. rokov. Katalog ZSVU, Bratislava 1989.
- Kicken, Anette und Rudolf + Förster, Simone: Points of View. Masterpieces of Photography and Their Stories. Steidl, Göttingen 2007.
- Klimpl, Petr: Česká amatérská fotografie 1945-1989. Katalog ÚKVČ, Praha 1989.
- Koetzle, Hans-Michael: Slavné fotografie. Historie skrytá za obrazy II. Taschen/Nakladatelství Slovart, Praha 2003.**
- Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš: Čítanka z teorie fotografie. Skripta ITF FPF SU, Opava 2003.**
- Lábová, Alena: Dějiny československé fotožurnalistiky. Skripta FŽ UK, SPN, Praha 1977.
- Lendelová, Lucia - Pospěch, Tomáš - Rišlinková, Helena: Česká a slovenská fotografie osmdesátých a devadesátých let 20. století / Czech and Slovak Photography of the 1980s and 1990s. Muzeum umění, Olomouc 2002.**
- Macek, Václav: Slovenská fotografia šesťdesiatych rokov. Bratislava 1990.
- Macek, Václav: Slovenská imaginatívna fotografia 1991-1997. FOTOFO Bratislava 1998.
- Moucha, Josef – Rišlinková, Helena: Fotogenie identity. Pražský dům fotografie a KANT, Praha 2007.**
- Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985.**
- Mrázková, Daniela - Remeš, Vladimír: Cesty československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989.**
- Nová encyklopedie českého výtvarného umění I, II. Academia, Praha 1995.**
- Slovník českých a slovenských výtvarných umělců. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava od 1998.
- Srp, Karel: Aktuální umění devadesátých let. In: Dějiny českého výtvarného umění VI/2, Academia, Praha 2007, s. 929-951.

Tausk, Petr: Přehled vývoje československé fotografie od roku 1918 až po naše dny. Skripta FAMU. SPN, Praha 1986.

Tausk, Petr: Přehled současné fotografie v zahraničí. Skripta FAMU. SPN, Praha 1985.

Vojtěchovský, Miroslav: Vývoj československé teorie fotografie 20. století. Skripta FAMU. SPN, Praha 1985.

Cizojazyčná literatura:

Auer, Michèle + Michel: Photographers Encyclopaedia International 1839 to the Present. Camera Obscura, Hermance/Teneva 1985.

Beaton, Cecil - Buckland, Gail: The Magic Image. The Genius of Photography from 1839 to the Present Day. Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1975.

Bendavid-Val, Leah: Changing Reality. Recent Soviet Photography. Starwood Publishing, Washington 1991.

Benteler, Petra: Deutsche Fotografie nach 1945 / German Photography After 1945. F. Neusüss, Kassel 1979.

Birgus, Vladimír (ed.): Czech Photographic Avant-Garde 1918-1948. The MIT Press, Cambridge + Londýn 2002.

Birgus, Vladimír, Vojtěchovský, Miroslav: Tschechoslowakische Fotografie der Gegenwart. Museum Ludwig, Kolín nad Rýnem / Edition Braus, Heidelberg 1990.

Bright, Susan: Art Photography Now. Aperture, New York 2005.

Campbell, Bryn: World Photography. Hamlyn, Londýn 1981.

Clarke, Graham: The Photograph. Oxford University Press, Oxford 1997.

Contemporary Photographers 2. St. James Press, Londýn a Chicago 1988.

Contemporary Photographers 3. Gale Research, Detroit 1995.

Contemporary Masterworks. St. James Press, Londýn a Chicago 1992.

Czartoryska, Urszula: Przygody plastyczne fotografii. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Varšava 1965.

Enyeart, James: Decade by Decade. Twentieth-Century American Photography. Bulfinch Press, Boston 1999.

Euclaire, Sally: The New Color Photography. Meulenhoff/Landshoff, New York 1981.

Ewing, William: The Body. Photoworks of the Human Form. Thames and Hudson, Londýn 1994.

Fotografie in Europa Heute. DuMont, Kolín nad Rýnem 1982.

Frizot, Michel: A New History of Photography. Könemann, Kolín nad Rýnem 1999.

Galassi, Peter: American Photography 1890 - 1965 from the Museum of Modern Art, New York. MOMA, New York 1995.

Gera, Mihály (ed.): A fénykép varázsa. / The Magic of Photography. The Association of Hungarian Photographers, Budapešť 1989.1989.

German Photography 1870 - 1970. Power of a Medium. DuMont, Kolín nad Rýnem 1997.

Gernsheim, Helmut: Creative Photography. Faber and Faber, Londýn 1962.

Geschichte der Fotografie in Österreich. Bad Ischl 1983.

Goldberg, Vicky - Silberman, Robert: American Photography: A Century of Images. Chronicle Books, San Francisco 1999.

Golden, Reuel: 20th Century Photography. Carlton, Londýn 1999.

Green, Jonathan: American Photography. Harry N. Abrams, New York 1984.

Greenough, Sarah a kol.: On the Art of Fixing Shadow. National Gallery of Art, Washington 1989.

Gruber, L. Fritz: Grosse Photographen unseres Jahrhunderts. Deutsche Buchgemeinschaft, Darmstadt 1964.

Hall-Duncan, Nancy: The History of Fashion Photography. Alpine Books, New York 1979.

Haworth-Booth, Mark: The Folio Society Book of the 100 Greatest Photographs. The Folio Society, Londýn 2006.

Haworth-Booth, Mark: Photography: An Independent Art. Princeton University Press, Princeton 1997.

- Haworth-Booth, Mark: *Photography Now*. Dirk Nishen, Londýn 1989.
- Hirsch, Robert: *Seizing the Light. A History of Photography*. McGraw-Hill, Boston 2000.
- Honnef, Klaus (ed.) German Photography 1870-1970. DuMont, Kolín nad Rýnem 1999.**
- Jäger, Gottfried (ed.): Die Kunst der Abstrakten Fotografie / The Art of Abstract Photography. Arnoldsche, Stuttgart 2002.**
- Kismaric, Susan: *British Photography from the Thatcher's Years*. Museum of Modern Art, New York 1990.
- Lenman, Robin (ed.): The Oxford Companion the the Photograph. Oxford University Press, Oxford 2005.**
- Lemagny, Jean-Claude - Rouillé, André: A History of Photography. Cambridge University Press, Cambridge 1987.**
- Lewinski, Jorge: *The Naked and Nude. A History of Nude Photography*. Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1987.
- Lewczyński, Jerzy: Antologia polskiej fotografii. Varšava 1998.**
- Liesbrock, Heinz - Weski, Thomas: *How You Look at It. Photographs of the 20th Century*. Thames and Hudson, Londýn 2000.
- Manchester, William: *In Our Time. The World As Seen by Magnum Photographers*. W.W. Norton, Londýn 1989.
- Misselbeck, Reinhold: 20th Century Photography. Museum Ludwig Cologne. Taschen, Kolín nad Rýnem 1996.**
- Mondéjar, Publio López: *150 Years of Photography in Spain*. Lunwerg, Barcelona -Madrid 2000.
- Morozov, Sergej: *Fotografija sredi iskusstv*. Planeta, Moskva 1971.
- Mulligan, Therese - Wooters, David (ed.): Photography from 1839 to Today. George Eastman House, Rochester. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.**
- Nedoma, Petr - Chang, Tsong-zung: *A Strange Heaven. Contemporary Chinese Photography*. Galerie Enrico Navarra, 2003.
- Naef, Weston: *The J. Paul Getty Museum Handbook of the Photographs Collection*. Malibu, 1995.
- Newhall, Beaumont: The History of Photography from 1849 to the Present Day. Museum of Modern Art, New York 1964.**
- Nori, Claude: French Photography from its Origins to the Present. Pantheon Books, New York 1979.**
- Parr, Martin – Badger, Gerry: The Photobook: A History. Volume 1. Phaidon, Londýn 2004.**
- Parr, Martin – Badger, Gerry: The Photobook: A History. Volume 2. Phaidon, Londýn 2006.**
- Photo Manifesto. Contemporary Photography in the USSR*. Stewart, Tabori + Chang, New York 1991.
- Photography after Photography. Memory and representation in the Digital Age. G + B Arts, Mnichov 1996.**
- Plaźewski, Ignacy: Dzieje polskiej fotografii. Książka I Wiedza, Varšava 2003.**
- Plaźewski, Ignacy: *Spojrzzenie w przeszłość polskiej fotografii*. Państwowy Instytut Wydawniczy, Varšava 1982.
- Pollack, Peter: The Picture History of Photography from the Earliest Beginnings to the Present Day. Harry N. Abrams, New York 1958.**
- Rosenblum, Naomi: A World History of Photography. Abeville Press, New York 1984.**
- Rosenblum, Naomi: Historia fotografii światowej. Wydawnictwo Baturo, Bielsko-Biała 2005.**
- Rosenblum, Naomi: *A History of Women Photographers*. Abeville Press, New York 1994.
- Roth, Andrew: *The Book of 101 Books. Seminal Photographic Books of the Twenties Century*. PPP Editions, New York 2001.
- Steichen, Edward: *The Family of Man*. Museum of Modern Art, New York 1955.
- Stepan, Peter: *Icons of Photography the 20th Century*. Prestel, Mnichov - New York 1999.
- Szarkowski, John: *New Japanese Photography*. Museum of Modern Art, New York 1974.
- Szarkowski, John: Looking at Photographs. Museum of Modern Art, New York 1973.**
- Tausk, Petr: *Die Geschichte der Fotografie in 20. Jahrhundert*. DuMont, Kolín nad Rýnem 1977.
- Tausk, Petr: Photography in the 20th Century. Focal Press, Londýn 1980.**

Tomaszcuk, Zbigniew: Lówcy obrazów. Skice z historii fotografii. Centrum Animacji Kultury, Varšava 1998.

Tucker, Anne: The History of Japanese Photography. Yale University Press, New Haven a Londýn 2003.

Turner, Peter: American Images. Photography 1945-1980. Barbican Art Gallery, Londýn 1985.

Turner, Peter: History of Photography. Exeter Books, New York 1987.

Valforta, Roberta: Pages of Italian Photography 1900-1998. Charta, Milano 1998.

Weiermair, Peter: Photographie als Kunst 1879-1979 + Kunst als Photographie 1949-1979. Allerheiligen-Press, Innsbruck 1979.

Watriss, Wendy - Zamora, Lois Parkinson: Image and Memory. Photography from Latin America 1866-1994. University of Texas Press, Austin 1998.

Westerbeck, Colin - Meyerowitz, Joel: Bystander. A History of Street Photography. Bulfinch Press, Boston 1994.

Witkovsky, Matthew: Foto: Modernism in Central Europe, 1918-1948. National Gallery of Art, Washington + Thames and Hudson, Londýn 2007.

Časopisy (většina je k dipozici k prezentačnímu studiu v knihovně ITF FPF SU)

Ateliér, Labyrint, DIGI Foto, Fotografie - Magazín, Foto-Video, Revolver Revue, Umění, Art & Antiques, Umělec, Bulletin Moravské galerie, Imago /Bratislava/, Dart /Bratislava/, Kwartalnik Fotografia /Wrzesnia/, Biuletyn Fotograficzny /Krakov/, Format /Vratislav/, Fotóművészet Budapešť/, European Photography /Göttingen/, Photonews /Hamburk/, Zoom /Milán/, Flash Art /Milán/, česká verze Praha/, Camera Austria /Graz/, Eikon /Videň/, Eyemazing /Amsterdam/, Katalog /Odense/, Photo /Paříž/, Hotshoe /Londýn/, Aperture /New York/, American Photo /New York/, Photographers International /Taipei/, Art in America /New York/, Art News /New York/, The Art Newspaper /Londýn/, Tate /Londýn/

Knihovny - internetové stránky:

<http://library.fpf.slu.cz> - Ústřední knihovna Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě s knihovnou ITF a diplomovými pracemi z ITF

<http://www.nkp.cz> - Národní knihovna v Praze - největší univerzální knihovna v České republice

<http://tinweb.upm.cz> - Knihovna Uměleckoprůmyslového muzea v Praze s velkou kolekcí fotografických knih, časopisů, katalogů a diplomových prací z ITF FPF SU a KFO FAMU

<http://www.mzk.cz> - Moravská zemská knihovna v Brně

<http://kat.vkol.cz> - Státní vědecká knihovna Olomouc - knihovna s více než dvousetletým právem povinného výtisku

<http://lib.upol.cz> - Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci

<http://fialka.svkos.cz> - Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

<http://monkey.svkul.cz> - Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem

<http://www.wopac.svhk.cz> - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

<http://ipac.svkk1.cz> - Státní knihovna Středočeského kraje Kladno

<http://ipac.svkpl.cz> - Státní vědecká knihovna Plzeňského kraje v Plzni

<http://tinwww.cbvk.cz> - Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

<http://www.nypl.org>, <http://catnypl.org> - New York Public Library - jedna z největších knihoven v USA

<http://library.moma.org> - knihovna Muzea moderního umění v New Yorku

<http://catalog.loc.gov> - Knihovna Kongresu ve Washingtonu - největší knihovna v USA s právem povinného výtisku

<http://groucho.lib.rochester.edu> - Knihovna University of Rochester a Mezinárodního centra fotografie Domu George Eastmana v Rochestru s jednou s největších sbírek fotografických knih a periodik

<http://library.getty.edu> - Knihovna Gettyho centra v Los Angeles
<http://ipac.lib.uchicago.edu> - Knihovna University of Chicago
<http://blpc.bl.uk> - Britská knihovna v Londýně
<http://sbbwebl.sbb.spk-berlin.de> - Státní knihovna v Berlíně
<http://opac.bsb-muenchen.de> - Bavorská státní knihovna v Mnichově

Internetové časopisy a internetové stránky:

www.photorevue.com - časopis vydávaný ITF FPF SU přináší recenze výstav a knih, články z historie a teorie fotografie, seminární práce studentů ITF a dalších fotografických škol, aktuality
www.itf.cz - internetové stránky ITF FPF SU v Opavě s informacemi o studijních programech, aktualitami, profily pedagogů ITF, ukázkami studentských fotografií, historií ITFí a řadou teoretických diplomových prací
www.fpf.slu.cz - Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě
www.f.amu.cz - FAMU v Praze
www.paladix.cz - český internetový časopis o fotografii
www.fotoaparát.cz - český časopis zaměřený na fotografickou techniku s recenzemi výstav
www.casopisfotografie.cz - internetové stránky Magazínu Fotografie
www.fotoavideo.cz - internetové stránky časopisu Foto a video
<http://fototapeta.art.pl> - vynikající polský časopis na internetu (od roku 2003 vychází část i v tištěné verzi)
www.fotografia.net.pl - internetová verze polského nekomerčního časopisu Kwartalnik „Fotografia“
www.equivalence.com - internetové stránky časopisu European Photography
www.photonews.de - internetové stránky hamburského časopisu Photonews
www.camera-austria.at - rakouský časopis Camera Austria International
www.photography-guide.com - internetové stránky newyorského časopisu Photograph (dříve Photography in New York) s nejkompexnějším přehledem fotografických výstav v USA i v Evropě
www.photographer.ru - nejlepší ruský fotografický časopis na internetu
www.photo-viedo.ru - internetové stránky moskevského časopisu Foto & Video

Internetové stránky muzeí s fotografickými sbírkami a fotografických galerií:

www.php-gallery.cz - Pražský dům fotografie
www.sudek-atelier.cz - Ateliér Josefa Sudka v Praze
www.citygalleryprague.cz - Galerie hlavního města Prahy
www.upm.cz - Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
www.galerierudolfinum.cz - Galerie Rudolfinum v Praze
www.czechpressphoto.cz - Komorní galerie Domu fotografie Josefa Sudka v Praze, Czech Press Photo
www.langhansgalerie.cz - Langhans Galerie v Praze
www.leicagallery.cz - Leica Gallery Prague
www.ngprague.cz - Národní galerie v Praze
www.hrad.cz - Pražský hrad
www.G4.czweb.org - Galerie 4 v Chebu
www.muzeum-umeni-benesov.cz - Muzeum umění a designu v Benešově
www.dumb.cz - Dům umění města Brna
www.moravska-galerie.cz - Moravská galerie v Brně
www.muzeumhk.cz - Muzeum východních Čech v Hradci Králové
www.lidovesadyliberec.cz - Malá výstavní síň - Fotogalerie v Liberci
www.olmuart.cz - Muzeum umění v Olomouci
www.sca-art.cz/duopava - Dům umění v Opavě
www.chagall.cz - Výtvarné centrum Chagall v Ostravě
www.fotofo.sk - FOTOFO, Galerie fotografie Profil v Bratislavě, Měsíc fotografie v Bratislavě
www.gmb.sk - Galerie města Bratislavy
www.sng.sk - Slovenská národní galerie v Bratislavě

www.domfoto.sk - Dům fotografie v Popradu
<http://gck.org.pl/pusta.html> - Galerie Pusta v Katovicích
www.mhf.krakow.pl - Muzeum historie fotografie v Krakově
www.muzeumsztuki.lodz.pl - Muzeum umění v Lodži
www.galeriaff.infocentrum.com - Galerie FF v Lodži
www.zamek.poznan.pl - Galeria „př“ v Poznani
www.csw.art.pl - Centrum současného umění ve Varšavě
www.bwa.wroc.pl - Galerie BWA ve Vratislavi
www.mnwr.art.pl - Národní muzeum ve Vratislavi
www.artfoto.infinity.net.pl - Gdaňská galerie fotografie
www.mdf.ru - Moskevský dům fotografie
www.mmsi.ru - Moskevské muzeum současného umění
www.berlinischegalerie.de - Berlínská galerie v Berlíně
www.camerawork.de - Galerie Camera Work v Berlíně
www.hamburgerbahnhof.de - Muzeum současného umění Hamburger Bahnhof v Berlíně
www.czech-berlin.de - České centrum v Berlíně
www.kah-bonn.de - Umělecká a výstavní hala Spolkové republiky Německo v Bonnu
www.burgausen.de - Dům fotografie v Burghausenu
www.museum-folkwang.de - Muzem Folkwang v Essenu
www.ffi-frankfurt.de - Fotografie Forum International ve Frankfurtu n. M.
www.fabrik.de - Fabrik Fotoforum v Hamburku
www.mkg-hamburg.de - Uměleckoprůmyslové muzeum v Hamburku
www.museenkoeln.de/agfa-photo-historama - Agfa Photo-Historama v Muzeu Ludwig v Kolíně n. R.
www.museum-ludwig.de - Muzeum Ludwig v Kolíně n. R.
www.stadtmuseum-online.de - Fotomuzeum v Městském muzeu v Mnichově
www.museummoderne.at - Muzeum moderního umění Rupertinum v Salcburku
www.albertina.at - Albertina ve Vídni (databáze fotografů z Rakousko-Uherska)
www.mak.at - Uměleckoprůmyslové muzeum ve Vídni
www.elysee.ch - Elysejské muzeum v Lausanne
www.fotomuseum.ch - Fotomuzeum ve Winterthuru
www.mep-fr.org - Evropský dům fotografie v Paříži
www.patrimoine-photo.org - Mise pro fotografické dědictví v Paříži
www.cnac-gp.fr - Národní muzeum moderního umění v Pompidouově centru v Paříži
www.galeriechateaubateau.com - Městská galerie Chateau d'Eau v Toulouse
www.rps.org - Královská fotografická společnost v Bathu
www.nmpft.org.uk - Národní muzeum fotografie, filmu a televize v Bradfordu
www.tate.org.uk - Tate Gallery v Londýně
www.vam.ac.uk - Muzeum Viktorie a Alberta v Londýně
www.photonet.org.uk - Galerie fotografů (The Photographers' Gallery) v Londýně
www.nederlandsfotomuseum.nl - Nizozemské fotomuzeum v Rotterdamu
www.stedelijk.nl - Stedelijk Museum v Amsterdamu
www.huis Marseille.nl - Huis Marseille v Amsterdamu
www.brandts.dk - Muzeum pro fotografické umění v Odense
www.photography.dk - Fotografické centrum v Kodani
www.mnac.es - Národní muzeum katalánského umění v Barceloně
www.eastman.org - Mezinárodní muzeum fotografie v Domě George Eastmana v Rochestru
www.icp.org - Mezinárodní centrum fotografie v New Yorku
www.metmuseum.org - Metropolitní muzeum v New Yorku
www.moma.org - Muzeum moderního umění v New Yorku
www.whitney.org - Whitneyho muzeum v New Yorku
www.creativephotography.org - Centrum pro tvůrčí fotografii, University of Arizona, Tucson
www.getty.edu - Centrum J. Paula Gettyho v Los Angeles
www.sfmoma.org - San Francisco Museum of Modern Art
www.artic.edu - Umělecký institut v Chicagu

www.mcachicago.org - Muzeum současné fotografie v Chicagu
www.mfah.org - Muzeum výtvarných umění v Houstonu
www.cmcp.gallery.ca - Kanadské muzeum současné fotografie v Ottawě

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4
128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0078 DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ III

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Doc. Mgr. Jindřich Štreit

1. konzultace

Francouzská abstraktní malba

Gustav Singier, Pierr Soulages, Serge Poliakoff, Luis Feito

Abstraktní expresionismus v USA

Jackson Pollock, Arshi Gorky, Mark Tobey, Mark Rotko

Informel

Antonio Tapies, Jean Dubuffet, Hans Hartung

Kinetické umění a op art

Victor Vasarely, Alexander Calder, Nicola Schoffer

Pop art

David Hockney, Richard Hamilton, Robert Rauschenberg, Georg Sewgal, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Andy Warhol, Jasper Johns, Tom Wassermann, Jim Dine

2. konzultace

Existencialismus

Jean Fautrier, Alberto Giacometti, Germaine Richierová, Francis Bacon

Funk art

Bruce Conner, ED Kinholz

Beatnické umění

Jack Kerouac, Allen Ginsberg, JESS

Umění performance

Yves Klein, Carolle Schneemann, Laurie Anderson, Yoyoi Kusama, Rebeca Horn, Eva Hesse, Barbara Krug

Lettrismus

Isidore Isou

Minimalismus

Donald Judd, Robert Morris, Dan Flavin, Carl Andre, Francois Morelet, Daniel Buren, Robert Mangold, Le Witt Sol

Konceptualismus

Joseph Kosuth, Piero Manzoni, Bruce Nauman

Hnutí Fluxus

Yoko Ono, Nam June Paik

Nový realismus

Yves Klein, Arman

Styl arte povera

Luciano Fabro, Janis Kounellis, Mario Merz, Giuseppe Penone, Michelangelo Pistoletto

Videoinstalace

Bill Viola, Dara Birnbaum

3. konzultace

Realismus v Americe a v Evropě

Malcolm Morley, Chuck Close, Gerhart Richter, Simon Faibisovič, Robert Cottingham, John de Andrea, Duan Hanson, Alice. Noel, James .Dooli, Gregory Gillespie, William Beckmen, Don Eddy, Richard Estes, Howard.Kanovitz

Neoexpresionismus

Joseph.Beuys, Anselm. Kiefer, Georg. Baselitz, A. R. Penck, Gerhard Richter, Elisabeth Frink, Jean Rustin, Leon Golub, Mimmo Paladino, Sandro Chia

Land art

Robert. Smithson, Richard Long, Wolfgang. Laib, Andy Goldsworthy, Chris Booth, Dennise. Oppenheim, Bruce Nauman, Walter de Maria, Magdalena Jetelová

Body art

Bruce Nauman, Joseph Beus, Stuard.Brisley, Gina.Pane, Chris.Burden, Carolle.Schnemann, Robert Morris,

Figurativní umění v napojení na fotografii

Lucas Samaras, Arnulf Rainer, Sherrie Levin, Cindy.Sherman, Yasumasa Murimura, Lucian Freund, Kiki Smith, Magdalena.Abakanowicz, Christian Boltanski

Postmodernismus

Charles Moor, Judy Chicag, Julian.Schnabel, Jean- Michel Basquiat, Jeff Koons, Bill.Viola, Damien.Hirst, Paul Mc Carthy, Matthew Barney, Sam Taylor- Wood, Miroslav Balka, Andreas.Serano, Mariko Mori, Vanessa.Beecroft, Andreas Gurski, Komar-Malamid, Jacke.a Dinos., Chapman.MaurizioCattelan, Oleg Kulik, Jeff Wall, Milan Kunc

4. konzultace

České umění od r.1945 do současnosti

Postsurrealistický okruh

Josef Istler, Zdeněk Sklenář, Václav Tikal, RA, Jiří Kolář, Aleš Veselý, Mikuláš Medek, Vladimír Boudník

Konstruktivní tendence

Zdeněk Sýkora, Marel Malich, Stanislav Kolíbal, Václav Bošтік, Hugo Demartini, Radomír Kratina, Stanislav Zippe, Milan Grygar

Figurativní umění

Otakar Slavík, Věra a Vladimír Janouškovi, Olbram Zoubek, Jiří Sozanský, Adriena Šimotová, Alena Kučerová

Současné tendence a skupiny

12 /15, Tvrdohlaví Bill Viola Mariko Mori Oleg Kulik

5. konzultace

Architektura po roce 1945

Renzo Piano, Rodger, George Moore, Jahn, Kolhas, Oscar Niemayer, Kenzo Tange, Hundertwasser, Libesky, Iseh Ming Pei, Noubell, Kroha, Hudeček, Šrámková, Milunič, Příkryl, Koucký, Jiříčná

Zkušební otázky

- 1/ Architektura po 2. světové válce
- 2/ Abstraktní tendence 50. a 60. let
- 3/ Pop-art
- 4/ Kinetické umění a op-art
- 5/ České umění v poválečném období
- 6/ Konceptualismus
- 7/ Hyperrealismus
- 8/ Minimalismus
- 9/ Vztah výtvarného umění a fotografie ve světovém umění
- 10/ Vztah výtvarného umění a fotografie v českém umění
- 11/ Figuratívni umění po 2. světové válce
- 12/ Postmodernismus, tendence 90. let.

Doporučená literatura:

- Pi Joan, José: Dějiny umění, díl 7 a 8 /Odeon/.
- Larousova encyklopedie umění. Umění nové doby. Odeon, Praha 1974.
- Copplestone, T.: Moderní umění. SNKLU, Praha 1965.
- Lamač, M.: Myšlenky moderních malířů. Odeon, Praha 1989.
- Lynton, N.: Umění 19. a 20. století. Artia, Praha 1981.**
- Volavková, Z.: Myšlenky moderních sochařů. Obelisk.
- Pavel, J.: Dějiny umění v Československu. Práce, Praha 1978.
- De Micheli, M.: Umělecké avangardy dvacátého století. SNKLU, Praha 1964.**
- Slovník světového malířství. Odeon - Artia, Praha 1991.**
- Thomasová, K.: Dějiny výtvarných štýlov 20. storočia. Pallas, Bratislava 1994.
- Zykmund, V.: Stručné dějiny moderního malířství. SPN, Praha 1971.
- Volavková, Z.: Myšlenky moderních sochařů. Odeon, Praha.
- Lucie- Smith, Edward: ARTTODAY. Současné světové umění. Slovart, Praha 1996.
- Chalupecký, J.: Nové umění v Čechách. H&H, Praha 1994.
- Šmejkal, F.: České imaginativní umění. Galerie Rudolfinum, Praha 1997.
- Beckettová, Wendy: Toulky světem malířství. Forum Print, Praha 1996.
- THE ART BOOK, encyklopedie výtvarného umění. Svojska a Vašut, Praha, 1996.
- Od Maneta po Pollocka. Slovník západoevropského maliarstva 20. storočia. Tatran, Bratislava 1973.
- Od Rodina po Moora. Slovník západoeurópskeho sochárstva 20. storočia. Tatran, Bratislava 1973.
- Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru a dostupnosti.
- Art in the 20th-Century. (Ed. Ingo F. Walther), díl I. a II. Benedict Taschen, Kolín nad Rýnem 1998.
- Art in the Turn of the Millenium. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.
- Art Now. Taschen, Kolín nad Rýnem 2002.
- Beckettová, Wendy: Toulky světem malířství. Základní průvodce dějinami výtvarného umění. Fortuna print, Praha 1996.

České umění 20. století ze sbírek Moravské galerie v Brně. Moravská galerie v Brně.
Kunst des 20. Jahrhunderts. I. a II. díl. (Ed. Ingo F. Walther), Taschen, Kolín n. Rýnem 1998.
Kuryluk, Ewa: Hiperrealizm - Nowy realizm. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Varšava 1983.
Leinz, Gottlieb: Malířství 20. století. Rebo Productions, Praha 1996.
Nová citlivost. Galerie výtvarného umění Litoměřice, červen - září 1994.
Hollingsworth, Mary: Architektura 20. století. Columbus, Bratislava 1993.
Pop-art. Malarstwo - rzeźba. (Ed. José Pierre). Arkady, Varšava 1981.
Proměny krajiny v českém malířství 20. století, ze sbírek Národní galerie v Praze. Národní galerie v Praze.
Šetlík, Jiří: Cesty po ateliérech. Torst, Praha 1996.
The 20th-Century Art Book. Phaidon Press Limited, London 1996.
Umělecké dílo ve veřejném prostoru. (Ed. Kateřina Pavlíčková), Národní galerie a Sorosovo centrum současného umění, 1997.
Vysočanský okruh Vladimíra Boudníka. Národní galerie v Praze, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1992.
Zemina, Jaromír: Jiří John. Deset úvah o umění, o přírodě, o životě a umírání. Národní galerie v Praze, Praha 1992.
Gombrich, E.H.: Příběh umění. Odeon, Praha 1992.
České moderní umění 1900-1960. Národní galerie, Praha 1995.
České umění 1900-1990 ze sbírek GHMP. GHMP, Praha 1998.
Chalupecký, Jindřich: Umění dnes. NČSVU, Praha 1966.
Chalupecký, Jindřich: Na hranicích umění. Karel Jadrný Verlag, Mnichov 1987.
Malá, Olga - Srp, Karel: Současné umění. Czech Art in the 90s. GHMP, Praha 1998.
Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950-1997. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava od 1998.

Monografie jednotlivých umělců podle vlastního výběru a dostupnosti.

Tučně označená literatura je povinná.

Přednášející:

Doc. Mgr. Jindřich Štreit

Sovinec č. 6

793 51 autopošta Břidličná

Tel.: 554 295 110, 607 724 929

E-mail: jindrastreit@mujbox.cz

F0022 PSYCHOLOGIE UMĚNÍ I

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Předmět psychologie umění byl zařazen do programu výuky na ITF záměrně z hlediska předmětu svého zkoumání a také proto, že tvoří spojovací článek mezi vědami o umění, filozofií, sociologií. Předmětem zájmu psychologie umění je lidské jednání, tvorba, prožívání a jeho projevy.

Předmět má **motivovat studenty** k přemýšlení o sobě, vlastní tvorbě, smyslu umění pro kultivaci člověka.

Psychologie umění je aplikovanou vědní disciplínou. Při zvolené šíři přednáškových okruhů, bude tento předmět pojat především jako úvod - vstup do problematiky s cílem motivovat zájemce o hlubší poznání problematiky. Při volbě okruhů bylo přihlíženo k tomu, že psychologie umění není na ITF profilující disciplínou a proto mimo nastínění základů psychologie osobnosti a základních pojmů z obecné a vývojové psychologie, jsou do tématického plánu včleněny především ty okruhy, které mají **přímou vazbu na fotografickou tvorbu** /psychologický portrét, psychologie sociálních skupin, psychologie davu atd./.

Z literatury jsou uvedeny pouze dostupné publikace, které se v širších souvislostech dotýkají psychologie umění s důrazem na aplikaci pro fotografickou tvorbu, vnímání a interpretaci. Při každé konzultaci budou zdůrazněny texty, které se vztahují přímo k přednášenému tématu.

Organickou součástí každé přednášky je vizuální podpora tématu /diapozitivy, video, audio, film, sociální hry/.

I. konzultace - Úvod do psychologie

- ▶ prospěšná koexistence filozofie, psychologie, sociologie
- ▶ nová paradigmaty psychologie
- ▶ socio-kulturní determinace psychiky
- ▶ základy psychologie osobnosti
- ▶ geneze osobnosti
- ▶ struktura osobnosti
- ▶ dynamika osobnosti
- ▶ hledání smyslu /prožívání - zkušenost - životní svět/
- ▶ hodnoty a utváření životního stylu
- ▶ individuace, personalizace, sebepoznání a autokomunikace, sebeúcta
- ▶ cesta životem, krize, geneze morálního „já“
- ▶ emocionalita a racionalita, empatie, intuice, vyšší city

II. konzultace - Psychologie umělecké tvorby

- ▶ umění jako významný kultivační faktor v životě člověka
- ▶ artefietika - umění zážitku, zážitek umění, od prožitku v umění k prožitku v životě
- ▶ psychické procesy spojené s tvůrčí činností /vnímání, vizuální myšlení, emoce, motivace/
- ▶ psychické dispozice - zvláštnosti a předpoklady tvůrčí osobnosti /senzitivita, fluence, flexibilita, originalita, redefinice, elaborace, improvizace atd./

- ▶ komplexní vlastnosti tvůrčí osobnosti /autonomie, autoregulace, asertivita, reflektivita, variabilita, imediativita, dynamogenie, predilekce/
- ▶ intuice a imaginace, představy a fantazie v umění/
- ▶ intuice v psychologii kreativity
- ▶ základní fáze tvořivého procesu /preparace, inkubace, inspirace, iluminace/
- ▶ od prožitku v umění k prožitku v životě
- ▶ arteterapie

III. konzultace - Vnímání uměleckého díla

- ▶ psychologie vnímání a prožívání
- ▶ struktura estetického vnímání
 - motivace
 - percepce
 - dekodování
 - interpretace
 - estetická responze
- ▶ naladění, rozumění, chápání, prožívání, kultivace
- ▶ problematika hodnot a hodnocení v umění /jak být s uměním/
- ▶ umění a personalizace, motivace k sebeutváření

IV. konzultace - Komunikace uměním a budování významu

- ▶ umění jako forma spojení se světem
- ▶ interpersonální hypotéza v umění
- ▶ etika umělecké tvorby - je vše dovoleno?
- ▶ základní komunikační schéma, jazyk komunikace, verbální nonverbální komunikace
- ▶ otázky interpretace - chaos nebo řád
- ▶ symboly - rozevření skrytého smyslu
- ▶ vizuální komunikace - jak se tvoří jazyk
- ▶ umění a rituály iniciace
- ▶ autokomunikace

Podmínka udělení zápočtu:

Orientace v problematice a prověření znalostí základní terminologie na základě interpretace promítnutých diapozitivů.

Termín: 5. konzultace

Doporučená literatura:

- Kulka, J.: Psychologie umění. SPN, Praha 1990.
Šlédr, J.: Psychologie umění. UK, Praha 1988.
Hlavsa, J.: Psychologické problémy výchovy k tvořivosti. Praha 1981.
Gombrich, E.: Umění a iluze. Odeon, Praha 1985.
Drvota, S.: Osobnost a tvorba. Avicentrum, Praha 1973.
Drvota, S.: Úzkost a strach. Avicenum. Praha 1971.

- Mrkvička, J.: Knížka o radosti. Avicenum, Praha 1984.
Hlavsa, J.: Psychologické metody výchovy k tvořivosti. SPN, Praha 1986.
Hlavsa, J.: Psychologické základy teorie tvorby. Academia, Praha 1985.
Psychologie umění. Sborník. Svoboda, Praha 1968.
Nakonečný, M.: Základy psychologie osobnosti. Manamegent press, Praha 1993.
Nakonečný, M.: Základy psychologie osobnosti. Academia, Praha 1998.
Mokrejš, A.: Umění, skutečnost, poznání. ČS, Praha 1966.
Psychologický výkladový atlas. UK, Praha 1993.
Čačka, O.: Psychologie imaginativní výchovy. UM, Praha 1992.
Říčan, P.: Cesta životem. Pyramida, Praha 1993.
Rollo, V.: Emocionalita a racionalita. Slon, Praha 1993.
Vágnerová, M.: Úvod do psychologie. Karolinum, Praha 1997.
Kandinsky, W.: Triada, Praha 1998.
Jebavá, J.: Úvod do arteterapie. Karolinum, Praha 1997.
Kafka, F.H.: O umělecké tvořivosti. Orbis, Praha 1938.
Prokop, D.: Obecná uměnověda. Gryf, Praha 1994.
Šimek, J.: Lidské pudy a emoce. LN, Praha 1995.
Hudlička, P.: Prožívání - Zkušenost - Životní svět. Triton, Praha 2003.
Frankl, E., V.: Vůle ke smyslu. Cesta, Brno 1994.
Válek, J.: Základy teorie umění. PKP, Praha 1995.
Czech, J.: Znění ticha. Pražská scéna, Praha 1994.
Goleman, D.: Emoční inteligence. Columbus, Praha 1997.
Kafka, F., H.: O umělecké tvořivosti. Orbis, Praha 1938.
Jankovič, M.: Dílo jako dění smyslu. Pražská imaginace, Praha 1992.
Worringer, W.: Abstrakce a vcítění. Triáda, Praha 2001.
Doubravová, J.: Dialog a imaginace. Supraphon, Praha 1998.
Benoist, L.: Znaky, symboly a mýty. UP, Praha 1995.

Přednášející:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava

Tel.: 553 734 520 ITF 553 684 38, 776 185 199

E-mai: sio10itf@fpf.slu.cz, jiri.sio@post.cz

TF 0031 POČÍTAČOVÁ GRAFIKA A DTP I

Ročník: 3
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 5
 Přednášející: Doc. ak. mal. Otakar Karlas, odb. as. Vojtěch Bartek

Do závěrečného ročníku bakalářského studia tvůrčí fotografie byla zařazena počítačová grafika a DTP /počítačové programy na zpracování textu - anglicky Desktop Publishing - volně přeloženo jako „pracovní stůl“, „domácí redakce“/. Obor počítačová grafika a DTP by měl dát posluchačům možnost seznámit se s touto moderní disciplínou, která velice rychle a efektivně zasahuje do celé škály vizuálních prostředků a také stále více do fotografie. Při studiu na Institutu tvůrčí fotografie se posluchači v oboru Typografie a užitá grafika a Užitá a reklamní fotografie seznámili se základy těchto disciplín. V závěrečném třetím ročníku by měl posluchač zúročit tyto studijní a tvůrčí poznatky a pomocí počítačové techniky vytvořit nové práce v této profesní oblasti s přímým propojením s fotografickou tvorbou.

Forma studia i řešení pracovních postupů bude realizována převážně individuálními konzultacemi. Posluchačům bude k dispozici počítačová technika Apple Macintosh, IBM - PC, laserová tiskárna Hewlett Packard Laser Jet 6p. a softwarové vybavení pro grafiku a DTP /Adobe Illustrator, Aldus FreeHand, Adobe Photoshop, Corel DRAW 8.0 CZ, QuarkXpress, ClarisWorks, MS Word a MS Excel/.

Obsahově budou práce orientovány jako informační materiály k hlavním pracím závěrečného třetího ročníku, t.j. k autorské výstavě - závěrečné praktické diplomové bakalářské práce - výstavnímu souboru a závěrečné teoretické diplomové bakalářské práci.

Téma konzultace 1.: **počítač, jeho možnosti, klady...**

Téma konzultace 2.: **Typografická úprava diplomové práce, technologie tisku atd.**

Téma konzultace 3.: Typografická úprava textové knihy s fotografiemi

Téma konzultace 4.: Typografická a technická úprava obrazové publikace

Úkol č. 1

Vytvořit grafickou úpravu vlastní teoretické diplomové práce. Student musí dodržet všechny textové náležitosti uvedené v kapitole „TF 0033 Příprava teoretické diplomové práce“. Zde by student měl předložit grafické řešení titulu, patitulu, textové části (stačí jedna strana A4), obrazové části a přílohy (taktéž po jedné straně A4). Je vhodné do těchto textových grafických návrhů začlenit znak Slezské univerzity a Institutu tvůrčí fotografie.

Úkol č. 2

Individuální úloha - (kalendář, kniha, plakát, katalog, grafické řešení vlastních www stránek apod.) (S použitím vlastní fotografie nebo souboru fotografií a v návaznosti na ostatní studované předměty třetího ročníku Bc. studia.)

Doporučená literatura:

Dörflová, Barbora: Fotografická ilustrace v českých zemích. Bakalářská diplomová práce teoretická ITF FPF SU, Opava 2005.

Kuklíková, Barbora.: Fotografie v české knižní ilustraci. Bakalářská diplomová práce ITF FPF SU, Opava 2004.

Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1. Knižnice Typographia, Praha 1971.

Blažej, Bohuslav: Grafická úprava tiskovin. SPN, Praha 1990.
Bringhurst, Robert: The Elements of Typographic Style. Hartley & Marks, publishers, PO Box 147, Points Roberts, WA 98281, USA
Dusong, Jean-Luc: Typografie - od olova k počítačům. Svojtka a Vašut, Praha 1996.
Hlavsa, Oldřich: Typografická písma latinková. SNTL, Praha 1960.
Hlavsa, Oldřich: Typographia. SNTL, Praha 1976.
Hlavsa, Oldřich: Typographia 2. SNTL, Praha 1981.
Hlavsa, Oldřich: Typographia 3. SNTL, Praha 1986.
Chappell, Waren & Bringhurst, Robert: A Short History of Printed Word. Hartley & Marks, publishers, PO Box 147, Points Roberts, WA 98281, USA
Menhart, Oldřich: Nauka o písmu. SPN, Praha 1954.
The Development of Writing by Hans Ed. Meyer. Graphis Press Corp. Curych, 1984.
Muzika, František: Krásné písmo ve vývoji latinky I. a II. SNKLHU, Praha 1958.
Solpera, Jan: Klasifikace tiskových písem latinkových. Oborová norma ON 88 1101.
Vlček, Tomáš: Současný palkát. Odeon, Praha 1979.

Přednášející:

Odb. as. Vojtěch Bartek

Ukrajinská 1439/14

708 00 Ostrava - Poruba

Tel.: 553 684 383, 777 111 056

E-mail: bar10itf@fpf.slu.cz, bartekv@volny.cz

Doc. ak. mal. Otakar Karlas

Sušická 11

160 00 Praha 6

Tel.: 224 317 504

E-mail: okarlas@volny.cz

F0129 TECHNOLOGIE FOTOGRAFIE

Ročník:	3
Semestr:	zimní/letní
Rozsah:	20/40 Z
Počet kreditů:	2
Přednášející:	RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

V tomto teoretickém předmětu je věnována pozornost třem důležitým disciplínám: Exponometrii (tj. stanovení expozice na základě měření světelných veličin), senzitometrii (tj. zkoumání závislosti vlastností obrazu na osvitu) a barvě ve fotografii. Pouze okrajově jsou do výuky zařazeny i základy fotografické chemie. Zápočet bude udělen na základě nejméně 80% účasti na přednáškách a dobře napsaných testů na závěrečné červenové konzultaci.

1. Exponometrie

Principy objektivního měření světla: základní fotometrické veličiny a jejich měření, konstrukce fotoelektrických expozimetrů, základní způsoby určování expozice. Expozimetry samostatné a vestavěné (systém TTL). Chyby při určování expozice pomocí fotoelektrických expozimetrů. Úvod do exponometrického zonálního systému A. Adamse.

2. Senzitometrie

Základní pojmy makrosenzitometrie: osvit, hustota, citlivost, strmost/průměrný gradient, expoziční pružnost, závoj, užitečný rozsah expozic fotografického papíru aj. Senzitometrická charakteristika klasických fotografických materiálů a její porovnání s charakteristikou snímače digitálního přístroje. Základní pojmy mikrosenzitometrie: rozlišovací schopnost, hranová ostrost, funkce přenosu modulace, zrnitost aj.

3. Barva ve fotografii

Vnímání barev - barvy základní a doplňkové. Aditivní a subtraktivní mísení barevných světél/barev. Trojí proměna světla. Barevná jakost světla tepelných zářičů - teplota chromatičnosti a její měření. Úprava teploty chromatičnosti pomocí konverzních filtrů – analogie s nastavením teploty chromatičnosti v digitální fotografii. Diagram chromatičnosti CIE (Mezinárodní komise pro osvětlování). (Princip barevných fotografických materiálů a jejich zpracování).

4. Základy fotografické chemie a základy fotografické optiky

Principy vzniku fotografického obrazu – oxidačně redukční reakce. Základní chemické roztoky a jejich složení. Fotografický objektiv – princip zobrazení. Základní typy fotografických objektivů. Dělení objektivů podle zorného úhlu. Speciální objektivy.

5. Písemný test

Vzhledem k velkému objemu látky je možné, že ne všechna témata budou v přednáškách probrána v předpokládaném rozsahu. Otázky písemného testu se budou týkat pouze probrané látky.

Doporučená literatura:

- Adams, A.: The Camera. Little, Brown & Company, USA.
Adams, A.: The Negativ. Little, Brown & Company, USA.
Adams, A.: The Print. Little, Brown & Company, USA.
Davis, P.: Beyond the Zone System. Focal Press, USA.
Feininger, A.: Škola moderní fotografie. Orbis, Praha 1971.
Feininger, A.: Vysoká škola fotografie. Orbis, Praha 1968.
Hanuš, K.: O barvě. SPN, Praha 1969.
Jiráček, M., Fotografická optika. Orbis, Praha 1960.
Junge, K. W.- Hübner, G.: Fotografická chemie. SNTL, Praha 1987.
Krůs, J.: Fotografické materiály. Skripta pro I. až IV. ročník SOŠ, Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1986.
Krůs, J., Stýblo, P.: Fotografické, filmové a reprografické tabulky, SNTL, Praha 1989.
Křivánek, L.: Barevná fotografie. Orbis, Praha 1962.
Kulhánek, J.: Černobílá fotografie. Orbis, Praha 1972.
Langdorf, M., Kindersley, D.: Tvůrčí fotografie, Nakladatelství Slovart, Praha.
Levinský, O., Stránský, A.: Film a filmová technika. SNTL, Praha 1974.
Marchesi, J.J.: Professional Lighting Technique, The Broncolor Handbook (Theory of light, Exposure measurement, Filter technique). Verlag photographie, Switzerland.
Pindák, M.: Fotografické přístroje.
Pleskotová, P.: Svět barev. Albatros, Praha 1987.
Simmons, S.: Using the View Camera. Amphoto, New York.
Šimek, J., Šimková, M.: Kvalifikační příručka fotografa a laboranta. Práce, Praha 1973.
Šmok, J.: Umělé světlo ve fotografii. SNTL, Praha 1978.
Šmok, J., Pecák, J., Tausk, P.: Barevná fotografie SNTL, Praha 1978.
Šmok, J.: Začněte fotografovat. SNTL, Praha 1983.
Štanzel, T.: Zpracování černobílého negativu. Fotografie, 1991, č. 4 -12. Fotografie, 1992, č.1-3.
Technické základy fotografie. Komora fotografických živností Společenstvo drobného podnikání, Praha 2002.
Tillmans U.: Basics and Applications, Creative Large Format. Sinar edition, Schaffhausen..
Tomášek, Z.: Barevná fotografie pro každého. Merkur, Praha 1971.
Tomášek, Z.: Fotografické filtry. Merkur, Praha 1986.
Tomášek, Z.: Fotografické přístroje. Merkur, Praha 1975.
Velkoborský, P.: Zonální systém. Skripta ITF FPF Slezské univerzity. Opava 1996.
Velkoborský, P., Vermouzek, P.: Exponometrie. Computer Press, Brno, 2006.

Poznámka:

Citace bez uvedení letopočtu se týkají starších vydání publikací, které jsou stále reeditovány a zpravidla i aktualizovány. Je proto výhodné pracovat s nejnovějším vydáním.

Přednášející:

RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

Švermova 508

378 81 Slavonice

Tel.: 724 715 227

E-mail: aftersixty@volny.cz

F0066 DIPLOMOVÝ TEORETICKÝ SEMINÁŘ I

Ročník: 3
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus, Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Ve 3. ročníku studenti realizují přípravu své praktické i teoretické bakalářské diplomové práce. Jejich témata si mohou vybrat ze seznamu doporučených témat nebo je mohou navrhnout podle vlastního zájmu hned na úvodní konzultaci v říjnu.

Po schválení a závazném přidělení témat musí svůj postup pravidelně konzultovat se stanoveným vedoucím práce. V diplomovém teoretickém semináři se potom seznamují s obecnými metodologickými zásadami zpracovávání teoretické diplomové práce i s praktickou stránkou jejího provedení a představují v něm dílčí výsledky i jednotlivé kapitoly.

F0049 FOTOGRAFICKÁ ILUSTRACE

Ročník: 1. (4.)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Svébytná fotografická ilustrace literárního díla se častěji objevuje už v piktorialistické produkci. V Čechách toto uplatnění v širším měřítku nachází až okruh autorů poetismu ve dvacátých letech. Ilustrují se básnické sbírky, ale fotografie se nejčastěji uplatňuje v oblasti tvorby knižních obálek (papírových přebalů), kdy kniha sama z úsporných důvodů vydavatele už sama o sobě žádné další ilustrace neobsahuje. Fotografie nemohou samozřejmě chybět ani v pozdějších surrealistických básnických sbírkách a textech, kde jsou častěji užívány ve formě montáží, ale rovněž (z hlediska média jako „čisté“ snímky) zobrazují „fascinující realitu“.

Jedním z výrazných propagátorů fotografické ilustrace byl kromě Karla Teigea a Jindřicha Štyrského ve fotografii dosud ne zcela doceněný estetik Bohumil Markalous. Pod svým literárním pseudonymem Jaromír John vydal již na počátku čtyřicátých let román Moudrý Engelbert ilustrovaný výhradně „nalezenými fotografiemi“. Všechny momentky vybral ze své rozsáhlé sbírky (kterou utvářel v době svého působení v časopisu Pestrý týden). Kniha Moudrý Engelbert byla v těchto letech v Čechách něčím zcela výjimečným a její vydání doprovázelo podle Heleny Šmahelové (tehdejší blízké autorovy spolupracovnice) řady problémů.

V monopolech nakladatelských domů již později (po nástupu komunistického režimu) nebylo místo pro fotografickou ilustraci relativně výrazně prodražující výrobu. Na druhou stranu však byla ve svém přísně účelovém politickém charakteru hojně využívána. Fotografie se volně uplatňovala opět častěji v menších edicích šedesátých let, mnohdy se ovšem velmi kvalitní ilustrace objevují tam, kde bychom to patrně nečekali. Kupř. v relativně vysokých nákladech detektivek jsou nepřehlédnutelné ilustrace Jiřího Tomana nebo v dětské literatuře s fotografií kvalitně pracuje Ludvík Souček. Častěji se rovněž využívá na papírových přebalech knih nebo v literárních časopisech (kupř. Světová literatura).

Nakladatelstvím objednaná a realizovaná fotografická ilustrace v Čechách nemá příliš širokou tradici, tím častěji se s ní však setkáváme ve formě jediného nebo několika vzácných exemplářů volné tvorby či nebo studijních cvičení fotografických škol. Od 90. let se vznikem řady malých nakladatelství se ukazuje i nebývalý zájem o uplatnění tohoto druhu výtvarné tvorby. Kromě poměrně častého užití tvorby klasiků fotografie v určité konkrétní vybrané skladbě (kupř. ilustrování Bohumila Hrabala fotografiemi Emily Medkové) nebo reprintů vzácných sběratelských knížek, přicházejí i koncepčněji zaměřené práce, kde fotograf připravuje své snímky již s konkrétní představou na základě přečteného literárního textu. Základní fotografický materiál se mnohdy dále počítačově zpracovává.

Posлуhač musí v rámci cvičení dodržet klasický postup ilustrátora knihy. Jeho výhodou však bude částečně otevřená možnost výběru literatury podle vlastního čtenářského vkusu. (Tuto možnost samozřejmě nemusí mít ilustrátor v praxi pokaždé.) Pro zvolenou knihu vypracuje podrobnou explikaci a doplní charakteristickými ukázkami z literárního díla (minimálně 2 normalizované strany textu).

Odevzdává se:

maketa knihy s fotografickými ilustracemi včetně naznačené grafické úpravy, rozvržení obrazů s textem a jejich řazení. Pro maketu posluchač připraví i grafické řešení obálky vše ve spolupráci s odborným poradcem pro typografii.

Po konzultaci s vedoucím práce jsou možná i netradiční bibliofilská řešení, které ovšem vycházejí z praxe v této oblasti.

Posluchač vytvoří kompletní maketu knihy technicky řešenou běžným kvalitním malonákladovým tiskem (laserovou nebo inkoustovou tiskárnou) nebo barevnou kopírkou. Je samozřejmě možné pracovat i klasickou „fotografickou“ metodou lepením. Zde je ovšem nutné zvážit technologický postup, aby nedocházelo časem k poškození printů agresivním lepidlem, ke kroucení či rozpadání stránek. Kniha bude profesionálním způsobem svázána (jestliže není povolena vedoucím práce výjimka pro specifickou bibliografickou úpravu).

Rozsah práce:

- 1) Minimálně 10 snímků fotografické ilustrace doplněných charakteristickou ukázkou textu ze zvoleného literárního díla (nejméně 10 listů). Jeden ze snímků se uplatní k řešení obálky výhradně s využitím fotografie. Kromě toho je nutné přiložit i 5 vybraných fotografií volně mimo maketu (ve formátu pro výstavní účely). Vše zůstává v archivu školy pro studijní účely.
- 2) CD určené pro projekci obrazů přes počítač. Snímky budou řazeny jednoduše ve složce ve formátu jpg. a přiměřeném rozlišení a velikosti. Nepřijímají se hotové prezentace ve speciálních software. CD bude potištěno nebo popsáno (jméno autora, název předmětu, název práce, počet snímků, eventuálně i složek, rok vzniku) a uloženo ve standardním plastovém obalu. Ten bude opatřen papírovým vkladem, kde bude grafické řešení obalu CD a podrobnější tištěná složka s přehledným popisem obsahu (název předmětu, jméno posluchače, stručná anotace práce, názvy snímků, rok vzniku) sloužící pro rychlou orientaci v archivu. Konkrétní ukázky řešení budou uvedeny na úvodní přednášce.

Doporučená literatura:

Dörflová, Barbora: Fotografická ilustrace v českých zemích. Bakalářská diplomová práce teoretická ITF FPF SU, Opava 2005.
 Kuklíková, Barbora.: Fotografie v české knižní ilustraci. Bakalářská diplomová práce ITF FPF SU, Opava 2004.
 Beran, Vladimír & kol.: Aktualizovaný typografický manuál. Kafka design, Praha 1999.
 Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1. Knižnice Typographia, Praha 1971.
 Blažej, Bohuslav: Grafická úprava tiskovin. SPN, Praha 1990.
 Menhart, Oldřich: Nauka o písmu. SPN, Praha 1954.
 Muzika, František: Krásné písmo ve vývoji latinky I. A II. SNKLHU, Praha 1958.
 Solpera, Jan: Klasifikace tiskových písem latinkových. Oborová norma ON 88 1101.

Základní výběr z českých publikací, kde byla fotografie různým způsobem použita jako ilustrace (abecedně řazeno podle jmen autorů textu):

Aškenazy, Ludvík: ČERNÁ BEDÝNKA. Mladá Fronta, Praha 1964.
 Březina, Otokar a Reichmann, Jiří a Hrubý, K. O.: STAVBA VE VÝŠI. Blok, Brno 1970.
 Čapek, Karel: DÁŠEŇKA. Československý spisovatel, Praha, 1932.
 Čapek, Karel: PUDLENKA. Albatros, Praha 1970.
 Cincibuch, Petr a Pelc, Jaromír a Šimon, Josef (texty) - Birgus, Vladimír, Hucek, Miroslav a Jasanský, Pavel: MĚSTO. Práce, Praha 1983.
 Dvořák, Karel a Peterka, Miroslav: PRAŽSKÉ JARO. Orbis, edice Pragensie, Praha 1964.
 Duzbaba, Oldřich a Budík, Jan a Strnadel, Antonín a Sudek, Josef: HUDEBNÍ VÝCHOVA. SPN, Praha 1965.
 Frynta, Emanuel a Lukas, Jan: KAFKA LEBTE IN PRAG. Podnik zahraničního obchodu Artia, Praha 1960.

- Frynta, Emanuel a Lukas, Jan: NOVÁ KNÍZKA PRO DĚTI O CHVÁSTAVĚM ŠTĚNĚTI. Státním nakladatelství dětské knihy, Praha 1964.
- Havel, Ivan M. a Hochová, Dagmar: ARSEMID. M. Jůza & E. Jůzová, Praha 1997.
- Heisler, Jindřich: Z KASEMAT SPÁNKU. TORST, Praha 1999.
- Heisler, Jindřich a Toyen: KASEMATA SPÁNKU. TORST, Praha 1999.
- Heisler, Jindřich a Štýrský, Jindřich: NA JEHLÁCH TĚCHTO DNÍ. TORST, Praha 1999.
- Hochová, Dagmar: RECITUJEME... Albatros, Praha 1960.
- Hochová, Dagmar: RECITUJEME...2. Albatros, Praha 1977.
- Holub, Miroslav: ANDĚL NA KOLEČKÁCH. Československý spisovatel, Praha 1964.
- Holub, Miroslav a Pařík, Jiří: KAM TEČE KREV. Československý spisovatel, Praha 1963.
- Holub, Miroslav a Pařík, Jiří a Fiala, J. a Stránský, K.: TŘI KROKY PO ZEMI. Naše Vojsko, Praha 1965.
- Horníček, Miroslav a Jan: POHLEDNICE Z BENÁTEK. Olympia, Praha 1971.
- Horníček, Miroslav a Kopp, Pavel: CHVILKY S ITÁLÍÍ. Panorama, Praha 1988.
- Hrabal, Bohumil: TOTO MĚSTO JE VE SPOLEČNÉ PÉČI OBYVATEL. Československý spisovatel, Praha 1967.
- Hrabal, Bohumil a Hochová, Dagmar: TŘI NOVELY. Československý spisovatel, Praha 1989.
- Hrubín, František: HRAJTE SI S NÁMI. Státním nakladatelství dětské knihy, Praha 1960.
- Hrubín, František a Novotný, Miloš: AŽ DO KONCE LÁSKY. Československý spisovatel, Praha 1961.
- Hrubín, František a Lukas, Jan: SVIŤ, SLUNÍČKO, SVIŤ. Státní nakladatelství dětské knihy, Praha 1961.
- Hrubín, František a Štochl, Sláva: DOBRÝ, SLUNÍČKO! Nakladatelství Profil, Ostrava 1947 a následně 1971.
- Hřibek, Bruno a kol.: SÍLU NÁM DÁVÁ STRANA (díl první a druhý). Mladá fronta, Praha 1980.
- Huml, Luboš a Vojří, Miloš: AKTY LÁSKY. Schneider, Brno 1997.
- Ivanov, Miroslav a Hochová, Dagmar: NEJEN ČERNÉ UNIFORMY. Naše vojsko – Svaz protifašistických bojovníků, Praha 1963.
- Janovic, Vladimír a Kopp, Pavel: MOST ALCHYMIŮ. Československý spisovatel, Praha 1989.
- Jírů, Václav: OBRÁZKOVÝ DENÍK BERNARDÝNA RAFA, KOČKY MÍNY A MALÉ KRASAVICE, FOXTERIÉRA FERDY A JEJICH PŘÁTEL. Československé filmové nakladatelství, Praha 1947.
- Jírů, Václav: ŠESTÉ JARO. Václav Petr, Praha 1946.
- Jodas, Miroslav: UDEŘILA HODINA – POEZIE Z LET 1938 AŽ 1939. Naše vojsko, Praha 1964.
- Justl, Vladimír a Chochola, Václav a Ludwig, Karel a Jodas, Miroslav: PŘIŠEL ČAS – LÉTA OKUPACE A OSVOBOZENÍ V ČESKÉ POEZII. Knižnice československé mládeže, svazek 58, Praha 1965.
- Kašpar, Jan a Vydrová, Vendula: TULIKRÁSKA. Motto, Praha 1998.
- Kliment, Alexander a Hochová, Dagmar: MARIE. Československý spisovatel, Praha 1960.
- Kohout, Pavel a Einhornová, Milada: ŘÍKALI MU FRKOS. Státním nakladatelství dětské knihy, Praha 1963.
- Kohout, Pavel a Škácha, Oldřich: KDE JE ZAKOPÁN PES. Index, Společnost pro českou a slovenskou literaturu v zahraničí, Kolín nad Rýnem 1987.
- Konrád, Karel a Prošek, Josef: NA ČERNÉ HODINCE. Orbis, Praha 1953.
- Kozlík, Vladimír. „HOVORY“ S CHAN-ŠANEM. Prostor, Praha 1990.
- Kundera, Ludvík a Reichmann, Vilém a Koreček, Miloš: ÚHLEDNÁ DŽUNGLE. PROSTOR-multimédia, s.r.o., Praha 1995.
- London, Jack a Prekop, Rudo: TULÁK PO HVĚZDÁCH. Labyrinth, Praha 1998.
- Lukas, Jan: AMERIKA NACH KAFKA nebo AMERICA ACCORDING TO KAFKA. Centrum Franze Kafky, Praha 1993 a 2000.
- Lukas, Jan: PRAHA – DOMOVSKÉ MĚSTO FRANZE KAFKY. Nakladatelství Franze Kafky, Praha 2000.
- Mahler, Zdeněk a Krejčí, Jaroslav: SBOHEM, MŮJ KRÁSNÝ PLAMENI. Albatros, Praha 1984.
- Majerová, Marie: DVANÁCT MĚSÍČKŮ. Československá grafická unie a.s., Praha 1937.
- Majerová, Marie a Jeníček, Jan: MÁ VLAST. Dědictví Komenského, Praha 1940.

- Majerová, Marie a Straka, Bohumil: ŠEVCOVSKÁ POLKA A JINÉ RADOSTI. Československý spisovatel, Praha 1961.
- Malinská, Anna a Peterka, Miroslav: ZAJÍČEK VE SVÉ JAMCE SEDÍ SÁM. SNDK, Praha 1953.
- Medvedeva, Irina Jakovlevna a Kliment, Petr: ŠEPTÁNÍ DO VRBY. Albatros, Praha 1989.
- Moravcová, Jana a Ksandr, Jiří: PÍSEŇ O BÍLÉM OBLAKU. Československý spisovatel, Praha 1984.
- Neruda, Jan a Hochová, Dagmar: VŠÍM JSEM BYL RÁD. Československý spisovatel, Praha 1965.
- Nesvadba, Josef a Toman, Jiří: POSLEDNÍ CESTY KAPITÁNA NEMA. SNDK, Praha 1966.
- Nezval, Vítězslav: ABECEDA. J.Otto s.r.o., Praha 1926.
- Nezval, Vítězslav a Sudek, Josef: PRAHA. Svoboda, Praha 1948.
- Nezval, Vítězslav a Sudek, Josef: PRAŽSKÝ CHODEC. Československý spisovatel, Praha 1988.
- Něčjeva, V. G. a Hruška, Martin: MRAVNÍ VÝCHOVA DĚTÍ PŘED ŠKOLNÍHO VĚKU. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1976.
- Noha, Jan a Šechtlová, Marie: PRAHA NA LISTU RŮŽE. Nakladatelství Orbis, Praha 1966.
- Novotný, Miloš: LONDÝN. Mladá fronta, Praha 1968.
- Novotný, Miloš a Fuková, Eva a Šechtlová, Marie: NEW YORK. Mladá fronta, 1966.
- Palečková, Libuše a kol.: JAKOU BARVU MÁ DOMOV. Mladá fronta ve spolupráci se Smenou, Praha 1988.
- Penna, Sandro a Kopp, Pavel: ZVLÁŠTNÍ RADOST ŽÍT. Československý spisovatel, Praha 1986.
- Poche, Klaus: V ČEKÁRNĚ VLAK NESTAVÍ. Naše vojsko, Praha 1975.
- Remeš, Vladimír a Hucek, Miroslav: JAKOU BARVU MÁ LÁSKA. Mladá fronta, Praha 1985.
- Rilke, Rainer Maria: PRAHA OČIMA BÁSNÍKA A FOTOGRAFA. Pražská edice, Kraft s.r.o. a spol., k.s., Praha 1993.
- Řezáč, Jan a Pilař, Zdeněk a Prošek, Josef a Sklenář, Zdeněk: PRAŽSKÉ ATELIÉRY. Nakladatelství československých výtvarných umělců, Praha 1961.
- Řezáč, Jan a Prošek, Josef: ZÁCHODY. Samizdat, Praha 1944.
- Seifert, Jaroslav a Sudek, Josef: RUCE VENUŠINY. Labyrint, Praha 1998.
- Skácel, Jan a Reichmann, Vilém: NOC A DNY. Blok, Brno 1984.
- Staněk, Jan Václav: O LVÍČKU SIMBOVI. Česká grafická Unie a.s. v Praze 1943.
- Sýs, Karel a Dostál, František: PRAHA ZE ZADU. WeberGSW, Praha 1999.
- Svoboda, Zdeněk a Šplíchal, Jan: STAN SETKÁVÁNÍ. Blahoslav – evangelické nakladatelství, Praha 1990.
- Šebánek, Jiří a Hucek, Miroslav: JAKOU BARVU MÁ MLÁDÍ. Mladá fronta, Praha 1980.
- Šimon, Josef a Kuščynskij, Taras: VYVOLÁVAČ. Československý spisovatel, Praha 1988.
- Šmoldas, Ivo a Dostál, František: TRVALÉ BYDLIŠTĚ PRAHA. Československý spisovatel, Praha 1986.
- Štreit, Jindřich: MYŠLENKY DO KAPSY. Nakladatelství a vydavatelství FIN, Olomouc 1993.
- Štreit, Jindřich: MYŠLENKY DO KAPSY 2. Nakladatelství a vydavatelství FIN, Olomouc 1993.
- Štyrský, Jindřich: EMILIE PŘICHÁZÍ KE MNĚ VE SNU. TORST, Praha 2001.
- Tmej, Zdeněk: ABECEDA DUŠEVNÍHO PRÁZDNA. Zádruha, Praha 1946.
- Všetečka, Jiří: DRAMA VŠEDNÍCH OKAMŽIKŮ. Naše vojsko, Praha 1987.
- Všetečka, Jiří: PRAŽSKÝ CHODEC. Československý spisovatel, Praha 1988.
- Všetečka, Jiří: SÍLA PAMĚTI. Albatros, Praha 1980.
- Všetečka, Jiří: VŠENÁPRAVA OBRAZEM. Nakladatelství dopravy a spojů, Praha 1987.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: AFRIKA SNŮ A SKUTEČNOSTÍ díl I., II. a III. Orbis, Praha 1955.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: OBRÁCENÝ PŮLMĚSÍC. Orbis, Praha 1962.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: LOVCI LEBEK. Orbis, Praha 1958.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: PŘES KORDILLERY. Orbis, Praha 1957.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: TAM ZA ŘEKOU JE AFGENTINA. Orbis, Praha 1958.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: MEZI DVĚMA OCEÁNY. Orbis, Praha 1959.
- Zikmund, Miroslav a Hanzelka, Jiří: TISÍC A DVĚ NOCI. Orbis, Praha 1967.
- Zykmond, Václav a Koreček, Miloš: VÝHRUŽNÝ KOMPAS. Samizdat, Praha 1944.

Žáček, Jiří a Dostál, František: ŽIVOT JE PES. Albatros, Praha 1988.

Žila, Jaroslav a Kolář, Viktor: OSTRAVA OBLEŽENÉ MĚSTO. Sfinga, Ostrava 1995.

Přednášející:

Doc. MgA. Aleš Kuneš

Štefánikova 319/44

150 00 Praha 5

gsm: 605 956 993

E-mail: ales@aleskunes.com

www.aleskunes.com

F0114 BAREVNÁ DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE I

Ročník: 1. (4)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Ačkoliv většina publikovaných dokumentárních a reportážních fotografií v poslední době bývá pořizena na barevný materiál, jen v nepatrném zlomku jde o promyšlené, nápadité a emotivně působivé využití barvy. Ve cvičení barevná dokumentární fotografie si proto studenti mají vyzkoušet jak s barvou v nearanžované živé fotografii pracovat invenčně a jak využívat psychologického působení a symboliky barev.

Mají možnost se v knihách, časopisech a na diapozitivních reprodukcích seznámit s díly předních tvůrců z této oblasti a potom si na tématu, schváleném vedoucím, vyzkoušet sami jak je možno na vhodně zvolených motivech nápaditě aplikovat barvu.

V posledních letech na ITF vznikla v oblasti barevné dokumentární fotografie řada kvalitních souborů, z nichž mnohé byly s úspěchem obhájeny i jako magisterské diplomové práce (Jiří Křenek, Vít Šimánek, Otmar Petyniak, Katarinna Hanová, Lucia Nimcová, Kateřina Jochová, Martin Plitz, Miroslav Němeček aj.) nebo jako klauzurní či bakalářské diplomové práce (např. Robert Žákovič, Rafal Milach, Radka Kamenická, Petra Holzbachová, Martina Novozámská, Jan Dyntera, Jan Bartoš).

I. cvičení:

a/ **Město** (termín: prosinec)

3-5 barevných diapozitivů 24 x 36 cm (zarámovaných a popsaných) nebo barevných fotografií 18 x 24 cm z městského prostředí, dominovat by měly motivy s lidmi nebo

b/ **Já** (termín: prosinec)

3-5 barevných diapozitivů 24 x 36 cm (zarámovaných a popsaných) nebo barevných fotografií 18 x 24 cm s autoreflexivní tematikou.

II. cvičení:

Volné téma (průběžně, závěrečný soubor nebo maketa publikace v červnu) - možno později dotvořiti jako magisterskou diplomovou práci.

5 barevných fotografií na schválené téma ve formátu 24 x 30 - 50 x 60 cm. V případě použití těchto snímků pro diplomovou práci je třeba rozšířit na výstavní soubor o 10 fotografiích

Doporučená literatura:

Birgus, Vladimír: *Così nevysovitelného / Something Unspeakable*. KANT, Praha 2003.
Birgus, Vladimír: *Martin Parr - Doma i v cizině*. Katalog, Britská rada, Praha 1999.
Carl De Keyzer: *Tableaux d'Historie*. Centro de Arte, Salamanca 2002.
Carucci, Elinor: *Closer*. Chronicle Books, San Francisco 2002.
Costa, Guido: *Nan Goldin. Edition 55*, Phaidon, Londýn 2001.
Egglestone, William: *The Democratic Forest*. Doubleday, New York 1989.
Epstein, Mitch: *Family Business*. Steidl, Göttingen 2003.
Euclaire, Sally: *The New Color Photography*. Cross River Press, New York 1981.
Goldin, Nan: *The Ballad of Sexual Dependency*. Aperture, New York 1986.

Goldin, Nan: I'll be Your Mirror. Whitney Museum of Art, NEJW York 1996.
Goldin, Nan: The Other Side. Scalo, New York 1993.
Gruyaert, Harry: Marocco. Schirmer/Mosel, Mnichov 1990.
Hanzlová, Jitka: Rokytník. Museum Schloss Hardenberg 1997.
Hara, Cristóbal: An Imaginary Spaniard. Steidl, Göttingen 2003.
Harvey, David Alan: Cuba. National Geographic, Washington 1999.
Ignatieff, Michael: Magnum. Phaidon, Londýn 2000.
Joseph, Marc: American Pit Bull. Steidl, Göttingen 2003.
Kismaric, Susan: British Photography from the Thatchers Years. Museum of Modern Art, New York 1990.
Koetzle, Michael: René Burri. Photo Poche, Nathan, Paříž 1998.
Kollár, Martin: Slovensko 001. Obrazová správa o stave krajiny. Inštitút pre verejné otázky, Bratislava 2001.
McCurry, Steve: South Southeast. Phaidon, Londýn 2000.
Nachtwey, James: Deeds of War. Thames and Hudson, Londýn 1989.
Nachtwey, James: Inferno. Phaidon, Londýn 2001.
Nachtwey, James: L'occhio testimone. Contrasto, Řím 2001.
Parr, Martin: Common Sense. Dewi Lewis, Stockport 1999.
Parr, Martin: The Cost of Living. Cornerhouse, Manchester 1989.
Parr, Martin: The Last Resort. Dewi Lewis Publishing, Stockport 1998.
Parr, Martin: Small World. Dewi Lewis, Stockport 1995.
Parr, Martin: Think Of England. Phaidon, Londýn 2000.
Pieler, Hans: Stopover. Edition Stemmler, Schaffhausen 1992.
Steele-Perkins, Chris: The Pleasure Principle. Cornerhouse, Manchester 1989.
Sternfeld, Joel: American Prospects. Steidl, Göttingen 2003.
Stignejev, Valerij: Moskva/Berlin. Museum Karlshorst, Berlin 2000.
Šibík, Jan: Ďábel v nás / The Devil Within Us. Plejáda, Praha 2001.
Teller, Jürgen: Zwei Schäufel mit Kloss und eine Kinderportion Schnitzel mit Pommes Frites. Steidl, Göttingen 2003.
Tillmans, Wolfgang: Wer Liebe wagt lebt morgen. Hatje, Ostfildern 1996.
Turnley, David & Peter: In Times of War and Peace. Abeville Press, New York 1997.
Vitali, Masimo: Landscape and Figures. Steidl, Göttingen 2003.
Waplington, Nick: Living Room. Aperture, New York 1991.
Waplington, Nick: Truth of Consequences. Phaidon, Londýn 2001.
Webb, Alex: Amazon. The Monacelli Press, New York 1997.
Webb, Alex: From the Sunshine State. The Monacelli Press, New York 1996.
Webb, Alex: Hot Light. Half-Made Worlds. Thames and Hudson, Londýn 1986.
Webb, Alex: Under a Grudging Sun. Thames and Hudson, Londýn 1989.
Westerbeck, Colin: Joel Meyerowitz. Edition 55, Phaidon, Londýn 2001.
Wood, Tom: People. Wienand, Köln nad Rýnem 1999.

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0093 BAREVNÁ VÝTVARNÁ FOTOGRAFIE

Ročník:	1. (4)
Semestr:	zimní/letní
Rozsah:	20/40 Z Zk
Počet kreditů:	6
Přednášející:	odb. as. MgA. Pavel Mára

Barevná výtvarná fotografie je orientována více k experimentu, stylizaci, abstrakci i netradičním prezentacím, než k dokumentárním formám. Posluchač, v jehož fotografiích dominuje dokumentární složka, má možnost se věnovat cvičení Barevná dokumentární fotografie. Pomezí průniky mezi těmito styly, resp. případná volba nejvhodnější alternace cvičení, může být předmětem (třeba i podnětné) diskuse.

Barevná fotografie je nejenom specifickým vymezením výtvarné fotografie, ale v současnosti je i nepoužívanějším (často i banálním) postupem. V případě barvy, na rozdíl od černobílého obrazu, si musí posluchač uvědomit, že volbou tohoto média je postaven do obtížnější tvůrčí role. Barevného řešení obrazu bude používat buďto ve vědomé intenci (viz například cvičení Skladebné postupy), nebo zcela opustí toto řízené pole ve prospěch intuice. V oblasti kde existuje pouze autorovo subjektivní vidění lze barvy použít zdánlivě volněji, ale i zde se projevují skladebné vztahy.

Cvičení 1 (zadané téma):

1. **autoportrét ve výrazném výtvarném stylu** (1 až 2 barevné fotografie 18 x 24 cm)
2. **můj byt, ateliér či jiný „osobní“ prostor studenta**, řešený opět ve výrazném výtvarném duchu (2 až 3 barevné fotografie 18 x 24 cm)

Obě části cvičení mohou být tvořeny v klasické, subjektivní i abstraktní rovině. Podstatné bude vědomé užití barvy, která by měla být podstatným tvůrčím prvkem a výtvarný charakter díla. Postupovat je možno tradičně i formou digitální manipulace obrazu. Přínosné bude propojení obou částí zadání do jednotného formálního výrazu, ale není to závazná podmínka, záleží na autorském záměru.

Termín odevzdání: prosinec.

Cvičení 2 (volné téma):

Cílem cvičení je inspirovat posluchače k netradičním postupům a hledání nových východisek ve výtvarné fotografii. Formální stránka i téma díla je zcela na autorském záměru - může jít o volný i užitý soubor barevných fotografií, ilustraci, koncept, projekci či webovou prezentaci aj. Podstatné bude, aby práce byla obsahově i formálně zajímavá a barevné řešení bylo důležitou součástí díla. Kvalitní realizace může být předložena (po rozšíření) jako magisterská diplomová práce. Řada podnětných prací z oblasti barevné výtvarné fotografie byla i úspěšně přijata jako absolventský diplomový či klauzurní soubor (například audiovizuální projekt Gabriela Dvořáka či experimentální digitální montáže Veroniky Steinmetz atd.).

Pro řádné přijetí cvičení je posluchač povinen splnit následující (samozřejmé) podmínky:

důsledně a pravidelně konzultovat vývoj své práce a prezentovat pouze fotografie, které nepoužil, nepoužívá a nepoužije pro absolvování jiného cvičení!

Písemná explikace, foto-testy nebo maketa práce bude předložena v prosincovém termínu. Odevzdává se podle tématu 5 barevných fotografií výstavního formátu (nejméně 30x40cm), nebo publikace, projekce na CD apod.

Doporučená literatura:

Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Akt v české fotografii. KANT, Praha 2001. (Zde je seznam další rozsáhlé literatury).
Birgus, Vladimír. - Vojtěchovský, Miroslav.: Česká fotografie 90. let. KANT, Praha 1998.
Borhan, P.: Aktfotografie. Prestel München, London, New York 1998.
Köhler, Michael: Das konstruierte Bild. Stemmler, Schaffhausen 1989.
Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985. (Tam další literatura).
Euclaire, S.: The New Color Photography. Cross River Press, New York 1981.
Gursky, Andreas: Fotografien 1984 bis Heute. Schirmer/Mosel, München 1998.
Picazo, Gloria – Roegiers, Patrick: Sandy Skoglund. Paris Audiovisuel, Paris 1992.
Serrano, Andres: Body and Soul. Takarajima Books, New York 1995.
Weski, T. a Dexter, E.: Cruel and Tender. Museum Ludwig, Köln 2003.
Westerbeck, Colin: Joel Meyerowitz. Edition 55, Phaidon, London 2001

Přednášející:

Odb. as. MgA. Pavel Mára

Karolíny Světlé 30/277

110 00 Praha 1

Tel.: 222 220 227, 602 252 484

E-mail: pavel.mara@seznam.cz

www.pavelmara.cz

F0038 SUBJEKTIVNÍ DOKUMENT I.

Ročník: 1. (4.)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Odb. as. Mgr. Václav Podestát

V průběhu 40. a 50. let se začaly v dokumentární fotografii objevovat nové tendence, zdůrazňující subjektivní interpretaci skutečnosti. Nejsilnější byly v tvorbě mnoha amerických nebo na americkém kontinentu působících autorů - Roberta Franka, Louise Faurera, Williama Kleina, Lisety Modelové, Teda Cronera, Davida Vestala, Diany Arbusové, Sida Grossmana nebo např. Leona Levinstaina. Mnozí z nich se ani navzájem neznali, ale přesto měli mnoho společného v tendenci odklonu od pouhé popisnosti, jasně čitelné obrazové skladby, jednoznačné interpretaci i od, v té době velmi rozšířené, „pozitivní“ humanistické fotožurnalistice, zastoupené zejména mnoha fotografiemi z agentury Magnum nebo kolem společenského časopisu Life. Většina z nich se dnes řadí do tzv. Newyorské školy fotografie, obdobné tendence však lze nalézt i v tvorbě evropských autorů (Ed van der Elsken, Mario Giacomelli a dalších jiných).

Představitelé subjektivního dokumentu více zdůrazňovali obsahový podtext, nejednoznačnou interpretaci, vizuální metaforu a symboly, jež se těžko převáděla do slovního vyjádření. Nejednou aplikovali ve své tvorbě netradiční kompozici. Více než o zachycení konkrétních událostí především usilovali o vyjádření niterného pocitu moderního člověka, atmosféry doby, obecnějších filosofických, psychologických i sociologických otázek životní orientace. Na jejich fotografiích často objevujeme prvky určitého stupně tajemnosti, přízračnosti, absurdity, konfrontaci několika současně probíhajících dějů, symboliky a obrazové metafory.

V posledních desetiletích se takové pojetí fotografie nověji projevilo v tvorbě např. Charlese Harbutta (Travelog), Garryho Winogranga (Woman Are Beautifull), Tonyho Raye-Jonese, Iana Berryho, Josefa Koudelky (Exiles), Alexe Webba, Bruce Gildena (Facing New York, Haiti), Carla De Keyzera, Viktora Koláře, Martina Parra.

Během jednotlivých konzultací budou posluchači prostřednictvím ukázek seznámeni s historií a vývojem tohoto druhu fotografie, podobně jako práce z předešlých ročníků studentů ITF.

O podobný typ fotografie by se měli pokoušet ti posluchači, kteří inklinují a preferují dokumentární fotografii. V případě cvičení Subjektivní dokument ve 4. ročníku, by měli prostřednictvím černobílých fotografií vyjádřit svůj subjektivní pocit ze života kolem sebe a vizuálně symbolizovat určitá obecnější témata.

Zadání témat:

1. Můj dům (Moje teritorium) - odevzdává se 4 –5 černobílých fotografií 18x24 cm

2. Volný soubor - odevzdává se 8 – 10 černobílých fotografií 30x40 cm

(při zapsání do indexu odevzdat též kinofilmové diapozitivy - reprodukce v rámečcích nebo scany na CD, DVD pro archiv (popsané) – týká se všech cvičení)

Podmínkou pro získání zápočtu je 80% účast na přednáškách.

Pro práci je vhodný zejména kinofilmový přístroj. Nevylučuje se ani použití fotoaparátu na střední formát 6x6, 6x7 cm, včetně zábleskového příslušenství nebo digitální přístroj (výsledný obraz musí být ovšem transformován do černobílé podoby a printů).

Průběžné konzultace jsou nutné i oboustranně prospěšné.

Doporučená literatura:

- Arbusová, D.: Monografie. Bloomsbury, Londýn 1990.
Arbusová, D.: Untitled, Aperture, New York 1995.
Berri, I.: English. Penquin Books, London 1978.
Birgus, V.: William Klein. Správa pražského hradu, Praha 1994.
Birgus, V.: Martin Parr. Britská rada, Praha 1999.
Birgus, V.: Václav Podestát. – Lidé / People. Slezská univerzita, Opava 2004.
Bowden, Ch.: Eugene Richards. „55“. Phaidon, London 2001.
Bystander: A History of Street Photography. Bulfinch Press Book 2001.
Camus, R.: Duane Michals. Photofile, Thames and Hudson Ltd., London 1990.
Caujole, Ch.: William Klein. Photo Poche, Centre National de la photographie, Paris 1985.
Caujole, Ch.: Sebastiao Salgado. Photo Poche, Nathan, Paris 1997.
Cuau, B.: Josef Koudelka. Photo Poche, Nathan, Paris 1997.
Davidson, B.: Bruce Davidson. Photofile, Thames and Hudson Ltd, London 1990.
De Keyzer: East of Eden. Luidon, Aalst, 1996.
Dufek, A.: Bohdan Holomíček. TORST, Praha 2000.
Frank, R.: Američané. Např. Christian Verlag, Mnichov, 1986.
Frank, R.: Robert Frank. Photofile, Thames and Hudson, Ltd., London, 1991.
Frank, R.: Story lines. Steidl, Göttingen, 2004.
Gibson, R.: Lichtjahre. Edition Stemmler, Zurich 1996.
Gibson, R.: Deus ex Machina. Taschen, Köln 1999.
Hagen, Ch.: Mary Ellen Mark. „55“. Phaidon, London 2001.
Harbutt, Ch.: Travelog. The MIT Press Massachusetts Cambridge 1973.
Klein, W.: New York, 1956. Řím, 1959. Tokyo, 1964. Close up, 1989.
Klein, W.: Paris + Klein. Marval, Paris 2002.
Koudelka, J.: Exiles. Aperture, New York 1988 (nebo 2. vydání 1997).
Koudelka, J.: Černý trojúhelník, Vesmír, Praha 1994.
Larrain, S.: Londres. Hazan, Paris 1998.
Laude, A.: Weegee. Photofile, Thames and Hudson Ltd, London, 1989.
Livingstone, J.: The New York School Photographs 1936-1963. Stewart, Tabori and Chang. New York 1992.
Magnum: In our Time, W. W. Norton & Company, Inc., N.Y. 1989.
Magnum Photographers (ed. Max Kozloff): New Yorkers. PowerHouse Books, N.Y. 2003.
Magnum. Phaidon Press Limited, London 2000.
Magnum Stories (ed. Chris Boot). Phaidon Press Limited, London 2004.
Mark, M. E.: American Odyssey, Aperture, New York 1999.
Person, M.: Antonín Kratochvíl. TORST, Praha 2003.
Pospěch, T.: Vladimír Birgus-Cosi nevyslovitelného Something Unspeakable. KANT, Praha 2003.
Pospěch, T. (ed.): Jindřich Štreit: Fotografie 1965-2005. KANT, Praha 2006.
Rhem, J.: Aaron Siskind. „55“. Phaidon, London 2003.
Sluban, K.: Transverses–Photographies 1992–2002. Maison Européenne de la Photographie, Paris 2002.
Sussman, E.: Lisette Model. „55“. Phaidon, London 2001.
Szarkowski, J.: Autoportrait – Lee Friedlander. Photo Notes, Centre National de la Photographie, Paris 1992.
Tucker Anne W.: Louis Faurer. Merrell, London, The Museum of Fine Arts, Houston, 2002.
Visser, H.: Ed van der Elsen. „55“. Phaidon, London 2002.

Westerbeck, C.: Joel Meyerowitz. „55“. Phaidon, London 2001.
Williams, G.: Boris Michailov. „55“. Phaidon, London 2001.
Williams, V.: Martin Parr. Phaidon, London 2002.
Winogrand, G.: Woman Are Beautiful. Light Gallery Books, Inc., New York 1975.
Winogrand, G.: monografie, The Museum of Modern Art, N.Y. 1988

Profily fotografů v Revue Fotografie, Fotograf, Fotografie Magazin, Pozytyw, Kwartalnik Fotografia, Aperture aj.

Přednášející:

Odb. as. Mgr. Václav Podestát

Na palcátech 547

331 41 Kralovice

Tel: 737 618 241

E-mail: vpodestat@volny.cz

F0115 DĚJINY ČESKÉ A SLOVENSKÉ FOTOGRAFIE 20. STOLETÍ I

Ročník: 1. (4)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 5
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Přednášky navazují na dějiny fotografie z 1. - 3. ročníku bakalářského studia, kde byla pozornost věnována vývoji světové fotografie a historie české fotografické tvorby v nich byla zmiňována jen velmi stručně. Ve 4. ročníku jsou v přednáškách daleko podrobněji sledovány hlavní vývojové etapy, proudy, tvůrci a díla české fotografie od piktorialismu až po rok 1966. Ve většině případů je česká fotografická tvorba sledována v kontextu se slovenskou. Úspěšné složení písemných testů v závěru ročníku předpokládá i samostudium rozsáhlejší odborné literatury.

Učební okruhy a zkušební otázky:

1. Impresionistický a secesní piktorialismus
2. Dokumentární a reportážní fotografie do roku 1918
3. Od piktorialismu k moderní fotografii
4. Devětsil, poetismus a obrazové básně, počátky abstraktní fotografie
5. Nová fotografie v českých zemích a na Slovensku – konstruktivismus, funkcionalismus a nová věcnost
6. Reklamní fotografie 20. a 30. let
7. Sociální fotografie v českých zemích a na Slovensku
8. Česká a slovenská dokumentární a reportážní fotografie 1918-1938
9. Imaginativní a surrealistická fotografie a koláž 30. let
10. Němečtí fotografové v českých zemích
11. Dokumentární a reportážní fotografie 1939-1948 v českých zemích a na Slovensku
12. Česká a slovenská výtvarná fotografie 1939-1948
13. Socialistický realismus
14. Česká a slovenská výtvarná fotografie 1948-1967
15. Česká a slovenská dokumentární a reportážní fotografie 1948-1967
16. Česká a slovenská Inscenovaná fotografie a intermediální tvorba 60. - 90. let
17. Česká a slovenská dokumentární a reportážní fotografie 1968-1989
18. Česká a slovenská výtvarná fotografie 70. a 80. let
19. Česká dokumentární a reportážní fotografie 1990-2006
20. Slovenská dokumentární a reportážní fotografie 1990-2006
21. Český a slovenský portrét 80. a 90. let
22. Česká výtvarná fotografie od 1990 do současnosti
23. Slovenská výtvarná fotografie od 1990 do současnosti

Základní literatura:

Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Akt v české fotografii / The Nude in Czech Photography / Akt w fotografii czeskiej. KANT, Praha 2000.

Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Česká fotografie 20. století / Czech Photography of the 20th Century. KANT, Praha 2005.

Birgus, Vladimír (ed.): Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999.

- Birgus, Vladimír - Bonhomme, Pierre: Moderní krása - Česká fotografická avantgarda 1918-1948. KANT, Praha 1999.
- Birgus, Vladimír - Scheufler, Pavel: Fotografie v českých zemích 1839-1999. Grada Publishing, Praha 1999.
- Czartoryska, Urszula - Dufek, Antonín: Miedzywojenna fotografia czeska. Fotografia (Varšava), 1982, č. 1. s. 13-19.
- Česká fotografická avantgarda 1918-1948. Zvláštní číslo Ateliéru, 1999, č. 5.
- Dufek, Antonín - Czartoryska, Urszula: Czeska fotografia 1918-1938. Katalog, Muzeum Sztuki, Lodž 1985.
- Dufek, Antonín: Česká fotografie 1918 - 1938. Katalog Moravské galerie, Brno 1981
- Dufek, Antonín: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1918 - 1945. Revue Fotografie 1989, č. 3.
- Dufek, Antonín: Fotografie 1890-1918. In: Dějiny českého výtvarného umění IV/1. Academia, Praha 1998.S. 195-208.**
- Dufek, Antonín: Fotografie dvacátých let; Fotografie třicátých let. In. Dějiny českého výtvarného umění IV/2. Academia, Praha 1998. S. 205-222, 323-354.**
- Dufek, Antonín: Fotografie 1939-1948, Fotografie 1948-1958. In: Dějiny českého výtvarného umění V. Academia, Praha 2005. S. 207-232, 409-434.**
- Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.**
- Hlaváč, Ludovít: Dejiny slovenskej fotografie. Osveta, Martin 1998.**
- Hlaváč, Ludovít: Siciálna fotografia na Slovensku. Pallas, Bratislava 1974.
- Hrabušický, Aurel-Macek, Václav: Slovenská fotografie 1925-2000. SNG, Bratislava 2001.**
- Klos, Agnieszka: Perspektywa czystych bromów. O czeskiej miedzywojennej awangardzie fotograficznej. Format (Wroclaw), 2002, č. 41, s. 73-77.
- Král, Petr: Fotografie v surrealismu. TORST, Praha 1994.
- Kuneš, Aleš: Česká teorie fotografie 1918-1948. Ateliér, 1999, č. 5.
- Kuneš, Aleš - Pospěch, Tomáš: Čítanka z teorie fotografie. Skripta ITF FPF SU, Opava 2003.**
- Mrázková, Daniela - Remeš, Vladimír: Cesty československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989.**
- Scheufler, Pavel: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1889 - 1919. Revue Fotografie, 1989, č. 2.
- Tausk, Petr: Přehled vývoje československé fotografie od roku 1918 až po naše dny. Skripta FAMU, Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1986.**
- Vilgus, Petr: Fotografie v období protektorátu Čechy a Morava. Bakalářská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1997 (na internetu na www.itf.cz).
- Vojtěchovský, Miroslav: Vývoj československé teorie fotografie 20. století. Skripta FAMU, Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1985.**

Další literatura:

- Anděl, Jaroslav: Alexandr Hackenschmied. TORST, Praha 2000.
- Anděl, Jaroslav (ed): Czech Modernism 1900-1945. Katalog, The Museum of Fine Arts, Houston 1989.
- Anděl, Jaroslav a kol.: Umění pro všechny smysly. Meziválečná avantgarda v Československu. Katalog Národní galerie, Praha 1993.
- Bartník, Krystyna: František Drtikol. Format (Wroclaw), 2002, č. 41, s. 78-81.
- Birgus, Vladimír (ed): Czech Photographic Avant-Garde 1918-1948. The MIT Press, Cambridge & Londýn 2002.
- Birgus, Vladimír: Eugen Wiškovský. Katalog Pražského domu fotografie, Praha 1993.
- Birgus, Vladimír - Chocholová, Blanka: Hořká léta 1939 - 1947 očima českých fotografů. Katalog Slezské univerzity, Opava 1995.
- Birgus, Vladimír: Česká fotografická avantgarda v mezinárodním kontextu. Film a doba, Praha 2000, č. 2.
- Birgus, Vladimír: František Drtikol. KANT, Praha 2000.
- Birgus, Vladimír: Jaroslav Rössler. TORST, Praha 2001

- Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: Jaroslav Rössler - fotografie, koláže, kresby. KANT, Praha 2003.
- Birgus, Vladimír - Dufek, Antonín - Zuckriegl, Margit: Laterna Magica. Einblick in eine Tschechische Fotografie der Zwischenkriegszeit. Rupertinum, Salzburg 2000.
- Birgus, Vladimír - Zuckriegl, Margit: Maestri della fotografia dell'avanguardia ceca negli anni Venti e Trenta / Masters of the Czech Avant-Garde Photography of the 1920s and 1930s. Silvana Editoriale, Milano 2001.
- Bydžovská, Lenka - Srp, Karel: Český surrealismus. Argo a GHMP, Praha 1996.
- Mrázková, Daniela (ed.): Co je fotografie - 150 let fotografie / What is Photography - 150 Years of Photography. Katalog výstav v Mánesu a Valdštejnské jízdárně v Praze. Videopress, Praha 1989.
- Došek, Karel: Státní grafická škola. Magisterská diplomová práce, FAMU, Praha 1990.
- Dufek, Antonín: Avantgardní fotografie 30. let na Moravě. Katalog Oblastní galerie výtvarného umění, Olomouc 1977.
- Dufek, Antonín: Černobílá fotografie. Odeon, Praha 1987.
- Dufek, Antonín: Česká fotografie 1918 - 1938. Katalog Moravské galerie, Brno 1981.
- Dufek, Antonín: Fotografická sbírka Moravské galerie v Brně. Československá fotografie, 1975, č. 2, 4, 6, 10 a 12; 1976, č. 2, 4, 6, 8, 10 a 12; 1977, č. 1 - 12; 1978, č. 1 - 12.
- Dufek, Antonín: Světlo, stín a objekt v české fotografii 30. let. In: Linie, barva, tvar. Katalog Galerie hl. m. Prahy, Praha 1988
- Dufek, Antonín: Vilém Reichmann. FOTO MIDA, České Budějovice 1994.
- Dufek, Antonín: Z historie české fotografie. Revue Fotografie, 1984, č. 3 a 4; 1985, č. 1 a 2.
- Dusíková, Michaela: Časopis Fotografický obzor ve 30. a 40. letech. Magisterská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1998.
- Fárová, Anna: Fotografická sbírka UPM v Praze. Československá fotografie, 1973, č. 1 - 12; 1974, č. 1 - 12. Fárová, Anna: Josef Sudek. TORST, Praha 1995.
- Fárová, Anna: Osobnosti české fotografie I. Katalog Uměleckoprůmyslového muzea, Praha 1974.
- Fárová, Anna - Jelínek, Tomáš - Chocholová, Blanka: Zdeněk Tmej. TORST, Praha 2001.
- Chocholová, Blanka: Karel Hájek. Asociace fotografů ČR, Praha 1999.
- Hlaváč, Ludovít: Dejiny fotografie. Osveta, Martin 1987.
- Hynčík, Václav: Česká fotomontáž 1918-1938. Magisterská diplomová práce, KFO FAMU, Praha 1986.
- Jeniček, Jiří: Fotografie jako zření světa a života. Československé filmové nakladatelství Praha 1947.
- Kirschner, Zdeněk - Kroutvor, Josef: Česká fotografická moderna. Katalog Uměleckoprůmyslového muzea, Praha 1989.
- Kirschner, Zdeněk: Josef Sudek. Panorama, Praha 1982.
- Kníže, Milan: Němečtí fotografové v předválečném Československu. Magisterská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1998.
- Kuneš, Aleš: Jindřich Štyrský. Revue Fotografie, 1992, č. 1.
- Kuneš, Aleš: Surrealistické incidence. Česká fotografie šedesátých let. Katalog Pražského domu fotografie, Praha 1986.
- Lábová, Alena: Dějiny československé fotožurnalistiky. Skripta FŽ UK, Praha 1977.
- Linhart, Lubomír: Sociální téma v meziválečné české fotografii. Revue Fotografie, 1979, č. 1 - 4.
- Linhart, Lubomír: Sudek. SNKLHU, Praha 1956.
- Moucha, Josef - Klaricová, Kateřina - Scheufler, Pavel: Proměny české dokumentární fotografie. Katalog Galerie 4, Cheb 1989.
- Mrázková, Daniela (ed.): Co je fotografie - 150 let fotografie / What is Photography - 150 Years of Photography. Katalog výstav v Mánesu a Valdštejnské jízdárně v Praze. Videopress, Praha 1989.
- Mrázková, Daniela: Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985.
- Pažourková, Magdalena: Brněnská meziválečná fotografie. Bakalářská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1994.
- Pažourková, Magdalena: Brněnská fotografie 1939-1989. Magisterská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1998.
- Scheufler, Pavel: Fotografické album Čech 1839 - 1914. Odeon, Praha 1989.
- Scheufler, Pavel: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1889 - 1919. Revue Fotografie, 1989, č. 2.

Skružný, Zdeněk: Surrealismus v české fotografii 30. a 40. let. Bakalářská diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 1993.

Sobek, Evžen: Teoretické práce české fotografické avantgardy. Magisterská teoretická práce, ITF FPF SU, Opava 2000 (vyšlo jako skriptum ITF v roce 2005).

Souček, Ludvík: Jaromír Funke - Fotografie. Odeon, Praha 1970.

Srp, Karel: Jindřich Štyrský. TORST, Praha 2001.

Srp, Karel: Karel Teige. TORST, Praha 2001.

Špoutil, Karel: Fotografie Prahy třicátých let. Bakalářská teoretická práce, ITF FPF SU, Opava 1998.

Internetové stránky:

www.itf.cz - internetové stránky ITF FPF SU s diplomovými pracemi z dějin české fotografie www.photorevue.com

www.upm.cz - Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

www.langhansgalerie.cz - Langhans Galerie v Praze

www.ngprague.cz - Národní galerie v Praze

www.muzeum-umeni-benesov.cz - Muzeum umění a designu v Benešově

www.moravska-galerie.cz - Moravská galerie v Brně

www.muzeumhk.cz - Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Knihovny - internetové stránky:

<http://library.fpf.slu.cz> - Ústřední knihovna Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě s knihovnou ITF a diplomovými pracemi z ITF

<http://www.nkp.cz> - Národní knihovna v Praze - největší univerzální knihovna v České republice

<http://tinweb.upm.cz> - Knihovna Uměleckoprůmyslového muzea v Praze s velkou kolekcí fotografických knih, časopisů, katalogů a diplomových prací z ITF FPF SU a KFO FAMU <http://www.mzk.cz> - Moravská zemská knihovna v Brně

<http://kat.vkol.cz> - Státní vědecká knihovna Olomouc - knihovna s více než dvousetletým právem povinného výtisku

<http://lib.upol.cz> - Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci

<http://fialka.svos.cz> - Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

<http://monkey.svkul.cz> - Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem

<http://www.wopac.svhk.cz> - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové <http://ipac.svkkk.cz> - Státní knihovna Středočeského kraje Kladno

<http://ipac.svkpl.cz> - Státní vědecká knihovna Plzeňského kraje v Plzni

<http://tinwww.cbvk.cz> - Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Přednášející:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4

128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0043 ČESKÉ VÝTVARNÉ UMĚNÍ 20. STOLETÍ

Ročník: 1. (4.)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

Přednášky navazují na Dějiny výtvarného umění I-III, kde byly uváděny jen nejvýznamnější trendy českého výtvarného umění v souvislosti se světovými dějinami umění. V následném magisterském studiu jsou daleko podrobněji sledovány významné proudy, osobnosti a díla českého výtvarného umění od secese až po současnost.

I. Přednáška

1. Zrod moderního umění

(V. Hynais, A. Chittussi, A. Slavíček, J. Myslbek)

2. Moderní revue, symbolismus a secese

(A. Mucha, J. Preisler, M. Švabinský, F. Bílek, J. Kotěra, A. Balšánek - O. Polívka, L. Šaloun, S. Sucharda, Sursum, J. Zrzavý, J. Konůpek, J. Váchal, J. Štursa)

3. Expresionismus, kubismus, kuboexpresionismus

(Osma, Skupina výtvarných umělců, Tvrdošíjn - E. Filla, B. Kubišta, O. Gutfreund, J. Čapek, A. Procházka, P. Janák, J. Gočár, J. Chochol, V. Hofman)

II. Přednáška

1. Počátky abstrakce

(F. Kupka, A. Bílek, V. Preissig)

2. Architektura 20. a 30. let

(Národní sloh, purismus, konstruktivismus a funkcionalismus, A. Loos, B. Feuerstein, J. Krejcar, E. Linhart, V. Obrtel, O. Tyl, J. Fuchs, J. Fragner, K. Honzík, J. Kroha, J. Plečnik, B. Fuchs, V. Karfík, F. L. Gahura)

3. Devětsil, poetismus, artificialismus, Surrealistická skupina v Československu, Skupina Ra a Skupina 42

(J. Šíma, F. Tichý, A. Pešánek, J. Štyrský, Toyen, F. Foltýn, V. Makovský, Z. Rykr, A. Diviš, V. Zykmond, A. Hudeček, V. Tikal, K. Lhoták)

III. Přednáška (50.-70. léta)

1. Socialistický realismus

(J. Čumpelík)

2. Strukturální abstrakce, pop-art, op-art, Nová figurace, akční umění

(Skupiny Máj 57, Trasa 54, UB 12, Konkrétisté) - V. Boudník, M. Medek, Z. Piesen, Zb. Sekal, L. Novák, E. Ovčáček, K. Nepraš, B. Dlouhý, E. Kmentová, F. Janoušek, V. Janoušková aj.)

3. Architektura pozdního funkcionalismu v ČR

(K. Hubáček - Liberecká škola SIAL)

IV. Přednáška (Od osmdesátých let do současnosti)

1. Druhá vlna Nové figurace, nová groteska, neoexpresionismus - zakázané umění 80. let, Nerudovka, Křižovnická škola, Tvrdohlaví, Surrealistická skupina, mimopražské aktivity.

(V. Boštík, K. Malich, VI. Janoušek, O. Kulhánek, A. Šimotová, P. Štembera, J. Mlčoch, M. Knížák, St. Kolíbal, sestry Válovy, J. Sopko, K. Nepraš, K. Gebauer, I. Kafka aj.)

2. Devadesátá léta - postmodernismus, public art, nové angažované umění

(Jiří David, David Černý, Jiří Černický, M. Dopitová, K. Vincourová, V. Bromová, J. Surůvka, K. Kintera aj.)

3. Česká architektura 1980 - 2003

postmoderna, dekonstrukce, neomodernismus, high-tech, kritický regionalismus - A. Šrámková, J. Pleskot, E. Píkrýl, L. Lábus, J. Kaplický, E. Jiříčná, Vlado Milunič, Koucký, A. D. N. S.)

Pro zapsání zápočtu je nezbytné odevzdat:

1. Seznam nastudovaných knih a shlédnutých výstav.
2. Dvě recenze na výstavu, případně knihu spjatou s přednášenými okruhy.

Předmět je zakončen písemnou zkouškou (červen), případně opravnou ústní zkouškou (dle dohody).

Doporučená literatura:

- Anděl, Jaroslav a kol.: Umění pro všechny smysly. Národní galerie, Praha 1993.
 Bláha, Jaroslav - Slavík, Jan: Průvodce výtvarným uměním (IV. a V.). Práce, Praha 1997.
 Bydžovská, Lenka - Srp, Karel: Český surrealismus 1929-1953. Argo a GHMP, Praha 1996.
 Dějiny českého výtvarného umění IV (1. a 2. část) 1890-1938. Academia, Praha 1998.
 České moderní umění 1900-1960. Národní galerie, Praha 1995.
 Geržová, Jana - Hrubaničová, Ingrid: Klíčové termíny výtvarného umenia druhej polovice 20. storočia. Kruh súčasného umenia Profil, Bratislava 1998.
 Chalupecký, Jindřich: Nové umění v Čechách. H + H, Praha 1994.
 Judlová, Marie a kol.: Ohniska znovuzrození. České umění 1956-1963. GHMP, Praha 1994.
 Lahoda, Vojtěch - Srp, Karel: České umění 1900-1990 ze sbírek GHMP. GHMP, Praha 1998.
 Nešlehová, Marie a kol.: Český informel. Průkopníci abstrakce z let 1957-1964. GHMP, Praha 1991.
 Nová encyklopedie českého výtvarného umění I + II. Academia, Praha 1995.
 Pachmanová, Martina: Věrnost v pohybu. Hovory o feminismu, dějinách a vizualitě. One Woman Press, Praha 2001.
 Pelčák, P.: Česká architektura 1999 - 2000. Praha 2001. Petišková, Tereza: Československý socialistický realismus 1948-1958. Gallery, Praha 2002.
 Pomajzlová, Alena a kol.: Expresionismus a české umění 1905-1927. Národní galerie, Praha 1994.
 Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950-1997. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava (od 1998).
 Sekera, Josef a kol.: Poezie racionality. Konstruktivní tendence v českém výtvarném umění 60. let. České muzeum výtvarných umění. Praha 1993.
 Šedá cihla. Galerie výtvarného umění, Klatovy 1991-1994.
 Šetlík, Jiří: Cesty po ateliérech. TORST, Praha 1996.
 Ševčík, Jiří - Morganová, Pavlína - Dušková, Dagmar: České umění 1938-1989. Programy, kritické texty, dokumenty. Academia, Praha 2001.
 Šmejkal, František a kol.: Devětsil. Česká výtvarná avantgarda 20. let. GHMP, Praha 1986.
 Šmejkal, František: České imaginativní umění. Galerie Rudolfinum, Praha 1997.
 Šumná města I. a II. Knihy, videokazety. Petrov 2002, 2003.
 Švábcha, Rostislav: Od moderny k funkcionalismu. Odeon, Praha 1985.

Švestka, Jiří a kol.: Český kubismus 1909-1925. Hatje, Stuttgart 1991.

Wittlich, Petr: Česká secese. Odeon, Praha 1982.

Wittlich, Petr: České sochařství ve 20. století 1890-1945. SPN, Praha 1978.

Nutno sledovat časopisy:

Ateliér, Art&Antiques,
Divus,
Revolver Revue,
Profil a Vlha,

Blok,
Labyrint,
Umělec,

Detail,
Prostor Zlín,
Živel slovenské Dart,

architektonické časopisy

Architekt, Era 21,
Zlatý řez,

Fórum architektury,

Stavba,

katalogy autorských výstav.

Internetové adresy:

About

<http://about.com> - všeobecná encyklopedie - položka Art History, slovník pojmů Art Lingo, rychlokurz orientace v umění Art in Context

www.artincontext.org - databáze informací a odkazů o současném umění, bohatý obrazový materiál Artcyclopedia

www.artcyclopedia.com - databáze umělců Artlist

www.artlist.cz – rozsáhlá databáze současných českých výtvarných umělců sestavená Centrem pro současné umění Praha

Artnet

www.artnet.com - jeden z nejobširnějších zdrojů informací o umění, 16.000 jmen umělců, 1.300 galerií, výsledky aktuálních aukcí, vlastní Artnet Magazine Basis Vídeň

www.basis-wien.at - především rakouští umělci a galerie, odkazy na výstavy (18.000) realizované na území Rakouska, částečně v provozu anglická i francouzská verze Divus

www.divus.cz - najdete zde časopisy Umělec a Divus, nejen aktuální, ale archiv všech čísel, která doposud vyšla. Jsou zde také ukázky z knih, komiksů a dalších publikačních projektů z nakladatelství Divus. Nadace a centrum pro současné umění

www.fcca.cz - internetové stránky Nadace pro současné umění, již neobnovované, granty neplatí, ale zajímavá databáze a knihovna věnovaná současnému umění GHMP

www.citygalleryprague.cz - Národní galerie v Praze

www.ngprague.cz - kalendář akcí, chybí archiv výstav, těžko se hledají aktuální výstavy, stálé sbírky popsány jen velmi stručně Centre Georges Pompidou

www.centrepompidou.fr - katalog knihovny, archiv všech výstav od roku 1977

Přednášející:

Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

U garáží 4

170 00 Praha 7 - Holešovice

tel.: 604 930 252

e-mail: potom@volny.cz

www.pospetch.com

F0092 MEDAILON OSOBNOSTI

Ročník: 1. (4.)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: MgA. Ing. Evžen Sobek

Medailon osobnosti je koncipován jako komplexní výpověď o člověku, který svojí prací významně zasahuje do dění ve svém oboru. Cílem cvičení je zobrazit zvolenou osobnost v kontextu své profese výstižně a pravdivě, přitom ji však na snímcích odpovídajícím způsobem glorifikovat. Výsledné portfolio by tedy mělo podat plastický obraz dané osobnosti, který najde své využití od katalogů až po články v periodickém tisku .

Posluchač by měl pečlivě zvážit svůj výběr a konzultovat ho s vedoucím pedagogem. Neméně důležité je seznámit fotografovanou osobnost se svým záměrem, naznačit časový limit práce, případně „prostor“ kam až chci ve své práci zajít - pro podání skutečně „pravdivého a komplexního“ obrazu dané osobnosti totiž nevystačíme pouze s dokumentárními záběry z ateliérů, kanceláří či veřejných prostor. Takto koncipovaný soubor zpravidla vyznívá zjednodušeně a ploše - svět osobnosti je eliminován pouze na její práci. Student by proto neměl opomíjet soukromí či záliby fotografovaného, které mohou celku dodat žádoucí „lidský rozměr“. Ve skladebném řešení souboru se může uplatnit i nekonvenční portrét či prostředí v němž daná osoba žije; je možné využít reportážního stylu od detailu po celkové záběry nebo i rozměrového přehodnocení jednotlivých fotografií.

Potřeba dostat se „co možná nejlíže“ fotografované osobě od posluchače vyžaduje i jistou dávku psychologie v jednání s lidmi - jelikož budete při fotografování se snímanou osobou v delším kontaktu, budete s ní konverzovat a měli byste proto mít alespoň základní přehled o oboru, ve kterém daná osobnost působí. Tuto skutečnost by posluchač neměl podceňovat, jeho kontakt bude snazší, přirozenější a v neposlední řadě také kulturnější! Vyvarujete se tak trapného okamžiku, kdy se vás fotografovaný zeptá na svoji profesi, literární dílo nebo film.

Podmínkou je, aby zvolená osobnost byla něčím výlučná a zaslouhovala si fotografovou pozornost. Studenti z menších obcí mohou volit i osoby regionálního významu - konkrétní návrhy je nutné konzultovat s lektorem.

Je samozřejmostí, že při své práci musí posluchač dodržovat pravidla novinářské etiky! Proto ještě jednou zdůrazňuji důležitost výběru osobnosti, její ochotu k dlouhodobější spolupráci a nutnost získání jejího souhlasu s fotografováním. Právě nevhodná volba fotografovaného či nevyjasnění si záměru a podmínek spolupráce mohou vést až k situaci, kdy již nebude možné s vybraným člověkem soubor dokončit a posluchač bude nucen hledat osobnost jinou, s kterou bude schopen svůj záměr uskutečnit!

Odevzdává se 6 až 10 fotografií formátu 30 x 40 cm.

Doporučená literatura:

Avedon, Richard: Evidence 1944 - 1994. Whitney Museum of American Art, New York 1995
 Avedon, Richard: The Sixties. Kodak Professional, Rochester 1999
 Brookman, Philip: Arnold Newman. Taschen, Kolín nad Rýnem 2000
 Corbijn, Anton: Famous - Photographs 1975 - 88. Schirmer/Mosel Mnichov 1997
 Corbijn, Anton: 33 Still Lives. Schirmer/Mosel. Mnichov 1999
 Delahaye, Luc: Winterreise. Phaidon, Londýn 2000
 Davidson, Bruce: Central Park. Aperture, New York 1995

Frank, Robert: The Americans. Scalo, Curych 1998
Frank, Robert: Moving Out. National Gallery of Art, Washington 1994
Goldin, Nan: The Ballad of Sexual Dependency. Aperture. New York 1996
Granser, Peter: Sun City. Benteli, Wabern/Bern 2003
Leibovitz, Annie: Photographien. Schirmer/Mosel, Mnichov 1991
Mann, Sally: At Twelve - Portraits of Young Women. Aperture, New York 1988
Mann, Sally: Immediate Family. Aperture, New York 1992
Mark, Marry Ellen: American Odyssey. Aperture. New York 1999
Newton, Helmut: Portraits. Schirmer/Mosel, Mnichov 1993
Portfolio - Bibliothek der Fotografie No. 16: David LaChapelle. Stern. Hamburg 2001
Richards, Eugene: Cocaine True, Cocaine Blue. Aperture. New York 1994
Testino, Mario: Any Objections? Phaidon, Londýn 1998
Waplington, Nick: Weddings, Parties, Anything. Aperture, New York 1996
Waplington, Nick: Truth or Consequences. Phaidon, Londýn 2001

Přednášející:

MgA. Ing. Evžen Sobek

Hněvkovského 35
617 00 Brno

Tel.: 608 740 055, 545 221 925

E-mail: evzen.sobek@seznam.cz

www.evzensobek.com

T0116 UŽITÁ FOTOGRAFIE II

Ročník: 1. (4).
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára

Ve vrcholné užitě tvorbě dochází k intenzivnímu propojení autorského stylu fotografa s konkrétním zadáním do specifického tvaru. I v současném reklamou prosyceném prostředí se může užitá fotografie stát výraznou a unikátní autorskou realizací, ač je zadání zcela cílené. Nejhodnotnější užitě orientovaná tvorba je i častým tématem výstav, uměleckých přehlídek či soutěží. Špičkové realizace nacházejí své stálé místo v uměleckých sbírkách, ve výzdobě interiérů apod. Užitá fotografie je jednou z důležitých uměleckých forem sdělení a přes svůj omezený význam a dobové ohraničení, dané konkrétním účelem se může stát i nadčasovým artefaktem.

Posлуhač, již dobře orientovaný z předchozího studia v oblasti reklamní fotografie, výtvarné fotografie, dokumentu atd. a také po kvalitním zasvěcení do tajů typografie i grafické úpravy ve speciálních kurzech, má možnost v tomto cvičení autorsky skloubit tyto obory i své znalosti do souborné užitě realizace v uměleckém a zcela autorském stylu.

Zadání:

1. Fotografie pro přebal hudebního nosiče včetně typografie.
2. Fotografická kompozice, vyjadřující pocit radosti, strachu, rychlosti, klidu apod. s titulkem STRACH, RYCHLOST atd.
3. Řešení, pracující s asociativním způsobem reklamy, vyjadřující např. žádost o humanitární pomoc, boj proti drogám apod. včetně vhodného titulku.
3. Experimentální řešení, kde si posluchač sám určí obsah i formu své užitě práce vč. adekvátní typografie.

Odevzdávají se 4 realizace, resp. návrhy velikostí cca 24x30 cm.

Doporučená literatura:

Toscani, Oliviero: Reklama je navoněná zdechlina. Slovart, Praha 1996.
 Vlček, Tomáš: Současný plakát. Odeon, Praha 1979.
 Salamon, A.: Advertising Photography. Thames and Hudson. Londýn 1982.
 Feininger, A.: Škola moderní fotografie, Orbis Praha 1971.
 Kuneš, Aleš: Věci ve fotografické tvorbě. Skripta ITF Slezské univerzity, Opava 1992.
 Kerr, Norman: Technique of Photographic Lighting. AMPHOTO, New York, 1982.
 Tilmanns, Urs: Basics and Applications, Creative Large Format. Sinaredition, Schallhausen 1999.
 Graphis Photo: jednotlivé ročníky, Gingko Press Verlags BMGH.
 Třeštík, Tomáš: Osobnosti současné české reklamní a módní fotografie. ATEMI, Praha 2002.

Přednášející:

Odb. as. MgA. Pavel Mára
 Karolíny Světlé 30/277
 110 00 Praha 1
 Tel.: 222 220 227, 602 252 484
 E-mail: pavel.mara@seznam.cz

F0117 MÓDNÍ FOTOGRAFIE II.

Ročník: 1. (4).
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: MgA. Dita Pepe

Předmět módní fotografie 2. navazuje na předmět z předešlého ročníku a student se snaží na složitějších zadáních prakticky proniknout hlouběji do problematiky fotografování módy. Student rozvíjí své poznatky v práci s modelem, v práci se světlem a technikou.

Doporučená literatura: viz. Módní fotografie 1.

Úkol č. 1: Móda/Exteriér

Cílem je nejzajímavější využití prostředí, ve kterém fotografujete módní oděv. Např. skleněná budova, ulice, silnice, horizont. Co se týče výběru oděvu, není podmínkou současná móda, můžete pracovat s dobovými kostýmy. Hlavní bude výběr takového místa, které podpoří tvar a barevnost šatů. Práce s výrazem a postojem nebo pohybem postavy bude stejně důležitá. Dalším faktorem bude doba fotografování, nejlepší světlo je brzy ráno a pozdě odpoledne. Pracujete se středním formátem. Oděv bude ostrý.

Odevzdáváte 3-5 barevných fotografií 24x30 nebo 30x40 cm.

Úkol č. 2: Móda/Interiér

Navazujete na úkol č.1. Vyberete si zajímavý interiér (např. sklad, designově zařízený prostor). Půjde opět o soulad nebo kontrast mezi oděvem a prostorem. Nebude podmínkou pracovat jen s celou postavou, v sérii se může objevit i detail. Také model/ka může být v různých volných pozicích (leží, sedí) a tomu bude odpovídat vaše perspektiva snímání (např. nadhled). Používáte buď denní světlo, nebo kombinujete se zábleskovým světlem a odraznými deskami. Pracujete se středním formátem. Oděv bude ostrý.

Odevzdáváte 3-5 barevných fotografií 24x30 nebo 30x40 cm..

Úkol č. 3: Fashion story

Zde zúročíte získané zkušenosti a realizujete svůj osobitý pohled na fotografování módy. Nejde zde o realistické zachycení podoby oděvu, jde spíše o vytvoření atmosféry. Mnohem větší důraz kladete na model, který ve vaší sérii prožívá určitý příběh, nebo emočně vyjadřuje konkrétní duševní stav. Doporučuji spolupráci s konkrétním oděvním návrhářem (např. studentem) a lidmi, kteří vám umožní stylizovat postavu dle vlastních představ (make-up, vlasy). Celá série bude koncepčně ucelená. První odevzdáváte skicu vymyšlených záběrů (story board) a podrobné poznámky k samotnému fotografování. Můžete si zvolit černobílou či barevnou formu. Střední formát není podmínkou. Možné je využití také digitálního fotoaparátu. Prostředí: exteriér, interiér.

Odevzdáváte 6 fotografií 30/40 cm + kontakty(k nahlédnutí) + skicy

Přednášející:
MgA. Dita Pepe
Frýdecká 405
719 Ostrava - Kunčice
tel.: 775 660 407
E-mail: dita.pepe@seznam.cz

F0118 TVŮRČÍ DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

Ročník: 1. (4)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/20 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Doc. Mgr. Aleš Kuneš

Po vynálezu fotografie před více než 160 lety se v rychlém sledu objevovalo velké množství různých technických řešení a technologických postupů, které byly završeny standardizací procesu v černobílé a později i barevné fotografii. Po generacích pracně nabyté a ustálené vědomosti se razantně proměňují v posledních dekadách překotným vývojem digitální fotografie. V samotném výstupu (plošný statický obraz) se sice nic nemění, ale razantně se proměňuje cesta k němu s možnostmi přesného vyvažování prostřednictvím mnohých technických zásahů. Překotný rozvoj digitálních fotonářů, skenerů, hardwaru, softwaru pro zpracování obrazu a v neposlední řadě také vznik nového „veřejného prostoru“ na webu (spolu s dramatickým snižováním cen tohoto zařízení a možných výstupů) nás po vynálezu fotografie staví na jedno z nejdramatičtějších rozcestí. Na této křižovatce se drtví většina tvůrců i běžných uživatelů již rozhodla pro cestu digitálního obrazu. .

Zvyšování kvality záznamu mobilních telefonů ve smartech a handheldů Pocket PC jsou perspektivou, která kondenzuje možnosti přenosu obrazových sdělení. Dokonce i klasická fotografie je dnes většinou již v plodném propojení s různými digitálními technologiemi. V této souvislosti je správné si připomenout jasnozřivé názory některých meziválečných teoretiků avantgardy (kupř. Karla Teigehe) kteří předvíдали další překotný vývoj média a jeho proměny včetně nebyvalé „demokratizace“ přístupu k obrazové informaci. Digitální fotografie je zatím netušeným zdrojem vizuální energie překvapivého potenciálu.

Jemné řemeslné možnosti autorského printu v klasické černobílé fotografii, tak oceňované sběrateli a nadšenci, vyvažuje digitální fotografie autorskými vstupy celkem jiného charakteru: pružností procesu, časově nenáročnými úpravami obrazu v softwaru, výkonem i úsporností, s nimiž si stále ještě nevíme rady. Základním problémem digitální fotografie začátečníků je v otevření stavidel proudu záznamů a jejich nutná okamžitá nebo pozdější selekce, kondenzace a schopnost (řečeno slovy Karla Čapka) „oddělovat“.

A zde je na místě první důležité pedagogické upozornění:

vedoucí předmětu zde není proto, aby z balastu stovek intuitivních záběrů kupř. mobilním telefonem autorsky vytvářel soubor ve své vlastní koncepci. Ta musí být jasně a zřetelně postavena posluchačem již v krátké písemné explikaci.

Zadání cvičení:

Úkolem posluchače je v prvním plánu volba koncepce odevzdávaného celku. Nepřijímají se jakkoliv obrazově atraktivní volné subjektivní záznamy, které mají prostor v jiných předmětech nebo dokonce nahodilě etudy. Důležitý je projekt, jež poskytne něco, na co lze soustředit směr dalších nápadů i společnou práci s pedagogem. **Projekt by měl preferovat výhody digitálního zpracování obrazu a nevybízet k námitce, že stejná nebo lepší realizace by byla možná v klasické fotografii.**

Návrh možných okruhů:

Preference barev
Transformace tvarů
Modelování fiktivních prostorů obrazu
Virtuální realita
Obrazová komunikace

Na základě této nebo vlastní obecné preference posluchač zvolí konkrétní téma.

Odevzdává se:

1. Přesně formulovaná explikace v rozsahu 1 strany strojopisu s několikařádkovou stručnou anotací základních východisek. **Způsob textového zpracování projektu modelově vychází z běžné žádosti o poskytnutí grantu od různých institucí.**
2. Pilotní snímky k výběru na A4 stránkách miniatur a případně i alternativní řazení snímků v kolekci.
3. VÝSTUPY na kvalitních tištěných printech minimálně ve formátu **A3 v počtu 8 ks**. Po dohodě s pedagogem je možné volit i jinou formu výstupů, jestliže bude vycházet z logiky nebo poetiky projektu. Kupř. webové stránky nebo koncipované pásmo na CD nebo DVD.
4. CD určené pro projekci obrazů přes počítač. Snímky budou řazeny jednoduše ve složce ve formátu jpg. a přiměřeném rozlišení a velikosti. Nepřijímají se hotové prezentace ve speciálních software. CD bude potištěno nebo popsáno (jméno autora, název předmětu, název práce, počet snímků, eventuálně i složek, rok vzniku) a uloženo ve standardním plastovém obalu. Ten bude opatřen papírovým vkladem, kde bude grafické řešení obalu CD a podrobnější tištěná složka s přehledným popisem obsahu (název předmětu, jméno posluchače, stručná anotace práce, názvy snímků, rok vzniku) sloužící pro rychlou orientaci v archivu.

Konkrétní ukázky řešení budou uvedeny na úvodní přednášce.

Doporučená literatura:

Adobe Photoshop 6.0 – Oficiální výukový kurz. Soft Press, Brno 2001.
(a další aktualizované manuály podle počítačového softwaru užívaného posluchačem).
Kupř. Firma Amos Software pořádá ve svých prostorách v Patočkově ul. 61, Praha 6 (www.amsoft.cz) specializované výukové instruktáže (v některých případech zdarma) pro software Adobe.
Acrot, Susan (editor): A Strange Heaven. (kat. výstavy) Asia Art Archive, Hong Kong 2003.
Ang, Tom: Průvodce digitálního fotografa. Knižní klub, Praha 2003.
Birgus Vladimír - Miroslav Vojtěchovský, Jistoty a hledání v české fotografii
90. let / Certainty and Searching in Czech Photography of the 1990s, KANT, Praha 1996.
Bright, S.: Art Photography Now. Aperture, New York 2005.
Černický, Jiří: Videu. Divus, Praha 2000.
David Jiří, Skryté podoby, Praha 1995.
David Jiří, Moji rukojmí, katalog, nakl. KANT, Praha 1998.
David, Jiří: David. KANT, Praha 2002.
Dittrich, Tomáš: Digitální manipulace v současné české fotografii. Magisterská teoretická diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 2006.
Dittrich Tomáš, Fotografie Jiřího Davida. Bakalářská teoretická diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 2003.
IN OUT, CD katalog, Mezinárodní festival digitálního obrazu, 2003.
Jeff Wall. Phaidon, London 1996.
Kol.: 3. Bienále mladého umění. Galerie hl. m. Prahy 1999.
Kol.: Close Echoes. Public Body-Artificial Space. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Prahy 1998.
Kol.: Orbis Fictus. Sorosovo centrum současného umění, Praha 1995.

Kranlová, Pavla: Čeští výtvarníci využívající fotografii od 90. let 20. století po současnost. Magisterská teoretická diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 2005.

Lévy Pierre, Kyberkultura, 2002.

Malá, Olga; Srp, Karel: Současné umění. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Prahy 1998.

Mahr, Jan: Korektně nekonvenční Jiří David. Fotografická poloha tvorby. Bakalářská teoretická diplomová práce, ITF FPF SU, Opava 2005.

Photography after Photography. Memory and Representation in the Digital Age. G + B Arts, München 1998.

Rišlinková, Helena; Lendelová, Lucia; Pospěch, Tomáš: Česká a slovenská fotografie osmdesátých devadesátých let 20. století. Muzeum umění Olomouc 2002.

Štěpánka Šimlová. Sladké sny za šťastných nocí. (kat. výstavy) Galerie hl.m. Prahy 2001.

Vraj, Jaroslav: Digitální médium v české výtvarné fotografii. Bakalářská diplomová práce teoretická ITF FPF SU, Opava 2003.

Časopisecké články:

Janata Michal, Kovový tanec mechanického Ikara, Ateliér č.13, 1999.

Kuneš Aleš, Hledání mezi lákadly - Štěpánka Šimlová, Ateliér č.8, 2001.

Srp Karel, Zníčí středy Federica Díaze, s. 9. Ateliér č. 8, 1998.

Volf Petr, Čerpadlo energie - Veronika Bromová, Reflex č. 11, 1998.

Volf Petr, Skryté podoby - Jiří David, Reflex č.24, 1995.

Přednášející:

Doc. MgA. Aleš Kuneš

Štefánikova 319/44

150 00 Praha 5

gsm: 605 956 993

E-mail: ales@aleskunes.com

www.aleskunes.com

F0130 FOTOGRAFICKÁ TECHNIKA, ZONÁLNÍ SYSTÉM

Ročník: 4
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 10 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: RNDr. Petr Velkoborský, CSc.

V roce 1940 významný americký fotograf a pedagog Ansel Adams (někteří autoři srovnávají jeho věhlas v USA s postavením Josefa Sudka u nás) a jeho kolega Fred Archer zavedli pojem ZONE (zóna) a vytvořili takový exponometrický systém, který je založen pouze na experimentu

a vizuální názornosti. Tak se vyhnuli logaritickým funkcím a dalším matematickým a fyzikálním pojmům, které jsou pro nemálo fotografů nepřekonatelnou překážkou. Jedná se v podstatě o to, jak správně černobílý film exponovat a jak jej následně zpracovat (vyvolat) tak, aby výsledek se podobal co nejvíce fotografově představě a jeho konečná podoba nebyla pouze dílem náhody. Adamsovy myšlenky se v USA a později i v dalších anglosaských zemích rychle ujaly a našly četné pokračovatele a uživatele.

Zlatý věk černobílé fotografie již minul, nicméně obrovský boom barevné digitální fotografie budí přirozenou reakci a tak obec milovníků klasické černobílé fotografie se pomalu rozrůstá.

Doporučená literatura:

Adams, A.: The Negativ. Little, Brown & Company, USA.
Davis, P.: Beyond the Zone System. Focal Press, USA.
Graves, C.: Zone System for 35mm Photographes. Focal Press, USA.
Johnson, C.: The Practical Zone System. Focal Press, USA.
Simmons, S.: Using the View Camera. Amphoto, New York.
Velkoborský, P.: Zonální systém. Skriptum ITF FPF Slezské univerzity, Opava 1996.
Velkoborský, P., Vermouzek, P.: Exponometrie. Computer Press, Brno, 2006.
White, M., Zakia, R., Lorenz, P.: The New Zone System Manual. Morgan & Morgan, N. Y. 1976.

Přednášející:

RNDr. Petr Velkoborský, CSc.
Švermova 508
378 81 Slavonice
Tel.: 724 715 227
E-mail: aftersixty@volny.cz

F0131 AKTUÁLNÍ TENDENCE DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Ročník: 1. (4).
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 10 Z
 Počet kreditů: 2
 Přednášející: MgA. Jiří Votýpka

Současný velmi dynamický rozvoj digitálních technologií ve fotografii si žádá neustálé sledování a studium nových technologií a trendů. Dnešní fotografie je více než kdy v historii plně propojená s digitálními technologiemi a výpočetní technikou. Mnoho směrů vývoje v oblasti zachycení, zpracování a tisku digitální fotografie je již poměrně stálých, ale přicházejí stále nové variace a klony produktů, které umožňují další nové a nové postupy zpracování. Vzhledem k poměrně nepřehlednému rozvoji na různých úrovních je potřeba alespoň v základech obsáhnout většinu těchto trendů vývoje.

Cílem tohoto předmětu je seznámit posluchače se všemi současnými trendy a situací na poli digitální fotografie v návaznosti na předmět Základy digitální fotografie (TF0069) a Pokročilé techniky v DTP (BcA. Karel Poneš). Hlavním náplní jsou přednášky o aktuálním stavu technologického vývoje, novinkách a také konkrétní situace v oblasti komerční digitální fotografie v jednotlivých regionech. Výuka je doplněna souborem praktických cvičení, které posluchačům umožní si lépe vyzkoušet a pochopit specifika aktuálního stavu vývoje profesionální digitální fotografie, především při snímání a následném zpracování snímků. Výuka bude zaměřena na zlepšení orientace posluchače na trhu digitální fotografie, a zároveň na zvládnutí pokročilých pracovních postupů s digitálním fotoaparátem a vybranými programy a zařízeními.

V rámci studia budou paralelně probíhat workshopy zaměřené na kreativnější využití digitální techniky. Termíny workshopů, realizace a účast budou upřesněny na začátku školního roku při první konzultaci.

Veškeré informace vztahující se k přednáškám (základní a obecné informace, odkazy, slovníček pojmů, texty ...) budou k dispozici na vyžádání u přednášejícího. Podmínkou udělení zápočtu bude 100% účast na přednáškách a odevzdání úkolů dle zadání, viz. dále v textu.

V souvislosti s programem přednášek počítám s konzultováním prací a využití systému hodnocení přes internet (www/email).

Tematické okruhy přednášek:

- 1) Obecné seznámení s aktuálním stavem světa digitální fotografie, novinky v digitalizaci obrazu a nová vstupní zařízení, technologie a postupy, nová terminologie a zadání prvního úkolu.
Stanovení termínů workshopů.
- 2) Vstup – novinky v zařízeních pro digitalizaci obrazu, tj. digitální fotoaparáty a skenery. Popis fungování nových zařízení. Návazné procesy a postupy zpracování obrazu digitální formou. Popis vybraných typů digitálních fotoaparátů včetně praktických ukázek.
Hodnocení prvního úkolu a zadání druhého úkolu.
- 3) Zpracování snímků – Nové postupy při zpracování snímků v počítači. Speciální formáty a jejich vlastnosti/výhody a nevýhody. Popis nových možností úprav, retuší manipulací a změn v obraze snímku. Dále pak bude probráno i potřebné technické vybavení. Optimalizace celého workflow a kalibrace systému.
Hodnocení druhého úkolu a zadání třetího úkolu.

- 4) Novinky ve výstupních zařízeních propojitelných s počítačem, a další novinky přednášené v návaznosti na předchozí přednášky. Jedná se především o různé principy tisku a osvitů.

Hodnocení třetího úkolu.

- 5) Novinky v aplikacích digitálních technologií v praxi. Ukázky příkladů jak fungují firmy i jednotlivci v kontextu plného využití digitálních technologií v reálném životě.

Praktické cvičení:

Posluchač odevzdá ve třech cvičeních snímky pořízené a zpracované digitální technikou ve výstupní formě fotografie a tisku, které budou zhotovené dle zadání v profesionální kvalitě. Samozřejmým předpokladem je splnění technických i estetických nároků vysokoškolského studia.

Úkol č.1

Dva exteriérové snímky libovolného námětu, které budou pořízeny digitální cestou, tedy digitálním fotoaparátem nebo skenerem. Tyto dva snímky budou následně spojeny do jednoho výstupního souboru (fotografie), estetická a technická kvalita by měly působit jako jediná fotografie bez zjevné manipulace, tj. např. způsob osvětlení scény, čisté ořezy a přechody, apd. Posluchač předloží dva původní snímky a konečný výstupní soubor/fotografii.

Odevzdávají se tři řádně označené barevné fotografie formátu 30x40cm + zdrojová i manipulovaná data na CD.

Úkol č.2

Pět (a více) interiérových snímků libovolného námětu, které budou pořízeny digitálním fotoaparátem. Výstupem bude jedna fotografie, představující fúzi všech pěti nebo více snímků, a simulujících pohyb snímaného objektu/ů.

Odevzdává se jedna řádně označená barevná fotografie formátu 30x40cm + zdrojová i manipulovaná data na CD.

Úkol č.3.

Jeden snímek pořízený digitálním fotoaparátem. Námět je libovolný. Výstupem bude jedna fotografie, představující snímek upravený a manipulovaný dle vlastních představ a nápadů autora. Způsoby úprav a manipulace autor doloží průvodním textem, výkladem a podklady. Předpokladem je dobrý koncept, vysoká estetičnost a kompozice snímku. Doporučuji koncept nejdříve konzultovat s přednášejícím.

Odevzdává se jedna řádně označená barevné fotografie nebo výtisk formátu 30x40cm + zdrojová i manipulovaná data na CD.

Hodnocení

Zápočtem na konci ročníku (5.lekce), v rámci kreditního systému studia je podmínkou udělení kreditu odevzdání kompletních praktických cvičení.

Doporučené odkazy a literatura:

Časopisy a periodika

DIGI Foto, Digitální foto, Fotografie Magazin, FotoVideo, Pixel a další.

Literatura

Viz. předmět T0069 a další literatura např. Grafika News, apd.

Internetové stránky – Digitální fotoaparáty

http://www.sinar.ch	http://www.nikon.cz
http://www.imacon.dk	http://www.panasonic.cz
http://www.canon.cz	http://www.sony.cz
http://www.fujifilm.cz	http://www.pentax.cz
http://www.sigmaphoto.com	http://www.epson.cz
http://www.europe-nikon.com	http://www.kodak.cz
http://www.dpreview.com	http://www.dcforum.com

Internetové stránky – Software a další produkty

http://www.adobe.cz	http://www.amssoft.cz
http://apps.corel.com/int/cz/	http://www.alienskin.com
http://www.zoner.cz	http://www.acdsee.com

Internetové stránky – Výstupní/tisková zařízení a materiály

http://www.epson.cz	http://www.hp.cz
http://www.noritsu.cz	http://www.hsw.cz
http://www.hahnemuehle.com	http://www.spandex.cz

Internetové stránky – Ostatní

http://www.apple.cz	http://www.fotografovani.cz
http://www.grafika.cz	http://www.eizo.cz
http://www.grafie.cz	http://www.idif.cz
http://www.fotograff.cz	http://www.fotoaparar.cz
http://www.digineff.cz	http://www.fotolens.cz

Přednášející

MgA. Jiří Votýpka

P.O.Box 178

Na Strži 42

140 21 Praha 4

Tel.: +420 602 423 156

E-mail: jiri.votypka@volny.cz

F0132 POKROČILÉ TECHNIKY V DTP

Ročník: 4
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: BcA. Karel Poneš

Tento předmět volně navazuje na Počítačové úpravy obrazu I. – III. z bakalářského studijního cyklu. Během předchozích tří let studia se studenti seznámili se základy práce s digitální technikou a úpravou obrazových souborů v bitmapových editorech. V průběhu dvouletého magisterského studia se tedy můžeme věnovat pokročilejším technikám úprav obrazu s přesahy do návazných softwarových aplikací. Těžiště práce bude samozřejmě spočívat především v konzultacích se studenty nad konkrétními úkoly, které řeší v rámci své magisterské práce. Na druhé straně stále zbývá mnoho témat, která je třeba prostudovat hlouběji, abychom dostáli nárokům kladeným na budoucí absolventy magisterského studia.

Ve čtvrtém ročníku se soustředíme na prohloubení základních znalostí color managementu, které studenti získali v bakalářském cyklu. Oblast správy barev rozhodně zasluhuje pozornost a je nezbytně nutné se k ní opakovaně vracet. V každé další konzultaci se budeme detailně zabývat složitějšími, ale velmi praktickými plug-iny pro Photoshop. Většinou se jedná o placený software jiných výrobců, ale vybral jsem takové filtry, které jsou pro profesionální práci nezbytné a absolventi vysokého školního studia fotografie by rozhodně měli být připraveni je erudovaně využívat.

Veškeré informace vztahující se k přednáškám (diagramy, odkazy, slovníček pojmů, důležité články...) budou k dispozici ke stažení na webových stránkách ITF, případně na osobních stránkách přednášejícího. Podmínkou udělení zápočtu bude úspěšné absolvování písemného testu, který proběhne na poslední, červnové konzultaci. Otázky se budou odvíjet od probrané látky (viz. tematické okruhy). Absolvování zkoušky spočívá ve splnění a odevzdání praktického cvičení dle zadání níže.

TEMATICKÉ OKRUHY

- 1) Pokročilé aplikace color managementu v DTP workflow, vytváření individuálních ICC profilů, praktická aplikace správy barev při práci v atelieru, použití bitmapových souborů ve vektorové grafice.
- 2) Práce s balíkem filtrů OnOne pro Photoshop. Plug-in Mask 3Pro.
- 3) Práce s plug-iny Genuine fractals PrintPro, Pixel SMart scale a Focus Magic. Alternativní možnosti zvětšování a zmenšování obrazu za využití fraktálové geometrie. Pokročilé ostření.
- 4) Práce s plug-inem Noise Ninja a Intellihance Pro. Filtry Richarda Rosenmana – Color Corrector ad.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ

Posluchač odevzdá 2 tisky fotografické kvality formátu min. A3 splňující tyto podmínky:

- ▶ budou technicky i esteticky splňovat nároky vysokoškolského studia fotografie (technický charakter tohoto předmětu neznamená rezignaci na kvalitu dalších aspektů fotografie).
- ▶ snímky budou pořízeny digitálním fotoaparátem ve formátu RAW. Tematicky se jednotlivý studenti domluví s vyučujícím dle svého zaměření. Také technika použitá při počítačových manipulacích s fotografií se bude odvíjet od individuální dohody se mnou. Při tvorbě výsledného snímku by měl posluchač v maximální míře využít znalostí získaných během předchozího studia. V případě montáží a koláží odevzdá posluchač na CD dílčí snímky použité ve finálním díle. Obrazový soubor sloužící jako podklad pro tisk odevzdá posluchač také v digitální podobě ve variantách optimalizovaných pro webovou prezentaci.
- ▶ CD bude tedy obsahovat DNG soubor(y) zdrojového snímku s příslušnou interpretací, dále finální soubor po úpravách ve Photoshopu ve formátu TIFF ve velikosti dle dodaného tisku s rozlišením 300dpi a ICC Adobe RGB 1998, obrazový soubor konvertovaný do ICC profilu tiskárny s provedenými korekcemi pro tisk, ICC profil použité tiskárny a tentýž snímek optimalizovaný pro zobrazení na webu o datovém objemu 100kb – formát zápisu dle individuálního výběru posluchače.

Jednotlivé obrazové soubory budou pojmenovány takto:

Ročník_příjmení_číslo snímku dle zadání_zdroj_číslo souboru.přípona

Ročník_příjmení_číslo snímku dle zadání_final.přípona

Příklad: 4_Nováček_1_zdroj_1.dng
(4.ročník, Nováček, snímek č.1 – zdrojový první, v případě montáží)
4_Nováček_1_final.tiff
(4.ročník, Nováček, snímek č.1 – finální)

JINAK OZNAČENÉ SOUBORY NEAKCEPTUJI!**Doporučené webové stránky****Digitální fotoaparáty a technika**

http://www.sinar.ch	http://www.imacon.dk
http://www.canon.cz	http://www.fuji.cz
http://www.epson.cz	http://www.europe-nikon.com
http://www.dpreview.com	http://www.dcforum.com

Zobrazovací zařízení a Color management (správa barev)

http://www.nec.cz	http://www.eizo.cz
http://www.bruceindbloom.com	http://www.gretagmacbeth.com
http://www.xrite.com	http://www.hutchcolor.com
http://www.colorremedies.com	http://www.leftdakota.com
http://www.digitaldog.net	http://www.color.org
http://www.chromix.com	

Materiály pro tisk a reklamu

http://www.epson.cz	http://www.hahnemuehle.com
http://www.spandex.cz	

Software

http://www.adobe.cz	http://www.planetpdf.com
http://www.amsoft.cz	http://apps.corel.com/int/cz/
http://www.alienskin.com	http://www.andromeda.com
http://www.ononesoftware.com	http://www.richardrosenman.com

Doporučená literatura:

Willmore, Ben: Velká kniha k Adobe Photoshop CS, CP Books 2005
Fraser, Bruce: Camera Raw v Adobe Photoshop CS2, CP Books 2006
Fraser, Bruce: Správa barev, CP Books 2003 nebo 2006 (druhé, aktualizované vydání)
Dennis, Anita: Tvorba PDF pomocí Adobe Acrobat, CP Books 2003
Kočíčka, Pavel+Blažek, Filip: Praktická typografie, CP Books 2004
Padeste, Romano + Kraus Helmut: Digital high-end photography, edice Creative large format, SINAR GmbH 2006

Přednášející

BcA. Karel Poneš

Kouty 278/62

621 00 Brno

gsm.: +420 603 834 065

e-mail: xPonesK@seznam.cz

F0040 PSYCHOLOGIE UMĚNÍ II

Ročník: 1. (4)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20 Z
 Počet kreditů: 2
 Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek. Ph.D.

V tomto předmětu se prolínají poznatky ze sociální psychologie, vývojové psychologie, psychologie životního prostředí, psychologie umění v kontextu s reportážní fotografií, subjektivně dokumentární fotografií, sociální fotografií, fotografií krajiny, města, vesnice, architektury.

Pozornost je zaměřena na sociální jevy a procesy v konkrétním prostředí, které jako hlavní socio-kulturní determinanty významně ovlivňují utváření osobnosti člověka, jeho činnost, chování, prožívání, životní styl, hodnoty atd./

Ve všech tématech bude diskutována etika tvorby.

Organickou součástí každé přednášky je vizuální podpora tématu /diapozitivy, video, audio, film, sociální hry/.

I. konzultace - Psychika a společnost /makrosociální jevy a procesy/

- ▶ holistický přístup k lidské situaci
- ▶ společenská determinace psychiky a vědomí a jejich regulační funkce v sociální činnosti a sociálních vztazích
- ▶ psychologické aspekty sociální determinace a sociálního chování osobnosti
- ▶ vztahy mezi lidmi a sociální interakce
- ▶ sociální komunikace /verbální, neverbální, vizuální, masová komunikace, motivace ke komunikaci /
- ▶ sociální nonkonformita a deviace
- ▶ psychologie masových jevů /psychologie davu/

II. konzultace - Sociální psychologie osobnosti

- ▶ identita versus identifikace v sociální psychologii
 - vymezení a vývoj identity
 - interpersonální a intrapersonální rámec sebepojetí
 - společenská a kulturní podmíněnost osobní identity
 - identita v různých kulturách
 - integrita a koherence osobnosti
 - potřeba někam patřit, sounáležitost, funkce a obřady přechodu, iniciace
- ▶ sociální poznávání, kognitivní stereotypy
- ▶ sociální motivace /potřeby, zájmy, hodnotové orientace, vzory, idoly, symboly/
- ▶ postoje, hodnoty a jejich změna /sociální manipulace, ideologie konzumu, vzory životního stylu, infantilizace společnosti/

III. konzultace - Malé sociální skupiny /mikrosociální jevy a procesy/

- ▶ co je skupina, definice skupin
 - struktura, dynamika a vývoj skupiny,
 - skupinový vliv
 - sociální facilitace
 - sociální selhání
 - deindividualizace
 - skupinová polarizace
- ▶ rodina a jedinec, partnerské vztahy
 - interpersonální versus osobní vztahy
 - blízkost vztahu
 - doba trvání a průběh vztahu
 - fenomenologie intimity
 - agrese, nenávisť, láska, lhostejnost, závislost, žárlivost, interpersonální konflikty,
- ▶ komunita a jedinec /neformální skupiny
- ▶ instituce a jedinec /práce, zájmová sdružení/
 - mobing, sexuální obtěžování, diskriminace

IV. konzultace - Geopsychologie a psychologie životního prostředí

- ▶ základní pojmy z krajinné psychologie
- ▶ geopsychologické úvahy /ekologická psychologie, mentální mapy, svět ve své prostorovosti a temporalitě, etika setkávání s životním prostředím, kulturně hodnotové zakotvení, psycho geografie atd./
- ▶ vnímání, interpretace, prožívání životního prostředí v kontextu putování, cestování a turismu /fenomén volného času, turismus jako novodobý jev, životní styl a fenomén volného času, fenomén domova aj./
- ▶ životní prostředí a mezilidské interakce /stres turismu, kolektivní adrenalinová turistika, sexuální turistika, konflikty aj./

Podmínka udělení zápočtu:

Orientace v problematice a prověření znalostí základní terminologie na základě interpretace promítnutých diapozitivů.

Termín: 5. konzultace

Doporučená literatura:

- Grad, J.: Karnawalizacja. Poznań 2004.
Casadiová-Pavlíková, V.: Fototerapie. Bakalářská diplomová práce ITF, Opava 2006.
Výrost, J.: Sociální psychologie. ISV, Praha 1997.
Janoušek, J.: Sociální psychologie. SPN, Praha 1988.
Černoušek, M.: Psychologie životního prostředí. 1. vyd., Horizont Praha 1986.
Le Bon, G.: Psychologie davu. KRA, Praha 1994.
Foret, M.: Komunikace s veřejností. MU, Brno 1994.
Defleur, M.L.: Teorie masové komunikace. Karolinum, Praha 1996.
Hayesová, N.: Základy sociální psychologie. Portál, Praha 1998.
Benoist, L.: Znaky, symboly a mýty. UP, Praha 1995.
Fink, E.: Hra jako symbol světa. ČS, Praha 1993.
Toffler, A.: Šok z budoucnosti. Práce, Praha 1992.

- From, E.: Mít nebo být? Naše vojsko, Praha 1992.
From, E.: Umění být. Naše vojsko, Praha 1994.
Borecký, V.: Imaginace a kultura. Karolinum, Praha 1996.
Jaroszewski, T.: Osobnost a společnost. Svoboda, Praha 1975.
Blažek, B.: Tvář v tvář obrazovce. Slon, Praha 1995.
Lewis, D.: Tajná řeč těla. Victoria Publishing, Praha 1992.
Vávra, V.: Mluvíme beze slov. Panorama, Praha 1992.
Starý, R.: Potíže s hlubinnou psychologií. Prostor, Praha 1990.
Rogers, C., C.: Způsob bytí. Portál, Praha 1998.
Waldenfels: Znepokojivá zkušenost cizího. Oikoymenh, Praha 1998.
Mucha, I.: Symboly v jednání. Karolinum, Praha 2000.
Čačka, O.: Nástin psychologie. Paido, Brno 2002.
Rudhyar, D.: Za hranicemi individualismu. Půdorys, Praha 1995.
Neubauer, Z.: Smysl a svět. Vize, Praha 2001.
Vybíral, Z.: Psychologie lidské komunikace. Portál, Praha 2000.
Postman, N.: Ubavit se k smrti. MF, Praha 1999.
Šípek, J.: Úvod do geopsychologie. ISV, Praha 2001.
Šmajš, J.: Příroda – přehlíženy konstitutivní faktor lidské osobnosti.
<http://www.fns.uniba.sk/zp/casopisky/zp/2002/zp5/smajš.htm>
Kuneš, A., Pospěch, T.: Čítanka z teorie fotografie. ITF FPF SU, Opava 2003.
Zetková, L.: Fotografie v arteterapii. BC diplomová práce na ITF FPF SU v Opavě, 2001.

Vyučující:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 180

747 06 Opava

Tel.: 553 743 520 ITF 553-684 384, 776 185 199

E-mail: jiri.sio@post.cz

F0133 AKTUÁLNÍ TENDENCE VE FOTOGRAFII

Ročník: 2. (5).
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 5
Přednášející: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Studenti dostávají aktuální informace o nejvýznamnějších trendech, osobnostech a dílech fotografické tvorby současnosti, o významných fotografických festivalech, výstavách a publikacích i o rozličných aspektech distribuce fotografií. Přednášky, zpravidla doprovázené projekcí CD, diapozitivů nebo videoprogramů, tak navazují na lekce ze systematických dějin fotografie a se Současné fotografie a umožňují studentům nejvyššího ročníku lepší orientaci v současném dění ve světové i české fotografii. Studenti by se také měli zapojovat do diskuzí o právě probíhajících výstavách nebo nově vydaných fotografických knihách, měli by si tříbit své schopnosti analyzovat a charakterizovat jednotlivé fotografie i rozsáhlejší výstavní či knižní soubory snímků. Program přednášek není pevně plánován a pohotově reaguje na aktuální fotografické události. Podmínkou udělení zápočtu bude nejméně 80% účast na přednáškách, známka za zkoušku bude udělena na základě úspěšně napsaného testu během závěrečné červnové konzultace.

Doporučená literatura:

Časopisy (většina je v knihovně ITF)

Ateliér, Fotograf, Labyrint, Revolver Revue, Umění, Art & Antiques, Umělec, Bulletin Moravské galerie, Imago /Bratislava/, Kwartalnik Fotografia /Wrzesnia/, Biuletyn Fotograficzny /Krakov/, Format /Vratislav/, European Photography /Berlín/, Photonews /Hamburk/, Eyemazing /Amsterdam/, Zoom /Milán/, Flash Art /Milán, česká verze Praha/, Camera Austria /Graz/, Eikon /Viedeň/, Katalog /Odense/, Photo /Paříž/, Aperture /New York/, American Photo /New York/, Photographers International /Taipei/, Art in America /New York/, Art News /New York/, The Art Newspaper /Londýn/, Tate /Londýn/

Internetové časopisy

www.photorevue.com - časopis přináší recenze výstav a knih, články z historie a teorie fotografie, aktuality
www.paladix.cz - český internetový časopis o fotografii
www.fotoaparát.cz - český časopis zaměřený na fotografickou techniku v občasnými recenzemi výstav
<http://fototapeta.art.pl> – vynikající polský časopis na internetu
www.fotopolis.pl - polský internetový časopis o fotografii
www.fotografia.net.pl - internetová verze polského nekomerčního časopisu Kwartalnik „Fotografia“
www.equivalence.com - internetové stránky časopisu European Photography
www.photonews.de - internetové stránky hamburského časopisu Photonews
www.camera-austria.at - rakouský časopis Camera Austria International
www.photography-guide.com - internetové stránky newyorského časopisu Photograph (dříve Photography in New York) s nejkompaktnějším přehledem fotografických výstav v USA i v Evropě
www.photographer.ru - nejlepší ruský fotografický časopis na internetu

Základní česká a slovenská literatura k novější fotografické tvorbě

- Birgus, Vladimír - Mičoch, Jan: *Akt v české fotografii / The Nude in Czech Photography / Akt w fotografii czeskiej*. KANT, Praha 2001.
- Birgus, Vladimír (ed.): *Česká fotografická avantgarda 1918-1948*. KANT, Praha 1999.
- Birgus, Vladimír – Mičoch, Jan: *Česká fotografie 20. století*. KANT a UPM, Praha 2005.
- Birgus, Vladimír - Scheufler, Pavel: *Fotografie v českých zemích 1839-1999*. Grada Publishing, Praha 1999.
- Birgus, Vladimír - Vojtěchovský, Miroslav: *Česká fotografie 90. let/Czech Photography of the 1990s*. KANT, Praha 1998.
- Dějiny českého výtvarného umění VI. Academia, Praha 2007.
- Dufek, Antonín: *Aktuální fotografie*. Katalog Moravské galerie, Brno 1982.
- Dufek, Antonín: *Černobílá fotografie*. Odeon, Praha 1987.
- Dufek, Antonín: *Okamžik - Aktuální fotografie 2*. Katalog Moravské galerie, Brno 1987.
- Dufek, Antonín: *Společnost před objektivem 1918-1989*. Katalog, Obecní dům, Praha 2000.
- Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.
- Fárová, Anna: 9 + 9. Souborný katalog výstav v Činoherním klubu v Praze v letech 1980-1981. Praha 1981.
- Fárová, Anna: *37 fotografií na Chmelnici*. Katalog, Praha 1989.
- Hlaváč, L'udovít: *Dejiny fotografie*. Osveta, Martin 1987.
- Hlaváč, L'udovít: *Dejiny slovenskej fotografie*. Osveta, Martin 1989.
- Honnef, Klaus (ed.): *O tělech a jiných věcech. Německá fotografie ve 20. století*. Galerie hl. m. Prahy, Praha – Braus, Heidelberg 2003.
- Hrabušický, Aurel – Macek, Václav: *Slovenská fotografia 1925-2000 / Slovak Photography 1925-2000*. Slovenská národná galéria, Bratislava 2001.
- Hrabušický, Aurel - Macek, Václav: *Slovenská fotografia 80. rokov*. Katalog ZSVU, Bratislava 1989.
- Klimpl, Petr: *Česká amatérská fotografie 1945-1989*. Katalog ÚKVČ, Praha 1989.
- Koetzle, Hans-Michael: *Slavné fotografie. Historie skrytá za obrazy II*. Taschen/Nakladatelství Slovart, Praha 2003.
- Kuneš, Aleš – Pospěch, Tomáš: *Čítanka z teorie fotografie*. Skripta ITF FPF SU, Opava 2003.
- Lendelová, Lucia – Pospěch, Tomáš – Rišlinková, Helena: *Česká a slovenská fotografie osmdesátých a devadesátých let 20. století / Czech and Slovak Photography of the 1980s and 1990s*. Muzeum umění, Olomouc 2002.
- Macek, Václav: *Slovenská imaginativná fotografia 1991-1997*. FOTOFO Bratislava 1998.
- Moucha, Josef – Rišlinková, Helena: *Fotogenie identity*. Pražský dům fotografie a KANT, Praha 2007.
- Mrázková, Daniela: *Příběh fotografie*. Mladá fronta, Praha 1985.
- Mrázková, Daniela - Remeš, Vladimír: *Cesty československé fotografie*. Mladá fronta, Praha 1989.
- Nová encyklopedie českého výtvarného umění I, II*. Academia, Praha 1995.
- Slovník českých a slovenských výtvarných umělců*. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava od 1998.
- Tausk, Petr: *Přehled vývoje československé fotografie od roku 1918 až po naše dny*. Skripta FAMU. SPN, Praha 1986.
- Tausk, Petr: *Přehled současné fotografie v zahraničí*. Skripta FAMU. SPN, Praha 1985.
- Vojtěchovský, Miroslav: *Vývoj československé teorie fotografie 20. století*. Skripta FAMU. SPN, Praha 1985.

Cizojazyčná literatura:

- Auer, Michèle + Michel: *Photographers Encyclopaedia International 1839 to the Present*. Camera Obscura, Hermance/Ženeva 1985.
- Beaton, Cecil - Buckland, Gail: *The Magic Image. The Genius of Photography from 1839 to the Present Day*. Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1975.

- Bendavid-Val, Leah: *Changing Reality. Recent Soviet Photography*. Starwood Publishing, Washington 1991.
- Benteler, Petra: *Deutsche Fotografie nach 1945 / German Photography After 1945*. F. Neusüss, Kassel 1979.
- Birgus, Vladimír (ed.): *Czech Photographic Avant-Garde 1918-1948*. The MIT Press, Cambridge + Londýn 2002.
- Birgus, Vladimír, Vojtěchovský, Miroslav: *Tschechoslowakische Fotografie der Gegenwart*. Museum Ludwig, Kolín nad Rýnem / Edition Braus, Heidelberg 1990.
- Bright, Susan: *Art Photography Now*. Aperture, New York 2005.
- Campbell, Bryn: *World Photography*. Hamlyn, Londýn 1981.
- Clarke, Graham: *The Photograph*. Oxford University Press, Oxford 1997.
- Contemporary Photographers 3*. Gale Research, Detroit 1995.
- Enyeart, James: *Decade by Decade. Twentieth-Century American Photography*. Bultinch Press, Boston 1999.
- Euclaire, Sally: *The New Color Photography*. Meulenhoff/Landshoff, New York 1981.
- Ewing, William: *The Body. Photoworks of the Human Form*. Thames and Hudson, Londýn 1994.
- Fotografie in Europa Heute*. DuMond, Kolín nad Rýnem 1982.
- Frizot, Michel: *A New History of Photography*. Könemann, Kolín nad Rýnem 1999.
- Goldberg, Vicky – Silberman, Robert: *American Photography: A Century of Images*. Chronicle Books, San Francisco 1999.
- Golden, Reuel: *20th Century Photography*. Carlton, Londýn 1999.
- Green, Jonathan: *American Photography*. Harry N. Abrams, New York 1984.
- Greenough, Sarah a kol.: *On the Art of Fixing Shadow*. National Gallery of Art, Washington 1989.
- Hall-Duncan, Nancy: *The History of Fashion Photography*. Alpine Books, New York 1979.
- Haworth-Booth, Mark: *Photography: An Independent Art*. Princeton University Press, Princeton 1997.
- Haworth-Booth, Mark: *Photography Now*. Dirk Nishen, Londýn 1989.
- Hirsch, Robert: *Seizing the Light. A History of Photography*. McGraw-Hill, Boston 2000.
- Jäger, Gottfried (ed.): *Die Kunst der Abstrakten Fotografie / The Art of Abstract Photography*. Arnoldsche, Stuttgart 2002.
- Kismaric, Susan: *British Photography from the Thatcher's Years*. Museum of Modern Art, New York 1990.
- Lemagny, Jean-Claude - Rouillé, André: *A History of Photography*. Cambridge University Press, Cambridge 1987.
- Lewinski, Jorge: *The Naked and Nude. A History of Nude Photography*. Weidenfeld + Nicolson, Londýn 1987.
- Lewczyński, Jerzy: *Antologia polskiej fotografii*. Varšava 1998.
- Liesbrock, Heinz – Weski, Thomas: *How You Look at It. Photographs of the 20th Century*. Thames and Hudson, Londýn 2000.
- Manchester, William: *In Our Time. The World As Seen by Magnum Photographers*. W.W. Norton, Londýn 1989.
- Misselbeck, Reinhold: *20th Century Photography*. Museum Ludwig Cologne. Taschen, Kolín nad Rýnem 1996.
- Mondéjar, Publio López: *150 Years of Photography in Spain*. Lunewerg, Barcelona –Madrid 2000.
- Morozov, Sergej: *Fotografija sredi iskusstv*. Planeta, Moskva 1971.
- Mulligan, Therese – Wooters, David (ed.): *Photography from 1839 to Today*. George Eastman House, Rochester. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.
- Nedoma, Petr – Chang, Tsong-zung: *A Strange Heaven. Contemporary Chinese Photography*. Galerie Enrico Navarra, 2003.
- Naef, Weston: *The J. Paul Getty Museum Handbook of the Photographs Collection*. Malibu, 1995.
- Nori, Claude: *French Photography from its Origins to the Present*. Pantheon Books, New York 1979
- Photo Manifesto. Contemporary Photography in the USSR*. Stewart, Tabori + Chang, New York 1991.
- Photography after Photography. Memory and representation in the Digital Age*. G + B Arts, Mnichov 1996.
- Rosenblum, Naomi: *A World History of Photography*. Abeville Press, New York 1984.

- Rosenblum, Naomi: *A History of Women Photographers*. Abeville Press, New York 1994.
Roth, Andrew: *The Book of 101 Books. Seminal Photographic Books of the Twenties Century*. PPP Editions, New York 2001.
Stepan, Peter: *Icons of Photography the 20th Century*. Prestel, Mnichov – New York 1999.
Tausk, Petr: *Photography in the 20th Century*. Focal Press, Londýn 1980.
Tomaszcuk, Zbigniew: *Lówczy obrazów. Skice z historii fotografii*. Centrum Animacji Kultury, Varšava 1998.
Tucker, Anne: *The History of Japanese Photography*. Yale University Press, New Haven a Londýn 2003.
Turner, Peter: *American Images. Photography 1945-1980*. Barbican Art Gallery, Londýn 1985.
Turner, Peter: *History of Photography*. Exeter Books, New York 1987.
Valforta, Roberta: *Pages of Italian Photography 1900-1998*. Charta, Milano 1998.
Watriss, Wendy - Zamora, Lois Parkinson: *Image and Memory. Photography from Latin America 1866-1994*. University of Texas Press, Austin 1998.
Westerbeck, Colin - Meyerowitz, Joel: *Bystander. A History of Street Photography*. Bulfinch Press, Boston 1994.

Knihovny – internetové stránky:

- <http://www.nkp.cz> – Národní knihovna v Praze – největší univerzální knihovna v České republice
<http://tinweb.upm.cz> – Knihovna Uměleckoprůmyslového muzea v Praze s velkou kolekcí fotografických knih, časopisů, katalogů a diplomových prací z ITF FPF SU a KFO FAMU
<http://www.mzk.cz> - Moravská zemská knihovna v Brně
<http://library.fpf.slu.cz> - Ústřední knihovna FPF Slezské univerzity s knihovnou a diplomovými pracemi ITF
<http://kat.vkol.cz> – Státní vědecká knihovna Olomouc – knihovna s více než dvoustetletým právem povinného výtisku
<http://lib.upol.cz> - Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci
<http://fialka.svkos.cz> - Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
<http://monkey.svkul.cz> - Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem
<http://www.wopac.svhk.cz> - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
<http://ipac.svkkk.cz> - Státní knihovna Středočeského kraje Kladno
<http://ipac.svkpl.cz> - Státní vědecká knihovna Plzeňského kraje v Plzni
<http://tinwww.cbvk.cz> - Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
<http://www.nypl.org>, <http://catnypl.org> – New York Public Library – jedna z největších knihoven v USA
<http://library.moma.org> - knihovna Muzea moderního umění v New Yorku
<http://catalog.loc.gov> - Knihovna Kongresu ve Washingtonu – největší knihovna v USA s právem povinného výtisku
<http://groucho.lib.rochester.edu> - Knihovna University of Rochester a Mezinárodního centra fotografie Domu George Eastmana v Rochestru s jednou s největších sbírek fotografických knih a periodik
<http://library.getty.edu> - Knihovna Gettyho centra v Los Angeles
<http://ipac.lib.uchicago.edu> - Knihovna University of Chicago
<http://blpc.bl.uk> - Britská knihovna v Londýně
<http://sbbwebl.sbb.spk-berlin.de> - Státní knihovna v Berlíně
<http://opac.bsb-muenchen.de> - Bavorská státní knihovna v Mnichově

Internetové stránky muzeí s fotografickými sbírkami a fotografických galerií:

- www.upm.cz - Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
www.galerierudolfinum.cz - Galerie Rudolfinum v Praze
www.czechpressphoto.cz - Komorní galerie Domu fotografie Josefa Sudka v Praze, Czech Press Photo
www.langhansgalerie.cz - Langhans Galerie v Praze

www.leicagallery.cz - Leica Gallery Prague
www.ngprague.cz - Národní galerie v Praze www.php-gallery.cz - Pražský dům fotografie
www.sudek-atelier.cz - Ateliér Josefa Sudka v Praze
www.citygalleryprague.cz - Galerie hlavního města Prahy
www.G4.czweb.org - Galerie 4 v Chebu
www.muzeum-umeni-benesov.cz - Muzeum umění a designu v Benešově
www.dumb.cz - Dům umění města Brna
www.moravska-galerie.cz - Moravská galerie v Brně
www.muzeumhk.cz - Muzeum východních Čech v Hradci Králové
www.lidovesadyliberec.cz - Malá výstavní síň – Fotogalerie v Liberci
www.olmuart.cz - Muzeum umění v Olomouci
www.sca-art.cz/duopava - Dům umění v Opavě
www.chagall.cz - Výtvarné centrum Chagall v Ostravě
www.fotofo.sk - FOTOFO, Galerie fotografie Profil v Bratislavě, Měsíc fotografie v Bratislavě
www.gmb.sk - Galerie města Bratislavy
www.sng.sk - Slovenská národní galerie v Bratislavě
www.domfoto.sk - Dům fotografie v Popradu
http://gck.org.pl/pusta.html - Galerie Pusta v Katovicích
www.mhf.krakow.pl - Muzeum historie fotografie v Krakově
www.muzeumsztuki.lodz.pl - Muzeum umění v Lodži
www.galeriaff.infocentrum.com - Galerie FF v Lodži
www.zamek.poznan.pl - Galeria „pf“ v Poznani
www.csw.art.pl - Centrum současného umění ve Varšavě
www.bwa.wroc.pl - Galerie BWA ve Vratislavi
www.mnwr.art.pl - Národní muzeum ve Vratislavi
www.artfoto.infinity.net.pl - Gdaňská galerie fotografie
www.mdf.ru - Moskevský dům fotografie
www.mmsi.ru - Moskevské muzeum současného umění
www.berlinischegalerie.de - Berlínská galerie v Berlíně
www.camerawork.de - Galerie Camera Work v Berlíně
www.hamburgerbahnhof.de - Muzeum současného umění Hamburger Bahnhof v Berlíně
www.czech-berlin.de - České centrum v Berlíně
www.kah-bonn.de - Umělecká a výstavní hala Spolkové republiky Německo v Bonnu
www.burgausen.de - Dům fotografie v Burghausenu
www.museum-folkwang.de - Muzem Folkwang v Essenu
www.ffi-frankfurt.de - Fotografie Forum International ve Frankfurtu n. M.
www.fabrik.de - Fabrik Fotoforum v Hamburku
www.mkg-hamburg.de - Uměleckoprůmyslové muzeum v Hamburku
www.museenkoeln.de/agfa-photo-historama - Agfa Photo-Historama v Muzeu Ludwig v Kolíně n. R.
www.museum-ludwig.de - Muzeum Ludwig v Kolíně n. R.
www.stadtmuseum-online.de - Fotomuzeum v Městském muzeu v Mnichově
www.museummoderne.at - Muzeum moderního umění Rupertinum v Salcburku
www.albertina.at - Albertina ve Vídni (databáze fotografií z Rakousko-Uherska)
www.mak.at - Uměleckoprůmyslové muzeum ve Vídni
www.elysee.ch - Elysejské muzeum v Lausanne
www.fotomuseum.ch - Fotomuzeum ve Winterthuru
www.mep-fr.org - Evropský dům fotografie v Paříži
www.patrimoine-photo.org - Mise pro fotografické dědictví v Paříži
www.cnac-gp.fr - Národní muzeum moderního umění v Pompidouově centru v Paříži
www.galeriechateaudeau.com - Městská galerie Chateau d'Eau v Toulouse
www.rps.org - Královská fotografická společnost v Bathu
www.nmpft.org.uk - Národní muzeum fotografie, filmu a televize v Bradfordu
www.tate.org.uk - Tate Gallery v Londýně
www.vam.ac.uk - Muzeum Viktorie a Alberta v Londýně

www.photonet.org.uk - Galerie fotografů (The Photographers' Gallery) v Londýně
www.nederlandsfotomuseum.nl - Nizozemské fotomuzeum v Rotterdamu
www.stedelijk.nl - Stedelijk Museum v Amsterdamu
www.huisarseille.nl - Huis Marseille v Amsterdamu
www.brandts.dk - Muzeum pro fotografické umění v Odense
www.photography.dk - Fotografické centrum v Kodani
www.mnac.es - Národní muzeum katalánského umění v Barceloně
www.eastman.org - Mezinárodní muzeum fotografie v Domě George Eastmana v Rochestru
www.icp.org - Mezinárodní centrum fotografie v New Yorku
www.metmuseum.org - Metropolitní muzeum v New Yorku
www.moma.org - Muzeum moderního umění v New Yorku
www.whitney.org - Whitneyho muzeum v New Yorku
www.creativephotography.org - Centrum pro tvůrčí fotografii, University of Arizona, Tucson
www.getty.edu - Centrum J. Paula Gettyho v Los Angeles
www.sfmoma.org - San Francisco Museum of Modern Art
www.artic.edu - Umělecký institut v Chicagu
www.mcachicago.org - Muzeum současné fotografie v Chicagu
www.mfah.org - Muzeum výtvarných umění v Houstonu
www.cmcp.gallery.ca - Kanadské muzeum současné fotografie v Ottawě

Vyučující:

Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Na poříčním právu 4
128 00 Praha 2

Tel.: 603 892 886, ITF 553 684 388

E-mail: vlbirgus@volny.cz

www.birgus.com

F0073 SOUČASNÉ VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Ročník: 2. (5)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/20 Z Zk
Počet kreditů: 4
Přednášející: Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

Vybrané okruhy přednášek ze současného výtvarného umění bezprostředně navazují na přednášky z výtvarného umění v nižších ročnících. Současným uměním je zde myšleno především období od osmdesátých let do současnosti, ale protože tvorba řady zmiňovaných umělců se kontinuálně rozvíjela v mnohem širším časovém období a protože i jednotlivé proudy a směry mají svou historii, budeme si všimnout též starších tendencí.

Zvýšená pozornost bude v přednáškách věnována architektuře, instalacím, environmentu, videoartu atd.

Přednáškové okruhy:

1. Postmoderní situace (U. Eco, M. Foucault, J.-F. Lyotard, J. Derrida).
2. Současná architektura (od 70. let do současnosti) – postmodernismus, dekonstrukce, neomoderna, high tech, kritický regionalismus (R. Venturi, Ch. Moore, M. Graves, R. Meier, P. Eisenman, F. O. Gehry, Tadeo Ando, D. Libeskind, R. Koolhaas, Z. Hadidová, N. Foster, R. Rogers, R. Piano, H. Jahn)
3. Minimalismus, konceptualismus, zemní umění, performance, body art, instalace, Fluxus, díla ve veřejném prostoru (D. Judd, D. Flavin, C. Andre, R. Morris, J. Kosuth, S. LeWitt, J. Beuys, Ch. Burden, H. Nietsch, M. Duchamp, R. Smithson, W. De Maria, Christo, R. Serra, D. Buren).
4. Nová figurace, neoexpresionismus, soc-art, postmodernismus, neoklasicismus, feminismus a rasové minority, neopop, videoart, sound art, internetové umění (D. Hockney, Komar-Melamid, N. J. Paik, B. Viola, B. Krugerová, M. Cattelan, D. Hirst, C. Shermanová, J. Chicagová, G. Richter, J. Koons, W. Beecroftová, M. Barney).
5. Zkouška

Pro zapsání zápočtu je nezbytné odevzdat:

1. **Seznam nastudovaných knih a shlédnutých výstav.**
2. **Dvě recenze na výstavu, případně knihu spjatou s přednášenými okruhy.**

Předmět je zakončen písemnou zkouškou (červen), případně opravnou ústní zkouškou (dle dohody).

Doporučená literatura:

Appignanesi, Richard – Garratt, Chris: Postmodernismus. Ando Publishing, Brno, 1996.
The Art Book. Encyklopedie výtvarného umění. Svojtka a Vašut, Praha 1996. Art of the 20th-Century. (Ed. Ingo F. Walther), díl I. a II. Benedict Taschen, Kolín nad Rýnem 1998 (německy a anglicky).
Bláha, Jaroslav - Slavík, Jan: Průvodce výtvarným uměním (IV. a V.). Práce, Praha 1997.
Dějiny umění/12. (Ed. Terezie Petišková), Balios, Praha 2002.
Dempseyová, Amy: Umělecké styly, školy a hnutí. Encyklopedický průvodce moderním uměním. Nakladatelství Slovart, Bratislava 2002.
Eco, Umberto: Jméno růže. Odeon, Praha
Eco, Umberto: Foucaultovo kyvadlo. Odeon, Praha 1991.
Feminismus devadesátých let českýma očima. (Ed. Marie Chřibková, Josef Chuchma, Eva Klimentová). Vydala Marie Chřibková, Praha 1999.

Foucault, Michel – Lyotard, Jean Francois – Deleuze, Gilles – Vattimo, Gianni – Feyerabend Paul K., Rorty, Richard – Apel, Karl-Otto, Habermas, Jürgen: Za zrkadlom moderny. Filozofia posledného dvadsaťročia. Archa, Bratislava, 1991.

Frampton Kenneth: Moderní architektura. Kritické dějiny. Academia, Praha 2004.

Geržová, Jana - Hrubaničová, Ingrid: Klíčové termíny výtvarného umenia druhej polovice 20. storočia. Kruh súčasného umenia Profil, Bratislava 1998.

Grenz, Stanley J.: Úvod do postmodernismu. Nakladatelství Návrat domů, Praha 1997.

Grosenick, Uta (ed.): Woman Artists in the 20th and 21st Century. Taschen, 2001

Hollingsworth, Mary: Architektura 20. století. Columbus, Bratislava 1993.

Leinz, Gottlieb: Malířství 20. století. Rebo Productions, Praha 1996.

Lucie-Smith, Edward: Artoday. Současné světové umění. Slovart, Praha 1996.

Lyotard Jean-Francois: O postmodernismu. Postmoderno vysvětlované dětem, Postmoderní situace. Filosofie, Praha 1993.

Pachmanová, Martina: Věrnost v pohybu. Hovory o feminismu, dějinách a vizualitě. One Woman Press, Praha 2001.

Riemschneider, Burkhard - Grosenick, Uta: Art at the Turn of the Millenium. Taschen, Kolín nad Rýnem 1999.

Ruhrberg, Karl a kol.: KUNST des 20. Jahrhunderts I. a II. (Vydáno německy a anglicky), Taschen, Köln 1998.

Ruhrberg – Schneckenburger – Frickeová – Honnef: Umění 20. století. Malířství, soptury a objekty, nová média, fotografie. Taschen a Nakladatelství Slovart, Bratislava 2004. (Česky).

Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia druhej polovice 20. storočia. (Ed. Jana Geržová), Profil, 1999.

Ungersová, Liselotte: O architektach. Životy, díla, teorie. Slovart, Bratislava 2004.

Nutno sledovat časopisy:

Ateliér, Art&Antiques, Blok, Detail, Divus, Labyrint, Prostor Zlín, Revolver Revue, Umělec, Živel slovenské Dart, Profil, Vlna, architektonické časopisy Architekt, Era 21, Fórum architektury, Stavba, Zlatý řez

katalogy

autorských výstav a z velkých přehlídek, především z Benátského bienále, Manifesty a Documenty v Kasselu.

Internetové adresy:

About

<http://about.com> - všeobecná encyklopedie - položka Art History, slovník pojmů Art Lingo, rychlokurz orientace v uměníArt in

Context

www.artincontext.org - databáze informací a odkazů o současném umění, bohatý obrazový materiál Artnet

www.artnet.com - jeden z nejobširnějších zdrojů informací o umění, 16.000 jmen umělců, 1.300 galerií, výsledky aktuálních aukcí, vlastní Artnet MagazineArtcyclopedia - www.artcyclopedia.com - databáze umělců

Basis Vídeň

www.basis-wien.at - především rakouští umělci a galerie, odkazy na výstavy (18.000) realizované na území Rakouska, částečně v provozu anglická i francouzská verzeCentre Georges Pompidou

www.centrepompidou.fr - katalog knihovny, archiv všech výstav od roku 1977

Divus

www.divus.cz - najdete zde časopisy Umělec a Divus, nejen aktuální, ale archiv všech čísel, která doposud vyšla. Jsou zde také ukázky z knih, komiksů a dalších publikačních projektů z nakladatelství Divus.GHMP

www.citygalleryprague.czGuggenheim, New York – www.guggenheim.org

Institute for Contemporary Arts, Londýn – www.newmediacentre.com

Museum of Modern Art, New York – www.moma.org

Nadace a centrum pro současné umění

www.fcca.cz - internetové stránky Nadace pro současné umění, již neobnovované, granty neplatí, ale zajímavá databáze a knihovna věnovaná současnému umění

Národní galerie v Praze

www.ngprague.cz - kalendář akcí, chybí archiv výstav, těžko se hledají aktuální výstavy, stálé sbírky popsány jen velmi stručněTate Gallery, Londýn – www.tate.org.uk

Přednášející:

Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

U garáží 4

170 00 Praha 7 - Holešovice

tel.: 604 930 252

e-mail: potom@volny.cz

www.pospesch.com

F0106 AKT, FIGURÁLNÍ DETAIL

Ročník: 1. (4)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára

Každá epocha má svůj optický problém a rozvíjí jinou představu o viditelném světě. Vnímání vůbec nezůstává konstantní, střídá se, mění a rozvíjí se vždy v souvislosti se zvláštními požadavky daného historického okamžiku.

*Raoul Hausmann
 (Moderní fotografie jako duchovní proces)*

V dějinách prošel akt (původní označení pro studii pohybu nebo postoje nahého lidského těla) řadou proměn: „od reality k abstrakci, od nevinности k erotice, od romantiky k chladné věčnosti“. Pochopitelně i zde fungují klasická estetická kritéria: rozmanitost, jednota a harmonie, jež je třeba přijmout, nebo (vědomě) zamítnout.

Fotografové záhy zjistili, že i obraz lidského těla může deformací nabýt zcela neskutečných forem a rozměrů. Například prostřednictvím detailu - přistoupíte-li k němu jako k abstraktnímu tvaru - můžete proniknout do krajiny zcela zvláštních linií a barev. Prvoplánová sexuální vyzývavost aktu má však s mytickým archetypem jen velmi málo společného. Žádná z fotografických technik není tabu. Symbol a „vnitřní model“, které zřejmě (logicky) budou stát na konci vaší cesty, představují „výzvu“ v plném smyslu tohoto slova - pokus o „přetavení“ pomíjivých forem krásy do věčných a dokonalých struktur.

1. úkol FIGURATIVNÍ AKT

Realistické zobrazení modelu s psychologickým podtextem, které můžeme vnímat jako bezprostřední portrét člověka. Prostředí snímku bude adekvátní záměru (význam výběru modelu, abstraktní a konkrétní pozadí, konstruované a přirozené světlo). Pracuje se klasicky v duchu tzv. čisté fotografie. Samozřejmostí je vynikající technická úroveň snímků s nejširším tonálním rozsahem.

1 černobílá nebo barevná fotografie**2. úkol NEFIGURATIVNÍ AKT**

Akt jako plasticko-prostorový útvar. Cílem je nefigurativní fotografie, blížící se grafickému lineárnímu výrazu (abstrakce, význam detailu, plasticita, struktura). Důraz je kladen opět na dokonalou techniku ve stylu čisté fotografie bez jakékoliv manipulace.

1 černobílá nebo barevná fotografie**3. úkol AKT INSPIROVANÝ VÝTVARNÝM UMĚNÍM**

Hledání hranic fotografického zobrazení. Posluchač inspirovaný významným výtvarným dílem (například Duchampovým „*Aktem sestupujícím se schodů*“) vytvoří jeho volnou interpretaci. Nejde o doslovný fotografický přepis, ale o originální autorský pohled (konceptuální pojetí, série, význam kinetického prvku). Lze využít všech obrazových prostředků včetně počítačové manipulace.

1 černobílé nebo barevné fotografie

4. úkol AKT JAKO SUBJEKTIVNÍ REFLEXE

Stylizované zobrazení - význam „vnitřního modelu“. Formální i obsahové řešení je zcela na autorském záměru.

2 černobílé nebo barevná fotografie

Cílem cvičení (celkem 5 fotografií) je hledání nových tvůrčích pohledů na lidské tělo. Technika snímku i zvětšeniny bude na nejvyšší možné úrovni, lze pracovat klasicky i digitálně. Odevzdávají se zvětšeniny, tisky či osvit velikosti 30x40 cm s doprovodným záznamem na CD, určeným pro projekci.

Doporučená literatura:

- Anděl, J.: Umění pro všechny smysly. Meziválečná avantgarda v Československu. Katalog, NG, Praha 1993.
- Bailey, David a Harrison Martin: The Naked Eye. Great Photographers of the Nude Amphoto, New York 1987.
- Birgus, Vladimír - Mlčoch, Jan: Akt v české fotografii. Praha 2000. (tam i široký přehled další literatury).
- Borhan, P. a kol.: Glanz und Elend des Körpers. Benteli Verlag, Bern 1988.
- Dufek, A.: Tělo v československé fotografii 1900-1986. katalog, Muzeum Kroměřížska, Kroměříž 1986.
- Ewing, William, A.: The Body. Thames and Hudson, London 2000.
- Fischer, K.: Aktfotografie. Fotokinoverlag, Leipzig 1979.
- Goldin, Nan: The Ballad of Sexual Dependency. Aperture, New York 1986.
- kolektiv autorů: Begierde im Blick-Surrealistische Photographie. Hatje Cantz, Hamburg 2005.
- kolektiv autorů: Eros in der Kunst der Moderne. Ba-Ca Kunstforum, Wien 2007.
- Hrabušický, A.: a Macek, V.: Slovenská fotografie 80. rokov. Bratislava 1998.
- Hruška, M.: Čs. fotografie a proměny nahoty. Fotografie, 1991, č.3.
- Leddick D.: The Male Nude, Taschen. Köln 1998.
- Lewinski, J.: The Naked and the Nude. A history of Nude Photography, London, 1987.
- Macek, V.: Slovenská imaginativní fotografie 1981-1997. Fotofo, Bratislava 1998.
- Man Ray: Das Photographische Werk. Schirmer/Mosel. Paris, München, London 1998.
- Mapplethorpe, Robert: The Black Book. Schirmer/Mosel, München 1986.
- Newton, Helmut: Sleepless Nigts. Congreve. New York 1978.
- Pachmanová, Martina a kol.: Tělo a fotografie. Pražský dům fotografie, Praha 1998.
- Richter, Peter - Cornell: Aktfotografie. Prestel, München, London, New York, 1998.
- Szarkowski, John: Irving Penn. The Museum of Modern Art, New York 1984.
- Scheufler, P.: Počátky erotické fotografie v Čechách. Revue fotografie, 1995, č.1.
- Sullivan, Konstance: Nude: Photographs 1850-1980. Harpers and Row, New Zork 1980.
- Šmok, Ján: Akt vo fotografii. Osveta, Martin 1986.
- Weston, Edward: Supreme Instants: The Photography of Edward Weston, Londýn 1986.
- Weiermair, Peter.: Das verborgene Bild. Geschichte des männlichen Akts in der Fotografie des 19. und 20. Jahrhunderts. Ariadne, Sien 1987.

Přednášející:

Odb. as. MgA. Pavel Mára

Karolíny Světlé 30/277

110 00 Praha 1

Telefon: 602 252 484, 222 220 227

E-mail: pavel.mara@seznam.cz

www.pavelmara.cz

F0122 REKLAMNÍ FOTOGRAFIE II - KALENDÁŘ

Ročník: 2. (5)
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z Zk
 Počet kreditů: 6
 Přednášející: Mgr. Jan Pohribný

Kalendář

Tvorba reklamního kalendáře patří bezesporu k prestižním úkolům tvůrčí práce profesionálního fotografa. Fotografie by měly nápaditě reprezentovat konkrétní firmu a její služby, výrobky apod., pro kterou jsou určeny. Měly by být ale také natolik esteticky a výtvarně hodnotné, aby se kalendář mohl stát významným doplňkem - proměnným obrazem v interiérech kanceláří, pracoven, domácností apod., alespoň po dobu své časové působnosti (zpravidla jedna fotografie na 1-2 měsíce). Mezi jednotlivými listy - fotografiemi kalendáře by měla být myšlenková i stylová vazba, která, obdobně jako u výstavního souboru, ponese zřetelný autorský rukopis.

Volba firmy, idea, výtvarné i technické řešení je plně v kompetenci posluchače (v praxi se často na celém procesu výrazně podílejí reklamní agentury). Nedílnou součástí výtvarného řešení kalendáře je také jeho grafický design, se kterým je dobré již od počátku počítat. Grafické řešení mj. doporučuji konzultovat s pedagogy typografie a počítačové grafiky.

K profesionální stránce přípravy kalendáře patří také schopnost fotografa odhadnout kolik celá realizace fotografií bude stát. Tento odhad nákladů (vedle autorského honoráře, grafiky, tisku, vazby atd.) jsou nejen důležitou informací pro stanovení celkové ceny a tedy reálných vyhlídek na získání zakázky, ale také zpětnou vazbou fotografovi, aby zbytečně neutrácel, neplýtval anebo se naopak zbytečně neomezoval kvůli přehnaně nízkému rozpočtu.

Zadání:

Dvouměsíční kalendář se šesti listy a titulem v barevném nebo černobílém provedení.

Před započítáním celé práce posluchač předloží:

- ▶ celkový ideový návrh kalendáře
- ▶ skicu řešení alespoň 2 listů kalendáře (nejlépe titul + jeden list), včetně grafického řešení těchto listů
- ▶ přibližný rozpočet celkových nákladů realizace fotografií pro kalendář

Odevzdává se maketa A3 (digitální tisk), včetně vazby a grafiky, originální fotografie či diapozitivu.

Doporučená literatura:**Česká:**

Reklama. Katalog Asociace fotografů, Praha 2000.

Toscani, Oliviero: Reklama je navoněná zdechlina. Slovart, Praha 1996.

Třeštík, Tomáš: Osobnosti současné české reklamní a módní fotografie. ATEMI, Praha 2002.

Veselý, Tomáš: Fotografové v současné české reklamě. Magisterská diplomová práce ITF, SU, Opava 2003.

Zahraniční:

Blair, Jon: Ryszard Horowitz. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Varšava 1994.
Corbell, Tony L.: Photographer's Complete Guide to Professional Techniques. Watson-Guption, 2001.
Cotton, Charlotte (ed.): Guy Bourdin. Victoria and Albert Publications, Londýn 2003.
Harrison, Martin: Beauty Photography in Vogue. Octopus Books, London 1987.
Hicks, Roger: Product Shots (Pro-Lighting). Rotovision, 1996.
Hicks, Roger and Schultz, Frances: Still Life and Special Effects Photography. Rotovision, 2002.
Kerr, Norman: Technique of Photographic Lighting. AMPHOTO, New York 1982.
Landt, Artur: Lighting Techniques for Professionals. Verlag für Foto, Film und Video, Gilching, 1994.
Montizambert, Dave: Creative Lighting Techniques for Studio Photographers. Amherst Media, 1999.
Newton, Helmut: Work. Taschen, Kolín nad Rýnem 2000.
Salomon, Allyn: Advertising Photography. Thames and Hudson, London 1982.
Graphis Photo: jednotlivé ročníky, Gingko Press Verlags GmbH
Font: grafický časopis/ měsíčník, Kafka design, Praha
www.rotovision.com

Přednášející:

Mgr. Jan Pohribný

Únětice 6

252 62 pošta Horoměřice

tel./fax 22097 1008

mobil 603 42 41 08

mail: pohribny@volny.cz

www.pohribny.cz

F0134 KURÁTORSKÝ SEMINÁŘ

Ročník: 2. (5.)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

Předmět je zaměřen na porozumění výstavním institucím, praxi a specifickému vyjadřovacímu prostředku, jakým je umělecká výstava, ale také formám prezentace vlastní tvorby.

Přednáškové okruhy:

1. Praxe muzea a galerie
2. Jazyk výstavy
3. Jak připravit výstavu
4. Strategie prezentace
5. Písemná zkouška

Získání zápočtu je podmíněno sestavením výstavního projektu (koncepte výstavy, tisková zpráva, pozvánka).

Doporučená literatura:

Efekt múzea: predmety, praktiky, publikum. Antológia textov anglo-americkéj kritickéj teórie múzea. (Ed. Mária Orišková), VŠVU, Bratislava 2006.
Chalumeau, Jean-Luc: Přehled teorií umění. Přehled filozofie a historie umění a kritiky. Portál, Praha 2003.
Kesner, Ladislav: Muzeum umění v digitální době. Argo a Národní galerie v Praze, Praha 2000.
Kesner, Ladislav: Marketing a management museí a památek. Grada, Praha 2005.
Před obrazem. Antologie americké výtvarné teorie a kritiky. (Ed. Tomáš Pospiszyl), OSVU, Praha 1998.
Ševčík, Jiří – Morganová, Pavlína – Dušková, Dagmar: České umění 1938-1989. Programy, kritické texty, dokumenty. Academia, Praha 2001.
Teória a prax múzea umenia. (Ed. Mária Orišková), Nadácia – Centrum súčasného umenia, Bratislava 2002.
Vizuální teorie. Současné angloamerické myšlení o výtvarných dílech. (Ed. Ladislav Kesner), H&H, Jinočany 1997.

Vyučující:

Odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

U garáží 4

170 00 Praha 7 - Holešovice

tel.: 604 930 252

e-mail: potom@volny.cz

www.pospěch.com

F0125 FOTOGRAFICKÁ INTERPRETACE ARCHITEKTURY

Ročník: 2. (5.)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: Odb. as. MgA. Pavel Mára

Fotografii architektury můžeme z hlediska stylu práce i zaměření rozdělit na čtyři základní interpretační polohy:

Klasická fotografie architektury

Záměrem je s veškerou řemeslnou dovedností včetně respektu k perspektivním principům, osvětlení, kompozici apod. zobrazit co nejuvstízněji, de facto objektivně a zároveň i reprezentativně podobu architektonicky významné stavby. Tento často idealizovaný pohled, přes vklad mnoha prvků z rejstříku výtvarných postupů a dokonalou techniku, však do jisté míry postrádá či rezignuje na autorský rukopis. Tato forma nám stavbu představuje v dokonalém aranžmá s hledáním ideálních úhlů pohledů bez rušivých prvků (častým účelem je zobrazení pro knihu o architektuře apod.). Příkladem této klasické interpretace mohou být některé snímky Prahy od Karla Plicky, Josefa Ehma či Alexandra Paula.

Fotografie architektury jako dobový dokument

Druhým způsobem interpretace architektury je její zcela objektivní snímání i s danými reáliemi, například s auty, chodci, ale i narušenou fasádou s lešením apod. Fotografie se přibližuje dokumentárnímu záznamu, nezastírajícímu, ale naopak zdůrazňujícímu dobový kontext, ovšem nepostrádající nic z technické i výtvarné úrovně předchozího stylu (například snímky kubistické architektury Jana Malého). Tento přístup ctí principy „čisté fotografie“ bez jakýchkoliv dodatečných zásahů retuše apod.

Subjektivní interpretace architektury

Třetí přístup má aspiraci architekturu výtvarně „uchopit“ a subjektivně ji interpretovat. Tato poloha usiluje o „pochopení či procítění“ hmoty, tektoniky, rytmu i osvětlení stavby a stává se často originální interpretací ve výtvarném stylu. Příkladem mohou být monumentalizující snímky barokní Prahy od Vladimíra Uhra, nebo některé snímky současných architektů Ester Havlové.

Autorská interpretace – volná fotografie

Výrazně autorská interpretace architektury se blíží či již je volnou fotografií, například panoramatické snímky Prahy Josefa Sudka. Prezentace architektury zde není jediným motivem, ale je i prostředkem například k vyjádření pocitů či nálad. Subjektivní dramaturgický pohled s použitím diagonální kompozice je příznačný pro některé avantgardní fotografie architektury Jaromíra Funkeho či Eugena Wiškovského. Ve velkoformátové fotografii stylu „nové topografie“ z konce 20. století je pro zobrazení architektury charakteristická preciznost záznamu ve věcném stylu. Dokonalá technika se tak stává důležitým atributem většinou chladných objektivizujících záznamů, např. komparace průmyslových architektur Bernda a Hilly Becherových i snímků současných a minulých architektů Petra Wunderlicha, nebo rozmáchlých pohledů na lidské hemžení v architektonických „úlech“ obchodních center Andree Gurskyho. I nejsoučasnější fotografie se navrací k těmto principům technických super záznamů. Například Heft Chin-Hsing Liao své metrová panoramata New Yorku skládá až ze 60 dílčích velkoformátových negativů! Při přiblížení k metrovým zvětšeninám zřetelně a překvapivě velmi ostře rozeznáváme obličej s jejich výrazy i všemi ostatními detaily, aby při vzdálenějším pohledu na stejnou fotografii vše splynulo do nepřehledných struktur na pozadí dominující architektury.

Zadání:

1. Fotografie architektury jako dobový dokument

Významná architektonická stavba v kontextu současné doby včetně všech charakteristických reálií. Fotografie bude zhotovena velkoformátovým přístrojem.

1 barevná nebo černobílá fotografie

2. Subjektivní fotografie architektury

Snímky totožné budovy, charakterizující její sloh a základní stavební principy v subjektivním pohledu fotografa. Technika snímků bude na vysoké úrovni.

2 barevná nebo černobílá fotografie

3. Volný soubor fotografií s architekturou

Ve volném autorském souboru bude posluchač postupovat dle svého individuálního zaměření. Může pracovat například ve stylu „nové topografie“, nebo hledat nové netradiční subjektivní polohy spojené s fotografií architektury. Zaměření může být výtvarné i dokumentární. Technika je individuální, závisující na záměru autora.

3 barevné nebo černobílé fotografie

U základního zadání (zadání 1 a 2) posluchač fotografuje velkoformátovou kamerou s možností restituace linií a filmovým středně formátovým přístrojem (6x6, 6x7), resp. kvalitní digitální technikou. Formát fotografií je 30x40 cm nebo kontaktní kopie. Volný soubor (zadání 3) je stěžejní částí cvičení, kde by měl posluchač originálně projevovat své autorské vidění ve spojitosti s architekturou.

Odevzdává se ucelený stylově jednotný soubor tří barevných nebo černobílých fotografií 30x40 cm, nebo velkoformátové kontaktní kopie. Kompletní cvičení (6 fotografií) se odevzdává též v digitální podobě na CD vhodné pro projekci.

Doporučená literatura:

- Anděl, J.: Nová vize. Avantgardní architektura v avantgardní fotografii: Československo 1918-1938. Slovart, Praha 2005.
- Birgus, V.: Česká fotografická avantgarda. KANT, Praha 1999.
- Bárta, J. a kolektiv: Letem českým světem. Studio JB 1999.
- Andrea Gursky. Schirmer/Mosel, München, Paris, London.
- Shore Stephen: Uncommon Places Amerika. Schirmer/Mosel, München 2004.
- Uher, V. a Pavlík, M.: Dialog tvarů. Odeon Praha 1974.
- Westerbeck, Colin: Joel Meyerowitz. Edition 55, Phaidon 2001.
- Zerbst, R.: Gaudí. Slovart 1993.
- Lukeš, L. a Havlová, E.: Český architektonický kubismus. Galerie Jaroslava Fragnera, Praha 2006
- Lukeš, L. a Havlová, E.: 100 staveb – moderní architektura Středočeského kraje. Titanic, Praha 2006.
- Štecha, P.: Pražský hrad – Dveře, Okna. Správa Pražského hradu, Praha 2002.
- Brožová, M. a kolektiv autorů: Pražské průchody a pasáže. Euro Art, Praha 1997.
- Ksandr, K a Urlich, P. a Girska V.: Müllerova vila Praha. Argo 2000. (fotografie Pavla Štechy)
- Nedoma, P.: Václav Jirásek – Industria. Kant 2006.
- Baran, L.: Praha objektivem mistrů. Panorama, Praha 1983.
- Honnef, K. a Honef-Harling, G.: O tělech a jiných věcech: německá fotografie ve 20. století. Katalog, Galerie hlavního města Prahy 2003. (fotografie Wernera Mantze aj.)
- Sudek, J.: Praha panoramatická. SNKLHU, Praha 1961.
- Švácha, R. a Malý J.: Lomené, hranaté a obloukové tvary. Gallery, Praha 2000.

Přednášející:

Odb. as. MgA. Pavel Mára
 Karolíny Světlé 30/277
 110 00 Praha 1
 Telefon: 602 252 484, 222 220 227
 E-mail: pavel.mara@seznam.cz, www.pavelmara.cz

F0110 DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A FIKCE

Ročník: 2 (5)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: MgA. Ing. Evžen Sobek

Když byla fotografie v roce 1839 předána k užívání veřejnosti, byla takřka výhradně vnímána jako dokumentační pomůcka, jako prostředek přinášející objektivní záznam reality. Teprve piktorialisté na konci 19. století svými manipulacemi s obrazem zpochybňují bezprostřednost záběru a vytvářejí umělý aranžovaný svět, který z reality sice vychází, ale dokumentární hodnotu fotografie potlačuje. Autentický fotografický obraz se opět stává středem pozornosti v první polovině 20. století, kdy moderní tiskařské technologie významně napomáhají vzniku trhu s obrázkovými časopisy. Díky své schopnosti budit zdání, že to, co vidíme, je pravda, se fotografie stává důležitým nástrojem zpravodajství, propagandy, reklamy i ovlivňování veřejného mínění a dnes v postindustriální společnosti, kdy vizuální informace hrají v komunikaci zásadní roli, můžeme bez nadsázky tvrdit, že využití fotografického obrazu v našich každodenních aktivitách (foto, film, televize, časopisy, video, internet) je mimořádně důležitým faktorem v dalším směřování světové civilizace.

Dnešní podoba fotografického dokumentu se začíná formovat v období mezi dvěma světovými válkami. Období konjunktury obrazových magazínů přináší zvýšenou poptávku po autentickém obrazovém zpravodajství a zároveň roste tlak na fotografy, aby jejich snímky byly dostatečně sdělné a efektní - reportáže a dokumentární cykly začínají vznikat na základě propracovaných koncepcí. Zatímco v 19. století je fotografický dokument spojován s objektivitou a dokumentací, ve 20. století se mnohem častěji setkáváme s jistou mírou stylizace, chápané zpravidla jako nástroj k vygradování děje, zvýraznění celkové myšlenky či pouze zvýšení výsledného formálního efektu. S úpravou fotografických faktů v extrémní poloze pracuje i propaganda, která využívá deformované obrazové skutečnosti ve prospěch určitých mocenských skupin. (Podobných manipulativních postupů začíná systematicky využívat i rodící se moderní reklama.)

Vzniká nový univerzální vizuální jazyk podporovaný mediálním trhem a okruh zasvěceného publika, schopného tento „fotografický jazyk“ dešifrovat, se díky rostoucí vzdělanosti zvětšuje.

Z traumat válečných konfliktů se rodí hnutí „humanistického dokumentu“, které se stává nositelem apelu lidství a solidarity. Jako protiklad k momentní žurnalistické fotografii krystalizuje ve druhé polovině 20. století dokumentární tvorba, která svojí výtvarnou a abstrahující stylizací či prací se symboly posouvá fotografický dokument do polohy hluboké subjektivní výpovědi, odhalující vnitřní svět autora. Formálně se tak jazyk „klasického dokumentu“ (fotografického obrazu vycházejícího z daných reálií) dostává na svoji mez.

Na tuto situaci reaguje postmoderna. Zpochybňuje tradiční postupy a zahrává si se vším, co bylo do té doby tabu. Využívá kolektivního vědomí, na které se odvolává historickými citacemi, nezdělanými dávkou sarkasmu a ironie. S nástupem konceptuálního umění se zažitý postup dokumentu obrací: Na počátku stojí idea autora, který inscenuje novou realitu, aby paradoxně upozornil na skutečné dění, které už v záplavě informací nejsme schopni běžně vnímat. V souvislosti s nebyvalým nárůstem produkce a spotřeby, pracuje umělec často s postupy reklamy - a naopak - reklama zpětně využívá inscenovaného dokumentu.

Fotografie stále více přestává být vnímána jako stopa skutečnosti a stává se pouze jejím znakem.

Zadání cvičení

Ve všech předchozích předmětech z oblasti fotografického dokumentu byla zdrojem fotografií na autorovi nezávisle existující realita. Použitím různých formálních obrazových řešení vznikaly fotografie reportážní (usilující o maximálně objektivní zachycení události) či subjektivněji pojaté (kdy bylo řešení záběru přímo podřízeno vyjádření autorovy myšlenky). Zachycením fragmentů jednotlivých neopakovatelných událostí a jejich specifickým uspořádáním vyjádřil autor svůj názor na konkrétní problém

Ve cvičení předmětu „Dokument a fikce“ bude postup právě opačný (viz. poslední odstavec úvodního textu). Posluchači si zvolí téma - problém, ke kterému se chtějí vyjádřit (např. každodenní život, virtuální realita, drogy, domácí násilí, volný čas, svět módy...) a realizují cyklus inscenovaných fotografií (scén) tak, aby výsledek budil dojem reálných situací.

Aby výsledek působil přesvědčivě, je vhodné, aby posluchač svůj soubor situoval do takového prostředí, které je mu důvěrně známé a „blízké svojí atmosférou“. To mu umožní vycházet při svých aranžích jak z odpozorovaných situací, tak inscenovat scény zcela vymyšlené, a stále přitom zachovat iluzi situace skutečné. Dokonalá znalost zvoleného prostředí a chování lidí v něm otevírá další možnosti vygradování inscenovaného děje využitím prvků ironie, absurdity či „přehrávání“ (overacting).

Pro úspěšnou realizaci fotografií doporučuji, aby si každý posluchač připravil malý scénář, kde formuluje téma práce, příp. konkrétní aspekty, které bude postihovat; požadavky na prostředí a rekvizity pro realizaci; skici konkrétních fotografií, způsob případného počítačového zpracování...

Struktura vyučovací hodiny

Úvod hodiny bude věnován konzultacím rozpracovaných projektů – každý posluchač představí svůj projekt a aktuální portfolio, a bude reagovat na připomínky z pléna.

Práce současných fotografů využívajících ve svém díle principy **realita - fikce** budou představovány průběžně v přednáškách v druhé části semináře.

Odevzdává se:

- prosinec** - **úvaha** na téma „Fenomén reality a ve fikce ve fotografii“ v rozsahu 1 strana A4
- únor** - **koncept explikace projektu** v rozsahu 1 strana A4
- červen** - **nejméně 8 černobílých nebo barevných fotografií** formátu alespoň 30 x 40 cm

a finální verze explikace projektu v rozsahu 1 strana A4

Studijní program

- Září: úvodní přednáška s projekcí
- Prosinec: představení autorských projektů - scénáře, skici, náhledové fotografie; přednáška
- Únor: konzultace rozpracovaných projektů, hodnocení náhledových fotografií; přednáška
- Duben: výběr fotografií pro závěrečné portfolio a způsob jejich prezentace; přednáška
- Červen: prezentace projektu v rámci studijní skupiny, odevzdání finálního portfolio

Doporučená literatura:

Arbus, Diane: An Aperture Monograph, Aperture, New York 1997
Arbus, Diane: Untitled, Thames & Hudson, London 1995
Blink: 100 Photographers, 010 Curators, 010 Writers. Phaidon, London 2002
Barney, Tina: Photographs, Scalo. Zürich 1997
Colorama – The World's Largest Photographs, Aperture. New York 2004
Crewdson, Gregory: 1985 – 2005, Hatje Cantz, Hannover 2005
diCorcia, Philip-Lorca, The Museum of Modern Art. New York 2002
diCorcia, Philip-Lorca: A Storybook Life, Twin Palms Publishers. Santa Fe 2003
Eggleston, William: The Hasselblad Award 1998, Hasselblad Center – Scalo. Göteborg 1999
Eggleston, William: William Eggleston's Guide, The Museum of Modern Art. New York 2002
Fontcuberta, Joan: 55, Phaidon. Londýn 2001
Goldin, Nan: The Ballad of Sexual Dependency, Aperture. New York 1996
Goldin, Nan: I'll Be Your Mirror, Scalo. Curych 1996
Graham, David: Land of the Free, Aperture. New York 1999
Mann, Sally: Immediate Family, Aperture. New York 1992
Mrázková, Bára; Láb, Filip: Východní Blok/Eastern Block, 2006
Lopez, Marcos: Pop Latino, Marcos Lopez. Buenos Aires 2000
Loretta Lux, Aperture, New York 2005
Sherman, Cindy: Retrospective, Thames & Hudson. London 1998
Sultan, Larry: The Valley, Scalo. Zürich 2004
The John Hinde Butlin's Photographs. (Introduction by Martin Parr): Our True Intent Is All for Your Delight, Boot. London 2002
Vitamin Ph - New Perspectives in Photography, Phaidon, London 2006
Wall, Jeff: Photographs, Steidl/Hasselblad Center. Göteborg 2002
Wall Heft, Tate Publishing, London 2005

Přednášející:

MgA. ing. Evžen Sobek

Hněvkovského 35
617 00 Brno

Tel.: 608 740 055, 545 221 925

E-mail: evzen@evzensobek.com

www.evzensobek.com

F0111 AUTOPORTRÉT

Ročník: 2 (5)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z Zk
Počet kreditů: 6
Přednášející: MgA. Dita Pepe

Ve volitelném předmětu Autoportrét student rovněž navazuje na znalosti získané v předešlých předmětech (portrét, dokument, reportáž, zátiší, dějiny fotografie, dějiny výtvarného umění, reklama, móda, technologie fotografie atd.). Seznámí se s tvorbou fotografií zabývajících se autoportrétem. Konkrétní zadání úkolu pak studenta vede k zamyšlení nad obrazem sebe sama, který může, ale nemusí vycházet z reality. Student může reflektovat na své sny, představy. Může uplatnit odkazy na jiná média. (Např. hlavní hrdinka ve filmu "Tanec v temnotách" pracuje v továrně, ale žije snem být zpěvačkou, muzikálovou hvězdou.).

Úkol č. 1: Realistický autoportrét.

Cílem je zachytit Vaší současnou podobu. Tento portrét bude podmíněn výběrem nerušivého pozadí, prostředí. Velikost záběru bude polocelek. Kladete důraz na postoj, výraz a realnost oblečení. Světelné řešení by nemělo být dominantní (např. není na místě kontrastní a dramatické osvětlení). Vaše tvář bude ostrá. Pracujete na střední formát.

Odevzdáváte 3 barevné fotografie 30/40 cm.

Úkol č. 2: Volný autoportrét.

Zde nejsou žádné hranice. Práce má vyjádřit vaši představu o autoportrétu. Jde o to, uvědomit si symboliku a výpověď reálií, prostředí, případně lidí, kteří se ve vašem autoportrétu objeví. Protože jde o sérii 3 prací, měly by být koncepčně ucelené a návazné. Světlo by mělo podporovat váš záměr, není vyloučena ani práce se siluetou. Ostrost není podmínkou a svobodná je i volba fotoaparátu.

Odevzdáváte 3 černobílé nebo barevných fotografie 30/40 cm.

Doporučená literatura:

Goldin, Nan: I'll be Your Mirror. Scala Curych 1996
Sherman, Cindy: Photographic Work 1975-1995. Schirmel Art Books, Mnichov 1995
Michals, Duane: The Essential Duane Michals. Little, Brown and Co., Boston 1997.
Sobieszek, Irmas: The camera i, Lacma, Abrams New York 1994.

Přednášející:

MgA. Dita Pepe
Frýdecká 405
719 Ostrava - Kunčice
tel.: 775 660 407
E-mail: dita.pepe@seznam.cz

F0052 POČÍTAČOVÁ ÚPRAVA FOTOGRAFIE

Ročník: 2. (5)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20/40 Z
Počet kreditů: 4
Přednášející: Miroslav Myška

Forma studia i řešení pracovních postupů bude realizována převážně individuálními konzultacemi.

Posluchačům bude k dispozici počítačová technika, IBM - PC, laserová tiskárna Hewlett Packard Laser Jet 6p., Xante Accl a Writer 8300, Epson 1200 a softwarové vybavení pro grafiku a DTP /Adobe Photoshop, Corel DRAW 8.0 CZ, QuarkXpress, MS Word a MS Excel/.

Obsahově budou práce orientovány jako informační materiály k hlavním pracím patého - tedy druhého roku navazujícího magisterského studia, t.j. k autorské výstavě - závěrečné praktické diplomové magisterské práci - výstavnímu souboru a závěrečné teoretické diplomové magisterské práci.

Téma úrovní přednášky: typy scannerů, snímání obrazu a přenos dat do computeru.

Možnosti úprav fotografického obrazu.

Úkol: *Individuální úloha - s použitím vlastní fotografie nebo souboru fotografií*

Doporučená literatura:

Blažej, Bohuslav: Ruční sazba 1. Knižnice Typographia, Praha 1971.
Blažej, Bohuslav: Grafická úprava tiskovin. SPN, Praha 1990.
Dusong, Jean-Luc: Typografie - od olova k počítačům. Svojtka a Vašut, Praha 1996.
Hlavsa, Oldřich: Typografická písma latinková. SNTL, Praha 1960.
Hlavsa, Oldřich: Typographia. SNTL, Praha 1976.
Hlavsa, Oldřich: Typographia 2. SNTL, Praha 1981.
Hlavsa, Oldřich: Typographia 3. SNTL, Praha 1986.
Menhart, Oldřich: Nauka o písmu. SPN, Praha 1954.
The Development of Writing by Hans Ed. Meyer. Graphis Press Corp. Curych, 1984.
Muzika, František: Krásné písmo ve vývoji latinky I. A II. SNKLHU, Praha 1958.
Solpera, Jan: Klasifikace tiskových písem latinkových. Oborová norma ON 88 1101.

Přednášející:

Miroslav Myška

Šumavská 34
602 00 Brno

Tel.: 608 452 418, 545 241 810

E-mail: fotostudio.m@volny.cz

F0132 POKROČILÉ TECHNIKY V DTP II

Ročník: 5
 Semestr: zimní/letní
 Rozsah: 20/40 Z / Zk
 Počet kreditů: 4
 Přednášející: BcA. Karel Poneš

Ve pátém ročníku se soustředíme především na řešení technických problémů spojených s praktickou magisterskou prací. Přednášky budou řešeny jako individuální konzultace se studenty na jejich aktuálními úkoly a z nich vyplývajícími problémy.

Doporučené webové stránky**Digitální fotoaparáty a technika**

<http://www.sinar.ch> <http://www.imacon.dk> <http://www.canon.cz>
<http://www.fuji.cz> <http://www.epson.cz> <http://www.dcforum.com>
<http://www.europe-nikon.com> <http://www.dpreview.com>

Zobrazovací zařízení a Color management (správa barev)

<http://www.nec.cz> <http://www.eizo.cz> <http://www.color.org>
<http://www.bruceindbloom.com> <http://www.gretamacbeth.com> <http://www.chromix.com>
<http://www.xrite.com> <http://www.hutchcolor.com> <http://www.digitaldog.net>
<http://www.colorremedies.com> <http://www.leftdakota.com>

Materiály pro tisk a reklamu

<http://www.epson.cz>
<http://www.hahnemuehle.com>
<http://www.spandex.cz>

Software

<http://www.adobe.cz> <http://www.planetpdf.com> <http://www.amsoft.cz>
<http://apps.corel.com/int/cz/> <http://www.alienskin.com> <http://www.andromeda.com>
<http://www.ononesoftware.com> <http://www.richardrosenman.com>

Doporučená literatura:

Willmore, Ben: Velká kniha k Adobe Photoshop CS, CP Books 2005
 Fraser, Bruce: Camera Raw v Adobe Photoshop CS2, CP Books 2006
 Fraser, Bruce: Správa barev, CP Books 2003 nebo 2006 (druhé, aktualizované vydání)
 Dennis, Anita: Tvorba PDF pomocí Adobe Acrobat, CP Books 2003
 Koěiěka, Pavel+Blažek, Filip: Praktická typografie, CP Books 2004
 Padeste, Romano + Kraus Helmut: Digital high-end photography, edice Creative large format, SINAR GmbH 2006

Přednášející:**BcA. Karel Poneš**

Kouty 278/62
 621 00 Brno
 gsm.: +420 603 834 065
 e-mail: xPonesK@seznam.cz

F0053 PŘEHLED DĚJIN FILMU

Ročník: 2. (5.)
Semestr: zimní/letní
Rozsah: 20 Z
Počet kreditů: 2
Přednášející: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Cílem předmětu „Přehled dějin filmu“ je zprostředkovat posluchačům stručný nástin vzniku, vývoje a současnosti filmu, jeho významných škol, hnutí, tendencí a osobností, dále seznámit studenty s filmovou teorií a dalšími otázkami dominantního média 20. století. V přednáškách bude přihlédnuto k vzájemným vazbám mezi filmem a dalšími uměleckými druhy. a ke kulturně společenskému kontextu. Součástí přednášek a diskusí budou i tématické videoprojekce.

1. přednáška 1895-1930

- počátky filmu, specifika filmové tvorby, film jako umění
- období němého filmu
- francouzská, ruská filmová avantgarda, německý expresionismus, cinéma vérité, experimentální film atd.
- osobnosti: Lumière, Méliès, Griffith, Chaplin, Kříženecký, Ejzenštejn, Pudovkin, Dovženko, Clair, Dreyer, Lang, Fischinger, Machatý a další.

2. přednáška 1930-1950

- vznik zvukového a barevného filmu
- válka, ideologie v německém a sovětském filmu
- význam dokumentární tvorby pro hraný film
- národnostní kinematografie a jejich specifika /italský neorealismus, socialistický realismus/
- osobnosti /Frič, Steklý, Vávra, De Sica, De Santis, Visconti, Rossellini, Welles, Carné, Renoir, Buñuel a další

3. přednáška 1950-1970

- československá a francouzská „Nová vlna“
- anglické „Free Cinema“
- národní kinematografie a jejich specifika
- osobnosti : Chytilová, Forman, Passer, Jireš, Němec, Juráček, Antonioni, Fellini, Passolini, Visconti, Resnais, Malle, Truffaut, Godard, Anderson, Richardson, Wajda, Polanski, Kurosawa, Bergman, Bresson a další

4. přednáška 1970-1995

- česká filmová normalizace
- polský film morálního nepokoje
- maďarská filmová rezistence
- americký film
- magická kinematografie třetího světa
- postkomunistický film
- filmová postmoderna
- nezávislý film
- osobnosti: Menzel, Vlášil, Hanák, Zanussi, Kiesłowski, Zafranovič, Kusturica, Fassbinder, Wenders, Tarkovskij, Michalkov, Paradžanov, Šukšin, Jáncsó, Bertolucci, Huszárík, Meszárosová, Coppola, Spielberg, Lynch a další.

Doporučená literatura:

Král, P.: Morálka šlehačkového dortu. NFA, Praha 1998.
100 let české kinematografie: Almanach slavných českých filmů, jejich tvůrců 1898-1998. NDaD, Praha 1998.
Encyklopedie světového filmu. Odeon, Praha 1996.
Žalman, J.: Umlčený film. NFA, Praha 1994. /50. a 60. léta ve filmu/
Lukeš, J.: Orgie střídmosti. NFA, Praha 1994. /80. a 90. léta ve filmu/
Toeplitz, K.T.: Chaplinovo království, Praha 1965.
Svet filmových režisérův. Bratislava 1974.
Sadoul, G.: Dějiny filmu. Praha 1962.

Časopisy:

Filmová ročenka, Illuminace, Film a doba, Filmový přehled.

Zápočet bude udělen na základě pohovoru na 5. konzultaci.

Přednášející:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Hlavní 130

747 06 Opava

Tel.: 553-734 520 ITF 553 684 38, 776 185 199

E-mai: sio10itf@fpf.slu.cz

F0032 PŘÍPRAVA PRAKTICKÉ BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE
F0033 PŘÍPRAVA TEORETICKÉ BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE
F0045 PŘÍPRAVA PRAKTICKÉ MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE
F0046 PŘÍPRAVA TEORETICKÉ MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA BAKALÁŘSKÉHO A MAGISTERSKÉHO STUDIA

Závěrečná bakalářská a magisterská zkouška se skládá ze tří částí:

- A/ Bakalářská praktická diplomová práce a její obhajoba
- B/ Bakalářská teoretická diplomová práce a její obhajoba
- C/ Odborná ústní zkouška z dějin a teorie fotografie
- A/ Magisterská praktická diplomová práce a její obhajoba
- B/ Magisterská teoretická diplomová práce a její obhajoba
- C/ Odborná ústní zkouška z dějin světové a české fotografie

ad A/ - Praktická zkouška

se skládá z realizace: - výstavního souboru nebo
- makety fotografické publikace nebo
- jiné fotografické práce (maketa kalendáře, audiovizuální program apod.)

ad B/ - Bakalářská a magisterská teoretická diplomová práce

se skládá z realizace: - z bakalářské teoretické práce ze schválených témat
- z magisterské teoretické práce ze schválených témat

ad C/ - Odborná ústní zkouška

se skládá z obhajob:

- praktické bakalářské diplomové práce - praktické magisterské diplomové práce
- bakalářské teoretické diplomové práce - magisterské teoretické diplomové práce
- zkoušky z dějina a teorie fotografie - zkoušky z dějin světové a české fotografie

1. Student dává návrh na:

vedoucího bakalářské nebo magisterské praktické diplomové práce

vedoucího bakalářské nebo magisterské teoretické diplomové práce

- z pedagogů: - Prof. PhDr. Vladimír Birgus
- Doc. ak. mal. Doc. Otakar Karlas
- Doc. Mgr. Aleš Kuneš
- Doc. Mgr. Jindřich Štreit
- Odb. as. Vojtěch Bartek
- Odb. as. Mgr. Pavel Mára
- Odb. as. Mgr., MgA. Tomáš Pospěch
- Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.
- Mgr. Antonín Braný
- Miroslav Myška
- MgA. Dita Pepe
- Mgr. Václav Podestát
- Mgr. Jan Pohribný
- MgA. Ing. Evžen Sobek
- RNDr. Petr Velkoborský, CSc.
- MgA. Jiří Votýpka

Návrhy podléhají schválení pedagogickým grémiem Institutu tvůrčí fotografie.

2. Pedagogické grémium navrhuje oponenty

- bakalářské a magisterské praktické diplomové práce
- bakalářské a magisterské teoretické diplomové práce

3. Způsob předložení bakalářské nebo magisterské diplomové práce

- ad A/
- rozsah výstavního souboru - nejméně 10 fotografií
 - rozsah makety publikace - nejméně 20 stran
 - bakalářské i magisterské praktické diplomové práce se odevzdávají v 1 exempláři se zarámovanými a popsanými kinofilmovými diapositivními reprodukcemi všech snímků (bez nich nebude práce přijata) a s reprodukcemi na CD či DVD
- ad B/
- rozsah bakalářské teoretické práce - nejméně 15 stran vlastního textu (30 řádku na stránce po 60 znacích)
 - rozsah magisterské teoretické práce - nejméně 40 stran vlastního textu
 - zpracována písemnou formou ve svázaném pevném formátu A4 a jednotné typografické úpravě (dle vzoru)
 - bakalářské i magisterské teoretické diplomové práce se odevzdávají v 5 exemplářích s celým textem a obrazovou přílohou na CD nebo DVD

4. Hodnocení

- praktická bakalářská nebo magisterská diplomová práce se klasifikuje 1 - 4
- teoretická bakalářská nebo magisterská diplomová práce se klasifikuje 1 - 4

5. Zkušební komise pro závěrečné zkoušky bakalářského a magisterského studia

- bude jmenována děkanem Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity dle celofakultního harmonogramu

6. Časový rozsah

Vypsání témat praktické bakalářské a magisterské diplomové práce	29. 9. 2007
Vypsání témat. okruhů teoretických bakalářských a magisterských prací	29. 9. 2007
Zapsání studentů včetně vedoucích bakalářských a magisterských prací	13.12.2007
Schválení v pedagogickém grémiu	14.12.2007
Student odevzdá práce	
• teoretickou bakalářskou nebo magisterskou práci	30.5.2008
• praktickou bakalářskou nebo magisterskou práci	30.5.2008
Posudky, hodnocení	
• teoretické bakalářské nebo magisterské práce do	10.6.2008
• praktické bakalářské nebo magisterské práce do	10.6.2008
Bakalářské a magisterské zkoušky	
• 1. termín	červen 2008
• 2. termín	září 2008

Doporučení k úpravě teoretické bakalářské nebo magisterské diplomové práce

1. Bakalářská a magisterská diplomová práce (BDP) se píše

- pomocí prostředků DTP (textové editory Microsoft Word, Mac Write II, a pod.) ve formátu A4 nebo B5, 30 řádku na stránce po 60 znacích
- Doporučení týkající se grafické a typografické úpravy lze získat např. v knihách a v předmětu Typografie
- je-li práce rozmnožena xerograficky, je možné kopírovat oboustranně a formát ponechat stejný.

Blažej B.: Grafická úprava tiskovin. SNP, Praha 1990.

Fabel K.: Současná typografie. Odeon, Praha 1981.

Hlavsa O., Wick K.: Typographia. SNTL, Praha 1976.

2. Stránky, tabulky a obrázky musí být očíslovány.

- Fotografické přílohy, pokud nejsou přímo v textu, se připojují na konec práce. Na jejich čísla je možno v textu odkazovat.
- Fotografické reprodukce jsou součástí všech pěti exemplářů práce, proto je zpravidla z finančních i časových důvodů výhodnější pořizovat reprodukce na kvalitní laserové kopírce.

3. Text převzatý doslova z jakéhokoliv zdroje se dává do uvozovek a pramen musí být citován.

- Citace mají být přiměřené, v žádném případě nemohou tvořit podstatnou část textu.

4. Mimo vlastní text teoretické diplomové práce obsahuje:

- a) Čelní desku vazby se jménem univerzity, fakulty, nadpis
BAKALÁŘSKÁ TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE
nebo
MAGISTERSKÁ TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE,
název práce,
jméno studenta;
v dolní části Opava, datum - rok odevzdání práce.
- b) Titulní stránka
obsahující předešlé údaje a navíc doplněný o
název pracoviště,
název oboru a
zaměření,
název BDP, nebo MDP,
jméno vedoucího a
oponenta BDP.
- c) Prohlášení, že posluchač práci vypracoval samostatně a použil pouze
uvedenou literaturu;
poděkování a souhlas se zveřejněním práce v Ústřední knihovně FPF SU
v Opavě, Knihovně UPM v Praze a na internetu.
- d) Obsah umístěný na začátku práce.
- e) Stručnou předmluvu nebo shrnutí, v nichž je charakterizována studovaná
problematika, metody použité k řešení a dosažené vlastní výsledky.

- f) Vlastní text práce členěný do kapitol.
- g) Odkazy ve vlastním textu jsou průběžně číslovány, za textem jsou pod čísly uváděny podle bibliografických vzorů.
- h) Seznam literatury podle týchž bibliografických vzorů = abecedně řazený podle autorů.
- ch) Jmenný rejstřík

Vzory pro uvádění bibliografických údajů:

Kniha:

Šmok, Ján: Za tajemstvími fotografie. Osveta, Martin 1975. S. 36.

Kolektivní publikace více než tři autorů - podle sestavitele nebo abecedně prvního autora:

Tausk, Petr a kol.: Praktická fotografie. SNTL, Praha 1972. S. 138.

Časopisecký článek:

Scheufler, Pavel: Jan Posselt: Revue Fotografie, 1990, č. 1, s. 84.

Stat' sborníku:

Hruška, Martin: Fotografie jako smysl existence. In: Česká a slovenská fotografie dnes. Orbis, Praha 1991. S. 38.

Zápis do indexu studenta provádí vedoucí diplomové práce.

gustav Aulehla

David Macháč

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko - přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2006

Pevná (kartonová) obálka teoretické diplomové práce

gustav Aulehla

David Macháč

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko - přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2006

gustav Aulehla

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: Prof. PhDr. Vladimír Birgus
Oponent: MgA. Václav Podestát

David Macháč

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko - přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2006

Děkuji mnohokrát za vedení práce, za konzultace a spoustu cenných rad a tipů na knihy zabývající se touto tematikou panu Prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi.

Děkuji za výjimečnou laskavost, lidský přístup a pomoc při shromažďování materiálů k této práci, osobní vzpomínky, poskytnutí dobových materiálů, zpřístupnění alb a dalších materiálů ke zpracování jednotlivých kapitol této práce panu Gustavu Aulehlovi.

PROHLÁŠUJI,

že práci jsem vypracoval samostatně a použil pouze citovanou literaturu. Pokud v textu uvádím přímou řeč, vycházím z osobního rozhovoru s autorem.

Souhlasím,
aby tato práce byla zveřejněna zařazením do knihovny FPF SU v Opavě a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF.

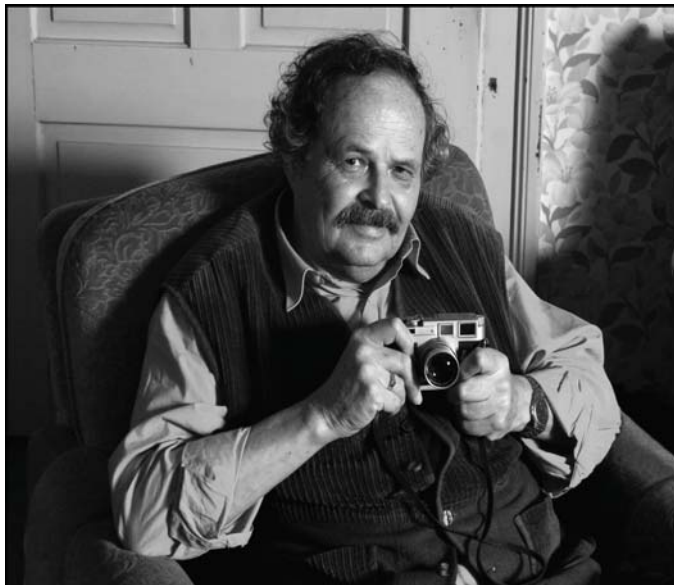
V Opavě, dne 5. září 2006
David Macháč

Obsah

Úvod	/1
Životopis	/4
Cesta k fotografii	/7
Vlastní tvorba	/17
Význam a postavení dokumentární fotografie	/17
Tvorba 50. – 60. let	/19
Tvorba 70. – 80. let	/30
Tvorba 90. let	/41
Výstavní činnost	/43
Závěr	/47
Katalogy výstav	/48
Fotodokumentace vernisáží	/50
Zprávy z tisku	/53
Obrazová příloha – fotografie 50. – 80. let	/68

David Macháček – GUSTAV AULEHLA

Gustav Aulehla

Gustav Aulehla, 2005

Narodil se v rodině
Rodiče odkud
Škola
Studia
Profese
Osobní životní události

3

David Macháček – GUSTAV AULEHLA

Libavá - 1980

Při zobrazování reality mu napomáhala jeho práce v projekci Severomoravských státních lesů, kam přešel v roce 1963 z Okresního stavebního podniku. Z důvodu neplnění stranických úkolů a následného požádání o výstup z komunistické strany byl ve stavebním podniku degradován z vedoucí pozice na místo pouhého projektanta spojené s výrazným snížením platebních podmínek. Stále vzrůstající napětí a nedůvěra k jeho osobě začala být nesnesitelná, a proto se rozhodl toto zaměstnání opustit. Práce projektanta státních lesů mu zajistila odpovídající finanční podmínky a také pocit volnosti, který mu umožňoval zcela zapomenout na komunistický režim a dodržování jeho zásad. Působení v novém zaměstnání mu umožňovalo pořizovat cenné dokumenty se záběry Severomoravského kraje, neboť při výstavbě nových silnic či domů byla zapotřebí jeho přítomnost v nejrůznějších místech této oblasti. S fotoaparát v brašně cestoval a pořizoval snímky i z míst, kam se obyčejný člověk jen stěží dostal. Například byl vyslán svým zaměstnavatelem do vojenského prostoru Libavá, kde se měly stavět bytovky pro zdejší vojáky. Při projednávání záležitostí kolem výstavby se ocitl v kanceláři zdejšího velitele. Toto prostředí na něj velice zapůsobilo, neboť všude na zdech visela ruská vyznamenání. Požádal velitele,
